

IZVJEŠTAJ O RADU UNIVERZITETA U SARAJEVU ZA 2016 GODINU

ISSN 2490-3299

Glavni i odgovorni urednik
Prof. dr. Rifat Škrijelj
Rektor Univerziteta u Sarajevu

Izveštaj o radu Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu

ISSN 2490-3280 (štampano izdanje)

ISSN 2490-3299 (online izdanje)

Glavni i odgovorni urednik

prof.dr. Rifat Škrijelj

Saradnici na izradi izvještaja

Stručne službe organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu

Stručne službe Rektorata Univerziteta u Sarajevu

Slobodno možete:

Dijelite dalje — možete umnažati i redistribuirati materijal u bilo kojem mediju ili formatu

Davatelj licence ne može opozvati slobode korištenja koje Vam je ponudio dokle god se pridržavate uvjeta licence.

Pod sljedećim uvjetima:

Imenovanje — Morate adekvatno navesti autora, uvrstiti link na licencu i naznačiti eventualne izmjene. Možete to učiniti na bilo koji razuman način, ali ne smijete sugerirati da davatelj licence izravno podupire Vas ili Vaše korištenje djela.

Nekomercijalno — Ne smijete koristiti materijal u komercijalne svrhe.

Nema Derivata — Ako remiksirate, mijenjate ili prerađujete materijal, ne smijete distribuirati taj prerađeni materijal.

Bez daljnjih ograničenja — Ne smijete dodavati pravne uvjete ili tehnološke mjere zaštite koji će druge pravno ograničiti da čine ono što im licenca dopušta

Sadržaj

I UVODNI DIO	2
II NORMATIVNI DIO.....	3
III TEMATSKI DIO.....	7
III-1 RAD TIJELA I ORGANA UNIVERZITETA U SARAJEVU	15
Upravni odbor	15
Senat	20
III-2 KLJUČNA POSTIGNUĆA ORGANIZACIONIH JEDINICA	29
Grupacija društvenih nauka	29
Grupacija humanističkih nauka.....	33
Grupacija medicinskih nauka.....	42
Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka.....	48
Grupacija tehničkih nauka	52
Grupacija umjetnosti.....	56
III-3 NASTAVA I NASTAVNI PROCES	57
Kadrovska struktura	57
Studijski programi.....	59
Inoviranje nastavnih planova i programa I, II i III ciklusa.....	59
Prostorne i druge infrastrukturne pretpostavke za realizaciju nastavnog procesa.....	63
Izvođenje praktične nastave na Univerzitetu u Sarajevu	67
Cjeloživotno učenje i stručno usavršavanje	70
III-4 STUDENTI I STUDENTSKA PITANJA.....	80
Upisani studenti u akademskoj 2016/2017. godini	83
Upis studenata u prvu godinu studija	88
Svečana promocija i dodjela diploma	91
Ocjenjivanje rada studenata	92
Socijalna dimenzija visokog obrazovanja	94
Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu	95
Alumni Univerziteta u Sarajevu na društvenoj mreži LinkedIn.....	97
III-5 NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD.....	98
Opći kontekst	98
Opći infrastrukturni okvir	100
Izdavačka produkcija naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada na organizacionim jedinicama ...	101
Naučnoistraživački radovi u publikacijama koje referira Web of Science	104
Naučnoistraživački radovi u publikacijama koje referira Scopus	107
Naučni i stručni projekti Univerziteta u Sarajevu	109
Podrška naučnoistraživačkom i umjetničkoistraživačkom radu	126
III-6 UMJETNIČKO ISTRAŽIVANJE I UMJETNIČKI RAD	129
Ključna postignuća	129
Umjetničkoistraživačka infrastruktura	135
Nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima.....	135

Umjetničkoistraživački projekti	138
III-7 SISTEM KVALITETA	142
Sistem osiguranja kvaliteta Rektorata Univerziteta	142
Organizacijsko ustrojstvo sistema osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Sarajevu	142
Unapređenje položaja Univerziteta u Sarajevu na svjetskim rang-listama	143
Osiguranje kvaliteta studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu	144
III-8 MEĐUNARODNA SARADNJA	145
Strategija internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu	145
Međunarodne akademske mobilnosti i dešavanja sa međunarodnim karakterom	146
Međunarodni programi mobilnosti	149
III-9 IZDAVAČKA DJELATNOST	165
Izdavački savjet i univerzitetska izdanja.....	165
Odbor za bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu	165
Izdavaštvo i izdavačka politika	165
Organizacija tribina i promocija	181
Projektne i vanprojektne aktivnosti.....	181
III-10 IMOVINA UNIVERZITETA, IZGRADNJA I RENOVIRANJE	184
Imovina Univerziteta u Sarajevu (nekretnine).....	184
Izgradnja novih objekata i renoviranje postojećih	187
III-11 UNAPREĐENJE AKADEMSKE MREŽE I INFORMACIONOG SISTEMA	191
Uvezivanje članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu	191
Informacioni sistem studentskih službi (ISSS)	193
Izdavanje i štampanje diploma i dodataka diplomu u akademskoj 2015/2016. godini.....	194
Unapređenje informacionog sistema osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo – EMIS	194
Informacioni sistem EMIS/e-matura: osnovne i srednje škole	195
Online prijava i upis u srednje škole Kantona Sarajevo.....	197
Administracija .BA domena.....	198
UTIC: web i mail hosting	200
III-12 ODNOSI S JAVNOŠĆU	201

I Uvodni dio

Zakonom o visokom obrazovanju, član 120, (9) i (10), rektor je obavezan da Senatu i Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade putem Upravnog odbora podnese izvještaj o poslovanju Univerziteta za prethodnu godinu najkasnije do 15. aprila naredne kalendarske godine. Izvještaj obavezno sadrži elemente o uspješnosti rada Univerziteta u oblasti nastavnog, naučno-nastavnog, umjetničkog, umjetničko-nastavnog, naučnoistraživačkog i finansijskog poslovanja te ostale elemente koji se utvrđuju po obrascu koji propisuje Ministarstvo.

U nedostatku propisanog obrasca, Izvještaj o radu Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu je sačinjen u skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa i organizacija („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 2/10) i odnosi se na poslovanje Univerziteta u periodu od 1. 1. do 31. 12. 2016. godine.

Izvještaj o radu Univerziteta u Sarajevu zasniva se na Okvirnom zakonu o visokom obrazovanju u BiH, Zakonu o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutu Univerziteta u Sarajevu, Pravilniku o radu i Pravilniku o sistematizaciji poslova i radnih zadataka na Univerzitetu u Sarajevu.

Naziv: Univerzitet u Sarajevu
Osnivač: Kanton Sarajevo
Sjedište: Sarajevo, Obala Kulina bana 7/II
Identifikacioni broj: 4200494560007
Web stranica: www.unsa.ba

Izvještajni period prikazuje sve poslove i složenost poslova koje je Univerzitet u Sarajevu realizirao u 2016. godini, te stanje, promjene i procese karakteristične za današnje visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini.

Međunarodni pravni okvir u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini predstavljaju Bolonjska deklaracija, zajednička deklaracija evropskih ministara obrazovanja potpisana u Bolonji 19. 6. 1999. godine, te Lisabonska konvencija o priznavanju kvalifikacija potpisana 11. aprila 1997. godine, koja je stupila na snagu 1. februara 1999. godine.

Domaći pravni okvir u oblasti visokog obrazovanja predstavljaju Okvirni zakon o visokom obrazovanju u BiH, koji je stupio na snagu 15. augusta 2007. godine, i Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (prečišćeni tekst), koji je stupio na snagu 31. oktobra 2013. godine. Može se reći da je tek stupanjem na snagu Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH, stvoren osnov za početak usaglašenog djelovanja na provođenju reforme visokog obrazovanja u BiH.

Najvažniji zadatak Univerziteta u Sarajevu u 2016. i narednim godinama tiče se procesa fleksibilne integracije Univerziteta, u skladu sa Statutom i Zakonom, izgradnje modela upravljanja i finansiranja koji će poticati unapređenje nastave i istraživanja i voditi osposobljavanju Univerziteta za puninu uloge koju vodeći univerziteti imaju u zemljama razvijene demokratije.

II Normativni dio

Tokom 2016. godine Univerzitet u Sarajevu je redovne aktivnosti iz svog djelokruga rada realizirao u skladu sa sljedećim zakonskim i podzakonskim propisima:

Zakoni

1. Okvirni zakon o visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 59/07 i 59/09)
2. Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 22/10, 15/13 i 42/13)
3. Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo, br. 10/04)

Podzakonski akti

4. Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 4/06)
5. Pravilnik o korištenju akademskih titula i stjecanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 34/08 i 27/09)
6. Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 34/08)
7. Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 26/13)
8. Odluka o davanju saglasnosti na visinu participacije cijena usluga, upisnina i drugih troškova studija Univerziteta u Sarajevu te fakulteta i akademija u njegovom sastavu („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 19/09, 36/12)
9. Odluka o usvajanju Elaborata o integraciji Univerziteta u Sarajevu („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 37/09)
10. Odluka o davanju saglasnosti na Akcioni plan integracije Univerziteta u Sarajevu („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 4/10)

Akti Univerziteta u Sarajevu

1. Statut Univerziteta u Sarajevu
2. Pravila studiranja za I, II i III ciklus studija Univerziteta u Sarajevu
3. Pravilnik o izboru prorektora Univerziteta
4. Pravilnik o izboru studenta-prorektora
5. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu u Sarajevu

UNESCO

1. UNESCO-ova svjetska deklaracija o visokom obrazovanju za 21. vijek: Vizija i akcije (1998)

Vijeće Evrope

2. Preporuka br. 1762 (2006): Akademske slobode i autonomija univerziteta
3. Preporuka br. 1110 (1989): O održavanju nastave na daljinu (distance teaching)
4. Preporuka br. 1836 (2008): Ostvarivanje punog potencijala e-učenja (e-learning) za obrazovanje i obučavanje
5. Rezolucija br. 1907 (2012): Upravljanje ustanovama visokog obrazovanja unutar evropskog prostora visokog obrazovanja
6. Preporuka br. 1353 (1998): Pristup manjina visokom obrazovanju
7. Preporuka br. CM/Rec(2007)6 Ministarskog odbora državama članicama o javnoj odgovornosti prema visokom obrazovanju i istraživanju
8. Preporuka Rec(2002)6 Ministarskog odbora državama članicama o politici visokog obrazovanja u cjeloživotnom učenju
9. Preporuka Rec(2000)24 Ministarskog odbora državama članicama o razvoju evropskih studija za demokratsko državljanstvo/građanstvo
10. Preporuka br. R (2000) 12 Ministarskog odbora državama članicama o društvenim naukama i izazovima tranzicije
11. Preporuka Rec(2005)13 Ministarskog odbora državama članicama o vladavini i upravljanju univerzitetskom baštinom
12. Preporuka br. R (2000) 8 Ministarskog odbora državama članicama o istraživačkoj misiji univerziteta
13. Preporuka br. R (98) 3 Ministarskog odbora Vijeća državama članicama o pristupu visokom obrazovanju

Evropska unija

1. Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica sa sastanka Vijeća od 22. maja 2008. o promoviranju kreativnosti i inovacija kroz obrazovanje i obučavanje („Službeni list Evropske unije“, C 141 od 7. 6. 2008. godine)
2. Zaključci Vijeća od 12. maja 2009. o strateškom okviru za evropsku saradnju unutar obrazovanja i obučavanja (ET 2020) („Službeni list Evropske unije“, C 119 od 28. 5. 2009. godine).
3. Priopćenje Komisije od 21. februara 2007. – „Koherentan okvir za indikatore i referentne tačke za praćenje napretka prema lisabonskim ciljevima u obrazovanju i obučavanju“, COM(2007) 61, završno (nije objavljeno u zvaničnom magazinu).
4. Preporuka Evropskog parlamenta i Vijeća **2006/962/EC od 18. decembra 2006. o glavnim kompetencijama za cjeloživotno učenje** („Službeni list Evropske unije“, L 394 od 30. 12. 2006. godine).

5. Priopćenje Komisije Vijeću i Evropskom parlamentu od 8. septembra 2006. – „Efikasnost i dionice u evropskim sistemima obrazovanja i obučavanja“, **COM(2006) 481, završni (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije“).**
6. **Odbor regiona od 12. oktobra 2005. – „Više istraživanja i inovacija – investiranje za rast i zapošljavanje: zajednički pristup“, COM(2006) 481, završno (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije).**
7. Priopćenje Komisije od 20. aprila 2005 – „Mobilizacija umne snage Evrope: omogućavanje univerziteta da daju kompletan doprinos provođenju Lisabonske strategije“
8. Priopćenje Komisije od 10. januara 2003 – „Uspješno investiranje u obrazovanje i obučavanje – imperativ za Evropu“, **COM(2002) 779, završno (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije“).**
9. Priopćenje Komisije od 20. novembra 2002. – „Evropske referentne tačke u obrazovanju i obučavanju: nastavak lisabonskog Evropskog vijeća“, **COM(2002) 629, završno (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije“).**
10. Rezolucija Vijeća od **27. juna 2002. o cjeloživotnom učenju („Službeni list Evropske unije“, C 163 od 9. 7. 2002. godine).**
11. Preporuka (EK) br. 2006/961 Evropskog parlamenta i Vijeća od 18. decembra 2006. o transnacionalnoj mobilnosti unutar Zajednice u obrazovne i svrhe obučavanja – Evropska povelja za kvalitet mobilnosti (**„Službeni list Evropske unije“, L 394 od 30. 12. 2006. godine).**
12. Priopćenje Komisije od 13. februara 2006. – Provođenje Lisabonskog programa – usađivanje poduzetničkog načina razmišljanja kroz obrazovanje i učenje, COM(2006) 33, završno (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije“).
13. Priopćenje Komisije od 20. novembra 2002. o evropskim referentnim tačkama u obrazovanju i obučavanju: nastavak lisabonskog Evropskog vijeća, **COM(2002) 629, završno (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije).**
14. Priopćenje Komisije od 10. maja 2006. Vijeću i Evropskom parlamentu – dostavljanje modernizirane agende za univerzitete: obrazovanje, istraživanje i inovacije, **COM(2006) 208 završno (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije“).**
15. Priopćenje Komisije od 10. januara 2003 – „Uspješno investiranje u obrazovanje i obučavanje – imperativ za Evropu“, **COM(2002) 779, završno (nije uključeno u „Službeni list Evropske unije“).**

Izrada normativnih akata u 2016. godini

Normativni akti

- Davanje prethodnog Mišljenja na izmjene i dopune Statuta Univerziteta u Sarajevu (broj: 02-5483/16 od 22. 9. 2016. godine)
- Davanje prethodnog Mišljenja na izmjene i dopune Statuta Univerziteta u Sarajevu (broj: 02-5483/16 i 02-5483-1/16 od 22. 9. 2016. godine)

- Izmjena i dopuna Jedinog pravilnika o plaćama i naknadama osoblja Univerziteta u Sarajevu
- Izmjena i dopuna Pravilnika o službenim putovanjima Univerziteta u Sarajevu
- Izmjena i dopuna Poslovnika o radu Upravnog odbora
- Usvajanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o blagajničkom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o popisu imovine i obaveza Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o materijalnom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o kancelarijskom i arhivskom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
- Donošenje Pravilnika o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela koja se osnivaju na Univerzitetu u Sarajevu

Izrada izvještajne dokumentacije za 2016. godinu

1. Izrada godišnjeg izvještaja o radu za 2016. godinu
2. Izrada zbirnog godišnjeg izvještaja o finansijskom poslovanju za 2016. godinu

Izrada planske dokumentacije za 2017. godinu

1. Izrada godišnjeg plana rada za 2017. godinu
2. Izrada godišnjeg finansijskog plana za 2017. godinu
3. Izrada godišnjeg plana javnih nabavki za 2017. godinu

III Tematski dio

Univerzitet u Sarajevu je velika i složena organizacija u čijoj misiji je da kroz nastavu i istraživanje educira kvalitetne, sposobne, kreativne i međunarodno kompetentne kadrove u svim oblastima od interesa za Bosnu i Hercegovinu, koji će profesionalno i kvalitetno izvršavati zahtjevne zadatke moderne privrede u evropskom i svjetskom političkom, ekonomskom, društvenom i kulturološkom okruženju.

Opredjeljenje Univerziteta je da bude autonomna akademska zajednica nastavnika-istraživača, umjetnika i studenata, inkorporirana u međunarodnu univerzitetsku i akademsku zajednicu.

Univerzitet nastoji kontinuirano jačati svoju ulogu odgovorne institucije unutar društvene zajednice u kojoj djeluje, te osigurati ulogu prepoznatljivog središta naučnog i umjetničkog rada, koje okuplja timove domaćih i međunarodnih stručnjaka i umjetnika oko projekata relevantnih u domaćem, regionalnom, te širem društvenom kontekstu i okruženju.

Organizacija i djelatnost Univerziteta u Sarajevu, kao javne visokoškolske ustanove u Kantonu Sarajevo, propisani su Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju BiH, Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i Statutom Univerziteta. Univerzitet u Sarajevu čini dvadeset i pet fakulteta i akademija i pet instituta, punopravnih članica Univerziteta, interno organiziranih unutar šest vijeća grupacija nauka/umjetnosti iz područja:

1. društvenih nauka
2. humanističkih nauka
3. medicinskih nauka
4. prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka
5. tehničkih nauka
6. umjetnosti

Punopravne članice Univerziteta u Sarajevu su:

1. Akademija likovnih umjetnosti
2. Akademija scenskih umjetnosti
3. Arhitektonski fakultet
4. Ekonomski fakultet
5. Elektrotehnički fakultet
6. Fakultet islamskih nauka
7. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
8. Fakultet političkih nauka
9. Fakultet sporta i tjelesnog odgoja
10. Fakultet za saobraćaj i komunikacije
11. Fakultet zdravstvenih studija
12. Farmaceutski fakultet

13. Filozofski fakultet
14. Građevinski fakultet
15. Katolički bogoslovni fakultet
16. Mašinski fakultet
17. Medicinski fakultet
18. Muzička akademija
19. Pedagoški fakultet
20. Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
21. Pravni fakultet
22. Prirodno-matematički fakultet
23. Stomatološki fakultet sa klinikama
24. Šumarski fakultet
25. Veterinarski fakultet
26. Institut za historiju
27. Orijentalni institut
28. Institut za jezik
29. Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju
30. Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava

Pridružena članica Univerziteta u Sarajevu je:

1. Fakultet za upravu

Podorganizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu su:

1. Univerzitetski tele-informatički centar
2. Centar za interdisciplinarnu studiju
3. Centar za ljudska prava
4. Centar za koordinaciju i podršku istraživačkom radu
5. Centar za izgradnju i održavanje Kampusa Univerziteta
6. Univerzitetska biblioteka Univerziteta u Sarajevu

Ostale pridružene članice Univerziteta u Sarajevu su:

1. Gazi Husrev-begova biblioteka
2. Zemaljski muzej BiH
3. Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH
4. Studentski centar Univerziteta

U sastavu fakulteta, akademija i instituta djeluju laboratorije, centri i instituti kako slijedi:

Grupacija tehničkih nauka

Građevinski fakultet

Institut za materijale i konstrukcije
Institut za geotehniku i geologiju
Institut za hidrotehniku
Institut za saobraćajnice
Institut za geodeziju i geoinformatiku

Elektrotehnički fakultet

Laboratorija za električne mašine
Laboratorija za softver-inženjering
Laboratorija za vještačku inteligenciju i bioinformatiku
Laboratorija za računarske mreže
Laboratorija za računarske sisteme
Laboratorija za električna mjerenja
Laboratorija za robotiku
Laboratorija za procesnu automatiku i distribuirano upravljanje
Laboratorija za elektroniku
Laboratorija za automatiku, procesiranje signala i robotiku
Laboratorija za radiokomunikacije
Laboratorija za IOT i M2M komunikacione arhitekture i protokole
Laboratorija za digitalnu forenziku

Arhitektonski fakultet

Institut za arhitekturu i urbanizam
Laboratorija za fiziku zgrade
Računski centar

Grupacija humanističkih nauka

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

Institut za sport

Filozofski fakultet

Psihološki laboratorij
Centar za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centar NIRSA)
Centar za permanentno akademsko usavršavanje i cjeloživotno učenje u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Centar za psihološka istraživanja
Centar za psihološka istraživanja, edukaciju i savjetovanje (CPIES) u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)

Centar za bosanski, hrvatski i srpski jezik u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Centar za pružanje stručnih usluga prevođenja, tumačenja i lektoriranja u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Centar za moderne jezike
Znanstvenoistraživački inkubator – ZINK
Institut za arheologiju u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Institut za istraživanja književnosti u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Institut za književnost
Institut za lingvistička istraživanja u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Institut za psihološka istraživanja u okviru Centra za naučnoistraživački rad i stručne aktivnosti (Centra NIRSA)
Ured za podršku studentima sa posebnim potrebama Univerziteta u Sarajevu

Katolički bogoslovni fakultet

Teološko-katehetski institut u Mostaru

Institut za jezik

Odjeljenje za standardni jezik
Odjeljenje za historiju jezika
Odjeljenje za dijalektologiju
Odjeljenje za leksikografiju

Orijentalni institut

Historijsko odjeljenje
Filološko odjeljenje
Odjeljenje za orijentalno-islamsku kulturu i bliskoistočne studije

Grupacija društvenih nauka

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Laboratorija za forenziku
Institut za naučnoistraživačku djelatnost Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije – „Criminal East“

Pravni fakultet

Kriminološki institut
Institut za ljudska prava
Opći seminar za građansko pravo
Seminar za pravnu historiju i komparativno pravo

Ekonomski fakultet

Centar za međunarodnu saradnju
Centar za menadžment i informacione tehnologije (MIT Centar)
E-net centar
Centar za razvoj nastavnog osoblja
Centar za razvoj karijere studenata
Centar za preduzetništvo i upravljanje znanjem
Centar za islamsku ekonomiju, bankarstvo i finansije
Centar za poslovno pravo
Bibliotečko-informacioni centar
Ekonomski institut

Fakultet političkih nauka

CESI – Centar za studije o izbjeglim i raseljenim osobama
Centar za javne politike EU Univerziteta u Sarajevu
Institut za društvena istraživanja Fakulteta političkih nauka

Grupacija medicinskih nauka

Medicinski fakultet

Laboratorij za patološku i patohistološku dijagnostiku
Laboratorij za imunohistohemiju
Laboratorij za mikrobiologiju i parazitologiju
Laboratorij za citogenetiku
Laboratorij za molekularnu medicinu
Centar za humanu genetiku
Centar za kontinuiranu medicinsku edukaciju
Institut za morfološke nauke i genetiku
Institut za fiziološke nauke i biohemiju
Institut za farmakologiju, toksikologiju i kliničku farmakologiju
Institut za javno zdravstvo i preventivnu medicinu
Institut za forenzičku medicinu i forenzičku toksikologiju

Stomatološki fakultet sa klinikama

Klinika za dentalnu patologiju i endodonciju
Klinika za dječiju i preventivnu stomatologiju
Klinika za oralnohirurške discipline
Klinika za ortodonciju
Klinika za oralnu medicinu i parodontologiju
Klinika za stomatološku protetiku

Farmaceutski fakultet

Edukacijski centar Farmaceutskog fakulteta

Veterinarski fakultet

Laboratorij za toksikološke analize
Laboratorij za bakteriologiju i mikologiju
Laboratorij za parazitologiju
Laboratorij za TSE
Odjeljenje za akvakulturu
Odjeljenje za pčelarstvo
Laboratorij za epidemiologiju i ekonomiku i analizu
Laboratorij za patologiju
Laboratorij za virusologiju i serologiju
Laboratorij za analizu stočne hrane
Laboratorij za ispitivanje hemijskih i bioloških rezidua i kvaliteta živežnih namirnica
Laboratorij za mikrobiološka ispitivanja živežnih namirnica, stočne hrane i predmeta opće upotrebe
Laboratorij za kontrolu radioaktivnosti
Laboratorij za dijagnostiku bakterijskih bolesti peradi i kunića
Laboratorij za dijagnostiku virusnih bolesti peradi i kunića
Laboratorij za andrologiju i ginekologiju
Laboratorij za mastitise
Laboratorij za genetiku
Laboratorij za molekularnu biotehnologiju
Zavod za morfologiju
Zavod za epizootologiju
Zavod za zootehniku i peradarstvo
Zavod za higijenski nadzor namirnica i zaštitu životne sredine
Centar za ispitivanje i kontrolu lijekova i toksikološke analize
Centar za kontrolu zdravlja životinja
Centar za kontrolu živežnih namirnica, stočne hrane i zaštitu životne sredine
Centar za peradarstvo i kuničarstvo
Centar za reprodukciju i genetiku
Institut Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
Klinike Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Šumarski fakultet

Laboratorija za šumsko sjemenarstvo
Laboratorija za fitopatologiju i entomologiju
Laboratorija za molekularna istraživanja
Laboratorija za fiziologiju, pedologiju i hemiju
Institut za šumarstvo

Prirodno-matematički fakultet

Laboratorija za istraživanje i zaštitu endemičnih resursa
Fizikalni praktikum
Praktikum metodike nastave fizike
Laboratorija za fiziku metala
Laboratorija za poluprovodnike
Viši fizikalni praktikum
Laboratorija za elektroniku
Laboratorij za vodu i zrak
Laboratorij za metale
Laboratorij za anorgansku i bioanorgansku hemiju
Laboratorij za prirodne produkte
Centar za ekologiju i prirodne resurse – akademik Sulejman Redžić
Centar za ihtiologiju i ribarstvo
Centar za GIS
Institut za regionalno i prostorno planiranje
Mineraloško-petrografska zbirka
Računski centar

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet

Na Institutu za ratarstvo, povrtlarstvo i krmno bilje djeluju:

Laboratorija za ratarstvo, povrtlarstvo i krmno bilje
Laboratorija za poljoprivrednu botaniku i fiziologiju bilja

Na Institutu za zootehniku djeluju:

Laboratorija za stočarstvo i oplemenjivanje životinja
Laboratorija za hranu i ishranu životinja
Laboratorija za etologiju domaćih životinja
Laboratorija za molekularnu i konzervacijsku genetiku
Laboratorija za akvakulturu i ribarstvo
Laboratorija za zoologiju i anatomiju i fiziologiju domaćih životinja

Na Institutu za voćarstvo, vinogradarstvo i hortikulturu djeluju:

Laboratorija za voćarstvo, vinogradarstvo i hortikulturu
Laboratorija za citogenetiku i molekularnu biologiju

Na Institutu za zaštitu bilja djeluju:

Laboratorija za zaštitu bilja
Laboratorija za mikrobiologiju

Na Institutu za primijenjenu hemiju, pedologiju, ishranu bilja i melioracije djeluju:

Laboratorija za pedologiju, melioracije
Laboratorija za ishranu biljaka i fertilizaciju
Laboratorija za hemiju i biohemiju

Na Institutu za ekonomiku poljoprivredne i prehrambene industrije djeluju:

Laboratorija za informatiku i statistiku

Na Institutu za prehrambene tehnologije djeluju:

Laboratorija za mljekarstvo

Tehnološka laboratorija za MRJGI
Laboratorija za tehnologiju vrenja
Laboratorija za prehrambene tehnologije
Laboratorija za tehnologiju meda i pčelinjih proizvoda
Na Institutu za poljoprivrednu tehniku djeluju:
Laboratorija za poljoprivredne mašine

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

Laboratorija za bioinformatiku i biostatistiku
Laboratorija za citogenetiku i genotoksikologiju
Laboratorija za forenzičku genetiku
Laboratorija za GMO i biosigurnost hrane
Laboratorija za humanu genetiku
Laboratorija za molekularnu genetiku prirodnih resursa
Centar za genomiku

Grupacija umjetnosti

Akademija likovnih umjetnosti

Galerija ALU „Alija Kučukalić“

Akademija scenskih umjetnosti

Otvorena scena „Obala“

Muzička akademija

Centar za muzičku edukaciju
Institut za muzikologiju

III-1 Rad tijela i organa Univerziteta u Sarajevu

U skladu sa Zakonom i Statutom, organe i tijela Univerziteta čine:

- 1) Upravni odbor
- 2) Senat
- 3) rektor
- 4) druga stručna i savjetodavna tijela

Vijeća grupacija nauka/umjetnosti i univerzitetski odbori predstavljaju stručna i savjetodavna tijela Senata.

Upravni odbor

Uvod

U izvještajnom periodu Upravni odbor integriranog Univerziteta u Sarajevu je svoje aktivnosti obavljao u skladu sa pravima i obavezama iz Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo – prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 42/13 i 13/15), Statuta Univerziteta u Sarajevu, Poslovnika o radu Upravnog odbora integriranog Univerziteta u Sarajevu, kao i drugih podzakonskih akata iz djelokruga rada Upravnog odbora.

Upravni odbor integriranog Univerziteta u Sarajevu je u periodu od 1. 1. 2016. godine do 31. 12. 2016. godine radio u sljedećem sastavu:

- dr. Mevludin Mekić, predsjednik
- prof. dr. Munir Talović, član
- prof. dr. Mehmed Jahić, član
- prof. dr. Velija Katica, član
- Sifet Kukuruz, dipl. iur., član
- mr. Azemina Njuhović, član
- gospodin Osman Topčagić, član
- gospođa Sandra Začinović, član
- prof. dr. Almedina Zuko, član
- Amar Nurković, predstavnik studenata, član (u periodu od 1. 1. 2016. do 31. 1. 2016. godine)
- Seid Hadžibajrić, predstavnik studenata, član (u periodu od 30. 3. 2016. do 30. 9. 2016. godine, razriješen dužnosti radi prestanka statusa studenta, po završenom studiju na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu)

- Tarik Selimović, predstavnik studenata, član (u periodu od 26. 10. 2016. do 31. 12. 2016. godine)

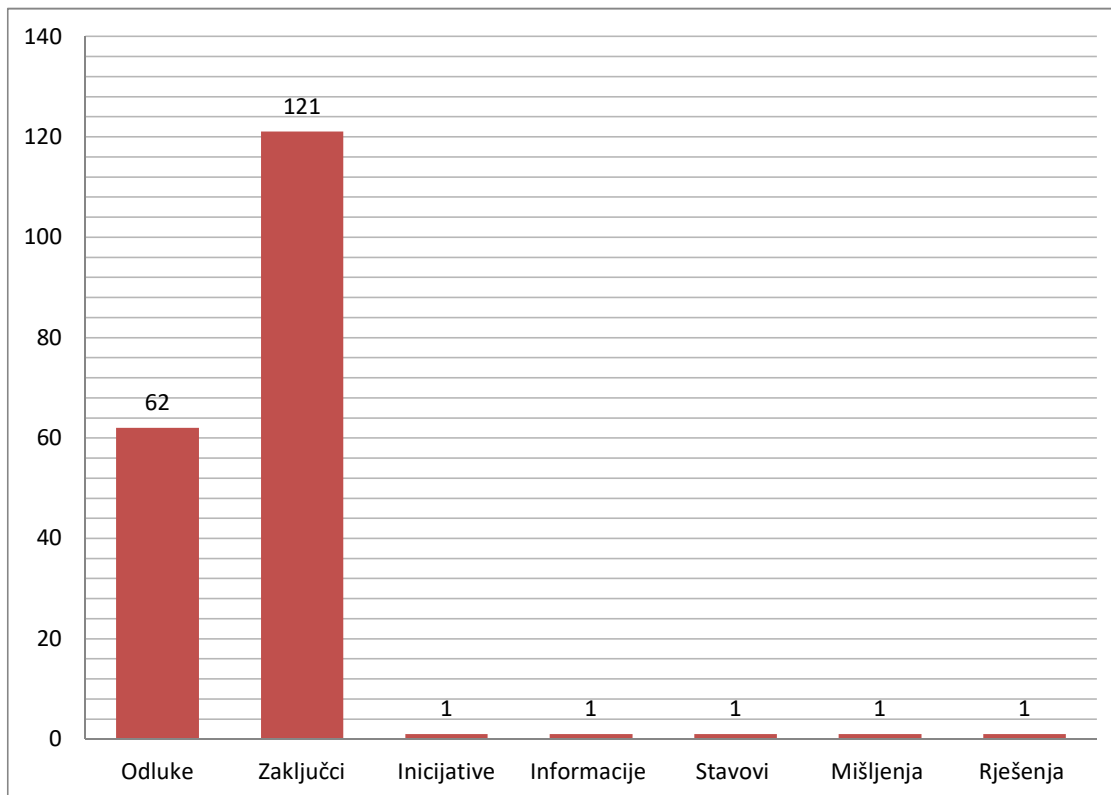
Sjednicama je prisustvovao rektor Univerziteta u Sarajevu ili prorektor uz ovlaštenje rektora i resorni prorektori, bez prava odlučivanja, kao i generalni sekretar, izvršni direktor i interni revizor.

Članovi koji su bili spriječeni prisustvovati sjednici blagovremeno su, putem predsjednika, obavještavali Upravni odbor o svom odsustvu.

U 2016. godini Upravni odbor je održao ukupno 15 (petnaest) sjednica, od kojih 12 (dvanaest) redovnih, 2 (dvije) telefonske i 1 (jednu) hitnu sjednicu. Razmatrane su ukupno 153 tačke dnevnog reda.

Na redovnim sjednicama Upravnog odbora **doneseno je:**

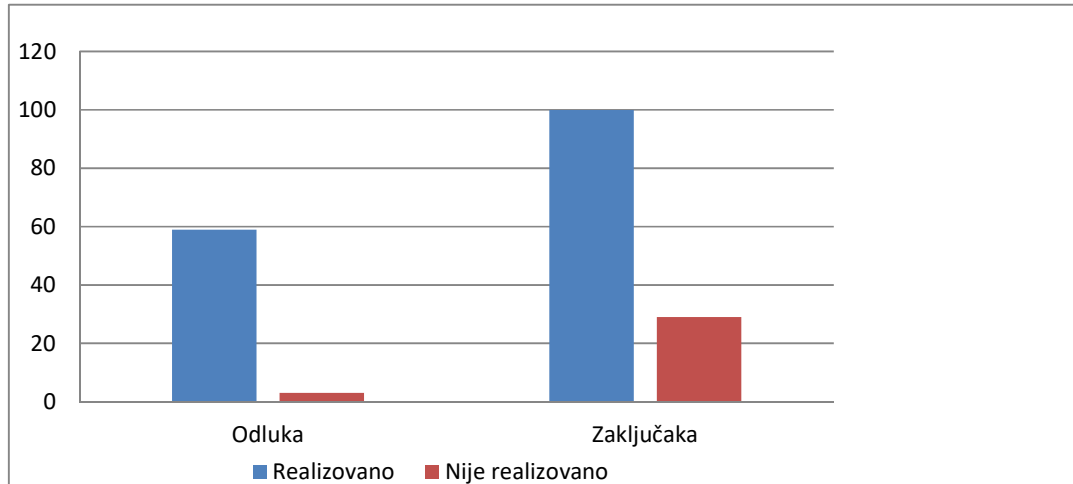
Odluka	Zaključaka	Inicijativa	Informacija	Stavova	Mišljenja	Rješenja	Ukupno
62	121	1	1	1	1	1	188

Slika 1. Redovne sjednice Upravnog odbora - ukupan broj

Zaključno sa 31. 12. 2016. godine **nije realizirano:**

Odluka	Zaključaka	Ukupno
3	21	24

Slika 1.1. Redovne sjednice Upravnog odbora – uporedni pokazatelj

Pored redovnih sjednica, u novembru 2016. godine Upravni odbor je održao i hitnu sjednicu na kojoj je donesena odluka o davanju saglasnosti za zaključenje Sporazuma o grantu između Izvršne agencije za obrazovanje i audiovizuelnu kulturu Evropske unije (EACEA) iz Brisela i Univerziteta u Sarajevu, kao koordinatora projekta REBUS iz programskog okvira Erasmus +.

Upravni odbor je održao i 2 (dvije) telefonske sjednice, na kojima su donese 2 (dvije) odluke.

Tematski dio

Upravni odbor integriranog Univerziteta u Sarajevu se većim dijelom fokusirao na pitanja od značaja za finansijsko poslovanje Univerziteta u Sarajevu, a odlučivao je, kao drugostepeni organ, o prigovorima zaposlenika na prvostepene odluke rukovodećih organa organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu.

U nastavku je dat pregled najvažnijih pitanja i aktivnosti po oblastima koje je obradio Upravni odbor:

- Usvajanje Plana rada interne revizije za 2016. godinu
- Usvajanje Zbirnog finansijskog plana Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu
- Usvajanje Zbirnog plana javnih nabavki integriranog Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu
- Usvajanje Izvještaja internog revizora Univerziteta u Sarajevu o upravljanju stalnim sredstvima (nekretninama) Univerziteta u Sarajevu na 31. 12. 2015. godine

- Donošenje odluke o davanju saglasnosti na Ugovor o finansiranju/sufinansiranju projekata iz oblasti nauke od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu. Ugovor je zaključen između Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i Univerziteta u Sarajevu
- Prihvatanje Izvještaja sa preporukama internog revizora u vezi sa svim postupcima javnih nabavki na koje je saglasnost dao Upravni odbor Univerziteta u Sarajevu za period od decembra 2014. do septembra 2016. godine
- Kontinuirano donošenje odluka o pokretanju postupaka javnih nabavki na Univerzitetu u Sarajevu, odnosno realizacija plana javnih nabavki integriranog Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu
- Donošenje Odluke o provođenju redovnog popisa imovine, obaveza i potraživanja Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu
- Davanje saglasnosti na zaključenje Bilateralnog sporazuma između Evropskog interuniverzitetskog centra za ljudska prava i demokratiju (EIUC) iz Venecije i Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2016/2017. godinu.
- Donošenje Odluke o izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ugovora o izradi izvedbenog projekta za „Izgradnju i opremanje biblioteke Univerziteta u Sarajevu“
- Donošenje Odluke o uspostavljanju Jedinice za implementaciju projekta „Izgradnja i opremanje biblioteke Univerziteta u Sarajevu“
- Donošenje Odluke o imenovanju projekt-menadžera i angažmanu izvršilaca poslova Jedinice za implementaciju projekta „Izgradnja i opremanje biblioteke Univerziteta u Sarajevu“
- Donošenje odluke o davanju saglasnosti prof. dr. Rifatu Škrijelju, rektoru Univerziteta u Sarajevu, na potpisivanje Sporazuma po projektu REBUS (*REAdy for BUSIness Integrating and validating practical entrepreneurship skills in engineering and ICT studies*) između Univerziteta u Sarajevu i EACEA-e (*Education, Audiovisual and Culture Executive Agency*)
- Aktivnosti u vezi sa rješavanjem problematike snabdijevanja toplotnom energijom organizacionih jedinica i podorganizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu u prostoru Kampusa Univerziteta u Sarajevu

Normativni akti

- Davanje prethodnog Mišljenja na izmjene i dopune Statuta Univerziteta u Sarajevu (broj: 02-5483/16 od 22. 9. 2016. godine)
- Davanje prethodnog Mišljenja na izmjene i dopune Statuta Univerziteta u Sarajevu (broj: 02-5483/16 i 02-5483-1/16 od 22. 9. 2016. godine)
- Izmjena i dopuna Jedininstvenog pravilnika o plaćama i naknadama osoblja Univerziteta u Sarajevu

- Izmjena i dopuna Pravilnika o službenim putovanjima Univerziteta u Sarajevu
- Izmjena i dopuna Poslovnika o radu Upravnog odbora
- Usvajanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o blagajničkom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o popisu imovine i obaveza Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o materijalnom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
- Usvajanje Pravilnika o kancelarijskom i arhivskom poslovanju Univerziteta u Sarajevu
- Donošenje Pravilnika o načinu obrazovanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela koja se osnivaju na Univerzitetu u Sarajevu

Zadaci koji su u realizaciji

- Donošenje pravilnika o radu i akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: rukovodioci organizacionih jedinica, rektor Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu
- Donošenje pravilnika o međunarodnim projektima na Univerzitetu u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: rukovodstvo Univerziteta u Sarajevu
- Donošenje pravilnika o osnovama finansijskog poslovanja Univerzitetu u Sarajevu
Nosioci aktivnosti: Upravni odbor Univerziteta u Sarajevu, uz prethodnu saglasnost Senata Univerziteta u Sarajevu

Senat

Senat je najviše stručno i akademsko tijelo Univerziteta odgovorno za odlučivanje o svim akademskim pitanjima. Senatom predsjedava rektor.

Senat, *inter alia*, odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima koja se odnose na nastavnu, naučnu, umjetničku i stručnu djelatnost Univerziteta. Prati realizaciju razvoja Univerziteta sa stanovišta ostvarivanja nastavnog, nastavno-naučnog, umjetničkog, nastavno-umjetničkog, naučnoistraživačkog i stručnog rada, donosi nastavne planove i programe za sva tri ciklusa studija, te prati njihovu primjenu. Senat odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog odgovarajućeg vijeća grupacije nauka/umjetnosti kao i drugih tijela Univerziteta i Studentskog parlamenta.

Nadležnost i sastav Senata su propisani članom 119. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 42/13 i 13/15), odnosno članovima 55–57. Statuta Univerziteta u Sarajevu.

U skladu sa Akademskim kalendarom Univerziteta u Sarajevu, Senat je u 2016. godini održao 11 redovnih sjednica. Također su održane 3 tematske, 2 vanredne i 1 izborna sjednica Senata.¹

Redovne sjednice Senata Univerziteta u Sarajevu

U sklopu redovnih zasjedanja Senata razmatrana su brojna stručna i akademska pitanja i donesene odgovarajuće odluke iz nadležnosti Senata. Posmatrano po strukturi toka sjednica, Senat ima ustaljene tačke dnevnog reda, kao i varijabilni dio.

Ustaljene tačke dnevnog reda Senata su:

- Izbori u akademska zvanja i raspisivanje konkursa za izbor akademskog osoblja, te saglasnosti za izbore u naučna zvanja, kao i raspisivanje konkursa za izbore u naučna zvanja
  - (vrše se u skladu sa članovima 152–161. i 162–168. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a presjek izvršenih izbora dat je u ovoj glavi niže u tekstu)
- Ekvivalencija izvršenih izbora
  - (vrši se na osnovu člana 163. stav 13. Zakona o visokom obrazovanju – prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 42/13 i 13/15) i člana 155. Statuta Univerziteta u Sarajevu). Presjek upućenih prijedloga za ekvivalenciju sa organizacionih jedinica prezentiran niže u tekstu)
- Angažman akademskog osoblja

---

¹ Zapisnici sa sjednica Senata Univerziteta u Sarajevu su raspoloživi na web stranici Univerziteta (www.unsa.ba).

- (vrši se u skladu sa članom 97. Zakona o visokom obrazovanju – prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 42/13 i 13/15) i članom 153. Statuta. Kvantitativni prikaz po organizacionim jedinicama dat je niže u tekstu.
- Doktorati nauka
  - (obrazovanje komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije kao i obrazovanje komisija za ocjenu uvjeta kandidata i podobnosti teme). Detaljan presjek je prezentiran u glavi III-4 „Naučnoistraživački i umjetničkoistraživački rad“). Također se na redovnim sjednicama razmatra i plan realizacije nastave trećeg ciklusa studija.
- Saglasnosti na nastavne planove i programe kao i izmjene i dopune nastavnih planova i programa
  - (daju se na osnovu člana 124. Zakona o visokom obrazovanju – prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 42/13 i 13/15) i člana 118. Statuta Univerziteta u Sarajevu. Detaljan presjek datih saglasnosti dat je u glavi III-2 „Nastava i nastavni proces“)
- Međunarodna saradnja
  - (detaljan presjek rada u domenu međunarodne saradnje prezentiran je u glavi III-6 „Međunarodna saradnja“)
- Izvještaj Komisije za priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija
  - (kvantitativni indikatori rada Komisije dati su ispod u tekstu)
- Izdavački savjet
  - (detaljan presjek rada izdavačkog savjeta i datih saglasnosti za univerzitetska izdanja dati su u glavi III-7 „Izdavačka djelatnost“)
- Informacije

Pored ovih ustaljenih tačaka dnevnog reda, Senat je razmatrao i sljedeće:

- Izvještaj o radu i poslovanju Univerziteta u Sarajevu za 2015. godinu
- Prijedlog zbirnog finansijskog plana Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu i zbirnog plana javnih nabavki Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu
- konkursnu proceduru za izbor rektora Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2016–2020. godine
- sastav, preporuke, zaključci i mišljenja odborâ Univerziteta u Sarajevu
- izbor studenta-prorektora
- dodjelu jednomjesečnih stipendija studentima ERMA programa
- prijedloge komisija za izmjene pravilâ studiranja za prvi, drugi i treći ciklus studija i integrirani studij prvog i drugog ciklusa
- podzakonske akte u vezi sa uređenjem finansiranja Univerziteta
- informaciju o imovini Univerziteta u Sarajevu
- prijedlog mogućeg rješenja smještaja Instituta za historiju u prostoru Kampusu Univerziteta u Sarajevu
- zahtjev internog revizora Univerziteta u Sarajevu
- imenovanje profesora emeritusa

- studentska pitanja
- pitanja iz domena autonomije Univerziteta
- izvještaje o realizaciji Konkursa za dodjelu sredstava iz Fonda „Suada Dilberović“ i Fonda „Akademik Edhem Čamo“
- izbor člana Upravnog odbora – predstavnika Univerziteta u Sarajevu iz reda studenata
- Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o davanju saglasnosti na visinu participacije cijena usluga, upisnina i drugih troškova studija Univerziteta u Sarajevu te fakulteta i akademija u njegovom sastavu (realizacija po zaključku sa 42. sjednice Senata od 30. 3. 2016. godine)
- upisnu politiku za studijsku 2016/2017. godini
- informatizaciju Univerziteta u Sarajevu
- informacije o dostignutom stepenu realizacije projekta „Izgradnja i opremanje biblioteke Univerziteta u Sarajevu“
- inicijative za izmjenu Pravilnika o službenim putovanjima Univerziteta u Sarajevu
- imenovanja članova u timove za izradu „Strategije obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo“
- Prijedlog izmjena i dopuna Spiska akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja koja se mogu stjecati na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo
- ispunjavanje preporuka iz izvještaja Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji Univerziteta u Sarajevu
- inicijative za izmjene i dopune Statuta Univerziteta u Sarajevu
- Prijedlog sporazuma o saradnji između Univerziteta u Sarajevu i Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine
- dodjelu priznanja najboljim studentima prvog i drugog ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu u studijskoj 2015/2016. godini.
- inicijativu za izmjene i dopune Jedinog pravilnika o plaćama i naknadama osoblja Univerziteta u Sarajevu
- imenovanje Savjeta za nauku i umjetnost Univerziteta u Sarajevu

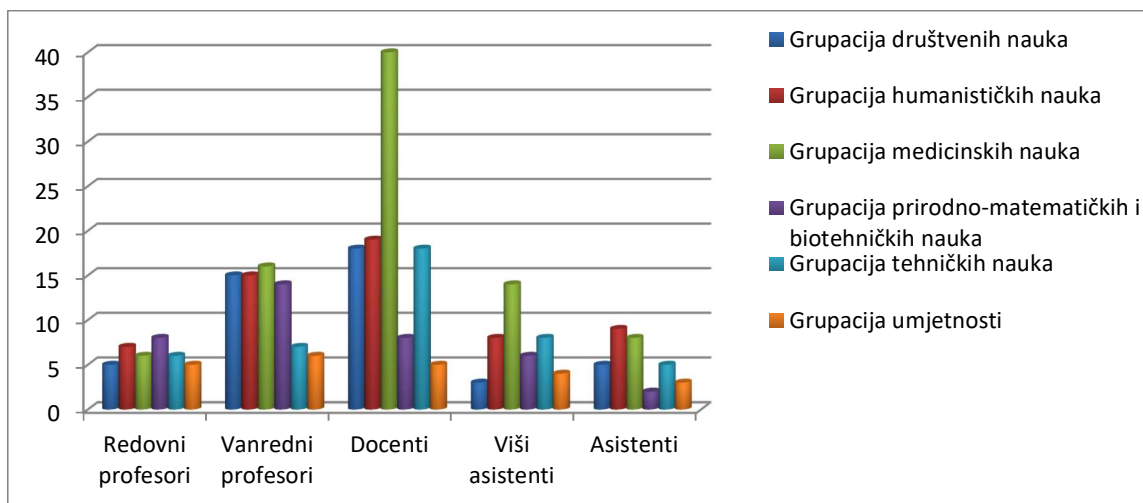
Imenovanja i izbori

- Na 42. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 30. 3. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Nihada Fejzića za dekana Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za drugi mandatni period, 2016–2020. godine.
- Na 43. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 4. 5. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Senada Kazića za dekana Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2016–2020. godine.
- Na 43. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 4. 5. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Muhameda Ajanovića za dekana Stomatološkog fakulteta sa klinikama Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2016–2020. godine.
- Na 45. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 29. 6. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Kemala Kozarića za dekana Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2016–2020. godine.

- Na 46. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 13. 7. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Mustafe Memića za dekana Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2016–2020. godine.
- Na 47. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 28. 9. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Mirze Dautbašića za dekana Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za drugi mandatni period, 2016–2020. godine.
- Na 47. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 28. 9. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Nedžada Korajlića za dekana Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu za drugi mandatni period, 2016–2020. godine.
- Na 47. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 28. 9. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju prof. dr. Samira Čauševića za dekana Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu za drugi mandatni period, 2016–2020. godine.
- Na 47. sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu, održanoj 28. 9. 2016. godine, uručeno je Rješenje o imenovanju dr. sc. Senije Milišić za direktora Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2016–2020. godine.

Kroz realiziranih 11. redovnih sjednica Senata u 2016. godini izvršeni su izbori u akademska zvanja, kako slijedi:

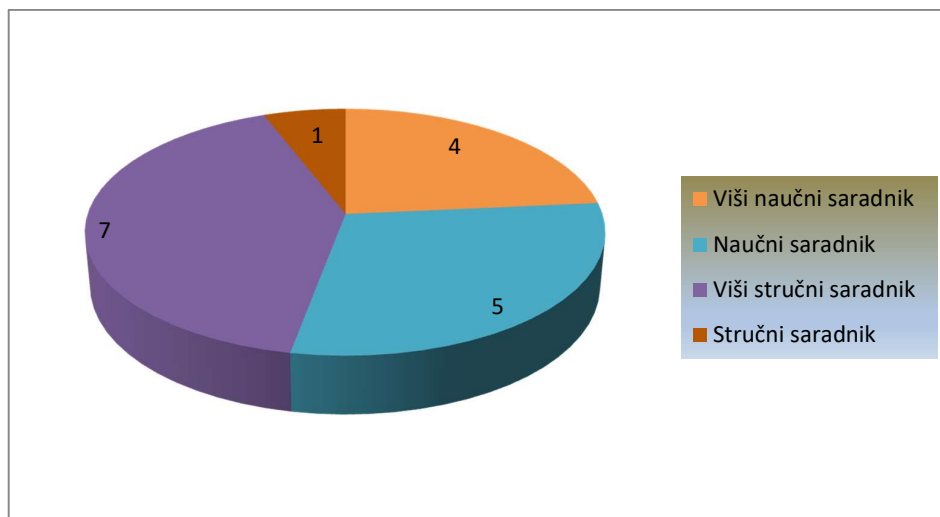
Grupacije:	Redovni profesori	Vanredni profesori	Docenti	Viši asistenti	Asistenti
Grupacija društvenih nauka	5	15	18	3	5
Grupacija humanističkih nauka	7	15	19	8	9
Grupacija medicinskih nauka	6	16	40	14	8
Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	8	14	8	6	2
Grupacija tehničkih nauka	6	7	18	8	5
Grupacija umjetnosti	5	6	5	4	3
Ukupno:	37	73	108	43	32

Izbori u akademska zvanja

Senat je dao saglasnosti na izbore u naučna i stručna zvanja, kako slijedi:

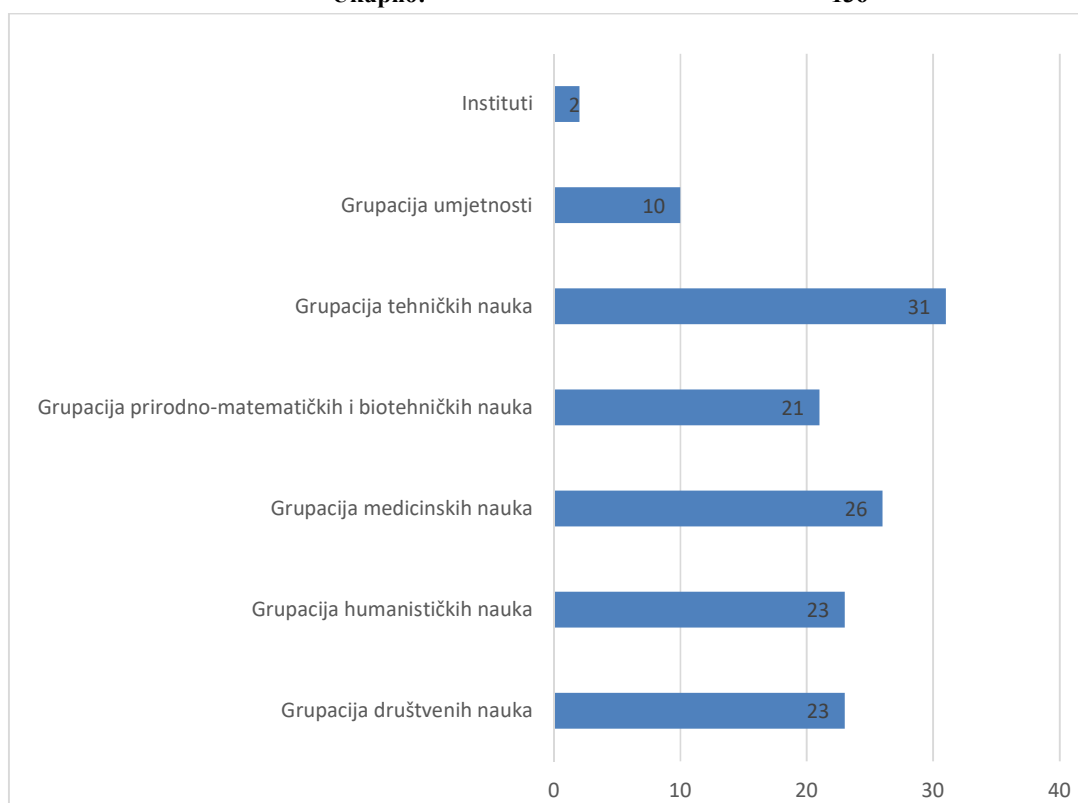
Naučna zvanja:	Ukupno
Naučni savjetnik	-
Viši naučni saradnik	4
Naučni saradnik	5
Umjetnički saradnik	-
Viši stručni saradnik	7
Stručni saradnik	1

Saglasnosti na izbore u naučna i stručna zvanja

Senat Univerziteta je dao saglasnosti na raspisivanje konkursa za izbor akademskog i naučnog osoblja na fakultetima, akademijama i institutima Univerziteta u Sarajevu, kako slijedi:

Grupacije:	Konkursi za izbor akademskog i naučnog osoblja
Grupacija društvenih nauka	23
Grupacija humanističkih nauka	23
Grupacija medicinskih nauka	26
Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka	21
Grupacija tehničkih nauka	31
Grupacija umjetnosti	10
instituti	2
Ukupno:	136

Raspisivanje konkursa za izbor akademskog i naučnog osoblja

Ekvivalencije izvršenih izbora

U toku 2016. godine Senat je razmatrao 65 prijedloga sa 5 organizacionih jedinica za izvršenje ekvivalencije izbora u zvanja, kako slijedi:

Akademija likovnih umjetnosti (1), Elektrotehnički fakultet (22), Fakultet za saobraćaj i komunikacije (2), Fakultet zdravstvenih studija (1), Građevinski fakultet (39).

Angažman akademskog osoblja

Statutom Univerziteta u Sarajevu je propisano da za angažman akademskog osoblja sa druge domaće ili strane visokoškolske ustanove, kao i gostovanje profesora, organizaciona jedinica je obavezna pribaviti prethodnu pisanu saglasnost Senata visokoškolske ustanove čija organizaciona jedinica vrši angažman.

U toku 2016. godine razmatrana su 24 zahtjeva za angažman/gostovanje sa 12 organizacionih jedinica i jedne pridružene članice:

Akademija likovnih umjetnosti (1), Elektrotehnički fakultet (1), Fakultet političkih nauka (1), Fakultet sporta i tjelesnog odgoja (2), Filozofski fakultet (7), Građevinski fakultet (1), Mašinski fakultet (2), Medicinski fakultet (2), Muzička akademija (1), Pedagoški fakultet (2), Stomatološki fakultet sa klinikama (1), Šumarski fakultet (1) i Fakultet za upravu – pridružena članica (2).

Komisija za priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija Univerziteta u Sarajevu

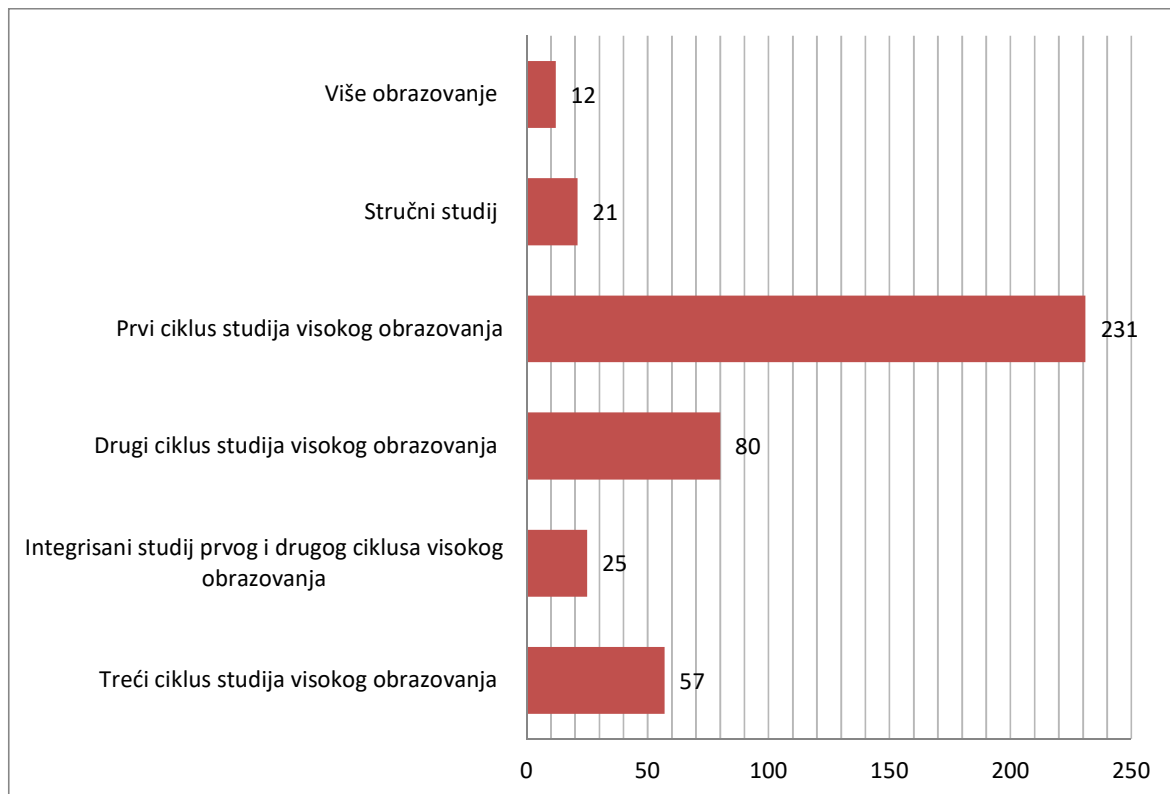
U okviru svojih nadležnosti određenih Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo – prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 43/13 i 13/15) i Statutom Univerziteta u Sarajevu, Univerzitet odlučuje u postupku priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija. Način i postupak priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija na Univerzitetu u Sarajevu i fakultetima i akademijama Univerziteta u Sarajevu uređeni su Pravilnikom o priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija Univerziteta u Sarajevu, koji je donio Senat Univerziteta u Sarajevu 22. 9. 2010. godine i koji je stupio na snagu 22. 4. 2011. godine, nakon dobivene saglasnosti Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo.

Postupak se provodi putem Komisije koju imenuje rektor Univerziteta u Sarajevu. Komisija je stalno tijelo i sastavljena je od tri (tri) člana, od kojih je jedan član prorektor Univerziteta, a dva člana su iz reda akademskog osoblja Univerziteta. U okviru nadležnosti Komisije, u periodu od januara do decembra 2016. godine održano je 10 (deset) sjednica, na kojima je razmatrano ukupno 426 zahtjeva za stručno priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija. Izvještaji o utvrđenim prijedlozima proslijeđeni su Senatu na usvajanje.

Najveći broj inozemnih visokoškolskih kvalifikacija čije priznavanje je izvršeno na Univerzitetu u Sarajevu u 2016. godini stečeno je u sljedećim državama: Republika Srbija,

Republika Hrvatska, Republika Slovenija, Republika Italija, Makedonija, Crna Gora, Republika Turska, Republika Austrija, Velika Britanija, Češka, Republika Francuska, Španija, Holandija, Švedska, Sjedinjene Američke Države, Australija, Jordan, Egipat, Malezija i dr.

U skladu sa odredbama Pravilnika o priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija Univerziteta u Sarajevu, Univerzitet je u okviru nadležnosti *ad hoc* komisije, imenovane od Senata, proveo postupak za akademsko priznavanje. Razmatrano je ukupno 5 (pet) zahtjeva, koji se odnose na multidisciplinarnе/interdisciplinarnе studijske programe i izvještaj o utvrđenim prijedlozima je prosljeđen Senatu na usvajanje.

Slika 1. Podneseni zahtjevi za priznavanje u 2016. godinu u odnosu na vrstu/nivo studija.

Tematske sjednice Senata Univerziteta u Sarajevu

U toku 2016. godine održane su tri tematske sjednice.

Prva tematska sjednica Senata održana je 3. 6. 2016. godine sa premijerom Kantona Sarajevo gospodinom Elmedinom Konakovićem i ministrom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo prof. dr. Elvirom Kazazovićem na kojoj je razmatrana upisna politika na Univerzitetu u Sarajevu za studijsku 2016/2017. godinu.

Druga tematska sjednica Senata održana je 5. 10. 2016. godine na kojoj je izvršen izbor prorektora Univerziteta u Sarajevu, te formirana komisija za primopredaju dužnosti rektora/prorektorā Univerziteta u Sarajevu. Također, razmatrane su i utvrđene izmjene i dopune Statuta Univerziteta u Sarajevu.

Treća tematska sjednica Senata održana je 14. 11. 2016. godine, na kojoj je data saglasnost na „Strategiju ljudskih resursa za istraživače (HRS4R) sa Akcionim planom“. Održana je i prezentacija projekata koji se finansiraju iz fondova EU na Univerzitetu u Sarajevu.

Vanredne sjednice Senata Univerziteta u Sarajevu

U toku 2016. godine održane su dvije vanredne sjednice.

Prva vanredna sjednica Senata održana je 14. 1. 2016. godine, na kojoj je diskutirano o problematici u vezi sa ostvarivanjem plana rada i razvoja Univerziteta, godišnjeg programa rada Univerziteta i efikasnog rukovođenja Univerzitetom.

Druga vanredna sjednica Senata održana je 11. 10. 2016. godine, na kojoj su senatori zauzeli stav povodom tragične nesreće u kojoj su život izgubile dvije studentice Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Izborna sjednica Senata Univerziteta u Sarajevu

Izborna sjednica Senata održana je 12. 5. 2016. godine na kojoj je, nakon obavljene procedure, izvršen izbor rektora Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2016–2020. godine.

III-2 KLJUČNA POSTIGNUĆA ORGANIZACIONIH JEDINICA

Grupacija društvenih nauka

Ekonomski fakultet

U maju 2016. godine Ekonomski fakultet u Sarajevu predstavljen je kao primjer dobre prakse na događajima organiziranim od dvije najprestižnije akreditacijske kuće u oblasti visokog obrazovanja u području poslovnih nauka – The Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB) i The European Foundation for Management Development (EFMD). Imajući u vidu misiju Fakulteta – *postati prestižna visokoškolska institucija u domenu ekonomskih i poslovnih nauka na području jugoistočne Evrope do 2025. godine* – prezentacija na međunarodnim akademskim događajima ovakve vrste ima poseban značaj za njeno ostvarivanje.

Ekonomski fakultet u Sarajevu u saradnji sa međunarodnim partnerima u periodu 11–22. 7. 2016. godine organizirao je treću međunarodnu konferenciju pod nazivom „Automorphic Forms and Related Topics“, koja je bila koncipirana u dva dijela „Istraživačka škola za studente“ i „Radionica za studente i profesore“. Building Bridges istraživačka škola bio je trening za doktorante i mlade istraživače u oblasti automorfnih formi i srodnih tema koje su središte istraživačkih aktivnosti. Cilj radionice bio je da postane forum za razmjenu ideja i uspostavljanje novih oblika saradnje među istraživačima, uz poseban fokus na podršku mladim istraživačima.

Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu u periodu od 14. do 16. septembru 2016. godine održana je 7. međunarodna konferencije EMAC Regional. EMC Regional je marketinška konferencija koja je prvi put održana u Bosni i Hercegovini, a bavila se najnovijim trendovima u marketingu, o primjeni neuromarketinga u akademiji i praksi. Na kraju konferencije održana je i sesija sa urednicima prestižnih marketinških časopisa i to: International Journal of Research i Marketing (SAD), European Journal of Marketing (UK), Tržište/Market (Hrvataska) i Marketing (Srbija).

U okviru obilježavanja 64. godine postojanja i rada Ekonomskog fakulteta u Sarajevu, održana je 8. međunarodna konferencija ICES2016 (International Conference of the School of Economics and Business in Sarajevo). Povodom godišnjice Fakulteta najboljim studentima Ekonomskog fakulteta u Sarajevu dodijeljene su stipendije i priznanja od firme Tondach BiH, Centrotrans Eurolines Sarajevo i Ekonomskog fakulteta u Sarajevu.

U 2016. godini na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu su eminentni profesori sa međunarodno priznatih fakulteta kao i stručnjaci iz prakse održali brojne prezentacije, predavanja i seminare za studente, zaposlene i ostale zainteresirane. Tako su na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu gostovali: gospodin Nadeem Ilah, šef misije Međunarodnog monetarnog fonda za BiH,

ambasador Japana NJ. E. Kazuya Ogawa, mr. Kurt Tong, Principal Deputy Assistant Secretary for the Bureau of Economic and Business Affairs at the U.S. Department of State, gospodin Fadil Novalić, premijer Federacije BiH i drugi.

U 2016. godini počele su pripreme za održavanje Ekonomskog foruma Bosne i Hercegovine, koji će se održati 9. februara 2017. godine. Ekonomski forum Bosne i Hercegovine će biti prva u nizu aktivnosti povodom obilježavanja 65. godišnjice postojanja Ekonomskog fakulteta u Sarajevu. Ovo je prvi događaj u našoj zemlji koji će okupiti predstavnike vlasti, poslovne i akademske zajednice, čiji je zajednički cilj unapređenje ekonomskog i poslovnog ambijenta u BiH. Ekonomski forum Bosne i Hercegovine bavit će se svim relevantnim pitanjima koja su od značaja za stanje u BiH, počev od makroekonomske politike, sektorske politike, poslovnog ambijenta, konkurentnosti bh. privrede i kompanija.

Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu posjeduje niz akreditacija koje svjedoče o kvalitetu institucije. To su AACSB akreditacije, certifikacija od Bureau Veritas za sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa ISO 9001:2008 standardima; zatim akreditacija Austrijske agencije za osiguranje kvaliteta – AQA; EPAS akreditacija (EFMD Programme Accreditation System) od najprestižnije evropske akreditacijske kuće EFMD (European Foundation for Management Development).

Fakultet političkih nauka

Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu se i u 2016. godini svojim aktivnostima pridržavao misije i, u skladu sa reformskim tendencijama Sarajevskog univerziteta vođenim duhom i idejama Bolonjske deklaracije i niza drugih ključnih dokumenata u vezi sa širim transformacijskim procesima ka „Evropi znanja“, vrši temeljitu reformu i inovaciju nastavnih planova i programa kako bi izašao u susret izazovima svoga vremena. Imajući u vidu iskustva i pozitivna postignuća srodnih fakulteta u regionu i šire, nastavnici, istraživači i saradnici Fakulteta političkih nauka, jedinog fakulteta te vrste u BiH, odlučni su u namjeri da bosanskohercegovačkim mladim naraštajima ponude niz prepoznatljivih kvalitetnih studijskih programa usporedivih sa većinom razvijenih studija u svijetu.

Najvažniji infrastrukturni pomak 2016. godine je učinjen rekonstrukcijom i adaptiranjem biblioteke i čitaonice Fakulteta.

Uspješno se provodi projekat Erasmus + u saradnji sa Univerzitetom u Salzburgu – Curriculum Development Joint European Political Science MA.

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

U toku 2016. godine, kao ključno postignuće Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, bez dvojbe se može izdvojiti pozitivan odgovor Evropskog kriminološkog udruženja povodom aplikacije Fakulteta za organizaciju godišnje konferencije Evropskog kriminološkog udruženja u 2018. godini. Procjenjuje se da bi se na predstojećoj konferenciji moglo očekivati oko 1500 učesnika, što će zahtijevati velike napore u pripremi i organizaciji

za ovaj događaj i to će zasigurno biti jedna od najmasovnijih i najznačajnijih konferencija kada su u pitanju društvene nauke na prostorima naše države.

Izuzetna je činjenica i pokretanje novog studijskog programa na drugom ciklusu studija pod nazivom „Krizni menadžment“. Po osnovu spoznaja (nalazi i preporuke) koje su proistekle iz samoanalize Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, te iz javnih rasprava sa javnim ustanovama, agencijama i nevladinim organizacijama čije su osnovne djelatnosti upravljanje u kriznim situacijama (Federalna uprava civilne zaštite, Crveni križ Federacije Bosne i Hercegovine, Državna agencija za zaštitu i istrage – SIPA, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine), koje su provedene tokom 2015. i 2016. godine, ukazala se potreba za pokretanjem ovakvog studija.

Sve navedeno je pokazalo da nije dovoljna samo izmjena i dopuna postojećeg nastavnog plana i programa na prvom ciklusu studija na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, već da je potrebno izraditi novi zajednički studijski program drugog ciklusa studija, koji će izučavati pojmove i procese kriznog menadžmenta, sa drugim univerzitetima i visokoškolskim ustanovama koje su prepoznatljive upravo po studijskim programima upravljanja u kriznim situacijama i kriznog menadžmenta. Nastava se organizira na moderan i fleksibilniji način koji će omogućiti studentima stjecanje šireg znanja, uz istovremenu mogućnost specijalizacije iz kriznog menadžmenta.

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije je u 2016. godini realizirao niz aktivnosti u cilju institucionalizacije saradnje sa agencijama za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini, te javnim preduzećima i nevladinim organizacijama čiji je djelokrug širi kontekst sigurnosti. Kao rezultat ovih aktivnosti, Fakultet je potpisao sporazume o naučnoj, stručnoj i obrazovnoj saradnji sa sljedećim institucijama i to: Granična policija Bosne i Hercegovine, Udruženje građana „Rendžer“, Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA), World Vision BiH, Privredna komora Kantona Sarajevo, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Agencija za reviziju privatizacije u Federaciji BiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Međunarodna organizacije za pomoć djeci „Save the Children“.

Pravni fakultet

U školskoj 2015/16. godini (6–7. 4. 2016. godine) je održana proslava 70. godišnjice postojanja Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Svečana akademija na kojoj su, nakon uvodnog obraćanja prof. dr. Borislava Petrovića, dekana Pravnog fakulteta u Sarajevu, govorili g. Bakir Izetbegović, predsjednik Predsjedništva BiH, prof. dr. Muharem Avdispahić, tadašnji rektor Univerziteta u Sarajevu, predstavnici pravnih fakulteta koji su bili matičari (Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Pravni fakultet Univerziteta u Ljubljani, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu), održana je 6. 4. 2016. godine. Dekan Fakulteta je podnio izvještaj o sedamdesetogodišnjem razvoju Fakulteta, a uručene su i prigodne nagrade, te promovirana Spomenica Pravnog fakulteta u Sarajevu. Svečanoj akademiji su prisustvovali predstavnici Univerziteta i njegovih članica kao i najviših nosilaca pravosudne vlasti u BiH i Federaciji BiH.

Nakon svečane sjednice održan je okrugli sto „Bolonjski proces: reforma reformiranog studija prava?“ koji je podržao Gesellschaft für interationale Zusammenarbeit (GIZ). Na okruglom stolu, koji je vodila prof. dr. Jasminka Gradašćević-Sijerčić (Pravni fakultet Univerziteta Sarajevo), učestvovali su predstavnici pravnih fakulteta koji su članice South East European Law School Network (SEELS) i to pravnih fakulteta u Beogradu, Nišu, Skoplju, Rijeci, Osijeku, Splitu, Mostaru, Sarajevu, Zenici, te predstavnici SEELS mreže kao i dekan Pravnog fakulteta u Ljubljani, prof. dr. Miha Juhart.

U sklopu proslave 70 godina Fakulteta je 7. aprila bila organizirana međunarodna konferencija „5th Bosnian Herzegovinian, Turkish and Croatian Jurist Days“, na kojoj su učestvovali nastavnici Pravnog fakulteta Univerziteta u Istanbulu (Turska), Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Hrvatska) i Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Konferenciju su otvorili dekan Fakulteta i NJ. E. ambasadori Republike Turske i Republike Hrvatske. Konferencija se odvijala prvo u plenarnoj sjednici, a zatim u tri sesije posvećene krivičnom, građanskom i javnom pravu. Na konferenciji je učestvovalo 27 nastavnika i saradnika triju spomenutih fakulteta. Službeni jezik konferencije je bio engleski. Zbornik radova se nalazi u štampi i bit će promoviran na 6th Bosnian Herzegovinian, Turkish and Croatian Jurist Days koji će se u aprilu 2017. održati u Zagrebu.

Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava

Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu je u 2016. godini ostvario značajne rezultate u okviru svoje programske djelatnosti. Realizirana su naučna istraživanja na osnovu 33 verificirana naučnoistraživačka projekta iz oblasti zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, na razne teme, u različitim vremenskim periodima i raznim prostorima istraživanja, od kojih su neka rezultirala prezentacijom naučnih saznanja u formi 10 (deset) naučnih knjiga i 25 samostalnih naučnih radova, koji su prezentirani na više međunarodnih naučnih konferencija, skupova, okruglih stolova i seminara.

Posebno ističemo 10 naučnih knjiga koje su u 2016. objavljene: Mujo Begić – *Bosanska Krupa 1992–1995.: Porušeni grad*; Husejin Omerović – *Žrtve genocida na području Vlasenice 1992–1995.*; Dževa Avdić – „Moj osmijeh je moja osveta“: Zbornik radova *Srebrenica 1995–2015.: Evaluacija naslijeđa i dugoročnih posljedica genocida*; Smail Čekić – *Dejtonski (mirovni) sporazum – legalizacija genocida u RBiH* (tri toma); Eli Tauber – *When neighbors were real human beings*; Grete Brochmann – *Šta je imigracija*; Øyvind Østerud – *Šta je rat* (s norveškog preveo dr. Rasim Muratović).

Određena naučna istraživanja koja imaju svojstvo panel i longitudinalnih istraživanja su u toku. Naučna istraživanja zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine 1991–1995. godine realiziraju se po modelu tipskog projekta naučnog istraživanja, čiji naslov glasi „Zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine 1991–1995.“. S osloncem na navedeni model, realiziraju se sva naučna istraživanja genocida i drugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog

prava na raznim područjima Republike Bosne i Hercegovine u istom vremenskom periodu, što je dovoljna osnova za validne i pouzdane komparacije izvršenih zločina na cijeloj teritoriji Republike Bosne i Hercegovine u isto vrijeme na raznim i različitim područjima.

U ovoj godini objavljen je *Zbornik radova* sa prošlogodišnje međunarodne naučne konferencije „Srebrenica 1995–2015.: Evaluacija naslijeđa i dugoročnih posljedica genocida”, održane 9–11. jula 2015. godine u Sarajevu, Tuzli i Potočarima a u organizaciji Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Memorijalnog centra Potočari, Univerziteta u Tuzli i Univerziteta u Sarajevu. Izdanja su promovirana u Sarajevu, Tuzli i Srebrenici.

Povodom 21. godišnjice sjećanja na genocid u Srebrenici, od 15. juna 2016. otvorena je manifestacija „Mjesec sjećanja na genocid u Srebrenici” u saradnji sa Bošnjačkim institutom i Internacionalnim univerzitetom u Sarajevu, sa različitim kulturno-društvenim programima.

U okviru izložbe „Kad je vrijeme stalo“, u saradnji sa Historijskim muzejem BiH, prikazani su predmeti pronađeni u masovnoj grobnici Tomašici ali i dr. grobnicama sa područja Prijedora i Sanskog Mosta. Izložba je, pored Sarajeva, predstavljena u Jablanici, Konjicu, Travniku, Tuzli i američkim gradovima.

Pored ove izložbe, pripremili smo i organizirali i drugu pod nazivom „Ars Memoriae“ u Vijećnici u Sarajevu.

Povodom 27. januara svake godine Institut organizira tribinu u znak sjećanja na žrtve holokausta, pa je to bio slučaj i ove godine. Na ovoj tribini obrađene su i prezentirane teme koje su do sada bile veoma slabo obrađivane u historiografiji.

Grupacija humanističkih nauka

Filozofski fakultet

Vijeće Fakulteta u 2015. godini, Odlukom broj: 02-01/405 od 11. 11. 2015. godine, predložilo je i usvojilo Elaborat sa nastavnim planom i programom studijske grupe *specijalne pedagogije* po zahtjevu (Zaključku) Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, broj: 11-05-38-SI/15 od 6. 7. 2015. godine. Senat Univerziteta dao je saglasnost Odlukom broj: 01-7199/15 od 26. 11. 2015. godine.

Vijeće Fakulteta je Odlukom broj: 02-01/418 od 11. 11. 2015. godine predložilo i usvojilo Elaborat sa nastavnim planom i programom studijske grupe *sociologije i etnologije*, na koji je Senat Univerziteta dao saglasnost Odlukom broj: 01-7199/15 od 26. 11. 2015. od 26. 11. 2015. godine, a koji je ujedno i prvi studij ovakve vrste u Bosni i Hercegovini.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo do danas nije dalo saglasnost na prethodno navedene studijske programe, kao ni doznačilo finansijska sredstva za iste. Filozofski fakultet zatražio je u Konkursu za upis studenata u prvu godinu prvog ciklusa studija u studijskoj 2016/2017. godini određeni broj kandidata za upis (po 30 na oba studijska programa), ali zahtjev nije uvažen od Univerziteta u Sarajevu i Ministarstva, tako da ostaje otvoreno pitanje o daljoj sudbini ova dva studijska programa, za koji postoji interes i kandidata za upis, kao i šire društvene zajednice.

Nastavno-naučni proces u studijskoj 2015/2016. i 2016/2017. godini odvijao se i odvija na trinaest odsjeka i dvije katedre na I ciklusu studija i na 129. studijskih programa (jednopedmeti i dvopedmetni studij), a na II ciklusu studija na 47 studijskih programa, u studijskoj 2015/2016. godini na 158 studijskih programa na I ciklusu studija i 51 studijskom programu na II ciklusu studija, a u studijskoj 2016/2017. godini na 131 studijskom programu na I ciklusu studija i 51 studijskom programu na II ciklusu studija.

Pored toga, nastavno-naučni proces odvija se na 11 linija doktorskog studija u studijskoj 2015/2016. i 11 linija doktorskog studija u 2016/2017. godini.

Nastavu stranih jezika na Fakultetu karakterizira i angažiranje lektora stranih državljana koji su izvorni govornici tih stranih jezika. Angažiranje lektora – stranih državljana odvija se putem ambasada, kulturnih centara određenih država i u saradnji i uz saglasnost Univerziteta u Sarajevu, a sve u skladu sa Zakonom. Na prijedlog Ambasade Japana u Bosni i Hercegovini Vijeće Fakulteta odobrilo je slijedeće aktivnosti u studijskoj 2016/2017. godini: organiziranje kursa japanskog jezika, uspostavljanje resursnog centra za japanski jezik i organiziranje takmičenja iz japanskog jezika.

Biblioteka je u 2016. godini značajno unaprijedila poslovanje. Početkom 2016. godine razvijena je zasebna web stranica Biblioteke (www.biblioteka.ff.unsa.ba) sa dodatnim sadržajima koji omogućuju korisnicima brži i lakši pristup informacijama. Također, razvijena je online platforma za e-uslugu „Pitajte bibliotekara“. Biblioteka je radila i na razvijanju social bookmarkinga (društvenog označavanja web stranica) s obzirom da je korisnicima potrebno filtrirati korisne web stranice za istraživanja. S ciljem promocije Biblioteke, započeto je i s konceptom free library usluge koja podrazumijeva mogućnost da korisnici mogu u označenu kutiju za poklonjene knjige ostavljati publikacije koje žele pokloniti drugim korisnicima ili izabrati neku publikaciju za svoje potrebe. Efikasnijom raspodjelom poslova u Biblioteci postignute su udvostručene brojke glede obrade građe u sistemu COBISS za razliku od prethodne godine. Urađene su i dvije revizije fondova (Odsjek za orijentalnu filologiju i Odsjek za romanistiku). Intenzivirana je saradnja s drugim i sličnim institucijama po pitanju razmjene i poklona za fondove, pa je tako tokom 2016. godine kroz kupovinu, razmjenu i poklon ostvaren priliv od 2.159 primjeraka. Početkom akad. 2016/2017. godinu bibliotekari su izvršili edukaciju studenata prve godine o uslugama Biblioteke i tehnikama pretraživanja i ustanovili stalni termin za dodatne edukacije (prijavljeni mogu pohađati edukaciju svakog petka u terminu od 12:00 do 13:00 sati). Čitaonički prostor Biblioteke je unaprijeđen tehnički za napajanje više korisničkih laptopa. Tokom 2016. godine održane su dvije izložbe. Prva izložba je bila

posvećena Ferdinandu de Saussureu povodom održavanja okruglog stola o njegovom liku i djelu. Druga izložba je nastala u saradnji s Međunarodnim centrom za mir i bila je posvećena Andréu Bretonu, osnivaču nadrealizma. Tom prilikom Biblioteci je donirana donacija u vidu knjiga u ime Međunarodnog centra za mir. Od značajnih donacija izdvaja se donacija knjiga Harvardskog univerziteta za fond Katedre za historiju umjetnosti u čast preminulom prof. dr. Kemalu Bakaršiću.

U skladu sa potpisanim Memorandumom o saradnji, broj: 11-01-38-20596/16 od 6. 6. 2016. godine, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu je, na zahtjev Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, obavio je stručnu obuku nastavnika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo (*Permanentno stručno usavršavanje nastavnika Kantona Sarajevo*) 16. 6. 2016. godine (kao i 25. 1. 2016. godine) i to za 344 učesnika na plenarnim izlaganjima i 126 učesnika – *metodike po grupama/odsjecima*, turski, francuski, njemački jezik, historija, strani jezik – engleski jezik, filozofija i sociologija, psihologija, bos./hrv./srp. jezik, pedagogija.

U okviru svoje izdavačke djelatnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu djeluje i elektronsko izdavaštvo i nudi mogućnosti izdavanja knjiga, udžbenika i znanstvenih i stručnih radova u elektronskoj formi. Web stranica: <http://www.ff-eizdavastvo.ba/>.

Fakultet je nastavio rad na standardizaciji dokumentacije za izdavaštvo i e-izdavaštvo u cilju povećanja kvaliteta ove djelatnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i stekao prepoznatljivost i vidljivost za ovu djelatnost, čemu u prilog govore i uspješno realizirane ponude za suizdavaštvo knjiga s domaćim i međunarodnim partnerima, od kojih treba izdvojiti realizaciju projekta „Digitalizacija i publikovanje ličnog fonda Laure Papo Bohoreta“ sa Arhivom grada Sarajeva i Ambasdom Kraljevine Španije.

Filozofski fakultet svečano je obilježio 66. godišnjicu Fakulteta 11. 11. 2016. godine nizom aktivnosti.

Pedagoški fakultet

Formiran je novi odsjek – Odsjek za edukaciju i rehabilitaciju. U okviru Univerziteta u Sarajevu trenutno ne postoji visokoškolska ustanova koja školuje kadrove ovog profila, te će Pedagoški fakultet jedini proizvoditi kadar ovog profila.

Pedagoški fakultet je sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade potpisao Memorandum o saradnji. Saradnja koja je predmet ovog memoranduma ima za cilj: provođenje stručnog usavršavanja nastavnika u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo; analizu i izradu nastavnih planova i programa za osnovne i srednje škole; predlaganje mjera za unapređenje nastavnog procesa u osnovnim i srednjim školama.

Također je potpisan Protokol o saradnji sa Centrom za kulturu Kantona Sarajevo – Bosanskim kulturnim centrom. Saradnja ima za cilj uspostavljanje čvršćih veza iz oblasti kulture i obrazovanja, primjene i realizacije kurikuluma kod osoba sa poteškoćama u razvoju s ciljem uključivanja u širu društvenu zajednicu.

Pedagoški fakultet realizira projekat „Izvršne funkcije kod djece predškolske dobi“, koji se finansira po Ugovoru o namjenskom korištenju sredstava za sufinansiranje naučnoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata od posebnog interesa za Kanton Sarajevo u 2016. godini broj: 11-05-14-20607-1/16.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

Najznačajnije postignuće Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja u izvještajnom periodu u vezi je sa ostvarenjem dugogodišnjeg strateškog zadatka glede ostvarenja finansijskih pretpostavki za rekonstrukciju bazena, što je krunisano potpisivanjem ugovora sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo i Zavodom za izgradnju Grada o namjenskom korištenju 1.700.000,00 KM za rekonstrukciju bazena pri Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja, a koji treba biti u funkciji svih studenata Univerziteta u Sarajevu.

Nastavljeno je i realizirano snažno opredjeljenje Fakulteta za međunarodno projektno djelovanje koje je potvrđeno: učešćem u realizaciji Erasmus + Sport projekta pod nazivom „Kako voditi sportski klub do uspješne budućnost – SportGo“, čiji je završetak planiran u 2017. godini, početkom učešća u Erasmus + projektu „Podučavanje sportista u vještinama poduzetništva: novi pristup dualnoj karijeri sportista – Atletyc“, čiji je završetak planiran u 2018. godini, kao i odobravanjem finansiranja projekta Erasmus + Sport – „Prilike za socijalnu inkluziju – MATCH“, čija implementacija započinje u 2017.

Fakultet je organizirao niz seminara konferencija i radionica od kojih izdvajamo:

tradicionalni međunarodni seminar „Nove tehnologije u sportu – NTS 2016” pod nazivom „Razvoj projekata u sportu: Umrežavanje, internacionalizacija, modernizacija”;

drugu međunarodnu konferenciju borilačkih sportova „ESP – 2016“;

dva okrugla stola o temi „Dijagnostika u području nauke, edukacije, sportske rekreacije i kineziterapije“ i „Mogućnost primjene borilačkih sportova u nastavi tjelesnog i zdravstvenog odgoja u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo“.

Nastavnici i saradnici Fakulteta učestvovali su na pet međunarodnih kongresa i dvije domaće konferencije. Raspisan je konkurs za novu generaciju III ciklusa (doktorskog) studija. Naučnom časopisu *Homosporticus* je značajno porastao indeks vrijednost u „Global Impact Factoru“ i „Index Copernicusu“.

Potpisani su sporazumi o saradnji sa: Institutom za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Federalnom upravom civilne zaštite, Kantonalnom upravom civilne zaštite, Fudbalskim klubom „Željezničar“.

Od značajnih infrastrukturnih pomaka u ovom dijelu izvještaja izdvajamo: završetak sanacije dijela krova na zgradi fakulteta, obezbjeđenje urbanističke saglasnosti za izgradnju sale za

sportove borenja, početak rekonstrukcija (asfaltiranje) za izgradnju pristupnog puta do zgrade Fakulteta za sanitetska, vatrogasna vozila iz granta Općine Centar.

Fakultet islamskih nauka

Premijer Kantona Sarajevo Elmedin Konaković je sa reisul-ulemom Huseinom ef. Kavazovićem 27. oktobra 2016. godine potpisao Ugovor o položaju i djelovanju Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu u sastavu Univerziteta u Sarajevu, čime su normirane posebnosti i specifičnosti teoloških u odnosu na druge fakultete Univerziteta u Sarajevu. Ovim ugovorom potvrđena su prava i obaveze Fakulteta islamskih nauka kao punopravne članice Univerziteta u Sarajevu, ali i njegove posebnosti, s obzirom da osnivačka i upravljačka prava nad Fakultetom zadržava Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini.

U saradnji sa Katoličkim bogoslovnim fakultetom i međunarodnom organizacijom Catholic Relief Services (CRS) u BiH Fakultet islamskih nauka u Sarajevu je u završnoj fazi izrade elaborata za pokretanje zajedničkog magistarskog (master) studija koji će iz teološke perspektive govoriti o izgradnji mira. Ovakav studijski program je izuzetno značajan ne samo zbog uspostavljanja jače akademske saradnje među teološkim fakultetima Univerziteta u Sarajevu nego i zbog mogućnosti ostvarivanja snažnijeg utjecaja ne samo na naučno-obrazovne procese u Bosni i Hercegovini već i na ukupne društvene i kulturne procese unutar Bosne i Hercegovine i okruženja.

Od 14. do 16. oktobra 2016. godine na Fakultetu je održan međunarodni seminar pod nazivom „Higher Islamic Education in/for Europe“ („Visoko islamsko obrazovanje u Evropi / za Evropu“). Susret je organiziran u saradnji sa Teološkim (Ilahijat) fakultetom Univerziteta u Istanbulu i Centrom za napredne studije (CNS) iz Sarajeva. Ciljevi okupljanja su, pored međusobnog upoznavanja i predstavljanja nastavnih planova i programa svake visokoškolske institucije, kao i razmjena iskustava u njihovom provođenju, obuhvatili i diskusije o problemima i izazovima u radu, razmatranje mogućnosti za zajedničku saradnju, pokretanje zajedničkih projekata te razmjenu ideja o organiziranju međunarodne konferencije o islamskom obrazovanju u Evropi u oktobru 2017. godine.

Na Fakultetu islamskih nauka 30. 11. 2016. godine održan je međunarodni naučni skup „Muhammed Ikbali i njegova 'Džavidnama“ na kojem su izlagači govorili o muslimanskom misliocu Muhammedu Ikbalu i njegovim djelima. O Muhammedu Ikbalu govorili su: prof. dr. Džemal Latić, voditelj Ikbalove katedre na Fakultetu, dr. Orhan Bajraktarević, docent islamske filozofije, dr. Husnul-Amin, direktor Instituta „Muhammed Ikbali“ za istraživanje i dijalog u Pakistanu, i Lejla Hota, prevoditeljica *Džavidname* na bosanski jezik. Povod organiziranja skupa bio je prijevod Ikbalove poeme *Džavidnama* na bosanski jezik.

S ciljem upoznavanja sa stanjem i prilikama u kojima žive muslimani u Evropi, posebno oni tatarskog porijekla, na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu je organiziran međunarodni seminar pod nazivom „Evropski islam: tatarska komponenta“ na kojem su učestvovali stručnjaci za historiju tatarskih muslimana: prof. dr. Selim Chazbijewicz i dr. Marek Moroń iz

Poljske te prof. dr. Adas Jakubauskas iz Litvanije, kao i profesori iz Bosne i Hercegovine: prof. dr. Fikret Karčić, prof. dr. Ismet Bušatlić i prof. dr. Džemal Latić.

U saradnji sa Udruženjem imama Turske (TIMAV) i Univerzitetom „Nedžmettin Erbakan“ Fakultet je organizirao 2. međunarodni simpozij pod nazivom „Religijske studije i globalni mir“ na kojem je učestvovalo oko 200 naučnika iz preko petnaest zemalja. Simpozij je održan u Sarajevu od 19. do 21. maja.

Fakultet islamskih nauka je u saradnji s Upravom za obrazovanje i nauku Rijaseta Islamske zajednice u BiH, Medresom „Mehmed Fatih“ iz Podgorice, Centrom za međukulturno razumijevanje „Horizonti“ iz Podgorice i Centrom za napredne studije iz Sarajeva, 8. i 9. oktobra 2016. godine u Podgorici organizirao regionalni susret predavača tefsira (tumačenja Kur'ana) o temi „Izučavanje tefsira na islamskim fakultetima i medresama na Balkanu“. Ciljevi susreta bili su razmjena iskustava, upoznavanje sa svjetskim trendovima u ovoj oblasti, uspostava mostova saradnje te dogovor o mogućim budućim zajedničkim koracima.

U 2016. godini, zahvaljujući donaciji Generalne direkcije vakufa Republike Turske, nastavljeni su građevinski radovi na studentskom domu Fakulteta. Predviđeno je da se radovi okončaju za šesnaest mjeseci, tako da je sasvim realno očekivati da će svi redovni studenti Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu u ljetnom semestru akad. 2017/2018. godine biti smješteni u Studentskom domu Fakulteta, što će im omogućiti daleko kvalitetniji studij.

Katolički bogoslovni fakultet

Saglasnost na novi Statut Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, uz prethodno pozitivno mišljenje Upravnog odbora Univerziteta, dao je Senat Univerziteta u Sarajevu na 45. sjednici, održanoj 29. 6. 2016. Taj je statut odobrila Kongregacija za katolički odgoj (Vatikan) dekretom od 27. 9. 2016. pod brojem Prot. N. 810/2009. na pet godina. Statut je objavljen na oglasnoj ploči Fakulteta 20. 10. 2016. godine, te je stupio na snagu 28. 10. 2016. godine.

Dana 27. 10. 2016. u prostorijama Vlade Kantona Sarajevo svečano je potpisan Ugovor o položaju i djelovanju Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu u sastavu Univerziteta u Sarajevu kojim je preciznije uređen status i članstvo Katoličkog bogoslovnog fakulteta u okviru Univerziteta u Sarajevu. Ugovor je potpisao premijer Vlade Kantona Sarajevo Elmedin Konaković te kardinal Vinko Puljić u ime Vrhbosanske nadbiskupije.

U organizaciji konferencije pastoralnih teologinja i teologa njemačkog govornog područja i PostNetzwerka, Udruženja pastoralnih teologinja i teologa Srednje i Istočne Evrope, a u suradnji s Katoličkim bogoslovnim fakultetom u Sarajevu, 12. i 13. 9. 2016. održan je međunarodni simpozij o temi aktuelne situacije mladih u Europi, njihove religioznosti, te pastoralnih izazova, koji je okupio 60 profesora pastoralne teologije iz 11 evropskih zemalja.

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu od 26. do 27. 9. 2016. održan je međunarodni simpozij o temi „Pravda u bh. društvu: Izazov temeljne ljudskosti“. Na skupu je bilo deset predavača: iz Irske, Švedske, Njemačke, Hrvatske, Slovačke, SAD-a i Bosne i Hercegovine.

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu 11. 11. 2016. održan je međunarodni simpozij o temi „Milosrđe i solidarnost“, a predavači su bili iz Vatikana (biskup Enrico dal Covolo, rektor Papinskog lateranskog sveučilišta, savjetnik Kongregacije za nauk vjere i Kongregacije za kler); iz SAD-a (teolog, sirijacist, bibličar, orijentalist sa Univerziteta Cambridge); iz Hrvatske i iz Bosne i Hercegovine.

Realizacija projekta „Znanstveni razvoj Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu“: KBF je pokrenuo projekt oformljivanja znanstvene čitaonice u okviru Knjižnice Fakulteta uz pomoć i finansijsku potporu Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Uspješno je nastavljeno organiziranje i održavanje teoloških tribina u organizaciji KBF-a, uz podršku Renovabisa, njemačke katoličke organizacije za pomoć narodima u Jugoistočnoj Evropi i Fondacije „Konrad Adenauer“. U okviru II ciklusa, tema: „Pravda u bh. društvu: Izazov temeljne ljudskosti“, održane su sljedeće tribine: 1. 2. 2016. „Nepravda kao strukturalno zlo“; 7. 3. 2016. „Pravda u traumatiziranim i viktimiziranim etničkim zajednicama“; 7. 4. 2016. „Tranzicijska pravda i obrazovni sistem“; 9. 5. 2016. „Religija i društvena pravda“.

Dana 7. 11. 2016. započeo je treći ciklus tribina o temi „Oprost i pomirenje – krilatice lišene sadržaja“, te su održane sljedeće tribine: 7. 11. 2016. „Oprost torture: Svjedočenja preživjelih logoraša“; 5. 12. 2016. „Trauma ratnog silovanja: Djeca rođena zbog rata“.

Orijentalni institut

U okviru izdavačke djelatnosti objavljen je *Godišnjak Instituta*, časopis *Prilozi za orijentalnu filologiju* br. 65/2015 (2016), te objavljeno i štampano 6 knjiga: *Fazileta Hafizović, Kliški sandžak od osnivanja do početka Kandijskog rata (1537–1645)*, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2016.; *Fazileta Hafizović, Popis sela i zemlje sandžaka Krka, Klis i Hercegovina, oslobođenih od Mletačke republike 1701. godine* (objavljeno u suizdavaštvu: Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu & SKD Zagreb & Filozofski fakultet Univerziteta u Zagrebu, Zagreb, 2016); *Elma Korić, Životni put prvog beglerbega Bosne: Ferhat-paša Sokolović*, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2016.; *Amina Šiljak-Jesenković, Odrzi ljubavnih mesnevija u stihovima bošnjačkih divanskih pjesnika osmanskog*, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2016.; *Sabaheta Gačanin, Lirica Persica: Antologija poetskog pamćenja*, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu: Sarajevo, 2016.; *Amra Mulović, Komunikacijski i stilski potencijal markiranog reda riječi u standardnom arapskom jeziku*, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2016.

U toku 2016. godine realiziran je projekt *Katalogizacija arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa Muzeja Hercegovine Mostar* (Orijentalni institut – Muzej Hercegovine Mostar).

Održana je manifestacija *Dani otvorenih vrata Orijentalnog instituta* (17–20. maja 2016) sa izložbom *Nagorjeli rukopisi Orijentalnog instituta u Sarajevu* (18. maj 2016), uz koju je održan

workshop/radionica *Katalogizacija bibliotečke građe islamske provenijencije – sadašnje stanje i perspektiva* (19. maj 2016), kao i čas sjećanja na prof. Ešrefa Kovačevića (20. maj 2016).

Važno je spomenuti i projekte *Digitalizacija stare periodike i obnova rukopisne zbirke Orijentalnog instituta u Sarajevu* (FMKS), te projekt: *Povodom obnove Mosta Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu: rad na izradi digitalnog registra arhiva i rukopisne zbirke Orijentalnog instituta s posebnom pažnjom na građu o vakufskim objektima u BiH u osmanskom periodu* (MCP BiH), te projekt: *Sarajevski Jevreji u izvorima osmanske provenijencije* (MONKS).

Održan je međunarodni naučni skup „Mehmed-paša Sokolović i porodica Sokolović kroz historiju” od 13. do 15. oktobra 2016. godine.

U partnerstvo Orijentalnog instituta i Istanbulske univerziteta održan je skup *İslam Telif Geleneğinde Biyografi Yazıcılığı*, Istanbul Üni., 11–12. oktobra 2016.

Institut za jezik

U 2016. godini realizirana su dva izdavačka projekta: Istraživanje, normiranje i učenje bosanskog jezika – dosadašnji rezultati, potrebe i perspektive, zbornik radova s Drugog simpozija o bosanskom jeziku od 12. i 13. marta 2015, kao i publiciranje glasila Instituta, *Književni jezik*, časopis, br. 27/1-2, 2016.

Pored izdavačkih ostvarenja, napravljeni su značajni pomaci na polju međunarodne saradnje (Norveška, Danska, Švedska) i saradnje unutar Bosne i Hercegovine s različitim institucijama. Realizirani su sljedeći značajni projekti: kontinuirani rad na projektu *Pravopisni priručnik bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika sa osnovama gramatike*, što podrazumijeva realizaciju projekta kroz distribuciju udžbenika i stručnu podršku nastavi bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika bh. iseljeništvu izvan Bosne i Hercegovine i što se uključuje u širi koncept projekta pod naslovom „Književno-jezička tradicija Bosne i Hercegovine u međunarodnoj kulturnoj saradnji“, u okviru Ministarstva civilnih poslova BiH kroz grant-sredstva za oblast „Međunarodna kulturna saradnja“ za 2016. godinu.

Realizacija izrade udžbenika za osnovnu školu u dopunskoj nastavi za građane izvan Bosne i Hercegovine: „Društvena i kulturna historija naroda Bosne i Hercegovine“, gdje je izdavač Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, a Institut stručni partner. Udžbenik je napravljen u B-5 formatu od preko 500 str., a učesnici u izradi bili su istaknuti bh. naučni i kulturni radnici.

U 2016. godini Institut je nastavio realizaciju novih naučno-stručnih međunarodnih projekata odnosno pokrenuo je neke nove projekte na međunarodnoj sceni. Tako je u 2015. godini formalizirana podrška Institutu za jezik kroz projekt sa slavisticom prof. dr. Mashom Belyavski Frank s De Pauw univerziteta iz SAD-a. U drugoj polovini 2015. godine vršene su redakture i provjere građe za knjigu *Miris dunja – odabrane sevdalinke iz Bosne i Hercegovine*, koja će biti objavljena dvojezično, na bosanskom i engleskom jeziku. U toku je finalizacija projekta. Knjiga će biti objavljena pod naslovom *Miris dunja: Odabrane sevdalinke iz Bosne i*

Hercegovine (The Scent of Quinces – Selected traditional love songs from Bosnia-Herzegovina). U 2016. privedeni su završni radovi o djelu: dopunjeni su indeksi, završene recenzije, ispravljene recenzentske primjedbe, prevedene su studije na engleski i bosanski u cijelosti, napisana je pogovorna studija na bosanskom i engleskom jeziku, pa se tokom 2017. očekuje konačna valorizacija djela. U realizaciji projekta uključuje se i Zemaljski muzej kao važna kulturna i naučna ustanova Bosne i Hercegovine.

U 2016. godini nastavljena je realizacija projekta digitalizacije časopisa *Književni jezik*, koji izlazi od 1972. godine, tako da je časopis je elektronski dostupan po člancima na web-stranici Instituta, a obuhvaća oko 8000 digitaliziranih stranica.

21–22. aprila: Institut je bio suorganizator naučne konferencije „Slovo o Hamzi Humi“ u saradnji s Fakultetom humanističkih nauka Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru

Institut je bio stručni partner u organizaciji naučne konferencije o maternjem jeziku pod nazivom „Maternji jezik i višejezičnost kao ključ razumijevanja“, 18. i 19. novembra 2016, Stockholm.

U toku 2016. godine potpisani su različiti ugovori i protokoli o saradnji na domaćoj i regionalnoj sceni. Među takve spada i potpisivanje trilateralnog ugovora između Instituta za jezik, Slavističkog komiteta i ANUBiH-a, za što je planirana izrada sedam tomova Bosanskohercegovačkog lingvističkog atlasa. Na tom tragu, započeta je realizacija aktivnosti.

Institut za historiju

Institut je nastavio saradnju sa srodnim institucijama iz inozemstva, čime je doprinio afirmaciji naše historijske nauke u svijetu. U 2016. uspostavljena je saradnja sa Ambasadom Australije u Beču, te pojedinačna saradnja sa kolegama iz Engleske, Mađarske, Crne Gore, Turske, Slovenije i Hrvatske.

Izdavačka djelatnost Instituta za historiju je u 2016. obuhvatila izdavanje 16. broja časopisa *Historijska traganja*, a saradnici Instituta su samostalno ili u saradnji s drugim ustanovama objavili dvije knjige i prijevod knjige. To su: Hana Younis, Daša Jelić, Everest media, Beograd, 2016, 115 str.; Senija Milišić, Nauka i naučne ustanove u Bosni i Hercegovini (1945–1958), Mostar, 2015. (drugo, dopunjeno i izmijenjeno izdanje doktorske disertacije iz štampe izašlo u februaru 2016) i Ramiza Smajić, Nepoznata osmanska država, prijevod sa turskog jezika djela „Bilinmeyen Osmanlı“ autora Ahmeda Akgündüza i Saita Öztürka, Sarajevo, 2016. U suizdavaštvu sa Udruženjem za modernu historiju 2016. godine iz štampe je izašao i zbornik radova „Rijeka Krivaja kroz prošlost“.

Institut je sudjelovao obilježavanju Dana državnosti BiH u Rektoratu s prigodnim predavanjem, koje je održala direktorica Instituta.

U toku 2016. godine obavljena je procedura izbora novog direktora Instituta za historiju te je 8. 8. 2016. donesena odluka o izboru. Period od aprila kada je konkurs raspisan, do konačnog

izbora, odrazio se u izvjesnoj mjeri na niz aktivnosti Instituta. Vijeće je donijelo 6 internih akata koji do tog vremena nisu postojali, a što će unaprijediti zakonit rad ustanove i doprinijeti rješavanju određenih problema u radu.

Općinski sud u Sarajevu je, po zahtjevu Instituta, donio rješenje o izmjeni naziva naše ustanove, čime je ono usklađeno sa aktuelnim zakonskim rješenjima. Tako se dosadašnji naziv „Javna naučna ustanova Institut za istoriju u Sarajevu“ mijenja i glasi „Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju“. Time je konačno riješeno jedno od pitanja koje je dugo vremena stvaralo nejasnoće u pravnom prometu i odnosu s javnošću naše ustanove.

Institut za historiju je i u 2016. godini ostao bez riješenog pitanja smještaja, što predstavlja ogroman problem u radu ustanove. Aktivnosti na rješavanju tog problema nastavljene su prvim danom nove 2017. godine.

Grupacija medicinskih nauka

Medicinski fakultet

Svečanom akademijom održanom u Narodnom pozorištu obilježeno je 70 godina kontinuiranog rada Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Predat su projekat i aplikacija za formiranje centra za kliničke vještine i simulaciju.

Iz vlastitih sredstava nabavljeno je 60 kompletnih personalnih računarskih konfiguracija. Iz vlastitih sredstava urađena je prva faza uvođenja videonadzora i antiprovalnog sistema.

Održan je studentski kongres „SaMed“.

Provedena je anketa zadovoljstva studenata na predmetima Interna medicina, Hirurgija i na svim predmetima I godine studija integriranog studijskog programa *Medicina*.

Izvršena je rekonstrukcija i uređenje učionice na katedrama za fiziologiju čovjeka i medicinsku biohemiju

Izvršena je nabavka laboratorijske opreme (aparatus za destilaciju, kefalometar, precizni digitalni mjerač, aparat za kalupljenje tkiva, aparat za automatsku fiksaciju tkiva, klizni mikrotom, 12-kanalni EKG).

Nabavljen je mobilijar za opremanje jedne učionice.

Stomatološki fakultet sa klinikama

Na Stomatološkom fakultetu sa klinikama od 1. novembra počeo je raditi Centar za pružanje stomatoloških usluga djeci s poteškoćama u razvoju, a za potrebe pružanja usluga su osigurani adekvatan prostor, operaciona sala, kadar i oprema. U Centru rade doktori sa Stomatološkog fakulteta te anesteziolozi s Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu. Procedura pružanja stomatoloških usluga djeci s poteškoćama u razvoju sastoji se od laboratorijskih pretraga, opće anestezije i sanacije zuba. Do sada popravak zuba pod općom anestezijom u BiH radio se samo u Mostaru.

Stomatološki fakultet sa klinikama izvršio je angažman vrhunskih gostujućih profesora na period od šest godina, a koji bi učestvovali u realizaciji nastavnog procesa s ciljem upoznavanja studenata sa praktičnim radom te primjenom naučnih rezultata iz oblasti implantologije, parodontologije, restaurativne stomatologije i protetike. Angažirani profesori Maurice Salama (oblast implantologija), Henry Salama (oblast parodontologija), Ronald Goldstein (oblast restaurativna stomatologija) te David Graber (oblast protetika) su vrhunski svjetski stručnjaci iz svojih oblasti.

Farmaceutski fakultet

Veoma je naglašen angažman, kao i prepoznatljivost nastavnika i saradnika, ali i studenata Fakulteta u organizacijskim i naučnim odborima domaćih i internacionalnih kongresa i konferencija.

Studenti Farmaceutskog fakulteta u Sarajevu su osmislili i zajedno sa studentima Farmaceutskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru realizirali projekt „Antibiotici, posljednja linija odbrane“. Projekat je finansiran od Svjetske zdravstvene organizacije.

Farmaceutski fakultet Univerziteta u Sarajevu je uz Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu, Fakultet zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu i Stomatološki fakultet Univerziteta u Sarajevu, te studentske asocijacije ovih fakulteta bio organizator I studentskog kongresa „Hrana – ishrana – zdravlje“ (Sarajevo, 7–9. jula 2016), koji predstavlja prvi ovakav skup na nivou Univerziteta na kojem su prezentirani isključivo studentski radovi.

Na listi Webometrics od 162 najuspješnija istraživača sa Univerziteta u Sarajevu, devet je sa Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, a nastavnik Farmaceutskog fakulteta doc. dr. Tanja Dujčić je dobitnik Danubius Young Scientist Award za najboljeg mladog naučnika iz Bosne i Hercegovine, koju dodjeljuje Federalno ministarstvo za obrazovanje, istraživanje i ekonomiju Austrije (BMWFV) i Institut za Dunavsku regiju i Centralnu Evropu (IDM), kao i dobitnik nagrade International Medis Award for Medical Research za najbolji istraživački rad objavljen iz područja farmacije, koju dodjeljuje kompanija „Medis“, Slovenija.

U 2016. godini prvi put su organizirani *Dani otvorenih vrata* sa ciljem da se učenici i nastavnici srednjih škola upoznaju sa načinom studiranja na Farmaceutskom fakultetu, sa mogućnostima

daljnjeg usavršavanja nakon diplomiranja i, prije svega, s karijerom koju je moguće ostvariti nakon diplomiranja na ovom fakultetu.

Na Farmaceutskom fakultetu 2016. god. produžena je validnost Certifikata o implementiranosti i usklađenosti sistema upravljanja sa zahtjevima norme ISO 9001:2008, nakon nadzorne posjete.

Potpisani su ugovori s brojnim apotekama i zdravstvenim ustanovama u FBiH, kao mjestima za obavljanje stručne prakse studenata završne godine.

Tokom 2016. godine značajno je povećan broj nastavnika i studenata koji su učestvovali u međunarodnoj razmjeni, kroz Erasmus+ programe, te još više kroz CEEPUS mreže. Šest studenata Farmaceutskog fakulteta je imalo priliku da izradi završni rad na univerzitetima van BiH, dok je asistent Amila Dobrača kao student doktorskog studija radila na izradi doktorske disertacije na Farmaceutskom fakultetu Univerzitetu u Segedinu, Mađarska. Asistent Farmaceutskog fakulteta Daris Grzić završava doktorski studij na Univerzitetu u Bonu u Njemačkoj. Doc. dr. Kemal Durić je tokom 2016. godine boravio u SAD-u kroz program Fulbrightove stipendije, a doc. dr. Tanja Dujić je postdoktorsko usavršavanje obavljala na Medicinskom fakultetu Univerziteta Dundee.

Fakultet zdravstvenih studija

Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju Univerziteta u Sarajevu sa Univerzitetom Northwestern, SAD, realizirana je prva ljetna škola pod nazivom „Comparative Public Health: Serbia and Bosnia and Herzegovina- International Development (IPD)“, sastavljena od četiri kursa. Prva dva kursa (četiri sedmice) provedena su na Univerzitetu u Beogradu, dok je druga polovina ljetne škole provedena na Univerzitetu u Sarajevu u periodu od 18. 7. do 12. 8. 2016. godine.

Fakultet zdravstvenih studija je bio aktivni učesnik u organizaciji i realizaciji ljetne škole, zajedno sa Medicinskim fakultetom i Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu.

Nastavni kadar je odabran saradnjom učesnika projekta Univerziteta u Sarajevu i programa koordinatora Univerziteta Northwester. U ime Fakulteta zdravstvenih studija za oblasti javnog zdravstva predavači su bili: prof. dr. Aida Pilav, prof. dr. Aida Ramić, prof. dr. Aida Rudić i doc. dr. Jasmina Mahmutović, dok je za oblast mentalnog zdravlja predavač doc. dr. Nermana Mehić-Basara, direktorica JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo. Teoretski dio nastave se odvijao u prostorijama Medicinskog fakulteta i u novim prostorijama JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.

Ljetna škola je bila namijenjena isključivo studentima Univerziteta Northwestern, Evanston, Illinois, SAD, koji su bili pod nadzorom prof. dr. Petera Locka, koordinatora za Global Health Studies. Cilj ljetne škole je bilo upoznavanje sa osnovama sistema zdravstva i zdravstvene politike u bivšoj Jugoslaviji, te upoznavanje sa izazovima javnog zdravstva u postsocijalističkom i postkonfliktom društvu. Zvanični jezik ljetne škole je bio engleski jezik.

U organizaciji studenata i nastavnika Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, studija „Zdravlje i ekologija“, obilježen je 22. mart – Svjetski dan voda. Studenti su izložili svoje radove, te dijelili promotivni materijal u vidu letaka. Cilj akcije bio je ukazati na značaj vode kao prirodnog resursa u svakodnevnom životu čovjeka, te istaći njenu fiziološku, higijensku i epidemiološku ulogu.

U organizaciji Udruženje paraplegičara i oboljelih od dječije paralize Kantona Sarajevo i Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu upriličena su stručna predavanja o temi Diabetes mellitus, koji je u fokusu Svjetske zdravstvene organizacije za 2016. godinu u okviru 7. aprila – Svjetskog dana zdravlja. Ovaj dan se obilježava kako bi se izgradila svijest o određenoj temi koja je povezana sa zdravljem, čime bi se skrenula pažnja na prioritetne oblasti koje su briga Svjetske zdravstvene organizacije. Učešće u stručnim predavanjima uzeli su nastavnici našeg fakulteta i to: doc. dr. Jasmina Mahmutović o temi „Zdravstvena njega oboljelih od Diabetes melitusa“, doc. dr. Arzija Pašalić o temi „Ishrana oboljelih od Diabetes mellitusa“, te doc. dr. Bakir Katana o temi „Diabetes mellitus i terapijsko vježbanje“. Studenti Fakulteta zdravstvenih studija (studij „Fizikalne terapije“, studij „Zdravlje i ekologija“ i studij „Zdravstvena njega i terapija“) dali su svoj doprinos izradom promotivnih materijala, koje su podijelili članovima Udruženja i građanstvu.

Prof. dr. Dijana Avdić, dekanesa Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, sa saradnicima je posjetila Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu. Tom prilikom je na obostrano zadovoljstvo potpisan Sporazum o poslovno-tehničkoj saradnji između ova dva fakulteta.

Na Klinici za dečju rehabilitaciju i rehabilitaciju Instituta za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine u Novom Sadu, 2. 9. 2016. godine održan je kurs kontinuirane medicinske edukacije „Okupaciona terapija kao deo re/habilitacionog procesa“. Kurs je akreditiran od Zdravstvenog saveta Srbije pod rednim brojem A-1-2137/16 kao nacionalni kurs 1. kategorije. Osim predavača i voditelja radionica iz Novog Sada i Beograda, u ime Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, svoja predavanja su izložile prof. dr. Dijana Avdić i prof. dr. Emira Švraka.

Aktivno učešće u nastavnom procesu Fakultet zdravstvenih studija je imao u okviru Tempus projekta IHEALTH koji predstavlja međunarodnu i interdisciplinarnu inicijativu sa učešćem Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta u Istočnom Sarajevu i Univerziteta „Hasan Pridština“ (Kosovo) kao WB korisnika, te Univerziteta u Milanu (koordinator), Barseloni, Portu i Ljubljani kao EU partnera. Studij je predstavljen i u okviru međunarodnog kongresa „One world–One Health–One Vision“ koji je održan u Sarajevu od 14. do 16. oktobra 2016. godine. Koncept „Jedinstvenog zdravlja“ i njegova primjena predstavlja globalno prihvaćenu akciju za rješavanje rastućih problema u širenju postojećih i pojavi novih bolesti koje su zajedničke ljudima i životinjama, te pitanja sigurnosti hrane i otpornosti bakterija na antibiotike. Univerzitet u Sarajevu je uvođenjem interdisciplinarnog master-studija iz „Jedinstvenog zdravlja“ postao jedan od vodećih svjetskih univerziteta koji je ovaj razvojni koncept

implementirao u jedinstveni edukacijski paket, u ovoj fazi ponuđen bh. stručnjacima, a u sljedećim generacijama i polaznicima iz cijelog svijeta.

U toku 2016. godine su sa uspjehom odbranjene doktorske disertacije prve generacije studenata doktorskog studija/III ciklusa bolonjskog studijskog programa koji su stekli zvanje doktora zdravstvenih nauka.

U okviru projekta „Jačanje sestrinstva u Bosni i Hercegovini“, Fakultetu zdravstvenih studija je donirana oprema od Fondacije „Fami“ za potrebe opremanja kabineta kliničkih vještina. Ovom donacijom i dodatnom nabavkom opreme iz vlastitih sredstava Fakulteta stvorili su se uvjeti za formiranje interdisciplinarnog kabineta.

Veterinarski fakultet

Za realizaciju praktične ekstramuralne nastave Veterinarski fakultet je potpisao ugovore sa 21 privrednim subjektom kako bi studenti mogli steći praktična iskustva u svim oblastima veterinarstva. Svi studenti pete godine studija imaju obavezu da praktični dio nastave iz predmeta Ambulantna klinika III prvi put odrade u punom radnom vremenu sa ukupnim fondom od 210 sati u sljedećim institucijama i organizacijama: klinike Veterinarskog fakulteta, Kantonalna veterinarska stanica, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove – Veterinarska inspekcija i Kantonalno poljoprivredno dobro Butmir – Veterinarska ambulanta.

U cilju dostizanja evropskih standarda veterinarske edukacije, Veterinarski fakultet je vlastitim sredstvima izvršio nabavku najsavremenijeg digitalnog RTG-aparata. Visoki standardi u radiološkoj dijagnostici će omogućiti najbolja znanja našim studentima, a našim pacijentima vrhunsku brigu za njihovo zdravlje.

U prostorijama Veterinarskog fakulteta su 10. februara 2016. godine zvaničnici Vlade Japana potpisivanjem Ugovora našem fakultetu donirali 130.576,00 KM u sklopu projekta za adaptaciju laboratorija za mikrobiologiju i hemiju, što je jedan od dokaza da je prepoznata naša posvećenost u poboljšanju kvaliteta nastave.

Na Veterinarskom fakultetu u Sarajevu su 22. 3. 2016. prezentirani rezultati projekta „Istraživanje kontaminiranosti tla i biljne vegetacije parazitima i razvojnim oblicima parazita na području Kantona Sarajevo i mjere sanacije“. Istraživanja u okviru navedenog projekta proveo je Veterinarski fakultet u Sarajevu uz finansijsku pomoć Vlade Kantona Sarajevo preko programa iz namjenskih sredstava Federalnog fonda za zaštitu okoliša. Vrijednost ugovora je bila 37.000,00 KM, od toga 27.000,00 je obezbijedila Vlada Kantona Sarajevo, a Veterinarski fakultet u Sarajevu obezbijedio je 10.000,00 KM.

Završna konferencija međunarodnog projekta „CAPS2- Strengthening Centres for Aquaculture production and Safety surveillance in Adriatic Cross-border Countries“, finansirana od EU programa prekogranične saradnje 2007-2013 IPA Adriatic Cross Border cooperation, održana je u Splitu, Hrvatska, 5. 5. 2016. Predstavnici partnerskih institucija, uključujući predstavnike Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, prezentirali su projektne aktivnosti i

razmijenili rezultate istraživanja, a sve u cilju ohrabriranja dijaloga između partnera i drugih interesnih grupa ovog sektora u pogledu budućih mogućnosti saradnje u regiji Jadranskog mora.

U periodu 17–20. maja 2016. godine u organizaciji Veterinarskog fakulteta održan je „3 Rd International Vetistanbul Group Congress 2016“ na kojem je učešće uzelo 400 naučnika i stručnjaka iz veterinarske struke iz 11 država. Originalna naučna istraživanja su prezentirana kroz 270 prijavljenih radova.

U cilju podizanja kapaciteta veterinarske struke i unapređenja dobrobiti životinja Fondacija „Dogs Trust“ je 26. 5. 2016. godine, u okviru svoje cjelokupne podrške dosljednoj provedbi Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja u BiH i trajnom, efikasnom i humanom rješenju pitanja problema pasa lualica, Veterinarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu dodijelila donaciju u iznosu od 91.242,57 KM.

Na Katedri za veterinarsku rentgenologiju i fizikalnu terapiju Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu 27. 5. 2016. godine instaliran je CT-uređaj za male životinje, Shimadzu SCT-6800 TXL. CT-uređaj predstavlja veliki iskorak za dijagnostiku brojnih oboljenja malih životinja kako na Veterinarskom fakultetu tako i veterinarstvu u BiH jer predstavlja prvi CT-uređaj za životinje u našoj zemlji. U periodu od 6. do 11. 6. 2016. obavljena je edukacija osoblja Klinike za radiologiju iz područja kompjuterske tomografije malih životinja te edukacija studenata IV i V godine. Edukaciju je obavio poznati evropski stručnjak za CT-dijagnostiku i anesteziju malih životinja dr. Tommaso Pilla (Italija).

Na petoj generalnoj skupštini REEV-Med asocijacije koja je održana u Palermu (Italija) 14. 6. 2016. godine izabran je novi Izvršni odbor čije je predsjedavanje povjereno dekanu Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Nihadu Fejziću, dok je za zamjenika predsjednika izabran prof. dr. Ehab Abu Basha, dekan Veterinarskog fakulteta iz Jordana.

Nakon uspješno završene ljetne škole (extramural nastava) koja se organizira već petu godinu za studente Fakulteta veterinarske medicine iz Istanbula, dekan Veterinarskog fakulteta u Sarajevu prof. dr. Nihad Fejzić je 9. 9. 2016. godine učesnicima uručio certifikate i prigodne poklone. Tokom boravka na Veterinarskom fakultetu uspješno su okončali trening iz pretkliničkih i kliničkih nauka sa praktičnim radom pod nadzorom sa pacijentima.

Izvršeno je priključenje zgrade Veterinarskog fakulteta na toplifikacioni sistem KJKP „Toplane“.

Gostujući predavač prof. dr. Janoš Butinar je održao predavanje pod naslovom „Uloga medicine malih životinja u veterinarskoj struci“ 14. decembra 2016. godine. Dr. Butinar je vlasnik i osnivač jedne od najprestižnijih veterinarskih bolnica za male životinje na prostoru jugoistočne Evrope. Svoju naučnu karijeru je započeo na Veterinarskom fakultetu u Ljubljani gdje se bavio anestezijom i hirurģijom. U sklopu posjete prof. Butinara organizirana je i

radionica o temi „Radiološka dijagnostika (CT i RTG) u veterinarskoj medicini malih životinja“.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Prirodno-matematički fakultet

Tokom 2016. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu realizirane su sljedeće aktivnosti: obilježena je 56. godišnjica kontinuiranog rada, te je tim povodom publicirana posebna monografija o radu Fakulteta u navedenom periodu i organizirana svečana akademija u Narodnom pozorištu; održana je konferencija „2nd International Conference on Environmental Science and Technology (ICOEST)“, koja je imala za cilj promociju i širenje tema u vezi sa problemima znanosti i tehnologijom zaštite okoliša.

Tokom 2016. godine, u organizaciji Odsjeka za fiziku, održan je stručni seminar za nastavnike i profesore fizike pod nazivom „Učenje i poučavanje optike“. U organizaciji Odsjeka za fiziku Prirodno-matematičkog fakulteta održan je stručni seminar za nastavnike koji fiziku predaju u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo. Seminar je održan u malom amfiteatru Prirodno-matematičkog fakulteta, a obim seminara iznosio je ukupno 6 nastavnih sati. Primarni cilj seminara sastojao se u stručnom usavršavanju nastavnika i profesora fizike za poučavanje oblasti *optika* u osnovnim i srednjim školama. U tom smislu težilo se ka tome da se nastavnici i profesori fizike upoznaju sa modernim metodičkim tokovima u oblasti nastave optike. Realiziran je projekat „Rezonantna pojačanja u jonizacionim spektrima molekula“, koji je odobren od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, čiji je voditelj doc. dr. Elvedin Hasović, a u okviru kojeg su: objavljena četiri naučna rada u indeksiranim časopisima na Web of Science, izložen je jedan rad na međunarodnoj konferenciji „Laser Physics LPHYS'16“, te nabavljen brand-name računar za računarski klaster na Odsjeku za fiziku.

Krajem juna 2016. godine na Odsjeku za biologiju održana je dvodnevna edukacija za nastavnike biologije svih srednjih i osnovnih škola Kantona Sarajevo, nakon čega su polaznici dobili i certifikate Fakulteta o uspješnom završetku edukacije. Povodom dana Fakulteta, izdata je monografija o prof. dr. Smilji Mučibabić, prvoj dekanesi Prirodno-matematičkog fakulteta. Inovirani su nastavni planovi i programi I i II ciklusa studija biologije. Održana je promocija počasnog doktora Univerziteta u Sarajevu, prof. dr. Sonje Šiljak-Yakovljević. Izvršena je digitalizacija „Glasnika biologije“.

Na Odsjeku za geografiju izvršeno je inoviranje nastavnih planova i programa na II ciklusu studija geografije za sve studentske smjerove, kao i organizacija i realizacija međunarodnih naučnih skupova: „2nd ITHMC – Second International Tourism and Hospitality Management Conference“. U novembru 2016. godine održan je 4. kongres geografa Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem. Organizirani su edukativni seminari za nastavnike i profesore osnovnih i srednjih škola na području Kantona Sarajevo u periodu od juna do jula 2016.

Na Odsjeku za hemiju održana je manifestacija „Otvoreni dani hemije 2016“, organizirana 14. i 15. aprila 2016. god. Odsjek je posjetilo 20 grupa učenika (oko 300 učenika i đaka) u pratnji profesora i nastavnika iz 12 različitih srednjih škola i dvije osnovne škole.

Doc. dr. Nikola Sakač sa Odsjeka za hemiju Univerziteta J. J. Strossmayera u Osijeku (Republika Hrvatska), u okviru gostovanja na našem fakultetu, 17. 6. 2016. god. održao je predavanje o temi „Alpa-amylase sensing methodology based on direct potentiometry“.

Stručni seminari za nastavnike hemije u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo održani su 28. 6. 2016. god. i 29. 6. 2016. god. Prema prijedlogu stručnog aktiva nastavnika hemije realizirane su dvije teme: „Koncipiranje testova za nastavu hemije“ i „Stehiometrijska izračunavanja“. U realizaciji odabranih tema učestvovali su sljedeći nastavnici: prof. dr. Meliha Zejnilagić-Hajrić i doc. dr. Nevzeta Ljubijankić. Seminaru je prisustvovalo ukupno 97 nastavnika koji predaju hemiju u školama Kantona Sarajevo, od toga 55 nastavnika osnovnih i 42 nastavnika srednjih škola.

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet je bio suorganizator 1. studentskog kongresa „Hrana – ishrana – zdravlje“, koji je održan 7–9. 7. 2016. godine, s ciljem promoviranja univerzalnih vrijednosti zajedništva i multidisciplinarnog pristupa u proizvodnji hrane, njenom higijenskom statusu i kvalitetu, različitim načinima ishrane, kao i mogućim zdravstvenim implikacijama na čovjeka, što je od izuzetne važnosti u rješavanju značajnijih pitanja u ovoj životnoj oblasti. U organizaciji kongresa učestvovali su Farmaceutski, Stomatološki, Veterinarski, Fakultet zdravstvenih studija i Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu, a učesnici su bili iz BiH, Hrvatske, Slovenije, Austrije, Crne Gore i Makedonije (preko 200 učesnika).

Nakon provedene pretpristupne procedure i pristupne prezentacije Fakulteta, odlukom Generalna skupštine CASEE održane 24. maja 2016. godine u Temišvaru Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu je kao prva institucija iz Bosne i Hercegovine primljen u punopravno članstvo ovog komiteta. CASEE (The ICA Regional Network for Central and South Eastern Europe) je jedan od stalnih komiteta ICA. ICA (osnovana 1989. godine kao Interfaculty Committee Agraria) je mreža od preko 60 visokoškolskih institucija u čijem su fokusu visokoškolsko obrazovanje i istraživanje iz domena tzv. life sciences. Ciljevi CASEE komiteta su priprema i realizacija zajedničkih istraživačkih, obrazovnih i drugih projekata; jačanje istraživačkih i obrazovnih kapaciteta life science fakulteta i univerziteta u regionu i posebno podrška implementaciji EU strategije za Dunavski region. Članstvom u CASEE otvaraju se mogućnosti za lakše i brže formiranje istraživačkih timova i projektnih konzorcija, razmjenu akademskog osoblja i studenata, povoljnije uvjete učešća na naučno-stručnim skupovima koje organiziraju ICA i CASEE itd. Značajan angažman na učlanjenju Fakulteta u CASEE uložio je naš profesor Hamid Čustović, a od izuzetne važnosti bila je i prijateljska i konstruktivna podrška profesora Martina Gerzabeka (BOKU).

U toku 2016. godine u okviru svoje izdavačke djelatnosti na Poljoprivredno-prehrambenom fakultetu Univerziteta u Sarajevu uspostavljeno je i elektronsko izdavaštvo koje nudi mogućnosti izdavanja knjiga, udžbenika naučnih i stručnih radova u elektronskoj formi. Web stranica: www.ppf.unsa.ba.

Povodom godišnjice bacanja atomske bombe na Hirošimu i Nagasaki i dvadesete godišnjice dobrih diplomatskih odnosa između BiH i Japana, u holu Fakulteta je bila postavljena izložba od 19. do 23. decembra 2016. godine od Alumni asocijacija Japanske agencije za međunarodnu saradnju (JICA) koju sačinjavaju bivši polaznici JICA treninga i ekspert JICA projekta u BiH Hiroki Miyoshi.

Održano je više predavanja od profesora iz evropskih država za nastavno osoblje Fakulteta od kojih je veoma značajno predavanje održano 10. oktobra 2016. o temi „Climate Smart Agriculture“, gosp. Michaela Davidson, stručnjaka za climate smart agriculture i navodnjavanje.

Šumarski fakultet

Šumarski fakultet je tokom 2016. godine značajan dio svojih aktivnosti usmjerio na kapacitiranje nastavnčkog, saradničkog i studentskog kadra te međunarodnu promociju Fakulteta kroz projektnu saradnju EU finansiranih programa Erasmus+. Ostvarena je uspješna saradnja sa univerzitetima Nuertingen-Geislingen University (Njemačka), Buckinghamshire New University (Velika Britanija) i Università degli Studi della Tuscia of Viterbo (Italija). Rezultat projektnih aktivnosti se ogleda u studijskim boravcima zaposlenika i studenata Šumarskog fakulteta na sva tri spomenuta univerziteta, kao i boravcima kolega partnera na Fakultetu u Sarajevu. Studijski boravci su imali za cilj stjecanje novih znanja i vještina nastavnika, saradnika i studenata.

Između ostalog, studijski boravci zaposlenika Fakulteta su, pored detaljne analize postojećih, inkorporirani u inoviranom nastavnom planu i programu Odsjeka za šumarstvo, pa će studenti Odsjeka za šumarstvo realizirati nastavu prema inoviranom nastavnom planu i programu od naredne akademske godine.

U cilju kapacitiranja kadrovske strukture, Šumarski fakultet je iz vlastitih sredstava zaposlio jednog saradnika na Odsjeku za hortikulturu kako bi se umanjio problem nedostajućeg kadra na spomenutom odsjeku.

Šumarski fakultet je bio domaćinom i organizatorom interkatedarskog skupa šumarskih fakulteta iz zemalja bivše Jugoslavije za oblast uređivanja šuma. Skupu su prisustvovali brojni učesnici šumarskih fakulteta i privrede iz svih zemalja nastalih raspadom bivše Jugoslavije. Dogovoreno je zajedničko učešće na naučnoistraživačkim projektima iz EU finansiranih fondova kao i intenziviranje saradnje na inoviranju i homogeniziranju nastavnih planova i programa.

Šumarski fakultet je tokom 2016. godine započeo adaptaciju i inoviranje integrirane Fiziološko-pedološke laboratorije iz vlastitih sredstava. Investirano je ukupno 54.825,13 KM koji su se prvenstveno odnosili na adaptaciju prostora koji su uključivali građevinske radove kao prvu pripremnu fazu pred sljedeću fazu koja podrazumijeva opremanje laboratorijskom opremom i namještajem kao drugom fazom ovog procesa. Također je ostvario nabavku kapitalne opreme, zamrzivača za pohranjivanje bioloških uzoraka na -84 °C.

Fakultet je realizirao projekat pod nazivom „Primjena HCV kriterija ‘komponente biološke raznolikosti od jedinstvenog naučnog značaja’ u procesu identifikacije šuma visoke zaštitne vrijednosti u FBiH“ financiran od Fonda za zaštitu okoliša FBiH. Kroz projekat je fakultet radio evaluaciju biljne raznolikosti te utvrdio postojanje za znanost potpuno novih oblika biotičke raznolikosti na prostoru BiH. Rezultati projekta će imati međunarodni odjek kroz formalnu objavu novih vrsta za svijet znanosti.

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju (INGEB) Univerziteta u Sarajevu je u toku 2016. godine donio nekoliko važnih pravilnika, no najznačajnije je usvajanje „Strategije razvoja Instituta za period 2017–2027. godine“. Tom strategijom se definišu pravci naučnog i tehnološkog razvoja Instituta, te načini ostvarenja zadatih ciljeva.

U 2016. godini uspješno je okončan dvogodišnji projekat pod nazivom „Genetic and bioactivity characterization of some endemic B&H Lamiaceae“, podržan od ICGEB-a (International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology), a financiran po osnovu „CRP-ICGEB Research Grant“ programa.

U saradnji s drugim organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu oformljeno je šest multidisciplinarnih istraživačkih grupa: FruitDNA (INGEB i Poljoprivredno-prehrambeni fakultet), DNAqua (INGEB i Centar za ihtiologiju i ribarstvo Prirodno-matematičkog fakulteta), ArheoDNA (INGEB, arheolozi i historičari Filozofskog fakulteta i Zemaljski muzej BiH), SportGen (INGEB i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja), Bioinfo (INGEB, Elektrotehnički fakulteta i PMF), te VivoGenTox (INGEB i Veterinarski fakultet).

Laboratorija za humanu genetiku Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju uspješno je prošla eksternu evaluaciju procesa molekularno-genetičke dijagnostike Duchenne/becker tipa mišićne distrofije, te procesa molekularno-genetičke dijagnostike spinalne mišićne atrofije. Eksternu evaluaciju proveo je EMQN (The European Molecular Genetics Quality Network), organizacija koja promovira kvalitet u genetičkom testiranju uspostavom, harmonizacijom i diseminacijom pozitivne laboratorijske prakse. Riječ je o organizaciji akreditiranoj od UKAS-a za eksternu ocjenu kvaliteta rada laboratorija širom svijeta.

U organizaciji Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Heidelbergu, u Sarajevu je održan završni sastanak Radne grupe za biobanking COST Action BM 1106 – Genetics in Irritable Bowel (*Genetika sindroma iritabilnog kolona*) 28–29. 2. 2016. godine. Ovom prilikom je i iniciran nastavak saradnje partnera iz COST akcije

na implementaciji projekta koji je finansiran iz sredstava prestižne nagrade LINK Award koji svake godine dodjeljuje Evropska asocijacija gastroenterologa i hepatologa (UAG). Uspješna saradnja INGEB-a s ostalim učesnicima u ovom projektu u 2016. godini rezultirala je objavljivanjem dva naučna rada u časopisima Nature Reviews, Gastroenterology & Hepatology i Neurogastroenterology & Motility.

U toku 2016. godine Institut je posebno radio na unapređenju saradnje s privatnim sektorom, što je rezultiralo finansiranjem tri naučnoistraživačka projekta: nastavak dugogodišnjeg istraživanja efekata halogeniranog boroksina, analiza arheoloških ostataka iz nekropole Kopošići i molekularno-genetička karakterizacija kokoši pasmine banatski gološijan.

Istraživači Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju u 2016. godini primljeni su kao predstavnici BiH u četiri COST akcije: CA15112 (Functional Annotation of Animal Genomes - European network), CA15205 (Gene Regulation Ensemble Effort for the Knowledge Commons), CA15219 (Developing new genetic tools for bioassessment of aquatic ecosystems in Europe) i CA15223 (Modifying plants to produce interfering RNA). U okviru COST akcije CA15219 objavljena je jedna publikacija u časopisu Research and Outcomes.

U 2016. godini uspostavljena je regionalna baza podataka (REBIDA) o genetičkim osobenostima bh. biljnih, animalnih i humanih populacija – jedna od rijetkih u širem međunarodnom okruženju. U 2017. godini ova baza postat će internetska, otvorena baza podataka, dostupna ne samo akademskoj zajednici već i široj javnosti.

Grupacija tehničkih nauka

Arhitektonski fakultet

Izvršena je evaluacija nastavnih planova i programa I, II i III ciklusa studija i priprema za akreditaciju studijskih programa I, II i III ciklusa studija.

U okviru tematske cjeline racionalizacije utroška energije razmatrana je implementacija projekta „Energetske efikasnosti objekata u obrazovanju i zdravlju” u okviru projekta Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo. Realizacija projekta je uvjetovana odobravanjem projekta i kredita WB od Kantona Sarajevo.

U toku 2016. godine nastavljena je implementacija HERD-Energy projekta 2014–2017, u oblasti visokog obrazovanja, istraživanja i razvoja zapadnog Balkana. Navedeni internacionalni projekt pod nazivom „Rethinking architecture and energy efficiency in buildings and urban development“, koji je finansirala Norveška vlada, a započeo je u akad. god. 2014/15, uspješno je implementiran koncem 2016. godine. Cilj projekta je bio doprinijeti održivom socijalnom razvoju kroz razvoj inovativnih pristupa u obrazovanju na području arhitekture i urbanizma. Glavni zadatak projekta bio je istražiti mogućnost primjene nove metode učenja u arhitekturi te traženja alternative postojećim energetske problemima

primjenom inovativnih rješenja i tehnologija, te podizanje svijesti o potrebi za temeljitijim i holističkim pristupom koji će doprinijeti razvoju održivog društva.

Nastavak projekta međunarodne univerzitetske saradnje u okviru njemačkog fonda DAAD (Stability Pact for South Eastern Europe) „Academic Reconstruction of South East Europe“ u periodu do 2018. godine: projekat se implementira na dva partnerska fakulteta, Instituts für Entwerfen und Konstruieren, Die Universität Stuttgart, te na našem fakultetu. Glavni cilj je studentima omogućiti razmjenu znanja i iskustva u radu na zajedničkim temama, što se realizira kroz radionice, organizirane na oba fakulteta. U razmjenju su, također, uključeni i nastavnici kroz praćenje radionica i održavanje tematskih predavanja.

„Stambena tipologija u BiH i EE“, međunarodni projekat potpisan 2015. godine između Arhitektonskog fakulteta i GIZ-a, uspješno je okončan.

Organizacija IV međunarodne naučne konferencije „Places and Technologies, Keeping up with technologies in the context of urban and rural synergy“, koja će se održati na Arhitektonskom fakultetu u junu 2017. godine.

Poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta potrebnih za efikasan rad u nastavnom i naučnoistraživačkom procesu na Arhitektonskom fakultetu, što je uključilo: obnovu zastarjele i nefunkcionalne računarske i tehničke opreme – nabavku nove opreme i softvera; iznalaženje sredstava za implementaciju projekta Biblioteke Arhitektonskog fakulteta i stvaranje uvjeta za realizaciju radova na rekonstrukciji i adaptaciji prostora Biblioteke u multifunkcionalni prostor za istraživanje i naučni rad. Projekat će biti realiziran ukoliko budu obezbijedena potrebna sredstva. Dio sredstava je obezbijeden izdvajanjima iz dohotka Fakulteta ostvarenog samostalnim radom i uplatama studenata, ali veći dio sredstava obećan je donacijama i iz fondova na kantonalnom i federalnom nivou, tako da se otpočinjanje radova očekuje u 2017. godini.

Elektrotehnički fakultet

Ostvarena je saradnja sa udruženjem Bit Alliance, koje su osnovale vodeće tvrtke u IT-sektoru u BiH. Zaključeno je da je potrebno intenzivirati saradnju ETF-a i industrijskog sektora, u okviru koje industrijski sektor može pomoći efikasnijem educiranju kadrova, prema potrebama IT-industrije. Saradnja je rezultirala pokretanjem dva konkretna projekta bitna za razvoj ETF-a:

opremanje multifunkcionalnog kabineta sa 25 radnih stanica, te multimedijalnim pomagalima i pristupom internetu. Ovaj kabinet će biti korišten za realiziranje specijalističkih kurseva iz najnovijih IT-tehnologija. Polaznicima ovih kurseva bit će omogućeno stjecanje potrebnih znanja i vještina koje se odmah mogu koristiti u praksi. Instruktori na kursovima će biti nastavnici sa ETF-a i stručnjaci iz prakse. Planirano je da kurseve pohađaju studenti ETF-a (usko specijalistička edukacija), studenti drugih fakulteta (priprema za rad u IT-sektoru), zaposlenici u IT-sektoru (neposredno educiranje u najnovijim IT-tehnologijama), učenici srednjih škola (priprema za tržište rada u IT-sektoru);

pokretanje jednogodišnjeg master-studija u oblasti softver-inženjeringa prema zahtjevima koji dolaze iz industrijskog sektora u IT-područje. Potrebe za kadrovima su veće od mogućnosti obrazovnih kapaciteta naših fakulteta (ukupno, ne samo ETF-a). Isto tako, došlo se do zaključka da, za potrebe bržeg osposobljavanja za tržište u IT-sektoru, bazu potencijalnih kandidata treba proširiti i na druge kandidate: svršene studente po starom sistemu studija različitih profila, koji iz različitih razloga nisu pronašli posao ili su ostali bez posla, svršeni studenti četverogodišnjeg studija po bolonjskom sistemu koji se žele usko specijalizirati, svršeni studenti master studija po bolonjskom sistemu koji žele dopuniti obrazovanje, postojeći uposlenici IT-sektora koji žele proširiti svoja znanja ili da formalizirati već postojeća znanja. Na bazi toga je napravljen elaborat, te je pokrenuta procedura za formiranje jednogodišnjeg master-studija iz oblasti softver-inženjeringa. U izradi planova i programa, pored nastavnika sa ETF-a, učestvovali su i stručnjaci iz IT-sektora. U izvođenju programa će također biti zastupljeni i IT-stručnjaci iz prakse.

Napravljen je korak ka racionalizaciji nastavnog procesa u cilju povećanja efikasnosti. Naime, pri upisu studenata u prvu godinu prvog ciklusa studija smanjen je broj studenata sa 439 iz 2015. na 295 u 2016. Detaljnom analizom upisa u posljednjih 10 godina i broja diplomanata/magistranata koji završavaju ETF uočeno je sljedeće: upis se kretao uzlaznom linijom od 245 u 2005. do 439 u 2016. Istovremeno se broj onih koji završavaju studij (master-program) kretao u opsegu 130 do 160, a na prvom stepenu od 180 do 220, odnosno nije ovisio o broju upisanih studenata. Razlog je jednostavan. Izlaz je u direktnoj vezi sa nastavnim i prostornim kapacitetima kojima raspolaže ETF. Za povećanje izlaza neophodno je značajno investiranje u prostorne i nastavničke kapacitete. Bez ozbiljnog investiranja ETF će morati u 2017. godini dalje reducirati broj upisanih studenata.

Napravljen je napor za podmlađivanje nastavne baze na ETF-u, tako što je otvoreno osam novih pozicija asistenata za nosioce priznanja *Zlatna* i *Srebrna značka*. Ovi asistenti su angažirani iz vlastitih sredstava ETF-a.

Napravljena su značajna inoviranja nastavnog procesa. Uveden je jedan dodatni ispitni rok raspoređen u junu i septembru. Cijeneći težinu studija, te potrebu da se studentima omogući dodatno polaganje ispita i smanji broj onih koji zbog jednog ili dva ispita ponavljaju godinu, Vijeće Fakulteta je, uvrštavajući ove ispite u nastavni kalendar, ponudilo mogućnost polaganja po jednog ispita iz ljetnog semestra (juni) i jednog ispita iz zimskog semestra (septembar). Na ove ispite mogu izaći svi studenti (samo jedan predmet po terminu, ukupno dva), što je naišlo na jako pozitivne komentare studenata. Ovu praksu smo za tekuću studijsku godinu također nastavili uvrštavajući ove rokove u nastavni kalendar. Uvedene su u redovni raspored i dodatne instruktivne vježbe (dva sata sedmično po predmetu) na prvoj godini studija. Vježbe se realiziraju na način da studenti starijih godina (demonstratori) pomažu studentima pri savladavanju nastavnog sadržaja. Ove vježbe se finansiraju iz vlastitih sredstava ETF-a i izuzetno su dobro prihvaćene od studenata.

ETF je uspješno realizirao međunarodnu konferenciju iz oblasti telekomunikacija BIHTEL 2016. Na konferenciji je uzelo učešće nekoliko desetina vodećih stručnjaka iz BiH i svijeta. Ovakve konferencije su podesne za razmjenu ideja, znanja, dostignuća i tehnologija, te učešće

istraživača iz BiH, uzevši u obzir da se autorima sa ETF-a ne naplaćuje kotizacija, a objavljene radove prate odgovarajuće referentne baze.

Elektrotehnički fakultet je u saradnji sa IEEE sekcija BiH, IEEE PES društvo BiH, aplicirao te dobio domaćinstvo za organiziranje respektabilne međunarodne konferencije „ISGT Europa 2018“ (Innovative Smart Grid Technologies). ISGT je konferencija koja okuplja vodeće stručnjake iz Evrope i svijeta iz oblasti Smart Grid tehnologija i do sada su domaćini bili Göteborg (2010), Manchester (2011), Berlin (2012), Kopenhagen (2013), Istanbul (2014), Ljubljana (2016) i Torino (2017). Ovo je vodeća konferencija u oblasti novih tehnologija u elektroenergetici, koja okuplja preko 500 vodećih stručnjaka iz ove oblasti iz cijelog svijeta. To treba biti prilika za okupljanje eksperata iz oblasti elektroenergetike iz BiH, regiona i svijeta u Sarajevu. Posebno treba istaći da su, pored uposlenih na ETF-u, članova IEEE PES BiH društva, svoje aktivno sudjelovanje ponudili vodeći stručnjaci iz oblasti elektroenergetike porijeklom iz BiH. Upravo zahvaljujući njihovom angažmanu i međunarodnom rejtingu je i dobivena organizacija ove velike konferencije (Melih Solak, uposlenik Elektroprivrede Kanada, vodeći stručnjak u svijetu iz oblasti zaštite; Mladen Kezunović, Teksas University, jedan od najreferentnijih naučnika iz oblasti elektroenergetike, Edvina Uzunović, potpredsjednik IEEE PES, Worcester Polytechnic Institute).

Studenti ETF-a su aktivno učestvovali na međunarodnim takmičenjima „Elektrijada 2016“ (Rimini, Italija) i zauzeli izvrsno, treće mjesto (iza Beograda i Zagreba), kao i na „H&S 2016“ (Banja Luka, BiH). Na „H&S“ takmičenju, koje se odvija na način da studenti rješavaju kompleksne praktične zadatke u vremenu od jedne sedmice, naši studenti su zauzeli prvo mjesto (ispred Banje Luke, Novog Sada i Beograda).

Fakultet za saobraćaj i komunikacije

Realiziran je sistem elektronske evidencije prisustva studenata na nastavi na I i II ciklusu studiranja na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije.

Potpisan je Sporazum o saradnji i zajedničkom djelovanju sa Saobraćajnim fakultetom u Beogradu i Fakultetom za pomorstvo i promet u Portorožu.

Građevinski fakultet

U protekloj godini ostvaren je značajan napredak u pogledu kvaliteta obrazovanja, naučnoistraživačkih, visokostručnih i stručnih djelatnosti u oblastima građevinarstva i geodezije. Građevinski fakultet Univerziteta u Sarajevu je pozicioniran kao vodeća visokoškolska institucija u svojim oblastima u Bosni i Hercegovini. Ovo se ne odnosi samo na kvalitet nastave i naučnoistraživački rad nego i na zahtjevne stručne i visokostručne poslove koji se odvijaju kroz pet instituta koji djeluju kao podorganizacione jedinice Građevinskog fakulteta.

Kontinuirano se radi na inovaciji nastavnih planova i programa sva tri ciklusa studija. Nastavlja se doktorski studiji iz oblasti građevinarstva i geodezije.

Građevinski fakultet nastavlja da u potpunosti finansira doktorske studije svojih asistenata i viših asistenata, kao i da finansira preostale magistarske i doktorske radove prema starom sistemu studiranja. Tri asistenta Građevinskog fakulteta u Sarajevu rade dvojne doktorate u saradnji sa Univerzitetom Paris-Compiègne iz Sorbonne grupacije

Podrška izdavanju udžbenika i knjiga čiji su autori nastavnici Fakulteta: 2016. godine su izdate četiri knjige.

U toku 2016. realizirano je više glavnih projekata sanacije klizišta u BiH, kao i geoloških istraživanja u svrhu izgradnje HE Babino selo. Urađena je revizija geotehničkog elaborata za objekat „Rehabilitacija pružnog mosta“ (septembar 2016, naručilac: Općina Jablanica), kao i više studija ispitivanja betona. Pored navedenog, realizirano je više projekata iz oblasti željezničkih konstrukcija, kao i elaborata i izvještaja.

Građevinski fakultet nastoji održati egzistenciju fakultetskih instituta kroz koje se odvija naučni, stručni i visokostručni rad. Putem instituta se održava i produbljuje saradnja sa građevinskom privredom, a otvara se mogućnost da mlađe kolegice i kolege stječu neophodna praktična iskustva.

Mašinski fakultet

Svi nastavnici na prve dvije godine I ciklusa studija su realizirali obavezu korištenja Coursewara (korsvera) te je na taj način studentima omogućen pristup materijalima sa predavanjima, materijalima sa vježbi, kao i primjerima prethodnih ispita. Studenti pristupom korsveru od svojih domova imaju mogućnost da efektivnije koriste svoje vrijeme.

Kapaciteti Biblioteke su značajno poboljšani kupovinom novih 370 udžbenika, od kojih se većina koristi na prve dvije godine I ciklusa studija. Također, realizirana je aplikacija „e-biblioteka“, preko koje putem web stranice Fakulteta studenti mogu pretražiti svu literaturu koja je dostupna u biblioteci.

Računarski centar Fakulteta je pojačan renoviranjem jedne učionice i njenim opremanjem sa 25 novih računara sa kompletnom opremom.

Dobijen je Erasmus projekat pod nazivom REBUS: REady for BUSiness: Integrating and validating practical entrepreneurship skills in engineering and ICT studies. Voditelj projekta je prof. Branko Vučijak.

Grupacija umjetnosti

Ključna postignuća članica Grupacije umjetnosti su opisana u poglavlju „Umjetničkoistraživački rad“.

III-3 NASTAVA I NASTAVNI PROCES

Obrazovanje je otvoren i dinamičan sistem koji se stalno mijenja i nadograđuje u skladu s ekonomskim, tehnološkim i znanstvenim razvojem društva, te kulturološkim i drugim promjenama koje se događaju kako na lokalnom i regionalnom tako i na globalnom planu. Proces učenja tokom cijeloga života nameće građanima svih starosnih dobi potrebu stjecanja novih i unapređenja već stečenih znanja, vještina i kompetencija.²

U dvadeset prvom vijeku nova očekivanja i novi zahtjevi prema evropskim univerzitetima rapidno rastu u vremenu kada društveni i ekonomski razvoj pokreće osnovani koncept pod nazivom „Evropa znanja“. Od evropskih univerziteta se očekuje da postanu jaki, autonomni, inkluzivni i da pružaju obrazovanje koje se temelji na istraživanju te na ovaj način omoguće učenje koje će predstavljati odgovor predstojećim izazovima.³

U tom smislu Univerzitet u Sarajevu je nastavio sa aktivnostima na izradi novih nastavnih planova i programa i izmjene postojećih imajući na umu jačanje visokog školstva kvalitetnim obrazovnim sadržajima. Reformirajući programe, Univerzitet je težio punom poštovanju smjernica iz Bolonjske deklaracije, a naglašenih u tekstu Praškog komunikea u kojem se navodi da je izgradnja evropskog prostora visokog obrazovanja uvjet jačanja atraktivnosti i konkurentnosti institucija visokoškolskog obrazovanja u Evropi.

Kadrovska struktura

U toku 2016. godine na Univerzitetu u Sarajevu bilo je angažirano 2.655 uposlenih po osnovu ugovora o radu.

Nastavno-naučno osoblje

U radnom odnosu tokom 2016. godine angažirano je 877 nastavnika (redovni profesori, vanredni profesori i docenti) i 429 saradnika (viši asistenti, viši lektori, asistenti, lektori i metodičari).

U strukturi zaposlenog nastavnog kadra brojčano prednjače docenti sa 41%, te slijede vanredni profesori sa 33% i naposljetku redovni profesori sa 26%, što je slično prošlogodišnjoj distribuciji (docenti sa 40%, vanredni profesori 33% i redovni profesori 27%).

---

² Odluka o usvajanju strateške platforme obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u Bosni i Hercegovini za period 2014–2020. („Službeni glasnik BiH“, br. 96/14).

³ European Universities' Charter on Lifelong Learning.

Na institutima Univerziteta angažirano je u naučnoistraživačkom procesu u radnom odnosu 65 uposlenih, od toga 6 naučnih savjetnika, 8 viših naučnih saradnika, 16 naučnih saradnika, 4 stručna savjetnika, 20 viših stručnih saradnika i 11 stručnih saradnika.

Podrška nastavno-naučnom procesu

Kada je u pitanju podrška nastavno-naučnom procesu, na Univerzitetu u Sarajevu je angažirano u stalnom radnom odnosu 1284 uposlenika na poslovima u stručnim službama, administraciji i održavanju. U ovaj broj su uključeni i zdravstveni radnici svih profila na klinikama Stomatološkog fakulteta.

Uporedni podaci kadrovske distribucije 2014–2016.

	Broj zaposlenih 31. 12. 2014.	Broj zaposlenih 31. 12. 2015.	Broj zaposlenih 31. 12. 2016
UNIVERZITET U SARAJEVU	2582	2623,95	2655
Nastavnici i saradnici	1415	1400,95	1306
Redovni profesori	239	245,2	226
Vanredni profesori	280	298	294
Docenti	335	357,35	357
Viši asistenti	332	319,4	253
Asistenti	203	153	152
Lektori	26	15	24
Naučni radnici	74	78	65
Naučni savjetnik	8	9	6
Viši naučni saradnik	8	8	8
Naučni saradnik	15	15	16
Stručni savjetnik	1	36	4
Viši stručni saradnik	34	1	20
Stručni saradnik	8	9	11
Podrška nastavno-naučnim procesima	1093	1145	1284

Orijentacioni uporedni podaci

Prema posljednjim dostupnim statističkim podacima, izvedenim iz statističkog godišnjaka *Visoko obrazovanje u FBiH, Federalni zavod za statistiku, 2015 (juni 2015. godine)* a prema zbirnim kontrolnim listovima fakulteta/akademija Univerziteta u Sarajevu (ŠV 60) koji se dostavljaju u zimskom semestru, vidljivo je da je u zimskom semestru studijske 2016/2017. godine na Univerzitetu u Sarajevu bilo angažirano 43,99% svih nastavnika i saradnika na neodređeno vrijeme u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Studijski programi

U skladu sa članovima 110–111. Statuta Univerziteta u Sarajevu, na Univerzitetu se organizira visoko obrazovanje u skladu sa Zakonom. Ovi studiji se završavaju stjecanjem određenih kvalifikacija u skladu sa Okvirom kvalifikacija u evropskom području visokog obrazovanja, Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini, Pravilnikom o korištenju akademskih titula i stjecanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo i općim aktima Univerziteta za svaki ciklus studija. Studij za sva tri ciklusa visokog obrazovanja može se realizirati kao redovni studij, vanredni studij i studij na daljinu.

Izrađen je Registar studijskih programa koji je obuhvatio studijske programe koji se izvode na prvom, drugom, integriranom i trećem ciklusu studija.

Inoviranje nastavnih planova i programa I, II i III ciklusa

U skladu sa članom 118. Statuta Univerziteta u Sarajevu, nastavni plan i program donosi Senat Univerziteta na prijedlog vijeća fakulteta/akademije koji se dostavlja putem grupacije nauka/umjetnosti.

Kroz 11 redovnih zasjedanja Senata date su saglasnosti na nastavne planove i programe, kao i izmjene nastavnih planova i programa, po ciklusima studija, kako slijedi:

I ciklus studija

Grupacija društvenih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa prvog ciklusa studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa prvog ciklusa studija na Fakultetu za upravu – pridruženoj članici Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa prvog ciklusa studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa predmeta (obaveznih i izbornih) Katedre pravno-ekonomskih nauka na prvom ciklusu studija na Pravnom fakultetu.

Grupacija humanističkih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnoga plana i programa prvog ciklusa studija na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na elaborat o opravdanosti osnivanja odsjeka za edukaciju i rehabilitaciju na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

- Data je saglasnost na dopune nastavnog plana prvog ciklusa studija, smjer: nastavnički, na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2016/2017. godinu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnih planova i programa prvog ciklusa studija na Odsjeku za matematiku Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnih planova i programa prvog ciklusa studija Odsjeka za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija tehničkih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa na prvom ciklusu studija Odsjeka za mašinske konstrukcije na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa prvog ciklusa studija u studijskoj 2016/2017. godini na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu

Grupacija umjetnosti

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnih planova i programa prvog ciklusa studija na Akademiji scenskih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu i to: studij režije i usmjerenja: audiovizuelne umjetnosti (AV-umjetnosti) na Odsjeku za režiju, studij glume na Odsjeku za glumu, studij produkcije na Odsjeku za produkciju i menadžment u oblasti scenskih umjetnosti.
- Data je saglasnost na izmjene nastavnog plana i programa prvog ciklusa studija dramaturgije na Akademiji scenskih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu.

II ciklus studija

Grupacija društvenih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Fakultetu za upravu – pridruženoj članici Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na nastavni plan i program pod nazivom „Krizni menadžment u sigurnosnom sektoru“, zajednički studijski program koji realizira Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u saradnji sa Sveučilištem Libertas,

Veleučilištem Velika Gorica, Rudarsko-geološko-građevinskim fakultetom Univerziteta u Tuzli i Univerzitetom „Sv. Ćirilo i Metodije“ u Skoplju.

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija (dijela silabusa na modulu „Silogistička kriminalistika“) Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana drugog ciklusa studija „Islamsko bankarstvo“ („Islamic Banking“) koji se realizira u saradnji sa Univerzitetom u Boltonu i Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija humanističkih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa „Evropskog regionalnog master-programa iz demokratije i ljudskih prava u jugoistočnoj Evropi“ (ERMA).
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnoga plana i programa drugog ciklusa studija na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

- Data je saglasnost na dopune nastavnog plana drugog ciklusa studija na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2016/2017. godinu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Odsjeku za matematiku Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija Odsjeka za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune plana drugog ciklusa studija hemije, opći i nastavnički smjer, na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na plan i modul drugog ciklusa studija hemije za smjer „Kontrola kvaliteta i zaštita okoliša“ na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija tehničkih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Građevinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnih planova i programa na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, kako slijedi: nastavni plan na drugom ciklusu studija Odsjeka za industrijsko inženjerstvo i menadžment i nastavni plan i program na drugom ciklusu studija Odsjeka za motore i vozila.

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Odsjeku za energetiku, procesnu tehniku i okolinsko inženjerstvo Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa na Odsjeku za mašinski proizvodni inženjering Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija u studijskoj 2016/2017. godini na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu
- Data je saglasnost na dopunu nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu koji će se primjenjivati od studijske 2017/2018. godine.
- Data je saglasnost Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu na nastavni plan i program drugog ciklusa studija „Softver-inženjering“ na Odsjeku za računarstvo i informatiku koji će se primjenjivati od studijske 2017/2018. godine.

Grupacija umjetnosti

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija glume na Odsjeku za glumu na Akademiji scenskih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu
- Data je saglasnost na izmjene nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija dramaturgije na Akademiji scenskih umjetnosti.

Integrirani studij

- Data je saglasnost na izmjene nastavnih programa (silabusa) integriranog studija na Stomatološkom fakultetu sa klinikama Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na nastavni plan i program integriranog filozofsko-teološkog studija (I i II ciklus) na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

III ciklus studija

Grupacija društvenih nauka

- Data je saglasnost na izmjene nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studijskog programa „Uprava“ na Fakultetu za upravu – pridruženoj članici Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2016/2017. godinu.
- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa interdisciplinarnog doktorskog studija, istraživačko područje: *društvene nauke*, istraživačko polje: *sociologija, politologija, sigurnosne i mirovne studije, socijalni rad i komunikologija*, za studijsku 2016/2017. godinu na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija humanističkih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa doktorskog studija iz književnosti „Književnost i kultura“ na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa doktorskog studija *lingvističke bosnistike* na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija medicinskih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija „Biomedicina i zdravstvo“ na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija tehničkih nauka

- Data je saglasnost na izmjene i dopune nastavnog plana i programa trećeg ciklusa studija na Građevinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Cjeloživotno učenje

Grupacija društvenih nauka

- Data je saglasnost na program cjeloživotnog učenja (ljetna škola) „Sigurnost u odgojno-obrazovnim ustanovama” na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu.
- Data je saglasnost na program cjeloživotnog učenja (zimski škola) „Korporativna sigurnost i zaštita“ na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2016/2017. godinu.
- Data je saglasnost na program necikličnog obrazovanja/cjeloživotnog učenja (Life Long Learning Programme) na Fakultetu za upravu, pridruženoj članici Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija humanističkih nauka

- Data je saglasnost na prijedlog programa necikličnog obrazovanja (ljetna škola) interkulturalne filologije *Bosna i Hercegovina između Istoka i Zapada* u Centru za interdisciplinarnu studiju Univerziteta u Sarajevu.

Grupacija tehničkih nauka

- Data je saglasnost na program necikličnog obrazovanja iz oblasti *pčelarstvo* na Poljoprivredno-prehrambenom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Prostorne i druge infrastrukturne pretpostavke za realizaciju nastavnog procesa

Grupacija društvenih nauka

Ekonomski fakultet je smješten u tri objekta ukupne korisne površine 2977 m², u kojima su smješteni dva amfiteatra, 31 učionica, 5 laboratorija/radionica.

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije koristi 701 m², u kojima je smješteno šest učionica, te dvije laboratorije.

Na Fakultetu političkih nauka, nastava se odvija u 20 prostornih jedinica kako slijedi: 10 učionica, jedan amfiteatar, Institut za društvena istraživanja sa tri prostorije, te Info-centar – prostor za praksu studenata.

Pravni fakultet je smješten u dijelu Pravosudne palače i raspolaže sa 4.368 m². Za potrebe predavanja i vježbi Fakultet raspolaže sa četiri velike sale, te salama u kojima su smješteni Građanski seminar, Kriminološki institut te Institut za historiju prava.

Grupacija humanističkih nauka

Filozofski fakultet je smješten u objektu koji je namjenski pravljjen za potrebe rada ovog fakulteta sa ukupnom korisnom površinom od 7.777 m². Nastavni proces se odvija u 33 učionice, dva amfiteatra, četiri kompjuterske sale, dva laboratorija te pratećem namjenskom prostoru. Dio nastave se izvodi i u nastavnim bazama Fakulteta i to: Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci BiH, Biblioteci Sarajeva, Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine, Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, arhivima u BiH, Medicinskom fakultetu, zdravstvenim ustanovama, kantonalnom Centru za socijalni rad.

Na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja teorijska nastava se izvodi u šest učionica, laboratoriji za dijagnostičke procedure u sportu, dok se praktična nastava izvodi u četiri prostora: velikoj sportskoj dvorani (sportske igre, atletika, sportsko penjanje), maloj sportskoj dvorani (sportske igre, sportska gimnastika, ritmičko-sportska gimnastika i ples), dvorani za borilačke sportove, fitness i aerobik, te teretani. Također, Fakultet raspolaže sa dva zemljana teniska terena, te bazenom (radovi na rekonstrukciji u toku). Van Fakulteta za nastavu se koriste Olimpijski bazen „Otoka“, te atletska staza AK Sarajevo.

Katolički bogoslovni fakultet je smješten na 1900 m² korisnog prostora, od čega 860 m² za nastavu. Prostor je podijeljen na sedam učionica, 1 amfiteatar, vijećnicu.

Pedagoški fakultet je smješten u dva objekta sa ukupnom površinom 2671,65 m². Nastava se izvodi u 13 sala, 5 praktikuma, te u laboratoriju za mehaniku, kalorimetrijskom laboratoriju i laboratoriju optike i elektriciteta.

Grupacija medicinskih nauka

Medicinski fakultet raspolaže sa 22 učionice, šest amfiteatara, 25 laboratorija i praktikuma, sa 23 pripreme za vježbe i laboratoriju ukupne korisne površine 5126 m² i približno 10.000 m²

na kliničkim predmetima u nastavnim bazama Medicinskog fakulteta. Za realizaciju nastavnog procesa na I godini studija Medicinski fakultet raspolaže sa 4800 m² učioničkog, laboratorijskog i amfiteatarskog prostora.

Fakultet zdravstvenih studija ne posjeduje vlastiti prostor, nego koristi iznajmljeni prostor u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu ukupne površine 917,48 m². U iznajmljenom prostoru postoje tri učionice koje se koriste za izvođenje nastave, te računarska sala. Pored ovog, studenti imaju na raspolaganju amfiteatre i laboratorije na Medicinskom fakultetu, Prirodno-matematičkom fakultetu i Veterinarskom fakultetu, kao i salu Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja.

Nastava na Farmaceutskom fakultetu se odvija u jednom amfiteatru, tri učionice, računarskom centru, 11 laboratorija. Fakultet, također, namjerava obnoviti ugovore o zakupu laboratorija na Prirodno-matematičkom fakultetu, kao i amfiteatara na Medicinskom i Veterinarskom fakultetu.

Stomatološki fakultet sa klinikama raspolaže sa 2297 m² korisnog prostora, a nastavni proces se odvija u jednom amfiteatru, multimedijalnoj sali, dvije studentske sale, osam učionica, zubotehničkoj laboratoriji, te 17 laboratorija (ordinacija).

Veterinarski fakultet je smješten u četverospratnoj zgradi ukupne korisne površine 12.310 m², u kojoj su smješteni svi nastavni, laboratorijski i klinički resursi. Fakultet raspolaže sa jednim amfiteatom, četiri sale, 18 prostorija za grupni rad, 21 laboratorijom, dijagnostičkim laboratorijama. Prostorije za klinički dijagnostički rad uključuju tri laboratorije: centralnu kliničku laboratoriju, dermatološku laboratoriju i ginekološko-andrološku laboratoriju. Kada je u pitanju prostor za smještaj životinja, Fakultet ne posjeduje vlastitu farmu niti prostorije za držanje zdravih životinja, već koristi kapacitete farmi i drugih institucija sa kojima Fakultet sklapa ugovore o saradnji u domenu izvođenje nastave.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Prirodno matematički fakultet je smješten u dvije zgrade u kojima je 9250 m² predviđeno za izvođenje nastavnog procesa. Nastava se izvodi u 22 predavaonice (1584 m²), 73 laboratorije (3041 m²), te dodatnih 4.625 m² prostora za izvođenje nastave.

Zgrada Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u Kampusu Univerziteta raspolaže sa 3181,72 m² prostora za izvođenje nastavnog procesa. Fakultet ima tri amfiteatra, tri sale, dva praktikuma, računarsku salu, 25 laboratorija, te Institut za akvakulturu sa dvije povezane laboratorije. Također, u sastavu Fakulteta je Eksperimentalno-ogledno polje „Butmir“ površine oko 7 ha, gdje se u svrhu praktične nastave koristi 6 ha, a 1 ha čine ekonomsko dvorište i objekti. Na EOP Butmir u funkciji su i dvije učionice, radionica i dvije laboratorije.

Šumarski fakultet raspolaže sa ukupno 1545 m² korisnog prostora, čija je struktura organizirana u sljedeće cjeline: devet učionica namijenjenih za realizaciju teoretske i praktične

nastave sa auditorno-seminarskim vježbama, mikroskopski praktikum, tri laboratorije, te prostor sa eksponatima za samostalni rad studenata. Pored ovog objekta, Fakultet posjeduje specijalizirani prostor za praktičnu terensku nastavu – nastavni objekt „Čavle“ na Igmanu.

Grupacija tehničkih nauka

Elektrotehnički fakultet raspolaže sa cca 5400 m² površine u funkciji nastavne i istraživačke djelatnosti, podijeljenih u 43 prostorne cjeline: dva amfiteatra, osam sala opće namjene, tri kombinirane sale opće namjene (laboratorije), tri sale za seminar, četiri računarske laboratorije opšte namjene, sedam specijaliziranih računarskih laboratorija opremljenih savremenom opremom za nastavu i istraživanje, četiri laboratorije za istraživače, te elektronički servis.

Nastava na Arhitektonskom fakultetu se izvodi u prostoru ukupne površine 2183 m². Nastava se izvodi u dva amfiteatra, pet multifunkcionalnih sala, 15 manjih sala za predavanja i vježbe, maketarnici, računarskom centru, te sali za studijski rad i rad u seminaru.

Fakultet za saobraćaj i komunikacije raspolaže sa šest amfiteatara, pet laboratorija, tri sale, šest učionica ukupne korisne površine 1706,76 m²

Na Građevinskom fakultetu nastavno-naučni proces se izvodi u prostoru ukupne površine 3950 m², koji čine tri amfiteatra, 29 učionica, te dvije laboratorije.

Mašinski fakultet posjeduje zadovoljavajuće prostorne i druge infrastrukturne pretpostavke za uspješnu realizaciju nastavno-naučnog procesa.

Grupacija umjetnosti

Na Akademiji likovnih umjetnosti nastavni proces se realizira u dvije učionice za predavanja na teoretskim predmetima kapaciteta 45+20 sjedećih mjesta, tri sale, četiri laboratorije, četiri radionice (za serigrafiju, za kiparstvo, za produkt dizajn, za likovnu tehnologiju, za konzervaciju i restauraciju), studiju za grafiku i druge medije, ateljeu za fotografiju, kabinetu za multimediju, te 24 klase za obavljanje praktično-kreativnog nastavnog procesa, u prostoru ukupne površine 4.470 kvadrata.

Akademija scenskih umjetnosti posjeduje optimalno minimalnu kvadraturu prostora za odvijanje nastave (vlastiti prostor, te iznajmljivanje dodatnog prostora). U vlastitom prostoru nastava se odvija u učionicama, scenama sa pratećim prostorom, specijalnom prostoru (vježbaone glume, vježbaone za pokret i glas, montažu), pratećim nastavnim prostorima (šminkernica, garderoba, videoteka). Od ukupno raspoloživog prostora od 1770 m², u vlastitom prostoru Akademije je 1310 m², a iznajmljuje se 460 m². Tehnička oprema za

nastavu kao i pripremanje ispita iz umjetničkih predmeta (pozorišne predstave, film) je na zadovoljavajućem nivou.

Muzička akademija od dana osnivanja nema vlastite prostorije. Smještena je u zgradi čiji je vlasnik Katolička crkva, zajedno sa osnovnom i srednjom muzičkom školom kao podstanar. Cjelokupan prostor kojim raspolaže akademija je 1037,22 m², a kvadratura bez nusprostorija iznosi 810 m², što predstavlja 3,07 m² po studentu, što je ispod minimuma, s obzirom da su evropske norme na umjetničkim akademijama 20 m² po studentu. Problem prostora bit će riješen kada se u Kampusu Univerziteta izgradi nova zgrada za Muzičku akademiju, čiji je idejno-izvedbeni projekat usvojen 2013. godine.

Izvođenje praktične nastave na Univerzitetu u Sarajevu

Pregled izvođenja praktične nastave

Grupacija društvenih nauka

Pravni fakultet sa ciljem osposobljavanja studenata i stjecanja praktičnih vještina organizira praksu na Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, te Federalnom tužilaštvu. Također, na izbornim predmetima gostuju istaknuti nosioci pravosudnih funkcija i advokati, kao i inspektori odgovarajućih inspekcija, te istaknuti stručnjaci iz privrede, diplomatije, bankarstva, policije i slično.

Na Fakultetu političkih nauka je predviđeno obavezno izvođenje praktične nastave u ovisnosti od smjera, a izvodi se u obrazovnim ustanovama u okviru predmeta Metodika nastave, u ustanovama socijalne zaštite, nevladinim organizacijama, zdravstvenim i obrazovnim ustanovama u okviru studija socijalnog rada, novinarska praksa na Odsjeku za komunikologiju, te obavezna praksa u odgovarajućim ustanovama na usmjerenju „Međunarodni odnosi i demokratija“. Trajanje praktične nastave je 75 sati po semestru, a na socijalnom radu 20 radnih dana.

Ekonomski fakultet organizira ferijalnu/stručnu praksu u trajanju od 40 dana i studenti je obavljaju u ustanovama i kompanijama. Nakon obavljene prakse, studenti prezentiraju izvještaj i dnevnik rada.

Na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije nije predviđeno obavezno izvođenje praktične nastave.

Grupacija humanističkih nauka

Filozofski fakultet organizira obaveznu praktičnu nastavu u većem broju oblika: hospitovanje, pedagoška, metodička, arheološka, psihološka i bibliotečka praksa. Tako studenti koji studiraju nastavne studijske grupe su obavezni držati časove hospitovanja u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo, studenti psihologije praksu obavljaju u zdravstvenim ustanovama, dok studenti pedagogije u osnovnim i srednjim školama. Studenti bibliotekarstva, arheologije i historije u baštinskim ustanovama.

Na Pedagoškom fakultetu praktična nastava se izvodi u toku dodiplomskog studija u varijabilnom trajanju na sve četiri godine na odsjecima Predškolskog odgoja, Razredne nastave i Kulture življenja i tehničkog odgoja (15-90 sati pedagoške prakse po semestru, te 90-195 sati metodičke prakse po semestru).

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu predviđena je praktična nastava u okviru predmeta Metodičke vježbe iz katehetike, koja obuhvata praktičnu pripremu i izvođenje nastavnih tema iz vjeronauka u osnovnim ili srednjim školama.

Grupacija medicinskih nauka

S obzirom da medicinska profesija u Evropskoj uniji spada u grupu reguliranih profesija, tako je i nastavni plan i program Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu po broju kontakt-sati nastave harmoniziran sa kurikulumima studija medicine zemalja iz okruženja, zapadnoevropskih zemalja i posebno sa Direktivom Evropske Unije broj 2005/36, odnosno članom 24 Direktive reguliranih profesija i Direktive 2013/55 Vijeća Evrope. Nastavni plan i program sadrži 5.535 kontakt-sati i 360 (E)CTS-a (kredita).

Nastavni plan i program je koncipiran tako da postoji potpuna uravnoteženost teorijske i praktične nastave, pri čemu se veoma vodilo računa da teorijsko savladavanje gradiva bude usaglašeno sa praktičnim radom studenata te je omjer teorijske i praktične nastave balansiran u omjeru 50% – 50%.

Nastavnim planom i programom studija na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu planirano je da studenti nakon završene III, IV i V godine studija imaju obavezu završiti ljetnu (ferijalnu) praksu u zdravstvenoj ustanovi primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite, u trajanju od po 120 sati (360 sati ukupno).

Cijeli dvanaesti semestar je nastavnim planom i programom planiran kao praktičan rad studenata (hospitacija) u nastavnim bazama Medicinskog fakulteta, pri čemu studenti imaju obavezu da kroz praktičan rad u oblasti porodične medicine 90 sati, interne medicine 90 sati, hirurgije 90 sati, ginekologije 90 sati i pedijatrije 90 sati potvrde stečena znanja i vještine.

Na Stomatološkom fakultetu sa klinikama predviđena je praktična nastava kako na pretkliničkim tako i na kliničkim predmetima, pa je tako na prve tri godine studija dominantna

praktična nastava van prostora Fakulteta, dok na višim godinama studija praksa se obavlja u visokom procentu unutar Fakulteta.

Farmaceutski fakultet praktičnu nastavu organizira u X semestru (540 sati) u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama.

Fakultet zdravstvenih studija organizira stručnu praksu na svim studijskim grupama u okviru VI, VII i VIII semestra (120–225 sati).

Veterinarski fakultet u sklopu integriranog studija izvodi praktičnu nastavu kako unutar Fakulteta (2370 sati) tako i van Fakulteta (ekstramuralna nastava) u saradnji sa veterinarskim preduzećima, farmama i proizvodnim pogonima u kojima se vrši primarna prerada i proizvodnja namirnica animalnog porijekla.

Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka

Na Prirodno-matematičkom fakultetu praktična nastava je predviđena za nastavničke smjerove na svim odsjecima i to na oba ciklusa studija i izvodi se u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo (metodika nastave). Također, za pojedine specifične predmete (genetičko inženjerstvo, bioinformatika, citogenetika, fizika u radiodijagnostici, fizika u radioterapiji, fizika u nuklearnoj medicini, medicinska radijaciona fizika) u okviru pojedinih smjerova, praktična nastava se obavlja u odgovarajućim ustanovama poput Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, kao i na terenskoj nastavi na smjerovima „Turizam i zaštita životne sredine“ te „Regionalno i prostorno planiranje“.

Poljoprivredno-prehrambeni fakultet izvodi praktičnu nastavu na svim odsjecima u toku VI semestra (Biljna proizvodnja, Zootehnika, Ekonomika poljoprivrede i prehrambene industrije).

Na Šumarskom fakultetu se nastavni proces ne odvija izvan prostora Fakulteta u saradnji sa drugim pravnim licima. U toku je revizija nastavnih planova i programa te razmatranje uvođenja praktične nastave.

Grupacija tehničkih nauka

Na Elektrotehničkom fakultetu ne postoji formalni oblik obavezne praktične nastave, no u svrhu podizanja kvaliteta obrazovanja, studenti dio nastave realiziraju izvan Fakulteta i to na objektima kompanija kao što su „Elektroprivreda Bosne i Hercegovine“ (trafostanice, hidroelektrane, termoelektrana), „Intrade energija“, „Vodovod“, „Sarajevogas“, „BH Telecom“, „Klas“ itd.

Građevinski fakultet ima saradnju sa svim značajnijim kompanijama koje se bave projektovanjem ili izvođenjem građevinskih objekata. U okviru saradnje, studenti borave šest

sati sedmično svake srijede u šestom semestru u izabranoj kompaniji, te o tome sačinjavaju elaborat i brane ga na kraju semestra.

Na Arhitektonskom fakultetu praktična nastava je organizirana u okviru Katedre za arhitektonsko projektovanje i Katedre za urbanizam i prostorno planiranje.

Na Mašinskom fakultetu je nastavljen pozitivan trend povećanja pristupa studenata kompanijama putem posjeta, studentske prakse i završnih radova. Dva studijska programa uključuju i praktičnu nastavu. Na smjeru „Mašinske konstrukcije“, predmet *Industrijska praksa* obavezan je na prvom i drugom ciklusu studija. Na smjeru „Industrijsko inženjerstvo i menadžment“ uveden je predmet *Industrijska praksa* kao izborni predmet na drugom ciklusu studija, ali u pravilu svi studenti biraju ovaj predmet. Fakultet je sklopio i odgovarajuće ugovore sa pojedinim kompanijama koje su iskazale spremnost za ovakvim vidom saradnje. Na ostalim smjerovima koji se izučavaju na Fakultetu, praktiraju se samo posjete studenata kompanijama zavisno od studijskog programa koji studenti izučavaju. Neke od kompanija u kojim je realizirana praksa: „BH Telecom inženjering“, „Tvornica cementa Kakanj“, „Strojal d.o.o. Hrasnica“, „Euroasfalt d.o.o. Rajlovac“, „Everest konsulting“, „Grizelj d.o.o.“, „Idea Software d.o.o.“, „Uniklima d.d.“, „UNIS FAGAS – fabrika gasnih aparata“, „UNIS – udružena metalna industrija“, „TENSOR Technology d.o.o.“, „3DMehanika d.o.o.“ i dr.

Grupacija umjetnosti

Na Muzičkoj akademiji postoji obavezno izvođenje praktične nastave iz predmeta *Metodika muzičke nastave i praktikum* i *Metodika nastave solfeggia i praktikum* na teorijskim odsjecima i *Metodika instrumenta i praktikum* na instrumentalnim odsjecima i to u sljedećim omjerima: na teorijskim odsjecima 40% teorijske nastave i 60% praktične nastave u drugim ustanovama; na instrumentalnim odsjecima 50% praktične instrumentalne nastave, 50% nastave u drugim ustanovama. Pored ovog, na instrumentalnim odsjecima postoji predmet *Koncertna praksa* u kojem je student u obavezi da koncertira svakog semestra.

Na Akademiji likovnih umjetnosti u okviru nastavnog predmeta *Metodika likovnog odgoja III, IV, V, VI* predviđeno je obavezno izvođenje praktičnog i istraživačkog oblika nastavno-umjetničkog procesa van prostora Akademije u saradnji sa osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo.

Akademija scenskih umjetnosti organizira praktičnu nastavu kroz aktivnosti Otvorene scene „Obala“, te kroz ugovore sa profesionalnim pozorištima, TV-kućama i radiostanicama. Također, studenti praksu stječu kroz angažmane u projektima nezavisnih filmskih i teatarskih produkcija.

Cjeloživotno učenje i stručno usavršavanje

Strategija „Evropa 2020“ u jednoj od svojih sedam inicijativa ističe značaj modernizacije tržišta rada i osnaživanja građana putem razvoja njihovih vještina u kontekstu cjeloživotnog učenja.⁴ U *Preporuci* Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope od 18. decembra 2006. godine navode se ključne kompetencije za cjeloživotno učenje (2006/962/EC).

Značaj cjeloživotnog učenja prepoznat je i od vladajućih struktura u Bosni i Hercegovini. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na sjednici od 23. 10. 2014. godine usvojilo *Odluku o usvajanju strateške platforme obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u Bosni i Hercegovini za period 2014–2020*. Strateška platforma usvojena ovom odlukom predstavlja pravni okvir i osnov za djelovanje i saradnju nadležnih organa, institucija, organizacija i pojedinaca na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, na planu usvajanja i pune implementacije neophodnih strateških i/ili drugih razvojnih dokumenata u vezi s obrazovanjem odraslih.⁵

Visokoškolske institucije ne pružaju isključivo usluge visokog obrazovanja i istraživanja nego i same zapošljavaju značajan broj akademskog, stručnog, administrativnog, tehničkog i pomoćnog osoblja. Pored rapidno rastućeg broja zahtjeva, sa jedne strane, ali i ponuda programa cjeloživotnog učenja, sa druge strane, evidentno je da cjeloživotno učenje postaje *sine qua non* u današnjem okruženju brzog i promjenjivog razvoja. Od evropskih univerziteta se očekuje da prate trendove u oblasti cjeloživotnog učenja na način da široj društvenoj zajednici nude programe koji se baziraju na istraživanjima. Univerziteti također imaju mogućnost da djeluju kao primjeri u društvu na način da pružaju mogućnosti za cjeloživotno učenje svojim zaposlenicima.

Univerzitet u Sarajevu je kao vodeća visokoškolska ustanova u Bosni i Hercegovini prepoznao značaj cjeloživotnog učenja kako za potrebe građana tako i za potrebe svojih uposlenih. U članu 17 stav (r) Statuta Univerziteta u Sarajevu, naglašava se da ova ustanova ima prava i obaveze da, između ostalog, osigurava uvjete za cjeloživotno obrazovanje. Senat Univerziteta u Sarajevu kao najviše akademsko tijelo daje saglasnost na izvođenje programa cjeloživotnog učenja. U toku 2015. godine Senat je dao saglasnost na izvođenje tri programa cjeloživotnog učenja. U decembru 2015. godine izvršen je uvid u broj i strukturu programa cjeloživotnog učenja na Univerzitetu u Sarajevu. Slijedi pregled programa:

---

⁴ Strategija „Evropa 2020“.

⁵ Odluka o usvajanju strateške platforme obrazovanja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja u Bosni i Hercegovini za period 2014–2020. („Službeni glasnik BiH“, br. 96/14).

Naziv programa/modula:	ECTS	Cilj(evi) programa/kursa:	Broj sati:
Kontinuirana profesionalna edukacija zdravstvenog menadžmenta		<p>KPE iz zdravstvenog menadžmenta spada u formalno-profesionalno obrazovanje i predstavlja skup obrazovnih aktivnosti koji služe za održavanje, razvoj ili uvećanje znanja, vještina i profesionalnih dostignuća zdravstvenih radnika i saradnika, te drugih profesionalaca zaposlenih u zdravstvenom sektoru.</p> <p>- Osnovni nivo SHCE 1 - Srednji nivo SHCE 2 - Napredni nivo SHCE 3</p> <p>KPE uz zdravstvenog menadžmenta se obavlja pod nadzorom Federalnog ministarstva zdravstva, a provedba edukacije je povjerena Zavodu za javno zdravstvo FBiH, Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru.</p> <p>Broj kontakt sati: Osnovni nivo: 75 sati predavanja + završni ispit; Srednji nivo: 75 sati + završni ispit Napredni nivo: 90 sati predavanja + završni ispit + izrada završnog rada iz oblasti zdravstvenog menadžmenta</p>	75 ili 90
Predavanje „Strateško planiranje“ za zaposlenike Zavoda zdravstvenog osiguranja Mostar		Predavanja za TOP menadžment iz oblasti strateškog planiranja	20
Ljetna škola „Upravljanje kriznim situacijama“	3	Obuka polaznika Ljetne škole u cilju savladavanja programa upravljanja kriznim situacijama, planiranje i provođenje preventivnih mjera za sprečavanje i ublažavanje posljedica kriza ili katastrofa u preduzećima ili čovjekovoj okolini, te pružanje stručne pomoći i koordinacija stručnih timova i opreme nakon krize ili katastrofe.	80
Ljetna škola „Smjernice za postupanje u slučaju nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini“	3	Kroz program ljetne škole analiziran je proces zaštite djeteta od zlostavljanja i zanemarivanja i to kroz sljedeće korake: prepoznavanje zlostavljanja i zanemarivanja djeteta; prijavljivanje sumnje na zlostavljanje i zanemarivanje djeteta; procjena rizika, stanja i potreba djeteta i porodice; neodložna intervencija; planiranje i obezbjeđivanje usluga i mjera za zaštitu djeteta, praćenje i evaluacija djeteta i porodice.	80

Naziv programa/modula:	ECTS	Cilj(evi) programa/kursa:	Broj sati:
Zimska škola „Korporativna sigurnost i zaštita“	3	Imajući u vidu promjenljive i nestabilne uvjete današnjice, kada je potrebno kontinuirano provoditi procese sigurnosti, zaštite i kontrole svih procesa privrednih društava i korporacija. Program „Međunarodne zimske škole – Korporativna sigurnost i zaštita“ omogućiti će polaznicima stjecanje znanja o poznavanju normativnih okvira korporativne sigurnosti, procesa korporativne sigurnosti, što podrazumijeva informacijsku sigurnost, privatnu zaštitu, zaštitu intelektualnog vlasništva, zaštitu podataka, sprječavanje pranja novca, zaštitu na radu, zaštitu od požara i zaštitu okoliša.	80
Ljetna škola „Sigurnost u odgojno obrazovnim ustanovama“	3	Obrazovanje polaznika u cilju prevencije, ponašanja i pripravnosti u slučaju pojave izvjesnih kriznih ili opasnih situacija u školama.	80
Stručno usavršavanje nastavnika Tjelesnog i zdravstvenog odgoja; sporta/športa Kantona Sarajevo		<ul style="list-style-type: none"> • permanentno stručno usavršavanje nastavnika • unapređenje profesionalnih kompetencija • poticanje inovativnosti u odgojno-obrazovnom procesu • prezentiranje stanja i kreiranje boljih rješenja u realizaciji nastave TZO 	20
„Učimo bosanski“ za strane studente na UNSA (niži početni stepen)	2	Ovladavanje za njihove svakodnevne potrebe, za potrebe studiranja na fakultetima Univerziteta u Sarajevu	60
Pedagoško obrazovanje nastavnika		Osposobljavanje kandidata da u okviru stečenog obrazovanja za samostalno obavljanje odgojno-nastavnog rada u okviru jednog ili više srodnih nastavnih predmeta baziranih na struci koju je kandidat stekao.	128
Kurs japanskog jezika		(U okviru saradnje Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Ambasade Japana u Bosni i Hercegovini, uz podršku Japanske fondacije)	
Diploma u islamskim naukama		Ovaj program je koncipiran tako da zainteresiranim osobama iz privatnog i javnog sektora ponudi pregled islamskoga učenja i njegove interpretacije. Program je osmišljen da osigura uvod u znanstveni pregled islamske doktrine, prava i etike, historije i kulture s posebnim fokusom na BiH.	72
Pastoralna godina		Praktična predavanja i vježbe za svećeničke kandidate	128
Kreiranje i implementacija	3	1. Funkcioniranje polaznika kao primarnih, autonomnih provajdera KFT	75

Naziv programa/modula:	ECTS	Cilj(evi) programa/kursa:	Broj sati:
programa kućne fizikalne terapije i rehabilitacije		2. Samostalno primjenjivanje procedura FT i kineziterapije (KT), procjena doziranja, trajanja i opterećenja u cilju funkcionalnog osposobljavanja pacijenata. 3. Učešće u rehabilitacionom timu za pripremu plana i programa osposobljavanja 4. Procjena i praćenje kvaliteta rada i organizacije službe za kućnu fizikalnu terapiju	
Klinička enzimologija	3	1. Poznavanje fiziološke klasifikacije enzima. 2. Razumijevanje odabira i utvrđivanja enzimskog profila organa i serumskog enzimskog profila. 3. Poznavanje značaja enzimskog profila za dijagnosticiranje oboljenja pojedinih organa. 4. Poznavanje principa i metoda enzimskih analiza i praktična primjena.	75
Tečaj neonatalne reanimacije	2	Obučiti polaznike neonatalnoj reanimaciji	20
Savremeno o dijabetičnoj retinopatiji	2	Polaznicima ukazati na najnovija saznanja u oblasti dijabetične retinopatije	15
Prehrana bolesnika sa hroničnim bubrežnim oboljenjem	2	Unapređenje znanja i vještina za procjenu stanja uhranjenosti bubrežnih bolesnika.	15
Dijagnoza i tretman karcinoma dojke	1	Updated and advanced knowledge in diagnostics and treatment of breast cancer	20
Kardiopulmonalna reanimacija odraslih	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara urgentne medicine za podučavanje studenata u ambulantama urgentne medicine u okviru praktične nastave	15
Urgentna stanja u porodiljstvu	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara za podučavanje studenata u ambulantama ginekologije i porodiljstva	15
Životni stil i prevenciji i tretmanu muskuloskeletnih i neuroloških oboljenja	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija kandidata za prevenciju i tretman muskuloskeletnih i neuroloških oboljenja	15
Palijativna njega za ljekare primarne	4	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija porodičnih ljekara za organizovanje, provođenje i koordinaciju palijativne njege.	30

Naziv programa/modula:	ECTS	Cilj(evi) programa/kursa:	Broj sati:
zdravstvene zaštite			
Škola dijabetesa medicinskog fakulteta za ljekare primarne zdravstvene zaštite	1	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara PZZ za uspješnu prevenciju i menadžment dijabetesa melitusa	6
Inkontinencija urina	1	Unaprijeđenje razumijevanja anatomije, mehanizma kontinencije, dijagnostike i tretmana inkontinencije urina	8
Omics apply nephrology	2	Participants will be able to understand basics of omics techniques in nephrology	8
Dobra klinička praksa	1	Unapređenje znanja, stavova, kompetencija i vještina u području legislative i praktične izvedbe kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava.	8
Biotehnoška akademija	1	Unapređenje znanja iz oblasti praćenja sigurnosti lijekova-farmakovigilance	8
Osnove farmakovigilance	1	Usvajanje novih znanja i razumijevanje razlike između hemijskog, biološkog i biološkog sličnog lijeka na osnovu poznavanja razlika u proizvodnji, regulative, razvoja i dizajna kliničkih studija, ekstrapolaciji i farmakovigilasi, te njihova primjena u standardnoj kliničkoj praksi.	8
Izolacija virusa-kultura stanica	2	Upoznati polaznike programa kontinuirane medicinske edukacije sa osnovnim virusološkim postulatima izolacije i tipizacije virusa, kao i načinima klasične i savremene virusološke metodologije koja se primjenjuje u dijagnostici virusnih infekcija.	15
Serološka dijagnostika Q-groznice u bruceloze	2	Unapređenje znanja o javnozdravstvenom značaju Q- groznice i bruceloze u Bosni i Hercegovini; unaprijeđenje znanja o značaju pravovremene i brze etiološke dijagnoze; upoznavanje o mogućnostima primjene seroloških testova i interpretacijom rezultata.	15
Laboratorijska dijagnostika hemoragične groznice s bubrežnim sindromom	2	Unapređenje znanja o javnozdravstvenom značaju hemoragične groznice s bubrežnim sindromom (mišje groznice) u Bosni i Hercegovini; unaprijeđenje znanja o značaju pravovremene i brze etiološke dijagnoze; upoznavanje o mogućnostima primjene seroloških testova i interpretacijom rezultata.	15
TORCH i druge infekcije u trudnica i novorođenčadi	2	Unapređenje znanja, stavova i vještina te stjecanje savremenih spoznaja o epidemiologiji, kliničkoj slici, dijagnostici, terapiji i prevenciji TORCH i drugih infekcija u trudnica i novorođenčadi	15
Bioelektrična aktivnost srca i	2	Unapređenje znanja, vještina i kompetencija studenata i doktora medicine u analizi i interpretaciji elektrokardiograma	20

Naziv programa/modula:	ECTS	Cilj(evi) programa/kursa:	Broj sati:
elektrokardiogram			
Podučavanje polaznika histotehničkim procedurama za razinu fotomikroskopije	2	Unapređenje znanja i vještina polaznika za praktični rad u zdravstvenim ustanovama	35
Jonizirajuća i nejonizirajuća zračenja u medicini	1	Rekapitulacija znanja o jonizirajućem i nejonizirajućem zračenju, njegovoj primjeni u medicini i zaštiti od njega	6
Morfološki, funkcionalni i tehnički aspekti perifernih nervnih blokada u svakodnevnoj kliničkoj praksi	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara s ciljem što bolje implementacije regionalne anestezije i perifernih nervnih blokada u svakodnevnoj praksi.	15
Osnove molekularnih metoda u laboratorijskoj dijagnostici	3	Ciljevi programa su da polaznici usvoje vještine korištenja molekularnih metoda i tehnika koje se primjenjuju u laboratorijama zdravstvenih ustanova u svrhu dijagnostike i probiranje bolesti	30
Vještine podučavanja studenata u ambulantama porodične medicine	2	Unapređenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara porodične medicine za podučavanje studenta u ambulantama porodične medicine u okviru praktične nastave	15
Adaptacija vodiča zasnovanih na dokazima	1	Unaprijediti znanja i vještine u oblasti medicine zasnovane na dokazima	15
Kako protumačiti i primijeniti rezultate epidemioloških studija danas	1	Unaprijediti znanja i vještine doktora medicine i doktora stomatologije u tumačenju i primjeni rezultata epidemioloških studija u okviru svakodnevne prakse i naučno-istraživačkom radu.	20

Naziv programa/modula:	ECTS	Cilj(evi) programa/kursa:	Broj sati:
Vještine obavještanja javnosti o zdravstvenim rizicima povezanih sa djelovanjem faktora vanjske sredine	2	Unaprjeđenje znanja, stavova, vještina i kompetencija ljekara iz sektora javnog zdravstva u obavještanju javnosti o zdravstvenim rizicima povezanim sa faktorima vanjske sredine kroz tematske projekte	15
Basic Bistatistical Methods	2	Basic applications of biostatistics will be introduced, including descriptive statistics, general principles of statistical hypothesis testing, statistical inferences on means and proportions, interval estimates for association measures and sample size calculation.	24
Advanced Bistatistical Methods	2	More advanced methods will be discussed, including the analysis of determinants of continuous and dichotomous outcome measures, the linear regression and logistic regression models, stratified analysis and introduction to survival analysis.	24
Study design	1	To understand basic concepts of study design	8
Basic of Psychiatric research	1	Understanding the basic concepts of psychiatric research	8
Inkontinencija urina	1	Unaprjeđenje razumijevanja anatomije, mehanizma kontinencije, dijagnostike i tretmana inkontinencije urina	5
Nephrology Applied Omics	3	Teaching laboratory techniques in omics applied nephrology	8
Osnove farmakovigilance	2	Unaprjeđenje znanja iz oblasti praćenja sigurnosti lijekova-farmakovigilance	8
Dobra klinička praksa	2	Unaprjeđenje znanja, stavova, kompetencija i vještina u području legislative i praktične izvedbe kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava.	8
Uvod u primjenjenu biostatistiku	2	Unaprjeđenje teoretskog znanja i izvođenje praktičnog rada s ciljem ovladavanja tehnikama prezentacije naučnog rada	8
Osnove pisanja naučnog/stručnog rada	2	Unaprjeđenje teoretskog znanja i izvođenje praktičnog rada s ciljem ovladavanja osnovama pisanja naučnog/stručnog rada i objavljivanja istog	8
Causal inference methods in epidemiology	5	Aims of this course are to discuss the current state of the art with respect to causal inference methods, while retaining a practical focus and to assess our current and future abilities to address effectively cause-and-effect questions.	30
“Organizacija i provođenje mjera DDD (dezinfekcija, deratizacija,	1	Edukacija veterinarara; kontinuirano unaprjeđenje znanja u oblasti rješavanje problema higijene animalne proizvodnje i savremene profilakse oboljenja životinja implementacijom novih DDD mjera.	16

Naziv programa/modula:	ECTS	Cilj(evi) programa/kursa:	Broj sati:
dezinsekcija“ Katedra za zoo higijenu, 18. - 19. 01. 2016.			
Dijagnostika larvi Trichinella u mesu metodom digestije (umjetne probave 14-15.10. 2016	1	Edukacija veterinaru; Dijagnostika <i>Trichinella</i> spp., metodom digestije (umjetne probave).	6, 5
PČELARSTVO	6	Upravljanje pčelinjim društvima (košnica); Tržište pčelinjih proizvoda; Osnovne tehnologije proizvodnje, pakovanja, skladištenja, transporta pčelinjih proizvoda; Međusobna saradnje sa drugim poljoprivrednim granama	60
Ljetna škola interkulturalne filologije „Bosna i Hercegovina između istoka i zapada“	5	Ljetna škola interkulturalne filologije na temu „Interkulturalni odnos Bosne i Hercegovine, Istoka i Zapada“ ima za cilj da okupi studente sa njemačkog govornog područja i da im u okviru različitih seminara približi odnos BiH spram kultura Zapada i Istoka i to kako kroz povijesti tako i modernom vremenu, a s ciljem razvijanja znanja i kritičkog stava prema ovoj, u Evropi jedinstvenoj, društvenoj zajednici.	

Program cjeloživotnog učenja za akademsko osoblje Univerziteta u Sarajevu

Univerzitet u Sarajevu teži ka tome da se u oblastima svog djelovanja približi standardima Evropskog prostora visokog obrazovanja. Pored značajnog broja aktivnih programa cjeloživotnog učenja koji su otvoreni kako studentima tako i široj društvenoj zajednici, Univerzitet u Sarajevu je omogućio program cjeloživotnog učenja za svoje akademsko osoblje. Od septembra 2013. godine Univerzitet u Sarajevu učestvuje u programu obuke TRAIN (*Training & Research for Academic Newcomers*), koji finansira Fondacija kralja Baudouina (KBF). Ovaj program obuke namijenjen je akademskom osoblju u zvanjima: asistent, viši asistent i docent. EU partneri u implementaciji projekta su Univerzitet u Gentu (koordinator), Univerzitet u Kentu, Univerzitet Uppsala, Univerzitet „La Sapienza“ u Rimu, UP Transfer GmbH, Santander Group i Fondacija kralja Baudouina. Ciljevi programa se vežu za unapređenje znanja i vještina akademskog osoblja u okviru sljedeće tri tematske cjeline: obrazovni proces (koncipiranje kurikuluma i efikasnost predavanja), istraživanje (metodika istraživanja i informacijska pismenost) i razvoj komunikacijskih vještina (umrežavanje, timski rad i sl.).

U okviru programa obuke TRAIN eksperti sa partnerskih EU univerziteta kreirali su nastavne programe i materijale za sedam modula iz prethodno navedenih tematskih cjelina. Univerzitet u Sarajevu je insistirao na uvođenju još jednog modula iz oblasti pedagogije/andragogije, te se u konačnici u okviru Programa realizira ukupno osam modula:

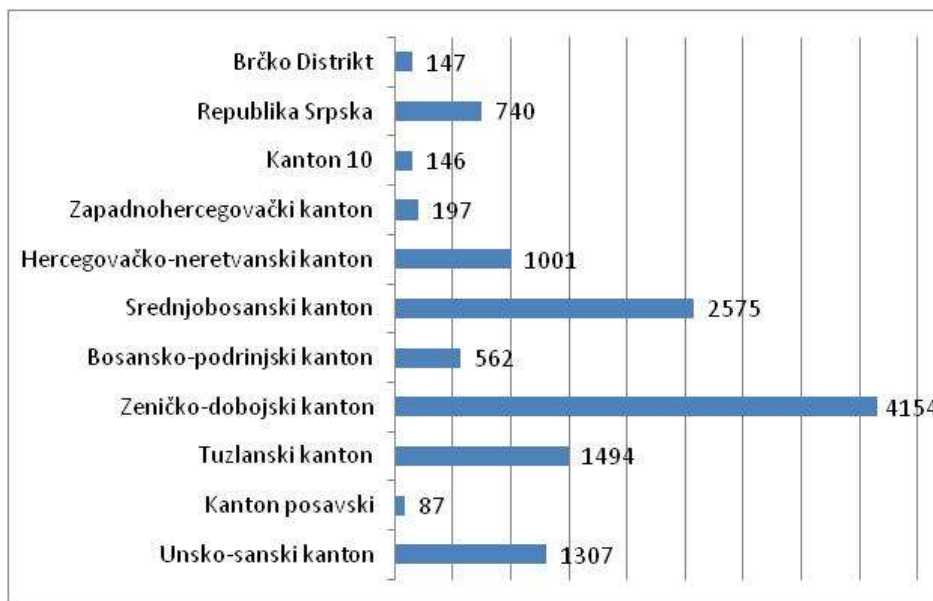
1. Metodologija istraživanja, naučno pisanje i prezentacija naučnoistraživačkih /umjetničkoistraživačkih rezultata,
  - a. humanističke i društvene nauke
  - b. prirodne, tehničke i medicinske nauke
2. Didaktika visokog obrazovanja
3. Priprema projektnih aplikacija i upravljanje projektnim ciklusom
4. Komunikacija i vještine prezentiranja
5. Preduzetničke sposobnosti
6. Poslovne veze i timski rad
7. Planiranje kurikuluma u visokom obrazovanju
8. Osnove andragoške djelatnosti u visokom obrazovanju

U februaru 2015. godine Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na izvođenje TRAIN programa pod nazivom *Program cjeloživotnog učenja u oblasti pedagoškog obrazovanja i jačanja kompetencija akademskog osoblja Univerziteta u Sarajevu*. U skladu sa članom 164. stav (1) tačka d) Statuta Univerziteta u Sarajevu, navedeni Program služi kao dokaz o minimumu pedagoškog obrazovanja.

III-4 STUDENTI I STUDENTSKA PITANJA

Univerzitet u Sarajevu sa svojim organizacionim jedinicama nastoji obezbijediti okruženje u kojem je učenje usmjereno na studenta. Takvo učenje u duhu smjernica iz Leuenskog komuniquea, zahtijeva osposobljavanje samostalnih studenata, nova približavanja predavanja i učenja, efektivnu podršku i savjetodavne strukture, kao i nastavni plan koji je jasnije usmjeren na učenje u sva tri studijska ciklusa. Prema tome, reforma nastavnog plana će biti tekući proces koji će voditi ka visokom kvalitetu, fleksibilnom i prilagođenom individualnom putu obrazovanja. U tom duhu, stvaranjem predispozicija u stalnim promjenama nastavnih programa za ostvarenje prioritarnih ciljeva iz Strategije Evropa 2020: pametan rast, održivi rast, inkluzivni rast nastojimo obezbijediti zapošljivost diplomanata i magistranata Univerziteta u Sarajevu. Težeći ka punoj posvećenosti ranije datim smjernicama iz Praškog, Leuenskog i Berlinskog komuniquea, ističući društvenu karakteristiku visokog obrazovanja čiji je cilj da se obezbijedi jednaku mogućnost za kvalitetno obrazovanje, upisujemo nove generacije na Univerzitet u Sarajevu.

Univerzitet je posebno ponosan na diverzitet studentske populacije, posebno na uključenost studenata iz cijele Bosne i Hercegovine u nastavni proces na Univerzitetu u Sarajevu. Iako su studenti sa teritorije Kantona Sarajevu u ubjedljivoj većini (16.848 ili 55,34%), raduje činjenica da na Univerzitetu studiraju studenti iz svih krajeva Bosne i Hercegovine. Kada je u pitanju Federacija Bosne i Hercegovine, najveći broj studenata dolazi iz Zeničko-dobojskog kantona (13,64% ukupnog broja studenata), potom iz Srednjobosanskog kantona (8,46% ukupnog broja studenata). Ostali kantoni čine udio sa procentima manjim od 5%. Iz Republike Srpske na Univerzitetu studira 740 (povećanje u odnosu na 2015. godinu, kada ih je studiralo 697 studenata), ili 2,43% ukupno upisanih., te iz Distrikta Brčko 147 (povećanje u odnosu na 2015. godinu kada je bilo 135 upisanih).

Studenti: Distribucija prema prebivalištu (bez Kantona Sarajevo)

	Unsko-sanski kanton	Kanton posavski	Tuzlanski kanton	Zeničko-dobojski kanton	Bosansko-podrinjski kanton	Srednjobosanski kanton	Hercegovačko-neretvanski kanton	Zapadnohercegovački kanton	Kanton Sarajevo	Kanton 10	Republika Srpska	Brčko Distrikt
Akademija likovnih umjetnosti	13	1	31	26	1	25	7	2	152	0	10	3
Akademija scenskih umjetnosti	3	0	2	6	0	1	7	1	52	0	2	0
Arhitektonski fakultet	28	6	79	93	7	31	45	5	254	1	7	9
Ekonomski fakultet	42	9	96	359	77	127	85	1	2676	1	14	8
Elektrotehnički fakultet	60	1	54	306	38	172	109	0	916	5	11	4
Fakultet islamskih nauka	66	1	158	131	6	63	28	1	128	5	50	12
Fakultet političkih nauka	192	4	80	425	44	228	56	2	2094	31	144	10
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	39	2	30	75	29	97	55	8	564	6	118	7
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	3	1	7	46	2	22	7	0	436	3	7	0
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	43	1	56	224	26	78	45	5	471	0	14	4
Fakultet zdravstvenih studija	32	3	22	121	19	108	40	1	820	6	29	2
Farmaceutski fakultet	53	5	41	160	9	107	66	2	451	3	30	0
Filozofski fakultet	134	9	77	373	71	285	51	2	1903	12	52	12
Građevinski fakultet	66	2	55	175	18	76	36	0	307	4	25	3
Katolički bogoslovni fakultet	0	3	0	15	0	14	10	2	3	3	0	0
Mašinski fakultet	28	1	51	297	38	82	27	0	700	0	6	1
Medicinski fakultet	78	1	47	209	13	170	76	146	620	7	4	3
Muzička akademija	13	1	31	62	2	23	12	3	101	5	6	0
Pedagoški fakultet	13	0	9	65	16	59	3	0	335	0	7	2
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	50	23	71	145	15	191	6	5	285	5	11	11
Pravni fakultet	48	2	148	277	49	141	54	0	1654	12	62	10
Prirodno-matematički fakultet	144	3	51	274	63	283	62	1	1294	10	65	31
Stomatološki fakultet sa klinikama	92	4	166	125	10	83	57	7	243	8	0	8
Šumarski fakultet	29	1	39	76	3	65	24	0	160	8	11	1
Veterinarski fakultet	37	3	93	83	4	43	31	3	209	11	52	6
Centar za interdisciplinarne studije	1	0	0	6	2	1	2	0	20	0	3	0
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU	1307	87	1494	4154	562	2575	1001	197	16848	146	740	147

Studenti: Distribucija prema prebivalištu (Bosna i Hercegovina)

**Upisani studenti strani državljani po godinama studija
(uključujući i studente iz zemalja nastalih disolucijom SFRJ)**

DRŽAVA	I	II	III	IV	V	VI	UKUPNO
Hrvatska	80	55	63	35	23	3	259
Srbija	126	104	63	46	27	5	371
Crna Gora	63	55	41	16	23	2	200
Slovenija	3	1	2	1	0	0	7
Makedonija	2	2	6	5	0	0	15
Albanija	0	0	0	1	3	0	4
Kosovo	2	0	2	2	0	0	6
Turska	25	2	3	0	0	0	30
Njemačka	4	3	2	0	0	0	9
Saudijska Arabija	1	0	0	0	0	0	1
Ujedinjeni Arapski Emirati	1	0	1	0	0	0	2
Sjedinjene Američke Države	3	1	1	2	0	0	7
Holandija	1	1	0	0	0	0	2
Sirija	2	0	0	0	0	0	2
Austrija	2	1	0	0	0	0	3
Poljska	2	0	1	0	1	0	4
Iran	0	1	0	0	0	0	1
Rusija	0	1	0	0	0	0	1
Brazil	1	0	0	0	1	0	2
Kolumbija	0	2	0	0	0	0	2
Španija	0	0	1	1	0	0	2
Italija	1	0	0	1	0	0	2
Kanada	2	0	0	0	0	0	2
Ujedinjeno Kraljevstvo	1	1	0	0	0	0	2
Palestina	1	1	0	0	0	0	2
Jordan	1	4	0	0	0	0	5
Norveška	0	1	0	0	0	0	1
Izrael	1	0	0	0	0	0	1
Grčka	1	0	0	0	0	0	1
Maroko	0	1	0	0	0	0	1
Rumunija	0	0	0	1	0	0	1
Bugarska	0	0	0	1	0	0	1
Danska	0	0	0	1	0	0	1
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU	326	237	186	113	78	10	950

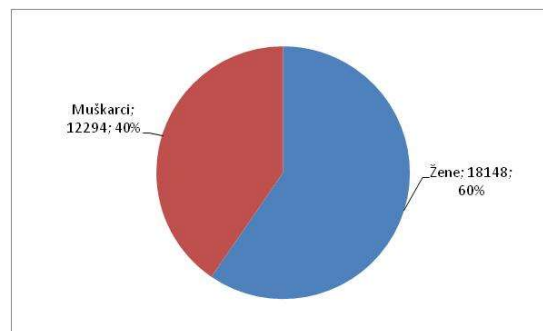
Studenti: Distribucija prema državljanstvu stranih studenata

Upisani studenti u akademskoj 2016/2017. godini

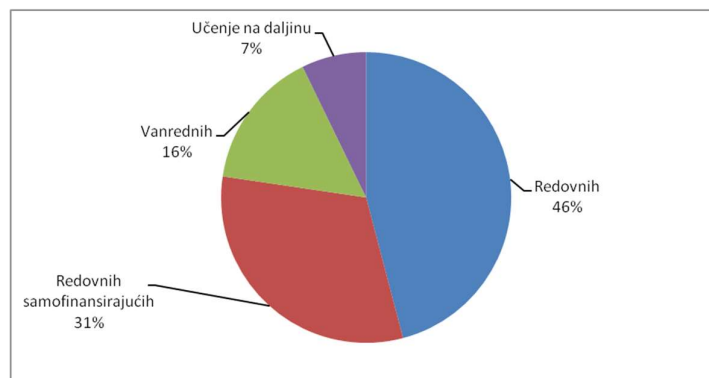
U novembru 2016. i početkom decembra 2016. godine provedeno je prikupljanje statističkih podataka o upisanim studentima u studijsku 2016/17. godinu u periodu od 1. 11. do 10. 12. 2015. godine za potrebe godišnjeg izvještavanja Federalnom zavodu za statistiku. Prikupljeni podaci reflektiraju iskaze u kontrolnim zbirnim listovima za fakultete i akademije (ŠV 22A).

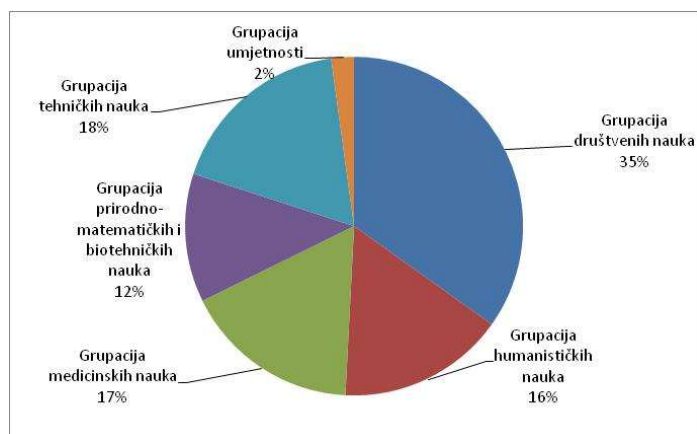
Prikupljeni su podaci u o vrsti studijskog programa (VI stepen/dvogodišnji studij/stari program, VII stepen – stari program, magistarske/specijalističke studije – stari program, doktorati – predbolonjski, prvi ciklus – bolonjski program, drugi ciklus – bolonjski program, integrirani ciklus I+II/ – bolonjski program, treći ciklus – bolonjski program. Unutar ukupnog broja studenata podaci su razvrstani po studentima/spolu, te po načinu studiranja (redovni, redovni samofinansirajući, vanredni i učenje na daljinu).

Krajem novembra 2016. godine na Univerzitetu u Sarajevu je bilo upisanih 30.442 studenta, od čega 18.148 žena, što reflektira vrlo sličnu rodnu distribuciju u odnosu na prošlogodišnji izvještaj:

U ukupnom zbiru broja studenata evidentirano je 950 stranih studenata. Detaljan pregled je dat u tabelama u uvodnom dijelu. U strukturi upisanih prema načinu studiranja dominiraju redovni studenti (46%), a sve je vidljiviji trend učenja na daljinu, sa stabilnom distribucijom kao i prošle godine:

Pregled upisanih studenata u sve godine studije (pregled po grupacijama)

Pregled upisanih studenata po organizacionim jedinicama	Ukupno	Žene	Muškarci
Akademija likovnih umjetnosti	281	172	109
Akademija scenskih umjetnosti	93	40	53
Arhitektonski fakultet	610	387	223
Ekonomski fakultet	3658	2350	1308
Elektrotehnički fakultet	1798	738	1060
Fakultet islamskih nauka	679	159	520
Fakultet političkih nauka	3417	2007	1410
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	1038	450	588
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	546	130	416
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	967	415	552
Fakultet zdravstvenih studija	1284	891	393
Farmaceutski fakultet	983	767	216
Filozofski fakultet	3083	2398	685
Građevinski fakultet	813	323	490
Katolički bogoslovni fakultet	67	8	59
Mašinski fakultet	1239	411	828
Medicinski fakultet	1455	916	539
Muzička akademija	288	171	117
Pedagoški fakultet	488	461	27
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	818	498	320
Pravni fakultet	2442	1756	686
Prirodno-matematički fakultet	2347	1693	654
Stomatološki fakultet sa klinikama	803	519	284
Šumarski fakultet	569	176	393
Veterinarski fakultet	624	285	339
Centar za interdisciplinarne studije	52	27	25
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU	30442	18148	12294

Upisani studenti po načinu studija

	Redovnih	RSF	Vanrednih	Učenje na daljinu
Akademija likovnih umjetnosti	236	45	0	0
Akademija scenskih umjetnosti	84	4	5	0
Arhitektonski fakultet	298	310	0	0
Ekonomski fakultet	779	1431	0	1337
Elektrotehnički fakultet	710	1088	0	0
Fakultet islamskih nauka	261	22	396	0
Fakultet političkih nauka	958	1148	1311	0
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	333	346	160	199
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	152	192	0	202
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	498	469	0	0
Fakultet zdravstvenih studija	588	0	696	0
Farmaceutski fakultet	483	500	0	0
Filozofski fakultet	1846	614	623	0
Gradevinski fakultet	628	185	0	0
Katolički bogoslovni fakultet	67	0	0	0
Mašinski fakultet	758	477	0	4
Medicinski fakultet	782	346	0	0
Muzička akademija	150	138	0	0
Pedagoški fakultet	179	170	139	0
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	577	135	106	0
Pravni fakultet	605	562	911	364
Prirodno-matematički fakultet	1260	908	179	0
Stomatološki fakultet sa klinikama	803	0	0	0
Šumarski fakultet	347	100	0	0
Veterinarski fakultet	376	64	0	0
Centar za interdisciplinane studije	52	0	0	0
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU	13810	9254	4526	2106

Distribucija po ciklusima studija

	VI epen/dvogodišnji studij/ stari program	VII stepen - stari program	Prvi ciklus - Bolonjski program	Drugi ciklus - Bolonjski program	Integrirani ciklus I-II/ - Bolonjski program	Treći ciklus - Bolonjski program
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI			229	52		
AKADEMIJA SCENSKIH UMJETNOSTI			85	8		
ARHITEKTONSKI FAKULTET		2	454	131		23
EKONOMSKI FAKULTET	27	84	2552	944		51

	VI stepen - dvogodišnji studij/ stari program	VII stepen - stari program	Prvi ciklus - Bolonjski program	Drugi ciklus - Bolonjski program	Integrirani ciklus I+II/ - Bolonjski program	Treći ciklus - Bolonjski program
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET		46	1290	383		49
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA		69	2255	1065		28
FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA			421	117		8
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA			1183	101		
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE		2	907	129		
FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE			752	193		22
FARMACEUTSKI FAKULTET		98			871	14
FILOZOFSKI FAKULTET			2269	762		52
GRAĐEVINSKI FAKULTET			621	192		
MAŠINSKI FAKULTET		3	926	280		30
MEDICINSKI FAKULTET		73			900	155
MUZIČKA AKADEMIJA			211	69		8
PEDAGOŠKI FAKULTET		7	436	64		3
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET			645	170		3
PRAVNI FAKULTET		208	1770	616		20
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET			1841	436		70
STOMATOLOŠKI FAKULTET SA KLINIKAMA		40			763	
ŠUMARSKI FAKULTET		38	358	78		11
VETERINARSKI FAKULTET		68			440	15
FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA			586	69		24
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET					67	
UKUPNO	27	738	18.061	4.984	3.041	556

Statistički presjek upisanih studenata sa invaliditetom / posebnim potrebama

	Ukupno studenata	Od toga studenti sa posebnim potrebama
Akademija likovnih umjetnosti	281	1
Akademija scenskih umjetnosti	93	0
Arhitektonski fakultet	610	0
Ekonomski fakultet	3658	10
Elektrotehnički fakultet	1798	1
Fakultet islamskih nauka	679	2
Fakultet političkih nauka	3417	10
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	1038	0
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	546	1
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	967	0
Fakultet zdravstvenih studija	1284	12
Farmaceutski fakultet	983	2
Filozofski fakultet	3083	26
Građevinski fakultet	813	0

	Ukupno studenata	Od toga studenti sa posebnim potrebama
Katolički bogoslovni fakultet	67	0
Mašinski fakultet	1239	3
Medicinski fakultet	1455	1
Muzička akademija	288	0
Pedagoški fakultet	488	0
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	818	1
Pravni fakultet	2442	7
Prirodno-matematički fakultet	2347	4
Stomatološki fakultet sa klinikama	803	0
Šumarski fakultet	569	1
Veterinarski fakultet	624	0
Centar za interdisciplinarnu studiju	52	0
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU	30442	82

Statistički presjek upisanih studenata koji pripadaju posebnim kategorijama (djeca šehida i poginulih boraca, djeca ratnih vojnih invalida, djeca dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja, djeca bez oba roditelja)

	Ukupno studenata	Od toga studenti u posebnim kategorijama
Akademija likovnih umjetnosti	281	10
Akademija scenskih umjetnosti	93	1
Arhitektonski fakultet	610	25
Ekonomski fakultet	3658	172
Elektrotehnički fakultet	1798	118
Fakultet islamskih nauka	679	3
Fakultet političkih nauka	3417	208
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	1038	66
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	546	41
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	967	23
Fakultet zdravstvenih studija	1284	112
Farmaceutski fakultet	983	80
Filozofski fakultet	3083	121
Gradevinski fakultet	813	59
Katolički bogoslovni fakultet	67	1
Mašinski fakultet	1239	121
Medicinski fakultet	1455	35
Muzička akademija	288	0
Pedagoški fakultet	488	0
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	818	38
Pravni fakultet	2442	106
Prirodno-matematički fakultet	2347	237
Stomatološki fakultet sa klinikama	803	21
Šumarski fakultet	569	30
Veterinarski fakultet	624	10

	Ukupno studenata	Od toga studenti u posebnim kategorijama
Centar za interdisciplinarnu studiju	52	0
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU	30442	1638

Upis studenata u prvu godinu studija

U skladu sa Odlukom Vlade Kantona Sarajevo o utvrđivanju broja i strukture studenata koji upisuju prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu u akademskoj 2014/2015. godini i Odlukom Vlade Kantona Sarajevo o izmjeni i dopuni Odluke Vlade Kantona Sarajevo, objavljen je Konkurs za upis studenata u prvu godinu prvog ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu u akademskoj 2016/2017. godini.

Na navedeni Konkurs prijave za upis kandidata podnosile su se organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu. Nakon realiziranog upisa, struktura upisanih studenata je kako slijedi:

Plan i realizacija upisa u akademskoj 2016/2017. godini

Kategorija	I ciklus		II ciklus	
	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija
Redovni studij	2.353	2.271	1.488	1.010
Redovni samofinansirajući studij	2.195	2.040	1.401	540
Vanredni studij	764	515	600	377
DL studij	520	368	254	216
Strani državljani	292	108	188	50
UKUPNO	6.124	5.302	3.931	2.193

U tabeli ispod donosimo usporedbu plana i realizacije upisa za akademske godine 2015/2016. i 2016/2017.:

Usporedba plana i realizacije upisa u akademskim 2014/2015. i 2015/2016. godini

Kategorija	I ciklus				II ciklus			
	Plan '15	Plan '16	Realizacija '15	Realizacija '16	Plan '15	Plan '16	Realizacija '15	Realizacija '16
Redovni studij	2.710	2.353	2.716	2.271	1.477	1.488	1.103	1.010
Redovni samofinansirajući studij	2.125	2.195	2.423	2.040	1.158	1.401	548	540
Vanredni studij	877	764	730	515	716	600	428	377
DL studij	534	520	431	368	256	254	174	216
Strani državljani	291	292	150	108	199	188	40	50
UKUPNO	6.520	6.124	6.344	5.302	3.553	3.931	2.293	2.193

Upis studenata u prvu godinu prvog ciklusa studija

	Redovni studij	Redovni studij	RSF KONKURS	RSF UPISANO	Vanredni studij	Vanredni studij	DL studij KONKURS	DL studij UPISANO	Strani državljani	Strani državljani	UKUPNO KONKURS	UKUPNO UPISANO
Akademija likovnih umjetnosti	40	38	9	9	0	0	0	0	6	1	55	48
Akademija scenskih umjetnosti	25	18	17	3	0	0	0	0	5	0	47	21
Arhitektonski fakultet	50	53	40	55	0	0	0	0	15	5	105	113
Ekonomski fakultet	100	108	180	368	0	0	20	184	20	0	500	660
Elektrotehnički fakultet	100	99	190	196	0	0	0	0	0	0	290	295
Fakultet islamskih nauka	60	60	30	18	55	54	0	0	20	9	165	141
Fakultet političkih nauka	130	135	170	175	160	107	0	0	30	10	490	427
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	40	44	60	58	0	0	120	72	9	3	229	177
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	30	30	50	30	0	0	50	49	10	3	140	112
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	104	104	136	131	0	0	0	0	6	1	246	236
Fakultet zdravstvenih studija	100	118	0	0	100	157	0	0	25	22	225	297
Farmaceutski fakultet	50	52	70	82	0	0	0	0	10	0	130	134
Filozofski fakultet	489	397	191	128	199	77	0	0	20	3	899	605
Gradevinski fakultet	100	99	80	24	0	0	0	0	7	1	187	124
Katolički bogoslovni fakultet	20	12	0	0	0	0	0	0	10	2	30	14
Mašinski fakultet	121	121	199	164	0	0	0	0	0	0	320	285
Medicinski fakultet	80	80	100	119	0	0	0	0	0	0	180	199
Muzička akademija	37	27	8	6	0	0	0	0	13	7	58	40
Pedagoški fakultet	55	45	80	43	60	37	0	0	14	4	209	129
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	130	130	35	28	50	9	0	0	25	4	240	171
Pravni fakultet	80	82	100	91	100	62	150	63	0	5	430	303
Prirodno-matematički fakultet	245	243	250	195	40	12	0	0	34	16	569	466
Stomatološki fakultet sa klinikama	40	40	140	69	0	0	0	0	0	0	180	109
Šumarski fakultet	67	66	25	15	0	0	0	0	8	3	100	84
Veterinarski fakultet	60	70	35	33	0	0	0	0	5	9	100	112
	2353	2271	2195	2040	764	515	520	368	292	108	6124	5302

Upis studenata u prvu godinu drugog ciklusa studija

	Redovni studii	Redovni studii	RSF KONKURS	RSF UPISANO	Vanredni studii	Vanredni studii	DL studij KONKURS	DL studij UPISANO	Strani studij	Strani studij	UKUPNO KONKURS	UKUPNO UPISANO
Akademija likovnih umjetnosti	29	15	36	4	0	0	0	0	7	1	72	20
Akademija scenskih umjetnosti	11	4	6	1	0	0	0	0	2	0	19	5
Arhitektonski fakultet	40	40	30	21	0	0	0	0	10	2	80	63
Ekonomski fakultet	60	59	23	13	0	0	70	11	10	0	37	31
Elektrotehnički fakultet	80	80	19	7	0	0	0	5	0	0	27	13
Fakultet islamskih nauka	25	10	0	0	30	14	0	0	5	1	60	25
Fakultet političkih nauka	12	12	15	62	90	99	0	0	12	3	37	29
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	9	8	24	15	15	9	64	41	3	10	11	83
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	15	14	30	14	0	0	40	9	10	0	95	37
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	43	43	43	48	0	0	0	0	9	0	95	91
Fakultet zdravstvenih studija	25	24	0	0	25	25	0	0	10	2	60	51
Filozofski fakultet	38	16	16	17	24	43	0	0	20	2	80	22
Gradevinski fakultet	80	69	80	0	0	0	0	0	14	5	17	74
Mašinski fakultet	13	90	63	1	0	0	5	4	0	0	20	95
Muzička akademija	0	0	33	26	0	0	0	0	12	3	45	29
Pedagoški fakultet	75	18	70	0	65	18	0	0	15	3	22	39
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	90	56	20	0	20	16	0	0	20	1	15	73
Pravni fakultet	50	46	10	45	50	11	75	47	0	8	27	25
Prirodno-matematički fakultet	83	71	11	77	59	43	0	0	25	6	28	19
Šumarski fakultet	20	20	18	17	0	0	0	0	4	3	42	40
Centar za interdisciplinarnu studiju	11	52	0	0	0	0	0	0	0	0	11	52
	148	101	140	540	600	377	25	216	18	50	393	219
	8	0	1				4	8			1	3

Prelazak studenata sa drugih visokoškolskih ustanova na Univerzitet u Sarajevu:

Prelazak studenata sa drugih visokoškolskih ustanova na Univerzitet u Sarajevu po godinama studija

Studijski program	I	II	III	IV	V	VI	UKUPNO
							0
VI stepen/dvogodišnji studij – stari program							0
VII stepen – stari program						2	2
Magistarske/specijalističke studije – stari program							0
Doktorske studije – stari program							0
Prvi ciklus – bolonjski program	146	9	6				161
Drugi ciklus – bolonjski program	4	1					5

**Prelazak studenata sa drugih visokoškolskih
ustanova na Univerzitet u Sarajevu po
godinama studija**

Studijski program	I	II	III	IV	V	VI	UKUPNO
Integrirani ciklus I+II – bolonjski program	1	1	2	2			6
Treći ciklus – bolonjski program							0
UKUPNO UNIVERZITET U SARAJEVU							174

Svečana promocija i dodjela diploma

Svečana promocija i dodjela diploma diplomantima, magistrantima i doktorantima Univerziteta u Sarajevu je jedna od najsvečanijih aktivnosti koju realizira Univerzitet u Sarajevu. Dodjela diploma diplomantima i magistrantima je održana 5. novembra 2016. godine u dvorani „Juan Antonio Samaranch“ (Zetra). Na promociji su dodijeljene diplome kako slijedi:

	I Ciklus	II Ciklus	Integrirani studij	III Ciklus	VI stepen	VII stepen	Magistri nauka	Specijalisti
Akademija likovnih umjetnosti	35	21	0	0	0	11	6	0
Akademija scenskih umjetnosti	17	2	0	0	0	0	0	0
Arhitektonski fakultet	82	27	0	2	0	2	0	0
Ekonomski fakultet	417	213	0	10	19	13	32	0
Elektrotehnički fakultet	165	133	0	2	0	10	17	165
Fakultet islamskih nauka	0	2	0	0	0	70	16	0
Fakultet političkih nauka	444	214	0	1	0	36	9	0
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	90	62	0	0	12	31	3	1
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	60	38	0	0	4	3	6	0
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	101	88	0	0	1	3	1	0
Fakultet zdravstvenih studija	172	142	0	0	0	30	4	0
Farmaceutski fakultet	0	0	38	0	0	42	5	0
Filozofski fakultet	276	163	0	11	0	24	18	0
Gradevinski fakultet	82	47	0	0	4	9	1	0
Katolički bogoslovni fakultet	0	0	15	0	0	0	0	0
Mašinski fakultet	110	78	0	0	2	5	5	0
Medicinski fakultet	0	0	79	0	0	33	13	0
Muzička akademija	30	18	0	3	0	2	0	0
Pedagoški fakultet	52	54	0	0	0	7	2	0
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	95	62	0	0	0	2	12	0
Pravni fakultet	260	0	0	0	0	52	0	0
Prirodno-matematički fakultet	239	215	0	6	2	21	9	0
Stomatološki fakultet sa klinikama	0	0	0	0	0	22	0	0
Šumarski fakultet	51	34	0	0	0	10	5	0
Veterinarski fakultet	0	0	29	0	0	48	7	0

	I Ciklus	II Ciklus	Integrirani studiji	III Ciklus	VI stepen	VII stepen	Magistri nauka	Specijalisti
Centar za interdisciplinarnu studiju	0	27	0	0	0	0	0	0
	2778	1640	161	35	44	486	171	166

Na promociji su dodijeljena priznanja najuspješnijim diplomantima i magistrantima: *Zlatna značka*, *Srebrna značka* i *Povelja Univerziteta u Sarajevu*.

Svim svršenim studentima prvog i drugog ciklusa studija diplome su uručene u dvorani „Juan Antonio Samaranch“, a na svečanosti je 166 najuspješnijih studenata dobilo posebna priznanja Univerziteta u Sarajevu: *Zlatna značka Univerziteta u Sarajevu*, *Srebrna značka Univerziteta u Sarajevu* i *Povelja Univerziteta u Sarajevu*.

Na prvom ciklusu studija 35 diplomanata je odlikovano *Zlatnom značkom*, najvišim priznanjem Univerziteta u Sarajevu, *Srebrnom značkom* je odlikovano 40 diplomanata, a *Povelju Univerziteta u Sarajevu* dobilo je sedam diplomanata. Najbolji student prvog ciklusa studija u 2016. godini (sa prosjekom 10,00) je Selver Pepić sa Prirodno-matematičkog fakulteta.

Među studentima drugog ciklusa studija 24 magistranta odlikovana su *Zlatnom značkom*, 44 *Srebrnom značkom* i sedam studenata je dobilo *Povelju Univerziteta u Sarajevu*. Jedan student sedmog stepena odlikovan je *Srebrnom značkom*. Najbolji student drugog ciklusa studija (sa prosjekom 9,98) je Mirza Ibrahimović sa Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja.

U integriranom studijskom programu I i II ciklusa jedan student je odlikovan *Zlatnom značkom*, šest studenata *Srebrnom značkom*, a *Povelju Univerziteta u Sarajevu* dobio je jedan student.

Nakon završetka promocije izrađen je jedinstven spisak svih promoviranih diplomanata i magistranata i besplatno objavljen u „Dnevnom avazu“.

Ocjnjivanje rada studenata

U okviru fakulteta/akademija Univerziteta uspostavljen je sistem visokog obrazovanja u kojem su definirani ciljevi i ishodi učenja za svaki studijski program I i II ciklusa i integriranog studija, u koji se vrši upis studenata, kao i za nastavne predmete odnosno module u okviru III ciklusa studija. S tim u vezi usvojeni su nastavni planovi i programi, definirana ukupna opterećenja studenata izražena u ETCS bodovima, te precizan broj sati i raspored održavanja nastave.

Na svim fakultetima i akademijama definirane su metode kontinuiranog praćenja i vrednovanja rada studenata, metode provjere znanja i kriteriji za ocjenjivanje studenata. Postupak ispitivanja i ocjenjivanja, te konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje skalom uporedivom s ECTS sistemom.

Na Univerzitetu su utvrđene procedure za ocjenjivanje studenata u okviru pravila studiranja za sva tri ciklusa studija, usklađene sa zakonskim okvirima na kantonalnom i državnom nivou, čime je omogućeno reguliranje organizacije provjere znanja, transparentnost metoda i kriterija ocjenjivanja.

Rad studenata prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku semestra, odnosno studijske godine. Ocjenjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra i na završnom ispitu na kojem se utvrđuje konačna ocjena koja se upisuje u centralnu bazu podataka Univerziteta (ISSS). U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova je predviđeno za aktivnost i provjeravanje znanja unutar semestra. Vijeća fakulteta i akademija Univerziteta kroz usvajanje studijskih programa, utvrdila su oblike provjere znanja, kao i strukturu skale bodovanja iz svakog nastavnog predmeta.

Svi oblici provjere znanja su javni. Studenti se upoznaju s načinom ocjenjivanja putem javne objave na internoj stranici fakulteta/akademije, zatim pisanom formom silabusa predmeta ili modula, te usmeno na uvodnim predavanjima. Rasporedi ispita sa terminom, lokacijom i imenom ispitivača utvrđuju se početkom semestra i javno se objavljuju. Rezultati ocjenjivanja ispita na sva tri ciklusa studija su javni i dostupni.

Studentima je omogućen web pristup informacijama o ostvarenim rezultatima na ispitu putem informacionog sistema studentske službe (ISSS), a rezultati ispita objavljuju se na oglasnim pločama fakulteta i akademija. Proces ocjenjivanja odvija se kontinuirano u toku semestra, a procedura i procenti bodova koje student može steći aktivnostima u toku semestra (testovi, usmene prezentacije, praktični rad, seminarski radovi, projekti) su regulirani.

Odbrane završnih radova – pregled

	I Ciklus	II Ciklus	Integrirani studij	III Ciklus	VI stepen	VII stepen	Magistri nauka	Specijalisti
Akademija likovnih umjetnosti	35	21	0	0	0	11	6	0
Akademija scenskih umjetnosti	17	2	0	0	0	0	0	0
Ekonomski fakultet	417	213	0	10	19	13	32	0
Fakultet islamskih nauka	0	4	0	0	0	3	14	0
Fakultet političkih nauka	0	214	0	1	0	36	9	0
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	90	62	0	0	0	31	3	1
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	30	38	0	0	4	3	6	0
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	58	88	0	0	0	3	1	0
Fakultet zdravstvenih studija	172	142	0	0	0	30	4	0

	I Ciklus	II Ciklus	Integrirani studij	III Ciklus	VI stepen	VII stepen	Magistri nauka	Specijalisti
Farmaceutski fakultet	0	0	38	0	0	0	0	0
Filozofski fakultet	236	163	0	11	0	24	18	0
Građevinski fakultet	0	47	0	0	0	9	1	0
Katolički bogoslovni fakultet	0	0	12	0	0	0	0	0
Mašinski fakultet	0	78	0	0	0	5	5	0
Medicinski fakultet	0	0	79	0	0	33	13	0
Muzička akademija	30	18	0	3	0	2	0	0
Pedagoški fakultet	0	54	0	0	0	7	2	0
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	95	62	0	0	0	2	7	0
Pravni fakultet	0	163	0	0	0	0	9	1
Prirodno-matematički fakultet	196	215	0	6	0	21	9	0
Stomatološki fakultet sa klinikama	0	0	36	0	0	0	0	0
Šumarski fakultet	9	19	0	0	0	2	1	0
Veterinarski fakultet	0	0	0	0	0	0	4	0
Centar za interdisciplinarnu studiju	0	26	0	0	0	0	0	0

Socijalna dimenzija visokog obrazovanja

Univerzitet u Sarajevu, odnosno fakulteti i akademije omogućavaju oslobađanje od plaćanja troškova upisa na studijske grupe (po prvi put upisanih u tu studijsku grupu) studenata/djece šehida i palih boraca.

Stipendiraju se socijalno ugroženi studenti putem Fonda „Suada Dilberović“. Univerzitet je uspješno okončao TEMPUS projekt „Jednake mogućnosti za studente s posebnim potrebama“.

Ured za podršku studentima sa posebnim potrebama Univerziteta u Sarajevu je koordinacijsko tijelo u sastavu Univerziteta u Sarajevu koje doprinosi stvaranju društva kojem svaka osoba pripada, u kojem on/ona uzima aktivno učešće, te koje je spremno pružiti podršku studentima sa posebnim potrebama putem:

- uspostavljanja i održavanja partnerstva sa fakultetima i akademskim osobljem,
- promicanja svijesti na Univerzitetu o pitanjima studenata sa posebnim potrebama,
- davanja smjernica u vezi sa politikom i procedurama na Univerzitetu koje osiguravaju punu participaciju studenata sa posebnim potrebama u svim aspektima studentskog života.

Zadatak Ureda za podršku studentima sa posebnim potrebama Univerziteta u Sarajevu jeste osigurati da studenti sa posebnim potrebama imaju jednak pristup svim univerzitetskim programima i aktivnostima. Ured pruža priliku studentima sa posebnim potrebama da ostvare svoj puni potencijal tako što:

- koordinira aktivnosti akademske prilagodbe i servisa za podršku,
- promiče samostalnost i samozastupanje,
- pruža informacije i upućuje na odgovarajuće izvore.

Kroz svoje aktivnosti Ured za podršku studentima sa posebnim potrebama će potaknuti studente sa posebnim potrebama da postanu odgovorne osobe koje mogu donositi vlastite odluke, rješavati svoje probleme i zastupati svoje interese.

Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu

Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu (SPUS) je krovno studentsko udruženje studenata Univerziteta u Sarajevu (UNSA). SPUS svoj rad temelji na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Zakona o studentskom organizovanju Kantona Sarajevo, Statuta Univerziteta u Sarajevu, te akata SPUS-a. Kao krovno studentsko tijelo studenata UNSA, SPUS teži ostvarenju višestrukih ciljeva i zadataka koje prvenstveno ostvaruje radi zaštite prava studenata i njihovog unapređenja, te poboljšavanja svih sfera nastavnog procesa i studentskog standarda.

Krovno tijelo SPUS-a je Skupština koja je sazvana od delegata svih studentskih udruženja i asocijacija sa svih akademija i fakulteta Univerziteta u Sarajevu, koja bira rukovodeće pozicije SPUS-a: predsjednika, potpredsjednika, studenta pravobranioca i izvršni odbor SPUS-a.

U januaru 2016. godine održana je izborna skupština SPUS-a, na kojoj su izabrani studenti na pozicije predviđene zakonskim i statutarnim odredbama:

- predsjednik Skupštine
- predsjednik SPUS-a
- potpredsjednik
- student pravobranilac
- generalni sekretar

Predsjednici komisija:

- predsjednik Komisije za nastavu i reformu
- predsjednik Komisije za naučno-istraživački rad
- predsjednik Komisije za studentski standard i praksu
- predsjednik Komisije za zdravstvo
- predsjednik Komisije za ekonomiju
- predsjednik Komisije za međunarodnu saradnju
- predsjednik Komisije za kulturu
- predsjednik Komisije za sport

- predsjednik Komisije za informiranje i odnose sa javnošću

Nakon održane Skupštine, Izvršni odbor je predložio studenta prorektora te prijedlog uputio daljnje u procedure ka Senatu UNSA. Tokom 2016. godine dva studenta člana Skupštine SPUS-a su imenovani kao članovi Upravnog odbora UNSA.

SPUS je tokom 2016. godine povećao svoje prisustvo u Senatu sa sedam na osam studenata. U sve komisije i odbore UNSA u kojima je predviđeno članstvo studenata tokom 2016. godine SPUS je delegirao svoje članove i aktivno se uključio u njihov rad.

Pored djelovanja na Univerzitetu u Sarajevu, SPUS je djelovao i u komisijama Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, te je učestvovao u raznim međunarodnim projektima i komisijama na raznim nivoima.

SPUS je u 2016. godini uspostavio instituciju studenta pravobranioca koja je zakonska norma na osnovu Zakona o studentskom organizovanju KS, kojem je zadatak da bude pravna i savjetodavna podrška svim studentima u rješavanju njihovih problema. Nakon održane Skupštine izvršena je preregistracija SPUS-a i novog rukovodstva u Ministarstvu pravde KS, uz registrovanje u Ministarstvu obrazovanja i nauke KS.

Rukovodstvo SPUS-a tokom 2016. godine je najviše radilo na integriranju studentskih asocijacija/udruženja na cijelom Univerzitetu, te u cilju toga su organizirani razni posjeti fakultetima/akademijama i studentskim predstavnicima, gdje su se delegati upoznali sa njihovim problemima. Posebno interesovanje SPUS-a su bili studenti smješteni u Studentskim domovima i njihovi problemi, kao najranjivije skupine studenata, gdje je zatraženo od relevantnih institucija da se riješe socijalni problemi studenata.

Organizirani su redovni sastanci sa predsjednicima studentskih udruženja i studenta prorektora sa studentima prodekanima, gdje je zatraženo od svih fakulteta/akademija da se uspostavi institucija studenta prodekana.

SPUS je učestvovao u raznim kulturnim manifestacijama i bio je stalni partner Univerziteta u svim njegovim aktivnostima. Posebice bi izdvojili obilježavanje 1. marta, Dana nezavisnosti BiH, gdje je SPUS sa Rektoratom priredio audiovizuelni performans povodom obilježavanja Dana nezavisnosti.

Kao i svake godine SPUS je organizator najvećeg sportskog događaja među studentima u BiH, UNSA Liga 2016. UNSA Liga 2016 je, iako u veoma teškom finansijskom stanju, organizovana uspješno sa preko 500 sportista koji su se takmičili u 5 timskih sportova.

Edukacije studenata su također jedan od projekata koji je SPUS radio u 2016. godini, kao jedan od važnih elemenata necikličnog obrazovanja studenata i njihovog stručnog usavršavanja za tržište rada, gdje je sa privrednim subjektima i organima vlasti uspješno uspostavljena saradnja da se prvo radno iskustvo stekne kod istih.

SPUS je podnio izvjestan broj inicijativa na Senatu i pokazao da može biti pokretačka snaga jačanja akademske slobode i misli među studentima i nastavnicima, kroz jasno isticanje problema na svim poljima.

U cilju kohezije studentske misli SPUS je organizovao tribine i savjetovanja na teme zakonskih okvira koji se tiču studenata, gdje su svi studenti bili pozvani.

Alumni Univerziteta u Sarajevu na društvenoj mreži LinkedIn

LinkedIn je poslovna društvena mreža koja je namijenjena povezivanju poslodavaca i ljudi koji traže zaposlenje. Ova mreža je nastala sa ciljem efikasnog predstavljanja profesionalnih sposobnosti njenih članova, povezivanja i što bržeg spajanja poslodavaca sa posloprimcima. LinkedIn je, pored ostalog, najveća svjetska profesionalna poslovna društvena mreža na kojoj poslovni ljudi razmjenjuju iskustva, učestvuju u raspravama, dijele zanimljive sadržaje i, naravno, pronalaze nove poslodavce. U momentu pisanja ovog izvještaja, na LinkedIn mreži je registrirano 6.982 alumnusa i alumni Univerziteta u Sarajevu, od kojih najveći broj – njih 4.592 živi u Bosni i Hercegovini, dok od ostalih 2.390 najveći broj živi u Sjedinjenim Američkim Državama (542) i Kanadi (358). Slijede Njemačka sa 166, Ujedinjeno Kraljevstvo sa 126 te Holandija sa 107.

Detaljan pregled je moguć na <https://www.linkedin.com/school/96237/alumni>.

III-5 Naučnoistraživački rad

Opći kontekst

Cilj održivosti dinamike i globalne konkurentnosti Evrope u velikoj mjeri zavisi od sposobnosti da se značajno uveća broj visokostručnih ljudi koji će svojim znanjem uvećati evropsku bazu znanja. U tom kontekstu evropski univerziteti, kao ključni akteri u procesu obrazovanja i obuke istraživača, imaju vodeću ulogu u jačanju naučnih i tehnoloških baza. Postizanje dobro organizovanog i efektivnog evropskog prostora istraživanja (ERA) predstavlja cilj kojem su posvećeni svi evropski univerziteti.⁶

Na osnovu analize snaga i slabosti evropskih sistema istraživanja i sveobuhvatnog cilja induciranja trajnih promjena u izvođenju i efektivnosti istraživanju izdvojeni su sljedeći prioriteti evropskog prostora visokog obrazovanja: djelotvorniji sistemi istraživanja na nacionalnom nivou, optimalna transnacionalna kooperacija i natjecanje, otvoreno tržište rada za istraživača, *gender* jednakost i *gender mainstreaming* u istraživanju i optimalno cirkuliranje, pristup i transfer naučnog znanja preko *digitalne ERA-e*.⁷

Vijeće Evrope insistira na finansiranju fundamentalnih istraživanja koja se moraju tretirati kao javno dobro, te na činjenici da su obrazovanje i istraživanje strateška investicija i da javne finansije moraju biti osnovni izvor za podršku visokom obrazovanju i istraživanju uz preporuku za izdvajanja manja od 0,1% bruto društvenog proizvoda.⁸ U zaključku navedenih preporuka, Vijeće Evrope smatra da vlasti moraju pokazati odgovornost za visoko obrazovanje i istraživanje koristeći različite instrumente, poput zakonskih rješenja, finansiranja, javnih politika, programa i projekata, te uz generalno ohrabrivanje, javne vlasti moraju izbjeći pretjerano elaboriranje, skupe i vremenski dugotrajne administrativne procedure.⁹ Fokus navedenih preporuka ima u svojoj suštini i poštivanje institucionalne autonomije univerziteta.

Kako se navodi u *Strateškim pravcima razvoja visokog obrazovanja u Federaciji BiH od 2012. do 2022. godine*, spor ekonomski napredak doveo je do ograničenog ulaganja u naučnoistraživački rad (manje od 0,1% bruto društvenog proizvoda) za razliku od predratnog perioda kada je ta stopa bila viša od 1%. Ovaj drastičan pad ulaganja u nauku doveo je posljedično i do činjenice da je više od 60% kvalificiranih naučnoistraživačkih i univerzitetskih kadrova napustilo zemlju u posljednjih 15 do 20 godina, shodno navodima u spomenutoj strategiji. Ukoliko se uzmu u obzir pojedinačne preporuke Vijeća Evrope kada je u pitanju istraživanje vidljivo je da je primarna misija univerziteta kao istraživačke ustanove najvišeg

---

⁶ European universities in the European Research Area: Building on Strengths. EUA 2014 ERA Progress Report, September 2014.

⁷ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, str. 2–3.

⁸ Recommendation CM/Rec(2007) 6 of the Committee of Ministers to member states on the public responsibility for higher education and research.

⁹ Ibidem.

reda da obezbijedi uvjete za slobodno propitivanje temeljnih naučnih pitanja i prenos znanja kroz povezivanje istraživanja i poučavanja, te naglašenu jedinstvenu sposobnost univerziteta da kombinira različite tipove istraživanja i obezbijedi nužnu ekspertizu svim sektorima ljudske aktivnosti uvažavajući činjenicu da je istraživački kapacitet univerziteta vitalan za kultiviranje ljudskog uma, za povećavanje obima stečenih kvalifikacija i izgradnju demokratskog građanstva uz obezbjeđivanje kulture razumijevanja, integracija i mira.¹⁰

Na Univerzitetu u Sarajevu, naučnoistraživački i umjetničkoistraživački rad trenutno karakterizira jaz između teorije i prakse. Sa jedne strane je opširan i sveobuhvatan zakonski okvir sa pratećim strateškim dokumentima i čvrstom opredijeljenošću ulaska u jedinstven Evropski istraživački prostor sa visoko postavljenim kriterijima i u potpunosti na liniji sa preporukama, direktivama i rezolucijama Evropske unije i Vijeća Evrope. Sa druge strane je vrlo nepovoljan finansijski okvir u kojem se navedeni standardi trebaju implementirati. Ovakva situacija uzrokovana je nedostatkom sredstava za finansiranje fundamentalnih i primijenjenih istraživanja.

U cilju jačanja naučnoistraživačkih kapaciteta Univerziteta, potrebno je unaprijediti njegovu organizacionu strukturu. Prvi korak na putu integracije naučnoistraživačkog rada i naučnoistraživačkih kapaciteta na Univerzitetu u Sarajevu, bila je dopuna postojećih odredbi Statuta Univerziteta u Sarajevu, koje je Senat usvojio na svojoj prvoj sjednici održanoj 26. oktobra 2016. godine i kojima je formiran Savjet za nauku i umjetnost Univerziteta u Sarajevu. Na ovaj način je stavljen poseban akcenat na naučnoistraživačku djelatnost i promociju umjetničkog djelovanja na Univerzitetu.

Senat Univerziteta u Sarajevu je na trećoj redovnoj sjednici održanoj 28. 12. 2016. godine za članove Savjeta za nauku i umjetnost izabrao predstavnike vijeća grupacija nauka i umjetnosti sa plodonosnom istraživačkom/umjetničkom karijerom: akademik Dejan Milošević, predstavnik Grupacije prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka, akademik Muris Čičić, predstavnik Grupacije društvenih nauka, akademik Branislava Peruničić, predstavnik Grupacije tehničkih nauka, prof. dr. Izet Rađo, prorektor, predstavnik Grupacije humanističkih nauka, prof. dr. Ivan Čavlović, predstavnik Grupacije umjetnosti, doc. dr. Semir Vranić, predstavnik Grupacije medicinskih nauka, dr. sc. Elias Tauber, predstavnik Univerziteta u Sarajevu, mr. sc. Lejla Lasić, student trećeg ciklusa studija, predstavnik Studentskog parlamenta UNSA. Imenovanjem prof. dr. Sebije Izetbegović, predstavnice Upravnog odbora Univerziteta, kompletiran je sastav Savjeta za nauku i umjetnost UNSA.

Uzevši u obzir postavljeni okvir, Univerzitet u Sarajevu je u toku 2016. godine uspio javnosti ponuditi značajan naučnoistraživački proizvod.

---

¹⁰ Recommendation No. R (2000) 8 of the Committee of Ministers to member states on the research mission of universities.

Opći infrastrukturni okvir

Istraživačka infrastruktura pomaže strukturi naučne zajednice i igra ključnu ulogu u izgradnji efikasnog istraživačkog i inovativnog okruženja nudeći jedinstvene istraživačke usluge, privlačeći mlade ljude nauči. Zbog mogućnosti da sakupi kritičnu masu ljudi i investicija, ona doprinosi nacionalnom, regionalnom i evropskom ekonomskom razvoju.

Naučno-istraživački rad i umjetničko-istraživački rad se izvodi na Univerzitetu u Sarajevu u okviru 30 organizacionih jedinica (25 fakulteta i akademija, 5 naučnoistraživačkih instituta) i 72 podorganizacione jedinice (4 univerzitetska centra, 30 fakultetskih instituta, 23 laboratorije i 15 centara). Podizanju nivoa istraživačke dimenzije Univerziteta u značajnoj mjeri svojim radom i aktivnostima doprinosi pet naučnoistraživačkih instituta punopravnih članica Univerziteta u Sarajevu: Orijentalni institut, Institut za historiju, Institut za jezik, Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju i Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

U cilju ostvarivanja istraživačke misije univerziteta, pristup najnovijim naučnim informacijama u oblasti nauke i istraživanja, planiranje naučnoistraživačkog rada na temelju dokaza i provođenje vrednovanja istraživačkih programa su od esencijalne važnosti. Kako bi se ostvario pravovremen pristup kvalitetnim naučno-tehničkim informacijama, od 1. septembra 2016. godine osigurane su pretplate na citatne i agregatne baze podataka čime je zajednici nastavnika, istraživača, studenata i saradnika Univerziteta u Sarajevu omogućen pristup najnovijoj tekućoj produkciji naučnih časopisa i knjiga (monografskih publikacija), kao i bibliografsko-citatnim bazama koje omogućavaju praćenje pojave novih istraživanja, te servisima selektivne diseminacije informacija u kojem svi nastavnici, saradnici i studenti mogu imati svoj istraživački profil i na dnevnoj i sedmičnoj osnovi dobivati automatizirane obavijesti o njihovom polju interesiranja. Agregatne baze punog teksta osiguravaju pristup cjelovitim izdanjima časopisa i knjiga.

Ugovorene su pretplate za sljedeće baze podataka:

Web of Science – bibliografska i citatna baza podataka koja u svoja tri indeksa, ***Social Sciences Citation Index, Science Citation Index i Arts and Humanities Citation Index***, pokriva više od 18.500 recenziranih časopisa.

Scopus – najveća bibliografska i citatna baza za istraživanje recenziranih objava u naučnim časopisima.

EBSCOhost – multidisciplinarna baza podataka punog teksta.

Izdavačka produkcija naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada na organizacionim jedinicama

Naučna produkcija Univerziteta u Sarajevu u 2016. godini predstavljena je kroz podatke o broju objavljenih knjiga i časopisa, radovima nastavnika i saradnika objavljenim u referentnim časopisima (posebno u bazama Web of Science), u drugim naučnim i stručnim časopisima, na naučnim konferencijama, kao i podatke koji se odnose na umjetničko istraživanje. Ovi podaci predstavljeni su u daljem tekstu (tabela 1) po naučnim oblastima i vrsti radova/publikacija.

Oblast	Polje	Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
		U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH
Prirodne nauke		37	100	2	2	11	0	106	60
	Matematika	3	19			3			1
	Kompjuterske i informacione nauke	1	4						
	Fizičke nauke	3	26		1			27	7
	Hemijske nauke	17	17			3		57	14
	Zemlja i nauka o životnoj sredini	8	10	2	1	3		20	15
	Biološke nauke	5	25			2		2	23
	Druge prirodne nauke								
Inženjering i tehnologija		1	46	5	11	17	0	25	109
	Građevinarstvo		4		1	10			10
	Elektrotehnika, elektronika, informatički inženjering		15		6	2		17	53
	Mašinstvo	1	27	5	4	5		7	46
	Hemijsko inženjerstvo								
	Inženjering materijala								
	Medicinski inženjering								
	Inženjering životne sredine							1	

Oblast	Polje	Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
		U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH
	Biotehnologija životne sredine								
	Industrijska biotehnologija								
	Nano tehnologija								
	Druga inženjerstva i tehnologije								
Medicinske i zdravstvene nauke		144	57	1	1	15	0	61	50
	Osnovna (fundamentalna) medicina	49	20			10		12	16
	Klinička medicina	77	26		1	1		20	11
	Zdravstvene nauke	18	11	1		4		29	23
	Medicinska biotehnologija								
Poljoprivredne nauke		57	30	0	10	1	7	31	32
	Poljoprivreda (Biljna proizvodnja), šumarstvo i ribarstvo	42	5		3		6	2	11
	Animalna nauka i mljekarstvo		1		4				2
	Veterinarska nauka	14	22		3	1	1	27	14
	Poljoprivredna biotehnologija	1	2					2	5
	Druge poljoprivredne nauke								
Društvene nauke		109	121	48	34	61	8	107	103
	Psihologija	4	7	6		2		12	3
	Ekonomije i biznis (poslovanje)	22	63	7	9	20	1	20	44
	Obrazovne nauke	10	10		1	7		4	1
	Sociologija	11	4	14	3	7	2	2	2

Oblast	Polje	Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
		U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH
	Pravo	31	5	5	10	5		5	5
	Političke nauke	6	5	8	3	5	1	10	10
	Socijalna i ekonomska geografija	7	10	2	1		1	15	10
	Mediji i komunikacije	1	3	5	4	4		12	6
	Ostale društvene nauke	17	14	1	3	11	3	27	22
Humanističke nauke		195	57	34	27	44	12	56	51
	Historija i arheologija	21	4	4	8	10	2	2	4
	Jezik i književnost	139	37	12	10	6	6	39	28
	Filozofija, etika i religija	24	12	8	3	9	3	3	13
	Umjetnost (umjetnost, historija umjetnosti, umjetnost izvođenja, muzika)	2	2	10	4				
	Druge humanističke studije	9	2		2	5	1	12	6
UKUPNO		543	412	90	85	149	27	386	405

Tabela 1: naučna produkcija UNSA u 2016. godini

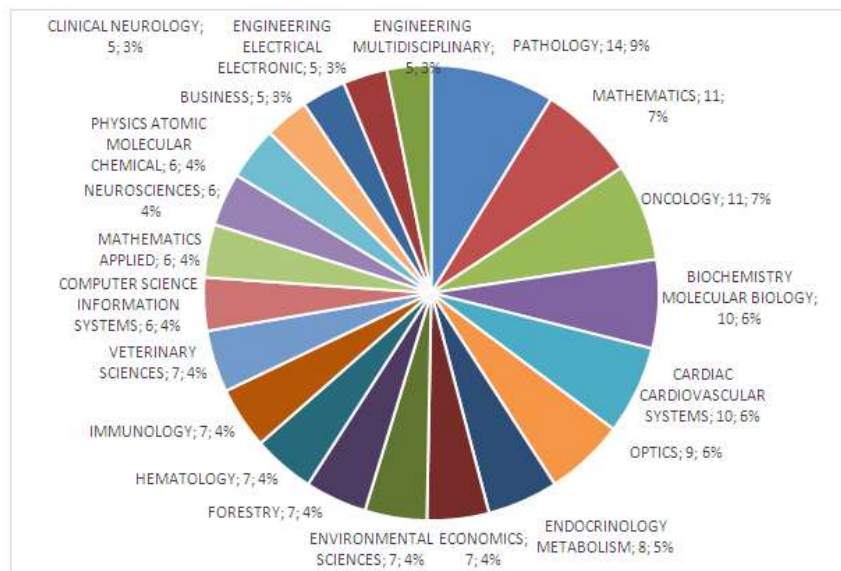
Broj naučnih i stručnih članaka, objavljenih u periodičnim publikacijama		Poglavlja u knjigama ili zbornicima		Broj izdanih naučnih monografija (knjiga)		Broj radova objavljenih na naučnim konferencijama	
U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH	U BiH	Van BiH
543	412	90	85	149	27	386	405

Tabela 2: Statistički presjek ukupnog broja publiciranih radova

Naučnoistraživački radovi u publikacijama koje referira Web of Science

U toku 2016. godine, u Web of Science indeksima (Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index) indeksirano je 232 članaka u autorstvu i koautorstvu nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu samostalno ili u saradnji sa partnerskim institucijama, što je pomak za 38,9% u odnosu na 2015. godinu. Izuzetno veliki pomak je vidljiv u odnosu na 2014. godinu, i to za 77%.

Analizirani podaci za područje istraživanja indiciraju da je najveći broj radova indeksiran u medicinskim, fizičkim i matematičkim naukama, kao i prošle godine. Ove godine radovi su zabilježeni u oblastima patologije (14), matematike (11), onkologije (11), biohemije i molekularne biologije 10, te optike (9). Ukupan poredak po oblastima dat je u grafikonu ispod.

Grafikon 1: Poredak broja radova po oblastima

Od ukupnog broja članaka 11% (27 od 232) je iz oblasti društvenih i humanističkih nauka (sport, historija, menadžment, obrazovanje, religija, političke nauke), što je vidni pomak u odnosu na 2014. godinu kada je registrirano svega 3,8% (5 od 131) radova iz oblasti humanističkih, te društvenih nauka (književno-historijske nauke i kriminologija sa penologijom).

Kada je u pitanju saradnja, i dalje se najveći broj koautorstava veže za univerzitete iz regije zapadnog Balkana, Univerzitet u Zagrebu (21 članaka), Univerzitet u Beogradu (16 članaka), Univerzitet u Ljubljani (9 članaka), Univerzitet u Splitu (8 članaka), Univerzitet u Novom Sadu (5 članaka). Izvan ove regije prednjači saradnja sa Max Born Institutom u Berlinu (9 članaka) i Karlovim Univerzitetom u Pragu (8 članaka). Unutar Bosne i Hercegovine najintenzivnija saradnja u 2016. godini bila je sa Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovina (11 članaka). Najveći stepen saradnje je sa institucijama u zapadnoevropskim zemljama, a

evidentirano je prisustvo saradnje na svim kontinentima. U Evropi (pored zemalja zapadnog Balkana), najintenzivnije koautorstvo je registrirano u Njemačkoj (28 članaka), Italiji (17 članaka), Sloveniji (18 članaka), Rumuniji (15 članaka), Španiji (15 članaka), Švicarskoj (15 članaka) te Engleskoj i Švedskoj (po 12 članaka).

Slika 1: Označene su države iz kojih potiču univerziteti i instituti sa kojima Univerzitet u Sarajevu ima registrirane koautorske radove u Web of Science

Navedeni radovi su u najvećem broju (173 ili 74,57%) objavljeni kao članci u časopisima, te sažeci radova na konferencijama (44 ili 19%), prikazi (8 ili 3,44%), pisma i urednički materijal (ukupno 2 ili 0,86%).

Kada je u pitanju mjesto objavljivanja, najfrekventniji su članci u časopisu FEBS Journal sa 7 članaka. Ostali časopisi idu kako slijedi:

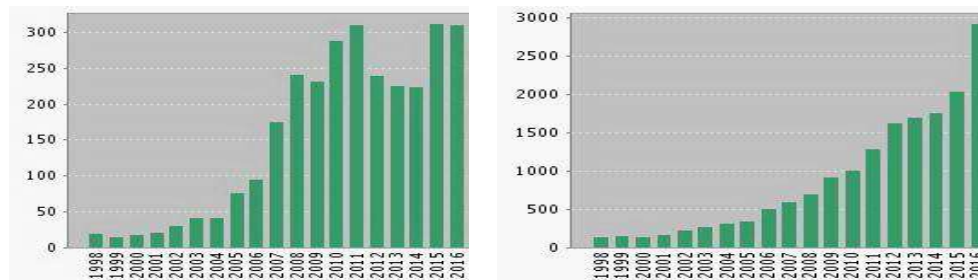
FEBS JOURNAL	7
PHYSICAL REVIEW A	5
TEM JOURNAL TECHNOLOGY EDUCATION MANAGEMENT INFORMATICS	5
VIRCHOWS ARCHIV	5
ALLERGY	4
EUROPEAN HEART JOURNAL	4
INTERNATIONAL JOURNAL OF CARDIOLOGY	4
ANNALS OF ONCOLOGY	3
BOSNIAN JOURNAL OF BASIC MEDICAL SCIENCES	3
HAEMATOLOGICA	3
OSTEOPOROSIS INTERNATIONAL	3
ŠUMARSKI LIST	3
TEHNIČKI VJESNIK TECHNICAL GAZETTE	3
THROMBOSIS RESEARCH	3
ACTA DERMATOVENEROLOGICA CROATICA	2
APMIS	2
APPLIED IMMUNOHISTOCHEMISTRY MOLECULAR MORPHOLOGY	2

EKONOMSKI VJESNIK	2
EUROPEAN PHYSICAL JOURNAL C	2
INTERNATIONAL JOURNAL OF ELECTROCHEMICAL SCIENCE	2
JOURNAL OF COMPUTATIONAL ANALYSIS AND APPLICATIONS	2
JOURNAL OF ENZYME INHIBITION AND MEDICINAL CHEMISTRY	2
JOURNAL OF PEDIATRIC AND NEONATAL INDIVIDUALIZED MEDICINE	2
JOURNAL OF SLAVIC LINGUISTICS	2
MUZIKOLOŠKI ZBORNIK	2
NEUROGASTROENTEROLOGY AND MOTILITY	2
PHYSICAL REVIEW PHYSICS EDUCATION RESEARCH	2
PLOS ONE	2
SOUTHEASTERN EUROPE	2
THERMAL SCIENCE	2
VETERINARSKI ARHIV	2

Citiranost članaka nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu u Web of Science

U periodu 1970–2016. u sva tri indeksa jezgrene kolekcije Web of Science baze podataka (Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index) indeksirano je 3477 članaka¹¹. Ovaj broj se može smatrati najmanjim mogućim brojem objavljenih članaka jer u polju adrese u WoS su zabilježeni slučajevi da autori nisu navodili univerzitet, nego samo naziv fakulteta i adresu.

Kada su u pitanju citiranost radova nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu, ti članci su citirani 18.537 puta (odnosno 16.024 puta bez samocitata). Ovih 16.024 citata se javlja u 13.564 članaka. Vidljiv je snažan skok citiranja u periodu 2012–2014, kao i povećanje u 2016. godini.

Grafikon 2: Broj objavljenih radova u časopisima koje indeksira WoS Grafikon 3: Broj citata / radova u časopisima koje indeksira WoS

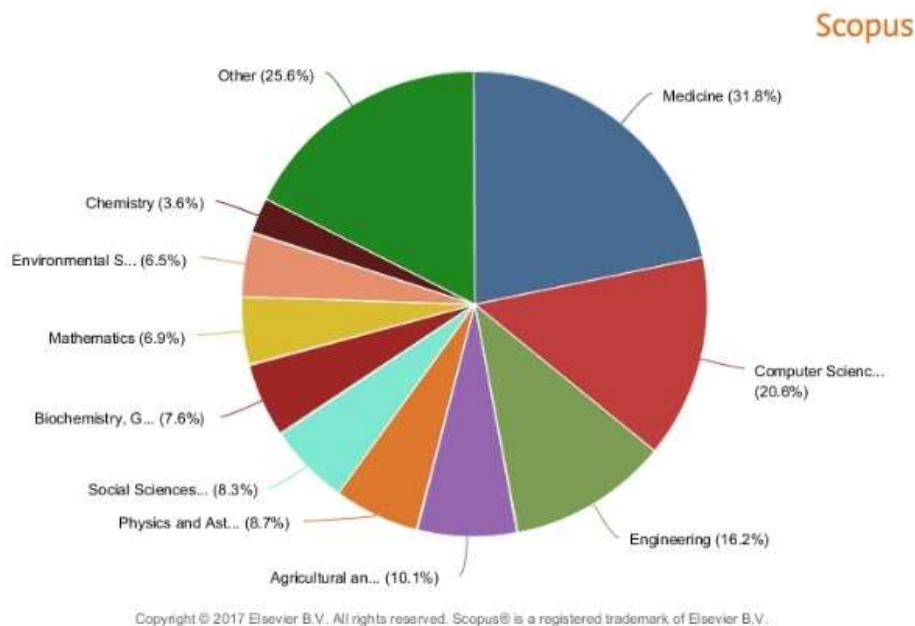
¹¹ Refined by: ORGANIZATIONS: (UNIV SARAJEVO OR MED FAC SARAJEVO OR INST GENET ENGN BIOTECHNOL OR FAC MED OR UNIV SARAJEVO OR FAC MED SARAJEVO OR FAC SCI OR FAC SCI SARAJEVO OR FAC ELECT ENGN OR FAC VET MED SARAJEVO OR VET FAC SARAJEVO OR MASINSKI FAK SARAJEVO OR SARAJEVO UNIV OR PHARM FAC SARAJEVO OR PHARMACEUT FAC SARAJEVO OR FAC VET MED OR MED FAK SARAJEVO OR NATL MUSEUM BOSNIA HERZEGOVINA OR PRIRODNO MATEMAT FAK OR FAC ELECT ENGN SARAJEVO OR FAC MECH ENGN SARAJEVO OR FAC NAT SCI MATH SARAJEVO OR INGEN OR MED SCH SARAJEVO OR PRIRODNO MATEMAT FAK SARAJEVO OR SUMARSKI FAK SARAJEVO OR MASINSKI FAK).

Timespan: All years. Indexes: SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, ESCI.

Naučnoistraživački radovi u publikacijama koje referira Scopus

U toku 2016. godine u SCOPUS bazi podataka naučne literature indeksirano je 277 članaka u autorstvu i koautorstvu nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu samostalno ili u saradnji sa partnerskim institucijama.

Analizirani podaci za područje istraživanja indiciraju da je najveći broj radova indeksiran u oblasti biomedicinskih i tehničkih nauka: medicina (88 članaka ili 31,9%), kompjuterske nauke (57 članaka ili 20,6%), inženjering (45 članka ili 16,2%), poljoprivredne i biološke nauke (28 članaka ili 10,1%), fizika i astronomija sa 24 članka (8,7%), društvene nauke sa 23 članka (8,3%) te biohemija, genetika i molekularna biologija sa 21 člankom (7,6%). Ukupan presjek je dat u grafikonu 4.

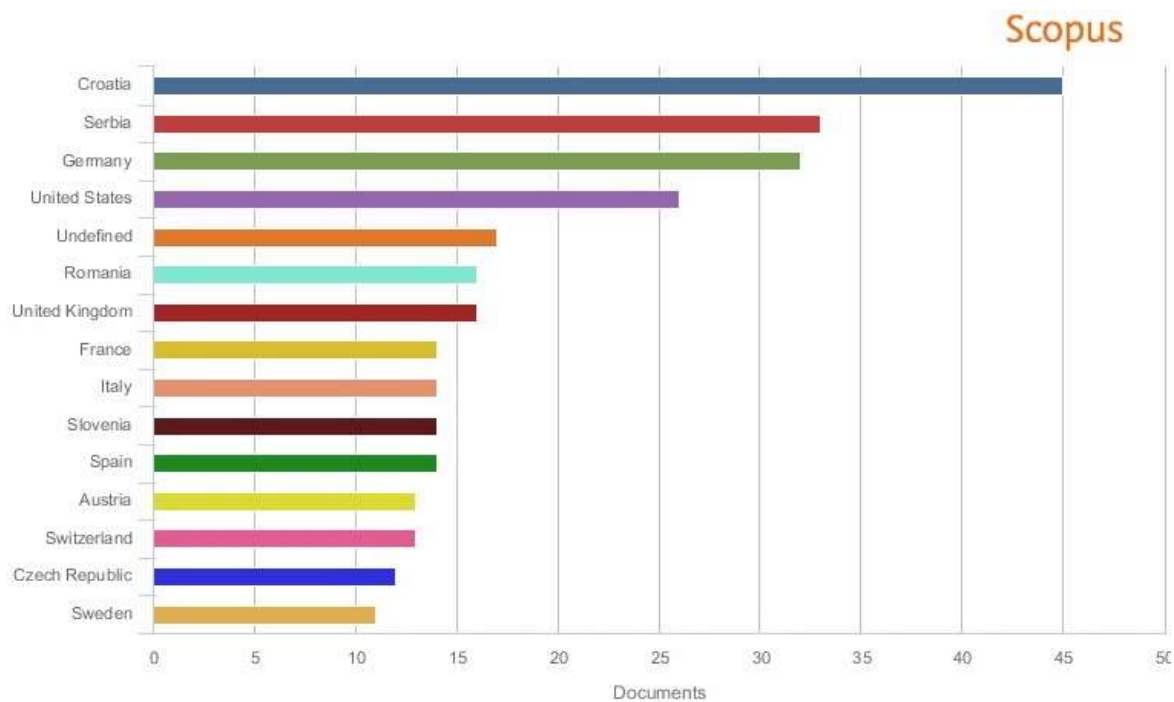

Grafikon 3: Pregled radova u Scopusu po oblastima.

Kada su u pitanju obrasci saradnje, slika je slična kao kod obrasca saradnje vidljivog kroz Web of Science.

Najveći broj koautorstava u regiji zapadnog Balkana se veže za Univerzitet u Zagrebu (17), Univerzitet u Beogradu (14), Univerzitet u Splitu (9), Univerzitet u Ljubljani (6), te Univerzitet u Novom Sadu (5). Unutar Bosne i Hercegovine, i ovdje je kao i u slučaju WoS-a najveća saradnja sa Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Ukoliko se izdvoje podaci po državama, uočavaju se podudarnosti sa obrascima saradnje izoliranim u WoS, pa je i u ovom slučaju najveći broj koautorstava sa kolegama iz Hrvatske (45 članaka), Srbije (33 članka), Njemačke (32), SAD-a (26 članaka), Rumunije (16 članaka), te Ujedinjenog Kraljevstva (16 članaka).

Copyright © 2017 Elsevier B.V. All rights reserved. Scopus® is a registered trademark of Elsevier B.V.

Grafikon 4: prikaz zemalja sa brojem članaka u kojima je registrirano koautorstvo (sve institucije)

Slika 2: Označene su države iz kojih potječu univerziteti i instituti sa kojima Univerzitetu Sarajevu ima registrirane koautorske radove u SCOPUS-u.

Navedeni radovi su u najvećem broju (167 ili 60,3%) objavljeni kao članci u časopisima, zatim radovi na konferencijama (73 ili 26,4%), te ostali oblici objavljivanja (prikazi, pisma i urednički materijal itd.)

Kada je u pitanju mjesto objavljivanja najfrekventnije mjesto je časopis Acta Informatica Medica. Slijedi pregled periodičkih publikacija sa pripadajućim brojem objavljenih radova:

Acta Informatica Medica	22
Physical Review A Atomic Molecular And Optical Physics	5
International Journal Of Cardiology	4
Acta Medica Academica	3
Aip Conference Proceedings	3
IECON Proceedings Industrial Electronics Conference	3
Medicinski Glasnik	3
Plos One	3
Tehnički vjesnik	3
Acta Horticulturae	2
Applied Immunohistochemistry And Molecular Morphology	2
Bosnian Journal Of Basic Medical Sciences	2
European Journal Of Preventive Cardiology	2
European Physical Journal C	2
International Journal Of Electrical And Computer Engineering	2
Journal Of Clinical Pathology	2
Journal Of Enzyme Inhibition And Medicinal Chemistry	2
Journal Of Physics Conference Series	2
Lecture Notes In Computer Science Including Subseries Lecture Notes In Artificial Intelligence And Lecture Notes In Bioinformatics	2
Lecture Notes Of The Institute For Computer Sciences Social Informatics And Telecommunications Engineering Lnicst	2
Plant Biosystems	2
Procedia Computer Science	2
Proceedings IEEE International Conference On Robotics And Automation	2
Studies In Health Technology And Informatics	2

Naučni i stručni projekti na Univerzitetu u Sarajevu

Prema raspoloživim podacima, Univerzitet u Sarajevu je u 2016. godini učestvovao u 316 naučnoistraživačkih, umjetničkoistraživačkih, stručnih i umjetničkih projekata, od čega 207 domaćih (odnosno projekata sufinansiranih, vlastitim sredstvima, kroz saradnju sa privredom ili iz budžeta Kantona Sarajevo, FBiH i MCPBiH), te 109 projekata sufinansiranih iz EU i drugih međunarodnih fondova i izvora (uključujući i akcije COST-a).

Imajući u vidu da su fondovi/programi EU za istraživanje i razvoj, tj. Okvirni programi EU – FP, te programi COST (*European Cooperation in Science and Technology*) i EUREKA (Organizacija za podršku istraživanju orijentiranom ka tržištu) važan potencijalni izvor sredstva za podsticaj naučnoistraživačkom radu, Univerzitet u Sarajevu kontinuirano poduzima aktivnosti sa ciljem promocije ovih programa, te povećanja učešća članica Univerziteta u Sarajevu u njima. Univerzitet u Sarajevu je u 2016. godini prijavio ukupno 15 H2020 projekata

od čega su za finansiranje odobrena dva projekta. U programu COST, članice UNSA su u 2016. godini učestvovala su 75 COST akcija/projekata, od kojih je u decembru 2016. godine bilo aktivno njih 63.

Univerzitet u Sarajevu je u 2016. godini zabilježio učešće u ukupno 107 programa i projekata iz oblasti nauke (uključujući podršku organizaciji naučnih skupova, kao i učešće na skupovima, podršku izdavanju časopisa i knjiga, te nabavku prioritetne opreme) i 23 naučnoistraživačka i istraživačko-razvojna projekta (su)finansirana od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke (FMON) u ukupnom iznosu od 781.510,35 KM:

- *Interni poziv UNSA za raspodjelu sredstava FMON za 2016. godinu:*
  - u aprilu 2016. godine potpisan je ugovor između FMON i UNSA o finansiranju/sufinansiranju programa i projekata iz oblasti nauke u 2016. godini, čime su Univerzitetu dodijeljena sredstva za ovu svrhu u ukupnom iznosu od 495.000,00 KM. U periodu od oktobra do decembra 2016. godine Komisija za raspodjelu sredstava FMON na čelu sa prorektorom za NI/UIR razmotrila je preko 300 prijava organizacionih jedinica UNSA na Interni poziv, od čega je njih 107 izabrano za (su)finansiranje.
- *Konkurs za finansiranje/sufinansiranje naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2016. godinu:* Univerzitet u Sarajevu prijavio je 62 projekta od čega je Savjet za nauku FMON za (su)finansiranje odobrio 23 projekta ukupne vrijednosti 286.510,35 KM.

Tabelarni pregled učešća Univerziteta u Sarajevu u naučnim i stručnim projektima dat je u nastavku.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
1.	Marketinški odnosi na međuorganizacijskom tržištu u Bosni i Hercegovini: posebnosti kod razvoja izvozne ekonomije	<u>Partner</u>	Bilateralni program BiH-Slovenija; FMON	Ekonomija-marketing	2015–2016.
2.	Model procjene konzistentnosti turističke destinacije	<u>Partner</u>	Bilateralni program BiH-Slovenija; FMON	Ekonomija – turizam	2015–2016.
3.	Platforma za transakademska saradnju u oblasti inovacija / „Platform for trans-Academic cooperation in Innovation (PACINNO; http://vp.pacino.eu)	<u>Partner</u>	IPA Adriatic CBC Program, EU	Ekonomija, inovacije	2015–2016.
4.	Southern Dinarides Eco and Cultural Tourism Actions (SDECTA) http://dinaridestourism.com/	<u>Koordinator</u>	IPA CBC BIH-MNE Program, EU	Ekonomija Turizam	2015–2016.
5.	„Unapređenje stepena bezbjednosti u odvijanju saobraćaja na autocestama u Federaciji Bosne i Hercegovine“	Partner	JP Autoceste FBiH + vlastita sredstva	Društvene nauke	2015–2016.
6.	„Razvoj lokalnog sistema za automatsku identifikaciju po otiscima i tragovima papilarnih linija“	Koordinator	Vlastita sredstva	Društvene nauke	2015.
7.	„Stavovi studenata o homoseksualnosti, kriminalitetu i kažnjavanju“	Koordinator	Vlastita sredstva	Društvene nauke	

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
8.	„Praćenje suđenja u predmetima koruptivnih krivičnih djela na Sudu BiH i Kantonalnom sudu Sarajevo“	Partner	-	Društvene nauke	10/2016–5/2017.
9.	„Paradžemati – Stvarna ili izmišljena prijetnja sigurnosti“	Koordinator	-	Društvene nauke	2016–2017.
10.	„Podrška Timu za monitoring i koordinaciju provođenja Akcijskog plana za borbu protiv korupcije Vlade Kantona Sarajevo 2015-2019. u antikorupcijskim aktivnostima“	Partner	Vlastita sredstva Fakulteta	Društvene nauke	
11.	„Prevenција etničke, religijske i rasne mržnje i konflikata“	Koordinator	Vlastita sredstva Fakulteta	Društvene nauke	1/2016–11/2016.
12.	„Etiologija i fenomenologija ekološkog kriminala u Bosni i Hercegovini“	Koordinator	Vlastita sredstva Fakulteta	Društvene nauke	2016.
13.	„Ratne migracije i njihov uticaj na stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini danas“	Koordinator		Društvene nauke	1/2016–6/2017.
14.	Okrugli stol – "Reforma sistema zaštite žrtava u Bosni i Hercegovini"	Koordinator		Društvene nauke	2016.
15.	Nevidljiva Evropa: slika EU integracija u BiH	partner	Heinrich Boell Stiftung	Društvene nauke (mediji i komunikacije)	
16.	„Socijalna demokratija i socijalni kapitalizam: o mogućnostima praktične primjene u Bosni i Hercegovini“	partner	Friedrich Ebert Stiftung	Društvene nauke	1–9/2016.
17.	SEE EU Cluster of Excellence in European and International Law	Partner kroz SEELS mrežu	DAAD – Deutsche akademische Austauschdienst	Evropsko pravo, Međunarodno javno pravo	2015–2018.
18.	“Gender and Land Rights”	Partner	Fond specijalizirane međunarodne institucije: Open Regional Fund for SEE – Legal Reform with FAO as a Partner	Građansko pravo i građansko procesno pravo	2016–2017.
19.	"Rod i reforma pravosuđa u Bosni i Hercegovini"	Partner	Atlaska inicijativa	Javno pravo	2016.
20.	“Legal protection against discrimination in SEE - Regional Study”	Partner kroz SEELS mrežu	SEELS/GIZ	Javno pravo	2016.
21.	Genocide Studies – Legal and Historical Analysis of the Holocaust in the Visegrad Countries	Partner	Centar za studije Holokausta, Jagiellonian Univerziteta u Krakovu i Katedra za političke nauke Charles Univerziteta u Pragu	Javno pravo	2015–2018.
22.	SOPHOS- časopis mladih istraživača, br. 8, 2015.	koordinator	MONKS	Društvene nauke i Humanističke nauke	2016/2017.
23.	Okrugli sto povodom stotinu godina od objavljivanja knjige Kurs opće lingvistike Ferdinanda de Saussurea /Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Filozofski fakultet UNSA,	koordinator	MONKS	Društvene nauke i Humanističke nauke/ Opća lingvistika	2016/2017. Realizacija: 28. 11. 2016.
24.	Znanstveni kolikviji ZINK-a (Znanstveno-istraživački inkubator) 26. 4. -10. 5. 2016. Filozofski fakultet UNSA	koordinator	MONKS	Društvene nauke i Humanističke nauke	2016/2017.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
25.	Projekat: „O učenju 2016 - Istraživanje o učenju sarajevskih osnovnoškolaca“	koordinator	MONKS	Društvene nauke i Humanističke nauke	2016/2017.
26.	Projekat: „Arheološka istraživanja srednjovjekovne nekropole velikog kneza bosanskog Batića u Kopošićima kod Ilijaša“	koordinator	MONKS	Društvene nauke i Humanističke nauke	2016/2017.
27.	Projekat provođenje radionica „DRUGARI I JA SURADUJEMO ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA“	Partner / Stručni mentori	Kanton Sarajevo-Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade	Društvene nauke i Humanističke nauke	2016/2017.
28.	“All the World Is Shakespeare’s Stage”			Društvene nauke i Humanističke nauke	1/2016–4/2106.
29.	Pilot-projekat uvođenja eksterne mature za nastavni predmet Engleski jezik za gimnazije i srednje škole za stručno obrazovanje i obuku		KS	Društvene nauke i Humanističke nauke	2016.
30.	Bosanskohercegovački lingvistički atlas		ANUBiH, Slavistički komitet, Institut za jezik u Sarajevu	Dijalektologija	2 godine
31.	Index verborum et formarum linguae slavicae veteris dialecti Codicis Zographensis	Nosilac	POKROVITELJ: Fritz Thyssen Stiftung Organizator: Freie Universität Berlin, Institut für Griechische und Lateinische Philologie/Indogermanistik	FILOLOGIJA Slavistika (paleoslavistika)	12/2014–2016.
32.	Međunarodna naučna konferencija „Sarajevski filološki susreti 4“	Koordinator	FMON; Bosansko filološko društvo; Filozofski fakultet	Filologija: Nauka o jeziku i književnosti	9/2016.
33.	Arheološka geofizička istraživanja na lokalitetu Čaršijske (Esme sultanije) džamije sa pratećim objektima	Nosilac		Humanističke nauke	2016.
34.	Arheološka istraživanja moguće lokacije antičke vile u Foči-Ustikolini kod Goražda	Nosilac		Humanističke nauke	3/2016.
35.	Politička uloga vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini u drugoj polovini 20. stoljeća	Voditelj	FMON	Historija	2015–2016.
36.	Izvori za historiju Crne Gore u arhivima BiH i izvori za historiju BiH u arhivima Crne Gore	Voditelj	MCPBiH	Historija	2016–2017.
37.	Changing Representations of Socialist Yugoslavia (DAAD)	Partner	DAAD	Historija	2016.
38.	Arheološka prospekcija na lokalitetu nacionalnog spomenika Arheološkog područja – prahistorijskog naselja u Butmir	Nosilac		Humanističke nauke	9–10/2016.
39.	Književno i publicističko djelo Maka Dizdara: Tekstološko i književnohistorijsko istraživanje	Nosilac	Fondacija "Mak Dizdar" (autorski projekt)	Humanističke nauke	2016–2017.
40.	"Kameni spavač" Maka Dizdara: Tekstološko i književnohistorijsko istraživanje	Nosilac	Fondacija "Mak Dizdar" (autorski projekt)	Humanističke nauke	2016–2017.
41.	Kako su Bošnjaci vidjeli muslimanski Orijent i evropski Zapad	Nosilac	Centar za bosanske studije (autorski projekt)	Humanističke nauke	2016–2017.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
42.	Bosnistika i kulturalna bosnistika	Voditelj	Slavistički komitet Bosne i Hercegovine (autorski projekt)	Humanističke nauke	2016–2017.
43.	Historija novije bošnjačke književnosti, knj. 1	Voditelj	BZK "Preporod"(autorski projekt)	Humanističke nauke	2014–2018.
44.	Program cjeloživotnog učenja "Bosanske studije"	Voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Humanističke nauke	2015–2016.
45.	Stručno usavršavanje nastavnika i profesora bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti iz Republike Austrije	Voditelj	Institut za jezik i Filozofski fakultet	Humanističke nauke	2016.
46.	„Unapređenje kvaliteta naučnoistraživačkog rada kroz prevenciju plagijarizma – citiranost i autorsko pravo“	Voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Informacijske i informatičke znanosti	2016.
47.	„Naučna baština: digitalizacija najstarijih doktorskih disertacija Univerziteta u Sarajevu“	Voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Informacijske i informatičke znanosti	2016.
48.	Obuka nastavnika i suradnika na Univerzitetu za izvedbu Bolonjskog procesa u svrhu unapređenje kvaliteta obrazovnog procesa	Voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Obrazovne znanosti	2016–2017.
49.	Pripremna faza za realizaciju projekta Evropska studija vrijednosti	Voditelj		Obrazovne znanosti	
50.	Prevenција vršnjačkog nasilja – Radionice za učenike osnovnih škola „Drugari i ja surađujemo“	Voditelj	Organizator: Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	Društvene nauke	2016.
51.	„Psihološko obrazovanje nastavnika iz osnovnih škola: jačanje nastavničkih kompetencija“	Voditelj	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Društvene nauke	2016/2017.
52.	„Dan slovenačkog jezika i književnosti“	Koordinator	Centar za slovenački kao drugi i strani jezik pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani	Humanističke nauke	2016.
53.	„Stručna ekskurzija u Ljubljani“	Koordinator	Centar za slovenački kao drugi i strani jezik pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani, Ured Vlade Republike Slovenije za Slovence u inostranstvu, studenti	Humanističke nauke	13–15. 5. 2016.
54.	„Dani slovenačke kulture“	Koordinator	Centar za slovenački kao drugi i strani jezik pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani	Humanističke nauke	6–8. 12. 2016.
55.	Međunarodni seminar o visokom islamskom obrazovanju u/za Evrop(i)u (Seminar of Higher Islamic Education in/for Europe)"	Koordinator			
56.	Susret predavača tefsira o temi: "Izučavanje tefsira na islamskim fakultetima i medresama na Balkanu".	Učesnik			
57.	Naučno-istraživački projekt pod naslovom: "Vjerovanje i teologija pred izazovima ideje uspostavljanja globalnog svjetskog poretka"				
58.	Naučno-istraživački projekt pod naslovom: "Uloga vakufa u razvoju Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu"				
59.	Naučnoistraživački projekt: "Tendencije u tumačenju šerijata u Bosni i Hercegovini"				

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
	kroz odgovore na postavljena pitanja u periodu 2010.-2015. godina"				
60.	Naučno-istraživački projekt pod naslovom: "Profesionalno sagorijevanje među imamima"				
61.	Međunarodni simpozij	Partner	Fond međunarodne naučne suradnje	Teologija	9/2016.
62.	Međunarodni simpozij	Koordinator	Donator i vlastita sredstva	Teologija	9/2016.
63.	Međunarodni simpozij	Koordinator	Donator i vlastita sredstva	Teologija	11/2016.
64.	Teološke tribine	Koordinator	Donator i vlastita sredstva	Teologija	2016.
65.	Izvršne funkcije kod djece predškolske dobi		entitetski		2016–2017.
66.	Genetic testing and personalized therapy: Perspectives in biomedicine and ethics	partner	MCPBiH	Osnovna medicina	2015–2017.
67.	Modeliranje i doking studije novih potentnih azometinskih derivata timokinona i njihovih organometalnih kompleksa	koordinator,	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH	Osnovna medicina	2015–2016.
68.	Investigation of Widely Used Medicinal Plants by Systematic Preparative Profiling of Their Metabolomes Using Acid-Base Properties and Their Therapeutic Relevance	Partner	Bureau of educational and cultural affairs, United States Department of Satate (Fulbright grant)	Osnovna medicina	2016.
69.	Ispitivanje antioksidativnog statusa biljaka koje se koriste u ishrani na bosansko-hercegovačkom tržištu	(koordinator)	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH	Osnovna medicina	2016–2017.
70.	Alternativne metode za određivanje rezidua antibiotika u medu	koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH	Osnovna medicina	2015–2016.
71.	Ispitivanje prisustva flavonoida u autohtonim ljekovitim biljnim vrstama sa područja Kantona Sarajevo i njihovo farmakološko djelovanje	koordinator.	Kanton Sarajevo Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade	Osnovna medicina	2016
72.	The influence of selected parameters on in vitro release of active substances	Partner	Slovenian Research Agency, FMON /MCPBiH	Osnovna medicina	1/2016–12/2017.
73.	Ispitivanje antitumorskog, antioksidativnog i mikrobiološkog učinka sintetiziranih tetraketonskih derivata	koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH	Osnovna medicina	2017.
74.	Neuronske mreže i QSAR u dizajniranju i sintezi farmakološki aktivnih ksantena	koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH	Osnovna medicina	2017.
75.	Povezanost srednjeg volumena trombocita i aktivnosti von Willebrandovog faktora sa oksidativnim statusom pacijenata sa komplikacijama diabetes mellitusa,	koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Biomedicina i zdravstvo Interna medicina	1–12/2016.
76.	Benchmarking kao instrument za unaprjeđenje učinkovitosti visokog obrazovanja	partner	Tempus - BIHERIT	Upravljanje kvalitetom visokog obrazovanja	2015–2016.
77.	Ispitivanje primjene IBP tehnologije (injekciono brizganje plastike) u svrhu izrade 3D modela zuba i endoblokova		Federalni	Klinička medicina	2016–2017.
78.	Evaluacija efikasnosti vođene koštane regeneracije u odnosu na konvencionalnu flap operaciju u regenerativnoj parodontalnoj hirurgiji		Vlastita sredstva	Klinička medicina	4/2016–11/2016.
79.	Značaj ranog otkrivanja potencijalno malignih lezija u prevenciji oralnih karcinoma		Vlastita sredstva	Klinička medicina	4/2016–11/2016.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
80.	Zastupljenost i identifikacija <i>Trichinella</i> spp. s područja Kantona Sarajevo (Investitor Vlada Kantona Sarajevo)	koordinator	Kanton Sarajevo, MONKS	4.3.	2016–2017.
81.	Monitoring infektivnih i parazitaranih bolesti zoonotskog tipa u populaciji napuštenih pasa na prostoru Kantona Sarajevo	partner	Kantona Sarajevo, Ministarstvo privrede	4.3.	2016.
82.	Valorizacija testa kasne preosjetljivosti na seroreaktorima u uvjetima ne provođenja specifične imunoprofilakse na govedu brucelozi	koordinator	Ministarstvo civilnih poslova BiH	4.3.	2016–2017.
83.	Meticilin rezistentne i multirezistentne koagulaza pozitivne stafilokoke izolovane iz veterinarskih kliničkih uzoraka sa područja Kantona Sarajevo	koordinator	Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade	4.3.	2016–2017.
84.	Istraživanje kontaminiranosti tla i biljne vegetacije parazitima i razvojnim oblicima parazita na području Kantona Sarajevo i mjere sanacije	koordinator	Kanton Sarajevo – Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša	4.3.	2015–2016.
85.	Doprinos implementaciji CITES konvencije u BiH http://europa.ba/documents/notices/delegacijaEUBiH_2013061909443110.pdf/	partner	90% EU fond 10% vlastiti fond	4.	2016–2018.
86.	VectorNet (A European network for sharing data on the geographic distribution of arthropod vectors, transmitting human and animal disease agents) http://ecdc.europa.eu/en/activities/diseaseprogrammes/emerging_and_vector_borne_diseases/Pages/VBORNET.aspx	Partner	Investitor EU	4.3. 3.	2015–2016.
87.	Public health in the Western Balkans - improvement in the field of public health and development of a "One Health" educational and scientific architecture in Western Balkan countries http://www.tempus1health.net/index.html	Partner	EU Tempus (EACEA)	4.3. 3.	2016–2017.
88.	„Kvantitativno određivanje prisutstva rezidua skupine avermektina u sirovom mlijeku primjenom EU konfirmacijske metode ultra visokotlačne tečne hromatografije sa masenom spektrometrijom (LC-MS/MS)“	Koordinator	Entitetski – Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	4.3	2016–2017.
89.	„Prikupljanje podataka za bazu podataka autohtonih vrsta dom. životinja u KS“	Koordinator	Općina Centar - Sarajevo	4.	2016–2017.
90.	TC Project RER5022 ‘Establishing Genetic Control Programmes for Aedes Invasive Mosquitoes’ https://www.iaea.org/projects/tc/rer5022	Partner	FAO/IAEA	4.4.	2016–2018.
91.	Ispitivanje karaktera transporta skokovima varijabilnog dosega u granularnim filmovima kalijeve plave bronz (K _{0.3} MoO ₃)	Nosilac	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Fizika kondenzovane materije	2016.
92.	Nelinearni atomski procesi u jakom bihromatskom laserskom polju	Nosilac	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Atomska, molekularna i hemijska fizika	2016.
93.	Uticaj simetrija molekula i laserskog polja na spektre rasijanih elektrona i X-zraka	Nosilac	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Atomska, molekularna i hemijska fizika	2016.
94.	„Molekularno-genetička osnova rezistencije na inhibitore tirozin kinaza kod	Nosilac	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Biološke nauke	2016.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
	pacijenata sa hroničnom mijeloidnom leukemijom“				
95.	Evaluation and promotion of endemic plant life of Sarajevo region through research excursions (2016/2017). Rufford Booster Grant;	koordinator	Rufford Small Grants for Nature Conservation, UK	Biološke nauke	2016.
96.	Globalna dinamika, bifurkacije i Julia skupovi za neke racionalne diferentne jednačbe drugog reda sa kvadratnim članovima	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Matematika	2016.
97.	Fuzzy sistemi i formule u oblasti vještačke inteligencij	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Matematika	2016.
98.	Identifikacija i prostorna distribucija polutanata u zraku u Sarajevskoj kotlini-aktuelno stanje i mjere ublažavanja	Koordinator	Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine	Zaštita životne sredine i Fizička geografija	2016.
99.	Sinteza, karakterizacija i antitumorne osobine novih kompleksa rutenija sa O, N i S - donorskim ligandima	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemija	2016.
100.	3. Dan prirodnih nauka u Federaciji Bosne i Hercegovine	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Hemijske nauke	2016.
101.	Agronomska i tehnološka svojstva zastarjelih sorata i lokalnih populacija pšenice (<i>Triticum aestivum</i> L.)	partner	Ministarstvo nauke i tehnologije Republike Srpske- Resor nauke	Prehrambene tehnologije	
102.	Bosnia & Hercegovina: Promote responsible forest management to support sustainable development	Koordinator	WWF European Policy Programme	Poljoprivreda (Šumarstvo)	2 godine
103.	Aplikativni značaj hercegovačkog biljnog endema <i>Petteria ramentacea</i> (Sieb) C. Presl. (tilovina) u farmakologiji, hortikulturi, obnovi i uspostavi narušenih agrošumarskih i silvi-pastoralnih ekosistema	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Biologija	1 godina
104.	Izrada tablica za debljinu kore za jelu, smrču i bukvu	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Poljoprivreda (šumarstvo)	1 godina
105.	Karakterizacija 'hot spotova' biljne raznolikosti od jedinstvenog i međunarodnog naučnog značaja na prostoru kantona sarajevo	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS	Biologija	1 godina
106.	Stvaranje baze šumskih genetskih izvora	Koordinator	Ministarstvo civilnih poslova BiH	Biologija	1 godina
107.	Razvoj modela za proračun parametara kompleksnih uzemljivačkih sistema	Koordinator	Entitetski(Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Inžinjeri i tehnologija	1 godina
108.	Napredne strukture upravljanja vjetroagregatom s ciljem povećanja proizvodnje električne energije	Koordinator	Entitetski(Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Inžinjeri i tehnologija	1 godina
109.	Razvoj tehnika vizualizacije u e-learning sistemima prilagođenih različitim stilovima učenja	Koordinator	Entitetski(Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Inžinjeri i tehnologija	1 godina
110.	Istraživanje impulsnih karakteristika dalekovodnih stubova	Koordinator	Entitetski(Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Inžinjeri i tehnologija	1 godina
111.	Višedomensko 3D mapiranje, inspekcija i visokoprecizna digitalizacija objekata kulturnog naslijeđa heterogenim robotskim sistemom	Koordinator	Državni/ Ministarstvo civilnih poslova BiH	Inžinjeri i tehnologija	1 godina

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
112.	Terenska mobilna platforma sa robotskim manipulatorom zasnovana na dijeljenjom autonomnom upravljanju	Koordinator	Kantonalni (Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade)	Inžinering i tehnologija	1 godina
113.	Izrada elaborata izmjene i dopune glavnog projekta rasvjete petlje Lašva	Koordinator	Saradnja sa privredom	Inžinering i tehnologija	30 dana
114.	Izrada elaborata izmjene i dopune glavnog projekta rasvjete tunela Jelašje	Koordinator	Saradnja sa privredom	Inžinering i tehnologija	30 dana
115.	Analiza rezultata mjerenja sa prijedlogom rješenja za otklanjanje eventualnih uzroka otežanog prikupljanja podataka sa brojila kupaca u niskonaponskim mrežama sa dva trafo područja	Koordinator	Saradnja sa privredom	Inžinering i tehnologija	30 dana
116.	„Implementacija Inteligentnih transportnih sistema u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona Sarajevo u funkciji održivog razvoja“	partner	Ministarstvo civilnih poslova	Saobraćaj	
117.	EASYCONNECTING (EUROPE-ADRIATIC SEA-WAY FREIGHT) www.easyconnectingproject.eu	Partner	IPA		
118.	EASEAWAY (EUROPE-ADRIATIC SEA-WAY) www.easyway.eu	Partner	IPA		
119.	4PILLARS http://www.adriaticpacbc.org/	Partner	IPA		
110.	CARICA http://www.adriaticpacbc.org/	Partner	IPA		
111.	Studija izvodljivosti daljinskog grijanja do /iz Sarajeva iz termoelektrane Kakanj	koordinator	saradnja sa privredom	automatika	7/2015–7/2016.
112.	Feasibility Study on Waste Wood and Agricultural Biomass Firing of JP Elektroprivreda B&H Thermal Power Plants	partner	Saradnja sa privredom	Termoenergetika, sagorijevanje, obnovljivi izvori energije,...	2015–2016.
113.	Studija opravdanosti snabdijevanja toplinskom energijom iz TE Kakanj područja do/i Sarajevo	Koordinator	Saradnja sa privredom	Grijanje, kogeneracija, okolinsko inženjerstvo,...	2015–2016.
114.	EU H2020 projekat CoolHeating, http://www.coolheating.eu/en/	Koordinator,	EU	Energetika i KGH tehnika	2016–2018.
115.	Ekspertize, konsalting aktivnosti i laboratorijske analize proizvoda sa aspekta sigurnosti i pouzdanosti u skladu sa standardima: BAS EN ISO:8098:2015, BAS EN ISO 4210-2:2015, BAS EN 13613:2012, BAS EN 131:2013 i BAS EN 13138-1:2010. http://annt.gov.ba/agencija/	Partner	Državni	Opšte mašinstvo	3/2016–9/2016.
116.	Inovativni razvoj proizvoda: Sinergija nauke, industrije i obrazovanja	koordinator	MONKS; Mašinski fakultet	Opšte mašinstvo	2016.
117.	Improvement of teaching „How machines works” using Ultimaker 3D printer	koordinator	Program/fond specijalizovane međunarodne institucije	Opšte mašinstvo	2016.
118.	Terminalno balistički parametri efekata djelovanja HE minobacačkih projektila koji su izazvali smrt i ranjavanje velikog broja građana Sarajeva u zoni tržnice Markale	Koordinator	Vlastita sredstva, KS	Odbrambene tehnologije	2016–2017.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
119.	Consulting Services for Feasibility Study on Waste Wood and Agricultural Biomass Firing of JP Elektroprivreda B&H Thermal Power Plants	partner	Saradnja sa privredom	Energetika	2016.
120.	Zeleni ekonomski razvoj - povećanje energetske efikasnosti u javnim zgradama, UNDP BiH -16-035-GEDEnv-MEF-P	partner	UNDP	Procesno, energetska i okolinsko inženjstvo	2–10/2016.
121.	Quality Improvement of Master Study-QIMSEE	partner	Norway, Herd Energy program	Procesno, energetska i okolinsko inženjstvo	2014–2017.
122.	Model-prototip toplotne baterije na bazi materijala s faznom promjenom (PCM baterija)	koordinator	MCP BiH	Procesno, energetska i okolinsko inženjstvo	2016/17.
123.	Optimiranje performansi mehatroničkih sistema primjenom tehnike fizikalnog modeliranja	koordinator	FMON	Tehničke nauke	3/2016–12/2016.
124.	Numeričko i eksperimentalno istraživanje uticaja vibracija na tačnost rada obradnih sistema	koordinator	Mašinski fakultet/MONKS	Mašinski proizvodni inženjering	2016.
125.	Modeliranje i optimizacija parametara procesa rezanja specijalnih čelika	koordinator	Mašinski fakultet/MONKS	Mašinski proizvodni inženjering	2016.
126.	Istraživanje zagađenosti zraka u sarajevskoj kotlini upotrebom bespilotnih letjelica za mjerenje temperaturnih inverzija	Koordinator	KS	Primijenjena fizika	7/2016–12/2016.
127.	E- biblioteka Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu	koordinator	Mašinski fakultet – VLASTITA SREDSTVA	Racunarsko inženjstvo	2016.
128.	Međunarodni simpozij Muzika u društvu	koordinator	FMON; KS	Humanističke nauke	2016.
129.	Časopis Muzika	koordinator	FMON; KS	Humanističke nauke	2016.
130.	Obilježavanje 120 godina rođenja prvog bh. Etnomuzikologa fra dr. Branka Marića	koordinator	FMON	Humanističke nauke	2016.
131.	iMARECULTURE	Partner	H2020		11/2016 – 11/2019.
132.	BITNET	Partner	H2020/COSME		12/2016 – 12/2018.
133.	Zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava u Republici Bosni i Hercegovini 1991-1995.	Koordinator	vlastita sredstva/donacije	društvene nauke (multidisciplinarno)	
134.	Prvi korpus Armije R BiH	Koordinator	vlastita sredstva/donacije	društvene nauke (multidisciplinarno)	
135.	Politička i vojna dešavanja na području Grada Mostara u periodu 1992-1995.	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	historija	2020.
136.	Zločini na području Općine Olovo 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	interdisciplinarni (sociološki, historijski, vojno – historijski, psihološki i politološki)	2017.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
137.	Sigurne zone un-a u BiH 1993-1995. godine	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	historija	2020.
138.	Zločini nad djecom u gornjem Podrinju 1992-1995. i posljedice na porodicu	Koordinator	vlastita sredstva	sociologija	2020.
139.	Demografski gubici tokom agresije na R BiH 1992-1995. u Općini Glamoč	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	sociologija demografija	2017.
140.	Zločini u Kotorskom 1992.	Koordinator	vlastita sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	
141.	Žrtve Sarajeva u opsadi 1992-1996.	Koordinator	vlastita sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	
142.	Genocid na području Općine Rogatica	Koordinator	vlastita sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	2021.
143.	Genocid u Grapskoj 1992.	Koordinator	vlastita sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	2017.
144.	Mirovni planovi i razvoj operacija na ratištu u BiH 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	
145.	Zločini nad Srbima u Sarajevu 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	
146.	Seksualno zlostavljanje žena u BiH 1992-1995. u svjetlu teorije i prakse međunarodnog prava	Koordinator	vlastita sredstva	pravo	2018.
147.	Genocid na području Općine Rudo	Koordinator	vlastita sredstva	sociologija	
148.	Genocid na području Općine Čajniče	Koordinator	vlastita sredstva	sociologija	
149.	Demografski gubici tokom agresije na BiH 1992-1995 – Općina Mostar	timski rad	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	sociologija	
150.	Oružani sukobi u srednjoj Bosni	Koordinator	vlastita sredstva	historija	
151.	Zločini na području Višegrada	Koordinator	vlastita sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	2020.
152.	Zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava nad muslimanima (Bošnjacima i Albancima) u plavsko-gusinjskoj oblasti 1912-1913.	Koordinator	donacije	historija	
153.	Živjeti i mrijeti sa istinom - genocid nad Bošnjacima Jajca, Jezera i Šipova	timski rad	donacije	društvene nauke (multidisciplinarno)	
154.	Genocid u Podrinju 1992-1995.	Koordinator		pravo, politologija, sociologija	2022.
155.	Armija RBiH-nastanak, formiranje, organizacija i razvoj odbrane RBiH 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva/donacije	historija	
156.	Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore pred Međunarodnim sudom u Hagu	Koordinator	vlastita sredstva/donacije	historija, pravo	

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
	zbog kršenja konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida				
157.	Zločin u Foči 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	historija	
158.	Zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava na području Općine Ilidža 1992-1996.	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS	društvene nauke (multidisciplinarno)	2018.
159.	Genocid nad Bošnjacima 1992. – 1995.	Koordinator	vlastiti sredstva	društvene nauke (multidisciplinarno)	
160.	Logori na području Sarajeva 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	pravo, politologija, sociologija	
161.	Genocid u Bratuncu 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	pravo, politologija, sociologija	
162.	Djeca u Sarajevu – žrtve zločina 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	historija	2018.
163.	Zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava počinjeni na području Općine Zvornik u periodu 1992. - 1995. godine	timski rad	donacije	sociologija	2021.
164.	Ideologija neofašizma i genocid- primjer Bosna i Hercegovina	Koordinator	vlastita sredstva	sociologija	
165.	Masovna ubistva civila u Sarajevu za vrijeme opsade 1992-1995.	Koordinator	vlastita sredstva	historija	
166.	Jezik i stil bh. pisaca 20. stoljeća – reaktivirani projekt iz 1991. Jezik bh. pisaca XX vijeka	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	Humanističke nauke, Jezik i književnost	Stalni projekat
167.	Bosanskohercegovački lingvistički atlas u saradnji s ANUBiH i Slavističkim komitetom BiH - (u proceduri)	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016–2022.
168.	Analiza pisanih spomenika bosanskog jezika od 1189. do 1907.	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2013–2017.
169.	Paleografija, fonetika i fonologija bosanskih srednjovjekovnih povelja	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2015–2019.
170.	Leksičke varijante Čajničkog evanđelja	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016–2020.
171.	Tipovi sintaksičkog ambigviteta u bosanskom jeziku	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016.
172.	Značenje i distribucija vremenskih glagolskih oblika u publicističkom stilu standardnog	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	Humanističke nauke,	2016–2020.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
			(redovna sredstva dotacije)	Jezik i književnost	
173.	Riječi perzijskog porijekla u bosanskom jeziku	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016–2017.
174.	Sintaksa govora Bosne i Hercegovine	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2015–2019.
175.	Fonetsko-fonološki sistem istočnobosanskog govornog tipa u anketi Pitanja o govoru prostoga naroda (1897) i Bosanskohercegovačkom dijalekatskom kompleksu (1975–1986)	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2015–2019.
176.	Jezički izraz „Varice“ fra Antuna Kneževića	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (redovna sredstva dotacije)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2012–2016.
177.	Jezik Alije Nametka	Koordinator	Vlastiti prihodi	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016–2017.
178.	Od epske pjesme do standardnog jezika	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (ranije finansiran projekt)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2013–
179.	Govor Bošnjaka Inegiola u Turskoj	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (ranije finansiran projekt)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2012–
180.	Jezik i grafija Kopitarovog bosanskog četveroevandelja	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (ranije finansiran projekt)	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2014–
181.	Miris dunja – odabrane sevdalinke iz BiH: izbor sevdalinke na bosanskom i engleskom jeziku	Koordinator	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2014–2017.
182.	Kulturna i društvena historija naroda Bosne i Hercegovine – udžbenik za dopunsku nastavu za V, VI, VII, VIII/IX razred osnovne škole, prema Nastavnom planu i programu za predmete dopunske nastave u osnovnoj i srednjoj školi za djecu u inostranstvu	Koordinator	Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016.
183.	Bosanskohercegovačko kulturno naslijeđe u kontekstu međunarodnih odnosa	Koordinator	Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016.
184.	Izrada elektronskog korpusa bosanskog jezika	Koordinator	Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo	Humanističke nauke, Jezik i književnost	2016–
185.	Historija djetinjstva u BiH u 20. st.	Koordinator	FMON	Humanističke nauke	2016–2017.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
186.	Razbojništvo i pobuna na prostoru BiH kroz historiju	Koordinator	Kanton Sa	Human.nauke	2016–2017.
187.	Politička uloga vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini u drugoj polovini 20. stoljeća	Koordinator	FMON	Humanističke nauke	2016–2017.
188.	Sarajevo 1977-1984. Uloga Olimpijade u razvoju grada	Koordinator	Kanton Sa	Humanističke nauke	2016–2017.
189.	Izvori za historiju Crne Gore u arhivima BiH i izvori za historiju BiH u arhivima Crne Gore	Partner	FMON Bilateralna saradnja	Humanističke nauke	2016–2017.
190.	Bošnjaci u Drugom svjetskom ratu	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	12/2014 – 12/2018.
191.	Društveno-političke prilike u Hercegovačkom sandžaku od Žitvanskog do Karlovačkog mira (1606-1699.)	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	6/2013–6/2017.
192.	Dr Milan Srškić – jedna politička karijera	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	12/2012 – 12/2016.
193.	Nepoželjni na području Bosne i Hercegovine za vrijeme uprave Nezavisne države Hrvatske	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	8/2013–8/2017.
194.	Drumsko razbojništvo u srednjovjekovnoj Bosni	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	7/2013–7/2017.
195.	„Hrvatsko proljeće“ u Bosni i Hercegovini (1967-1972.)	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	2016.
196.	Bosna i Hercegovina 1953-1965.	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	12/2011 – 12/2016.
197.	Modernizacija Sarajeva 1971-1984. godine	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	7/2013–7/2017.
198.	Vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini 1991 – 1996.	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	6/2013–6/2017.
199.	Nacionalne manjine u Bosni i Hercegovini (1918-1941.)	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	7/2013–7/2017.
200.	Od osporavanja do pokušaja uništenja identiteta – Bosna i Hercegovina između parlamentarnog i totalitarnog iskustva (1935-1941.)	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	12/2014 – 12/2018.
201.	Privilegovana zemaljska banka za Bosnu i Hercegovinu i njezina djelatnost 1895-1914. godine	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	6/2013–6/2017.
202.	Stjepan II Kotromanić i njegovo doba	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	6/2013–6/2017.
203.	Politička djelatnost Branka Mikulića 1965-1989. godine	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	12/2012 – 12/2016.
204.	Prevod opširnog popisa sandžaka Bosna br. 379. (Defter – i mufessal liva –i Bosna No. 379.)	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	12/2012 – 12/2016.
205.	Bosna i Hercegovina i njeni nacionalno-kulturni fenomeni u javnim, kulturnim i naučnim raspravama i publicistici (1967-1974.)	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	5/2013–12/2017.
206.	Svakodnevni život u Bosni i Hercegovini od 1850-1914.	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	1/2012–1/2017.
207.	Velike poplave u Bosni i Hercegovini tokom XX stoljeća	Koordinator	Vlastita sredstva	Humanističke nauke	2016.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
208.	Istraživanje bioaktivnosti halogeniranog boroksina: Analiza promjene biohemijskih parametara krvi i patohistološka opservacija odabranih organa pacova nakon tretmana subletalnim dozama halogeniranog boroksina - dikalij-trioksohidroksitetrafluorotriborata $K_2(B_3O_3F_4OH)$	Koordinator	Privatni sektor	Biološke nauke	2/2016–2/2017.
209.	Istraživanje potencijala halogeniranog boroksina u tretmanu inducirane upalne reakcije kože na in vivo modelu pacova	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Biološke nauke	2/2017–2/2018.
210.	Istraživanje antitumorskog i citotoksičnog potencijala odabranih bioaktivnih spojeva u kulturama ćelija Burkittovog limfoma i normalnih humanih limfocita	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Biološke nauke	2/2017–2/2018.
211.	Analiza citotoksičnih svojstava ekstrakata <i>Micromeria pulegium</i> (Rochel) Benth u kulturi tumorske ćelijske linije	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Biološke nauke	2016–2017.
212.	Komparativna analiza efikasnosti PowerPlex 16 i PowerPlex Fusion multipleks STR lokusa u procesu humane forenzičke individualizacije	Koordinator	Kantonalni (Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo)	Biološke nauke	11/2016–11/2017.
213.	Ispitivanje genskih varijanti (polimorfizama) povezanih sa odgovorom organizma na prehranu i tjelesnu aktivnost	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Biološke nauke	6/2015–6/2017.
214.	DNK tipizacija humanih arheoloških ostataka u Bosni i Hercegovini	Koordinator	Privatni sektor	Biološke nauke	01/2016.
215.	Razvoj multiplex sistema za simultanu identifikaciju transgenih formi kukuruza	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Biološke nauke	2016–2017.
216.	Identifikacija genetičkih indikatora fitoremedijacionog potencijala autohtonih bh. biljaka	Koordinator	Kantonalni (Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih Kantona)	Biološke nauke	11/2016–11/2017.
217.	Uspostavljanje sistema za fitoremedijaciju pomoću biljnih vrsta koje imaju sposobnost akumulacije teških metala	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarst	Biološke nauke	2017.

R. br.	Naziv projekta	Pozicija u projektu (Koordinator /partner)	Izvor finansiranja	Oblast	Period
218.	Tehnologija genotipizacije tumorskih glasnika kao osnov za ranu i neinvazivnu karakterizaciju tumora prostate	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo)	Biološke nauke	07/2016–07/2017.
219.	Molekularno-genetička detekcija bh. populacija roda <i>Helleborus</i> u cilju bioaktivne karakterizacije	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Biološke nauke	06/2015–06/2016.
220.	Razvoj i informaciono unapređenje regionalne baze podataka o biodiverzitetu – REBIDA	Koordinator	Entitetski (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke)	Biološke nauke	07/2016–07/2017.
221.	Genetic and bioactivity characterization of some endemic B&H Lamiaceae	Koordinator	Program/fond specijalizirane međunarodne institucije (ICGEB)	Biološke nauke	01/2015–12/2016.
222.	Increasing the yield and consumption of Norwegian Pear	Koordinator	Program/fond specijalizirane međunarodne institucije (The Norwegian Research Council)	Biološke nauke	01/2015–12/2016.
223.	Procjena stanja populacija mladice (<i>Hucho hucho</i> L.) i filogenetski odnosi njihovih populacija iz rijeka Lim i Una na osnovu genetskih markera (mikrosatelita i mitohondrijalne DNK)	Partner	Program bilateralne naučne saradnje (BiH i Crna Gora)	Biološke nauke	2016–2017.
224.	DNK analiza populacija krpelja sa najfrekvencijih izljetišta na teritoriji Kantona Sarajevo na prisustvo bakterija iz roda <i>Borrelia</i> , uzročnika lajmske bolesti	Koordinator	Kantonalni (Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo)	Biološke nauke	11/2016–11/2017.
225.	Rekonstrukcija parcijalnih humanih i životinjskih DNK profila arheoloških skeletnih ostataka	Koordinator	Privatni sektor	Biološke nauke	10/2016–10/2017.
226.	Genetička varijabilnost rase kokoši banatski gološijan	Koordinator	Privatni sektor	Biološke nauke	12/2016–12/2017.
227.	Vojno uređenje Bosanskog ejaleta u 17. stoljeću (od nastanka ejaleta 1580. do Karlovačkog mira 1699)	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / historija	2014–2018.
228.	Granice Bosne u ranom Novom vijeku: od 1463. do kraja 17. stoljeća	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / historija	2016–2020.
229.	Kandijski rat (1645-1669) i njegovi odjeci u Bosanskom ejaletu (2012.-2016.), dr. Fazileta Hafizović	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / historija	2012–2016.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
		postojećeg makroprojekta			
230.	Sarajevo u XVII stoljeću	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / historija	2013–2016.
231.	Sidžil Tuzlanskog kadiluka (1643-1645) – (01.04.2015.-31.12.2018.) mr. Nihad Dostović	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / historija	04/2015 – 12/2018.
232.	Poetičke osnove bošnjačke književnosti na orijentalnim jezicima	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	06/2009 – 05/2017.
233.	U potrazi za kulturalnim identitetom: autobiografija, autoreferencijalna fikcija i memoari u književnosti Bošnjaka na orijentalnim jezicima	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	07/2014 – 12/2018.
234.	Prozne forme na perzijskom jeziku	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	2014–2016.
235.	Standardni bosansko-turski rječnik	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	07/2015 – 12/2020.
236.	Katalogizacija arapskih i perzijskih rukopisa Muzeja Hercegovine u Mostaru	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	01/2016 – 12/2016.
237.	Al-'Awā'il u arapskoj književnosti: Djelo Muḥāḍara al-'awā'il wa mušāmara al-'awāḥir Ali-dedea Bošnjaka	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	2015–2019.
238.	Fadailska djela na orijentalnim jezicima u osmanskoj pisanoj tradiciji na Balkanu	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	01/2015 – 12/2018.
239.	Katalogizacija turskih i bosanskih rukopisa Muzeja Hercegovine u Mostaru	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	01/2016 – 12/2016.
240.	Svakodnevni život u Sarajevu u prvoj polovini XIX stoljeća i Medžmua Mula Mustafe Firakije	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru postojećeg makroprojekta	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / jezik i književnost	2015–2019.
241.	Iluminacije i minijature rukopisa u sarajevskim rukopisnim zbirkama: likovno umjetnička obrada i povijesna kontekstualizacija	Samostalni radni zadatak/ projekt u okviru	Budžet Kantona Sarajevo	Humanističke znanosti / historija umjetnosti	2016–2018.

<i>R. br.</i>	<i>Naziv projekta</i>	<i>Pozicija u projektu (Koordinator /partner)</i>	<i>Izvor finansiranja</i>	<i>Oblast</i>	<i>Period</i>
		postojećeg makroprojekta			

Tabela 3: Učešće UNSA u naučnim i stručnim projektima

Aktivnosti na izradi Strategije i Akcionog plana za unapređenje istraživačkog potencijala na Univerzitetu u Sarajevu

U okviru projekta Re@WBC – Jačanje istraživačkih potencijala u visokom obrazovanju za razvoj regiona ZB (*Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region*) u 2016. godini izrađena je Strategija ljudskih resursa za istraživače (HRS4R) sa Akcionim planom Univerziteta u Sarajevu, u cilju aplikacije UNSA za nagradu EK *Izvrstnost u istraživanju (HR Excellence in Research)*. U skladu sa Odlukom Senata sa druge tematske sjednice, koja je održana 14. novembra 2016. godine, Univerzitet u Sarajevu je usvojio spomenute dokumente, čime su ostvareni preduvjeti za aplikaciju za dobivanje nagrade/loga *Izvrstnost u istraživanju*.

U periodu između oktobra i decembra 2016. godine, intenzivirane su aktivnosti na promociji evropskih dokumenata kojima je reguliran rad i zapošljavanje istraživača: Povelja za istraživače i Procedure za zapošljavanje istraživača (*The European Charter for Researchers and The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers*), a u okviru aktivnosti RE@WBC projekta. Održana su dva seminara o naprijed spomenutim dokumentima koje je Evropska komisija usvojila 2005. godine u vidu preporuka za istraživačke institucije. Na seminarima je učestvovalo preko 100 predstavnika organizacionih jedinica odgovornih za oblast nauke i naučnoistraživačkog rada, voditelja programa III ciklusa studija, kao i doktoranata Univerziteta u Sarajevu.

Podrška naučnoistraživačkom i umjetničkoistraživačkom radu *Bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu*

Bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu čine biblioteke, bibliotečko-informacioni centri i informaciono-dokumentacioni centri na 22 fakulteta/akademije, 5 instituta, 1 centru i 3 pridružene članice. Na usluzi studentima i nastavnicima Univerziteta u Sarajevu stoji ukupno 596.237 knjiga, 15.491 magistarskih i doktorskih radnji, te nešto više od 23.800 primjeraka ostale građe.

	Knjige	Periodika	Neknjižna grada	Specijalne zbirke	Godišnji priliv knjiga (2016)
Akademija likovnih umjetnosti	8861	47	45	0	32
Akademija scenskih umjetnosti	4000	32	7600	0	33
Arhitektonski fakultet	7517	223	0	0	64
Ekonomski fakultet	131540	700	450	18675	1072
Fakultet islamskih nauka	21450	87	46	0	667
Fakultet političkih nauka	6873	46	0	0	402
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	4871	411	381	0	196
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	11037	7051	0	0	0
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	8596	5	0	0	21
Fakultet zdravstvenih studija	4101	19	0	0	102
Farmaceutski fakultet	773	9	0	0	0
Filozofski fakultet	142729	82595	1126	88	2159
Gradevinski fakultet	15004	0	0	0	4
Katolički bogoslovni fakultet	67000	248	0	1500	2000
Mašinski fakultet	8057	0	0	0	384
Medicinski fakultet	21160	37	0	0	547
Muzička akademija	7335	8	12596	0	5
Pedagoški fakultet	49	64	0	0	161
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	9979	74	0	0	209
Pravni fakultet	60000	2300	0	986	0
Prirodno-matematički fakultet	29434	1500	0	0	200
Stomatološki fakultet sa klinikama	4464	38	100	0	3
Šumarski fakultet	8691	123	0	0	273
Veterinarski fakultet	12716	87	0	0	0
	596237	95704	22344	21249	8534

Građa stoji na usluzi za ukupno 32.688 korisnika bibliotečko-informacionog sistema:

	Broj osoblja	Broj korisnika studenata	Broj korisnika nastavnog osoblja	Broj ostalih korisnika
Akademija likovnih umjetnosti	1	410	74	0
Akademija scenskih umjetnosti	1	100	30	30
Arhitektonski fakultet	1	583	99	53
Ekonomski fakultet	6	4000	113	50
Fakultet islamskih nauka	1	261	39	10
Fakultet političkih nauka	4	3012	92	54
Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije	2	1135	30	80
Fakultet sporta i tjelesnog odgoja	1	900	25	50
Fakultet za saobraćaj i komunikacije	1	763	28	0
Fakultet zdravstvenih studija	1	565	13	0
Filozofski fakultet	10	3545	217	51
Gradevinski fakultet	1	1022	55	0
Katolički bogoslovni fakultet	1	100	20	62

Mašinski fakultet	1	1209	57	0
Medicinski fakultet	4	980	121	0
Muzička akademija	2	299	45	0
Pedagoški fakultet	2	550	50	50
Poljoprivredno-prehrambeni fakultet	1	1104	62	0
Pravni fakultet	3	4667	0	0
Prirodno-matematički fakultet	2	2000	160	1000
Stomatološki fakultet sa klinikama	1	803	39	163
Šumarski fakultet	1	994	32	5
Veterinarski fakultet	2	507	80	40
	50	29509	1481	1698

III-6 Umjetničko istraživanje i umjetnički rad

Umjetničko istraživanje i umjetnički rad se realizira unutar Grupacije umjetnosti koju čine Akademija likovnih umjetnosti, Akademija scenskih umjetnosti, te Muzička akademija. Tokom 2016. godine zabilježeno je 304 umjetničkih postignuća na Univerzitetu u Sarajevu (37 solističkih koncerata, 22 orkestarske izvedbe, 43 radionice, 20 samostalnih izložbi, 66 kolektivnih izložbi, 13 pozorišnih predstava, 7 filmova, 53 epizode igranog programa.

Ključna postignuća

Akademija scenskih umjetnosti

U cilju unapređenja kvaliteta nastave i harmoniziranja nastavnog procesa između odsjeka inovirani su nastavni planovi i programi na svim odsjecima. Programi su prilagođeni vremenu i savremenim tokovima u scenskim umjetnostima i medijskoj praksi. Naši studenti, iako studiraju na različitim odsjecima, u praksi će svoje vještine i umjetnost profesionalno realizirati kroz timski rad, upravo sa profesijama koje se izučavaju na drugim odsjecima. Realizacijom novih programa studenti svih godina imaju mnogo više zajedničke nastave, što je za njih od neprocjenjive koristi, jer ostvaruju bolje rezultate i pripremaju se za prirodu rada u profesionalnoj praksi. Ovakva organizacija nastave ima značajne efekte u racionalizaciji nastave i smanjenju troškova.

Borba za obezbjeđivanje zakonskih preduvjeta neophodnih za nastavak izgradnje nove zgrade je konačno završena. Obezbijeđeni su svi administrativni preduvjeti za nastavak gradnje. Također, kroz sinhroniziran rad Akademije, Rektorata UNSA, Vlade KS i Zavoda za izgradnju Kantona sačuvane su finansije koje od ranije stoje na raspolaganju i u budžet za 2017. su planirana nova, značajna sredstva, tako da ne postoje prepreke da se sa početkom građevinske sezone nastave i u kontinuitetu završe radovi na novoj zgradi ASU.

U cilju stvaranja što boljih uvjeta za izvođenje nastavnog procesa nastavili smo kontinuitet osavremenjivanja tehničke baze koja je neophodan preduvjet za držanje koraka sa standardima industrije. U okviru nabavke informatičke, scenske, audio, video, rasvjetne, pa i sportske opreme, izdvaja se nabavka kamere koja konačno predstavlja stvarnu bazu za razvoj grupe AV umjetnosti, ali nije beznačajna činjenica i za razvoj BiH kinematografije u cjelini, naročito debitanta i mladih autora, jer im se stavlja na raspolaganje. Na ovaj način nastojimo pokazati svijest o društvenoj odgovornosti koje institucije poput naše trebaju da imaju u društvu.

Uspješno su provedeni zadaci iz nastavne produkcije, što znači da smo i ove godine napisali, isproducirali, izrežirali, odglumili, smontirali, smiksali, snimili veliki broj, nekoliko desetina, teatarskih vježbi, filmova, drama, i scenarija. Ta produkcija čini osnovu repertoara Otvorene

scene Obala, ali i profesionalnih teatarskih kuća, poput Kamernog teatra, Sartra i Pozorišta mladih. Neki od studentskih radova su uvršteni u repertoar kazališta u Hrvatskoj, što smatramo velikim uspjehom. Mnogi radovi su učestvovali na domaćim i međunarodnim festivalima na kojima su i nagrađivani.

U nedostatku kvalitetne kritičke, umjetničko-naučne i naučne teorije u oblasti scenskih umjetnosti pokrenuto je izdavanje časopisa za kulturu i umjetnost PAPIR.

Sa uspjehom je nastavljena saradnja sa Sarajevo film festivalom. Na ASU je organiziran Talent kampus, a dogovoreni su i novi oblici saradnje i zajedničkog djelovanja kroz projekte koje razvija SFF ili ASU, a koji uključuju različita polja djelovanja, od razvoja scenarija do produkcije, promocije i distribucije filmskih projekata.

Sa uspjehom je priveden kraju međunarodni Tempus projekat koji je realiziran kroz protekle tri godine u saradnji sa srodnim školama iz Slovačke, Slovenije, Srbije, Albanije, Bugarske i Bosne i Hercegovine.

Teatarski segment projekta Regionalne mreže akademija „Pravda je sa uspjehom“ okončan je i imao premijeru u Zagrebu. Zatim je predstavljen u Beogradu (Bitef), Skoplju (MOT festival) i festivalu Mess-u Sarajevu.

Prošle godine je sa uspjehom započet filmski dio projekta Regionalne mreže akademija, završen je razvoj scenarističke građe, za ovu godinu je planirana produkcija filmova.

Realizirano je više gostovanja nastavnika i priznatih profesionalaca iz zemlje i inostranstva.

Naši studenti i profesori su u prošloj godini predavali i profesionalno radili širom svijeta. Za taj svoj rad su nagrađivani. Bili su najbolji pisci, glumci, reditelji, producenti na festivalima i umjetničkim konkursima u Bosni i Hercegovini i izvan nje: u Zagrebu, Beogradu, Novom Sadu, New Yorku, Berlinu... Nagrade su dobijali: Adnan Lugonić, nekoliko nagrada za dramski tekst, prof. Srđan Vuletić, za režiju u teatru, van. prof. Elma Tataragić za režiju kratkog filma, student Mirza Skenderagić za dokumentarni film, studenti Amar Spahić i Alen Alilović nekoliko nagrada za dokumentarni film.

Ipak, izdvajamo uspjeh filma Smrt u Sarajevu u režiji van. prof. Danisa Tanovića, direktora fotografije doc. Erola Zubčevića i u produkciji van. prof. Amre Bakšić-Čamo, u kojem su sjajne uloge ostvarili naši bivši studenti i profesori - Muhamed Hadžović, Vedrana Seksan, Izudin Bajrović, Aleksandar Seksan, Edin Avdagić, Rijad Gvozden, Boris Ler i drugi.

Otvorena scena Obala je u 2016. godini nastavila tamo gdje je i započela sa svojim ponovnim radom 2015. godine. Najbitnija stvar za Obalu je kontinuirani repertoar sačinjen od ispita koji direktno izlaze iz nastavne produkcije svih odsjeka na Akademiji. Kontinuitetom se stvara profesionalni odnos svih struktura koji utiču na samu produkciju izvedbi i kvalitet koji je našim studentima neophodan za profesionalno usavršavanje. Uz brojne probleme koji nas prate, a u

prvom redu nedostatak prostora i ljudstva, uspijevamo uz ogroman entuzijazam i ljubav prema našoj umjetnosti da redovno repriziramo naše ispitne predstave. U protekloj godini odigrano je preko trideset predstava, nekoliko filmskih projekcija i dva muzička sadržaja od kojih je jedan realiziran u saradnji sa Muzičkom akademijom. Naša scena je često premala da bi primila sve zainteresirane koji nas žele posjetiti. Ulaz na naše predstave je besplatan, tako da smo dostupni svima onima koji žele da posjećuju pozorište a iz materijalnih razloga im to možda i nije dostupno na način na koji bi željeli. Skrenuli smo pažnju javnosti na naše događaje i primjetan je veliki broj mladih ljudi koji nas redovno posjećuju. Sigurni smo da ćemo ovim putem zainteresirati te mlade ljude pri njihovom odabiru za upis na visokoškolsku ustanovu kao što je Akademija scenskih umjetnosti. Već sada na zadnjim upisnim rokovima broj prijavljenih kandidata raste na svim odsjecima. Treba istaći i činjenicu da u studentskim radovima nerijetko učestvuju i profesionalni glumci što daje poseban štih našim predstavama. Otvorena scena Obala je u 2016. godini učestvovala i u svom prvom koprodukcijском aranžmanu sa BNP iz Zenice. Dobili smo profesionalnu predstavu "Svakog trena mislim na te zemljo moja" sačinjenu od naših studenata, profesora i profesionalnih glumaca iz Zenice. U narednoj godini idemo dalje i pokušat ćemo napraviti još jedan iskorak, gdje želimo uvezati sve umjetničke Akademije, na način da ćemo kreativnim putem zblžavati studente i njihov poziv činiti još potpunijim.

Muzička akademija

I ove godine uspješno su realizirani festivali „Sarajevo Chamber MusicFfest“ i „Majske muzičke svečanosti“, kao i međunarodni simpozij „Muzika u društvu“.

SCMF- Već tradicionalni, šesti po redu, Sarajevo Chamber Music Festival & Institute sa svojim desetodnevним programom u okviru godišnje djelatnosti koju kreira direktorij projekta na čelu s dekanom Muzičke akademije u Sarajevu, članovima Manhattan String Quarteta i timom sarajevskih umjetnika i eksperata na polju umjetničke muzike, realiziran je u drugoj polovini mjeseca augusta dok je koncertni program održan u periodu od 31. augusta do 4. septembra 2016. godine u Sarajevu. Tema ovogodišnjeg festivala koja se izrodila iz dugogodišnje saradnje Muzičke akademije u Sarajevu i Manhattan String Quarteta iz New Yorka, bila je Dom / Home. Promotivna kampanja i distribucija materijala u vidu banera, plakata brošura i letaka festivala započela je u mjesecu junu 2016. godine, a vizeuelni identitet ovogodišnjeg festivala nastao je u saradnji sa dizajnerskim timom Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu, što je doprinijelo regionalnoj i međunarodnoj percepciji festivala, ali također i učvrstilo vezu između dvije akademije čiji nastavak saradnje je planiran kako u okvirima narednih izdanja Festivala tako i u realizaciji drugih projekata Muzičke akademije u Sarajevu. Kao i prethodnih godina, pored kvalitetnog koncertnog programa u kojem su učestvovali vrsni muzičari svjetskog renomea iz zemlje i inostranstva poput lutnjiste Edina Karamazova, pijaniste Bernarda Rosea, članova Manhattan String Quarteta i violinistice Deborah Wong, te violončelistice Belme Alić, ovogodišnje izdanje festivala ponudilo je i osvježene postavljajući akcenat na promociju mladih generacija bosanskohercegovačkih i regionalnih muzičara čime je pored već tradicionalnog predstavljanja polaznika Instituta koji čini 50 mladih muzičara iz regije, ansambl u fokusu bio Gudački orkestar Muzičke akademije

koji je „rame uz rame“ sa već oformljenim muzičkim imenima iznio sav koncertni program festivala, na taj način zadržavajući kredibilitet Muzičke akademije u Sarajevu, njenih predavača, eksperata i pedagoga. Brojka od 5000 posjetitelja koji su svake večeri do posljednjeg mjesta punili koncertnu dvoranu Doma oružanih snaga BiH uveliko govori o značaju sarajevskog festivala kamernе muzike i izrazitoj zainteresiranost publike za sve sadržaje njegova programa. Vođeni idejom o muzici kao jednom od nužnih ljudskih prava, svi sadržaji Sarajevo Chamber Music Festivala za publiku su bili besplatni, dok je Festival sa ovogodišnjom temom Home / Dom učinio još veći prodor umjetničke muzike u svakodnevicu sarajevske publike, ušavši sa svojim ansamblima u njihove domove, nudeći im besplatne mini koncerte za njihove obitelji, te organiziravši niz predstavljanja i koncerata u drugim javnim institucijama gdje se poseban akcenat postavio i na one članove našeg društva koji su većinski marginalizirani.

Majske muzičke svečanosti – ove godine je organiziran deveti po redu festival „Majske muzičke svečanosti“. Festival prezentira najistaknutije bh. umjetnike koji znanje stječu pod okriljem Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu. Festival je zatvoren 01. 06. 2016. godine koncertom Muzičke akademije i Sarajevske filharmonije u Narodnom pozorištu.

Međunarodni simpozij „Muzika u društvu“ – Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu i Muzikološko društvo FBiH od 20–22. 10. 2016. u okviru jubilarnog 10. Međunarodnog simpozija „Muzika u društvu“ ugodili su preko 50 renomiranih imena iz svijeta muzičke nauke. Izlagači, iz ukupno 13 zemalja, raspravljali su o nekoliko glavnih simpozijских tema: muzikolozi o kompozitorstvu u historiji muzike „malih naroda“, etnomuzikolozi o izazovima urbane kulture, dok se na području muzičke teorije i pedagogije govorilo o pitanjima muzike u odnosu na historiju, teoriju i praksu. Pored glavnih tematskih oblasti simpozij je obuhvatio i teme posvećene novim istraživanjima u segmentu muzikologije, muzičke pedagogije i teorije, te aplikativne (etno)muzikologije.

Akademija likovnih umjetnosti

U toku 2016. godine izveden je Projekat grafike multioriginalne Bosne i Hercegovine –kao projekat koji je već realiziran u Počitelju i u Bosanskoj Krupi, kao projekat koji je istovremeno značajan zbog saradnje Akademije likovnih umjetnosti iz Sarajeva, Akademije iz Širokog Brijega, Pedagoške akademije „Džemal Bijedić“ iz Mostara, Akademije likovnih umjetnosti Trebinje kao i Akademije umjetnosti iz Banja Luke. Održane su radionice i izložbe studentskih radova.

Nastavljena je saradnja sa EU Info centrom kroz projekat u kojem učestvuju akademije likovnih umjetnosti iz Bosne i Hercegovine kroz niz izložbi i foruma. - Izložba umjetničkih radova studenata i panel diskusija na temu ljudskih prava i podršci Evropske unije Bosni i Hercegovini. Izložba je rezultat saradnje EU info centra (EUIC) i sve četiri bh. akademije likovnih umjetnosti: Akademije umjetnosti u Banja Luci, Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu, Akademije likovnih umjetnosti u Trebinju i Akademije likovnih Umjetnost Široki

Brijeg. Četvero studenata, po jedan sa svake akademije, su nagrađeni za najbolje radove sa trodnevnom studijskom posjetom prestižnoj akademiji likovnih umjetnosti Brera u Milanu.

Izložba i konferencija u Mostaru: Susreti dekana i nastavnika sa Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, Fakulteta likovnih umjetnosti Beograd, Akademije likovnih umjetnosti Podgorica, i dekana sa Akademija likovnih umjetnosti Sarajevo, Akademije likovnih umjetnosti Trebinje, Akademije likovnih umjetnosti Široki Brijeg.

Otvoreni atelje studenata – Kolonija Počitelj. U okvirima svog djelovanja Kolonija okuplja umjetnike iz cijele zemlje i svijeta gdje se u podneblju neobične ljepote, čudesnog ambijenta i nesvakidašnje stvaralačke atmosfere umjetnici - slikari, kipari i grafičari druže, razmjenjuju iskustva i ostvaruju kontakte.

Održan je regionalni festival dizajna i umjetnosti Pop Up Sarajevo koji samostalno organiziraju studenti Grafičkog dizajna ALU. Tema ovogodišnjeg Pop-Up! –a je animacija. U Sarajevu su učestvovali animatori, ilustratori i kreativci iz cijele regije. Festival se odvija kroz predavanja, radionice i izložbe.

Dvije prestižne Red Dot nagrade za produkt dizajn 2016. Prof. Salih Teskeredžić sa Odsjeka za produkt dizajn i ove je godine osvojio čak dva priznanja Red Dot za naslonjač Dedo i sto Tink koji su dizajnirani za kompaniju „Gazzda“ na ceremoniji koja je održana 4. jula u Essenu, u Njemačkoj.

Izložba u okviru projekta In Parallel 2016./ Sarajevo – Graz koja je realizirana između ALU Sarajevo i Galerie Atelier ARTis iz Graza, Austrija. "In Parallel" je grupna izložba nastala kao rezultat suradnje između Štajerskih i bh. autora mlađe generacije, a koja se realizira treći put za redom. U projektu je učestvovalo sedam umjetnika izabраниh selekcijom Atelijer-a ARTis, te Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu.

Akademija likovnih umjetnosti je ove godine uzela učešće u projektu „Inicijative Sarajevo Grac / umjetnost je i ovdje i tamo“, koji je organiziran pod pokroviteljstvom Ministarstva za kulturu vlade Štajerske. Pokretači ove inicijative su Ida i Lalo Srkalović, akademski slikari iz BiH koji žive i rade u Grazu, koji su za potrebe projekta, otvorili vrata svog ateljea. Koordinator projekta za 2016.godinu, ispred ALU bio je doc. Darko Šobot, pomoćnik koordinatora je bila v. ass. Renata Papišta. Na izložbama su izlagali studenti Odsjeka Kiparstvo i Odsjeka Grafika (Admir Šurković, Ena Žmirić i Armin Avdispahić)

Stolica Elle proizvođača MS&WOOD koju je dizajnirala Nataša Perković, viša asistentica na predmetu Unikatno oblikovanje na Odsjeku za produkt dizajn osvojila nagradu Zlatni ključ za najbolji proizvod Sajma namještaja u Beogradu, a biće prikazana i na Imm Cologne – sajmu namještaja u Kelnu 2017.

Studenti druge godine Odsjeka grafički dizajn Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo su učestvovali u projektu izrade idejnih rješenja za video spot 32. Internacionalnog festivala Sarajevo - "Sarajevska zima".

U okviru nastave iz oblasti Multimedije (uz mentorstvo doc. mr. Isanović) realizirali su kratke animacije kojima se najavljuje ovogodišnje izdanje Festivala koji se održava pod motom "DUŠA (duša umjetnika - duša grada)", Muziku za animacije je komponovao Eric Breton, francuski pijanist, kompozitor i šef orkestra.

Povodom dogovorene međunarodne saradnje, izložba „18. Minijature“ u organizaciji Udruge likovnih stvaralaca Zaprešić (ULS) i Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu organiziran je workshop – grafička radionica. Radovi nastali na workshopu izloženi su u galeriji Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo.

Izložba 100 plakata za eliminaciju ekstremizma - Make Extremism History. Izložba tematizira borbu protiv ekstremizma u svim oblicima, viđenu i iskazanu umijećem grafičkih dizajnera iz više od 50 zemalja svijeta. Na konkurs koji je organizacija Poster for Tomorrow objavila ove godine je stiglo 5300 prijava od kojih je za izbor kvalificirano 2970 plakata. Udruženje likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti i dizajnera BiH peti put organizira izložbu 100 najboljih plakata koji su posvećeni temama ljudskih prava. 2012. godine profesorica na katedri za grafički dizajn prof. Dalida Karić Hadžiahmetović je bila među 10 najboljih, sa temom rodne jednakosti. Plakate je odabrao žiri 100 dizajnera iz 45 zemalja, novinara i stručnjaka iz oblasti dizajna i umjetnosti, među kojima su ove godine bili grafički dizajneri Bojan Hadžihalilović i Mila Melank. Projekat se realizira u organizaciji ULUPUBIH-a, ALU Sarajevo i Poster for Tomorrow, uz podršku Ministarstva kulture Francuske, UNICEF-a i grada Pariza.

Statistički presjek

Likovne umjetnosti	Klasične likovne discipline	Novi mediji	Kombinirane	Ostalo
Samostalnih izložbi	17		4	
Kolektivnih izložbi	62		3	
Ukupno	78		7	

Muzičke umjetnosti	Vokalni	Instrumentalni	Vokalno-instrumentalni
Solistički koncerti		25	12
Orkestarske izvedbe / koncerti	1	20	1

Scenske umjetnosti	Pozorišne predstave	Igrani filmovi	Dokumentarni filmovi	Epizoda serijskog programa
	13	7	1	53

Umjetničkoistraživačka infrastruktura

Muzička akademija

Institut za muzikologiju Muzičke akademije razvio se u jedinstven centar za muzikološka i etnomuzikološka istraživanja u Bosni i Hercegovini. Opremljen je standardnom računarskom opremom, vidio i audio uređajima za snimanje, djelimično opremljen studio za digitalizaciju arhivskih snimaka. Arhiv Instituta je najveći takve vrste u Bosni i Hercegovini i može se podijeliti na dvije cjeline: muzikološku i etnomuzikološku. Muzikološki arhiv se sastoji od rukopisa i muzičkih djela bosanskohercegovačkih kompozitora Miroslava Špilera, Mladena Pozajića, Milana Jeličanina i Mladena Stahuljaka koji su svoju zaostavštinu darovali Muzičkoj akademiji u Sarajevu i koja su prikupljena istraživačkim radom. Etnomuzikološki arhiv sadrži rukopisni materijal, fotografije, crteže i zvučne snimke (sa popratnim katalozima) nastale tokom terenskih istraživanja (1953–1991). Institut za muzikologiju sadrži četiri zbirke sa snimljenih blizu 850 magnetofonskih traka, koje se tretiraju kao naučni tonski zapisi, odnosno akustički izvori koji su napravljeni tokom određenih istraživačkih projekata sa specifičnim fokusom i kontroliranim okolnostima. Najznačajniju i najveću kolekciju čine snimci iz legata akademika Cvjetka Rihtmana (1953–1974), a potom i kolekcije Miroslave Fulanović-Šošić (1960–1990), Jasne Spajić-Hadžisalihović (1970–1980) i Vinka Krajtmajera (1970–1991). Zahvaljujući suradnji sa Etnološkim muzejom iz Berlina i Phonogrammarchiv iz Beča, Institut posjeduje digitalne kopije prvih zvučnih snimaka bosanske muzike. 2015. godine kupljene su kopije dijela rukopisne kolekcije F.S. Krauss koja se odnosi na Bosnu i Hercegovinu. Od 2000. godine organiziraju se nova terenska istraživanja, a snimci i popratna dokumentacija se pohranjuju u Institutu za muzikologiju.

Centar za muzičku edukaciju s Agencijom za podršku akademskoj karijeri nastavnika i studenata je osnovan 2014. i imao je nekoliko manjih projekata koji su pokazali opravdanost osnivanja. Centar radi u višenamjenskom prostoru i koristi opremu s nekoliko drugih koristonosnih subjekata. U dogovoru s Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Centar je krajem 2015. započeo intenzivan rad na promjeni nastavnih programa za opće obrazovanje i muzičke škole, kao i organizaciju seminara za obuku nastavnika muzičke kulture i muzičkih predmeta u Kantonu Sarajevo.

Nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima

Nagrade i priznanja nastavnicima i saradnicima:

Akademija likovnih umjetnosti

Izložba 100 plakata za eliminaciju ekstremizma – Make Extremism History. Izložba tematizira borbu protiv ekstremizma u svim oblicima, viđenu i iskazanu umijećem grafičkih dizajnera iz više od 50

zemalja svijeta. Na konkurs koji je organizacija Poster for Tomorrow objavila ove godine je stiglo 5300 prijava od kojih je za izbor kvalificirano 2970 plakata.

Udruženje likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti i dizajnera BiH peti put organizira izložbu 100 najboljih plakata koji su posvećeni temama ljudskih prava. 2012. godine profesorica na katedri za grafički dizajn prof. Dalida Karić Hadžiahmetović je bila među 10 najboljih, sa temom rodne jednakosti. Plakate je odabrao žiri 100 dizajnera iz 45 zemalja, novinara i stručnjaka iz oblasti dizajna i umjetnosti, među kojima su ove godine bili grafički dizajneri Bojan Hadžihalilović i Mila Melank. Projekat se realizira u organizaciji ULUPUBIH-a, ALU Sarajevo i Poster for Tomorrow, uz podršku Ministarstva kulture Francuske, UNICEF-a i grada Pariza.

Izložba „photo graz selection“. Udruženje Kulturvermittlung Steiermark / Cultural City Network Graz predstavlja presjek aktualne fotografske scene Graza i Štajerske. Izložba photo graz selection prikazuje izbor od 27 pozicija, koje jasno vizualiziraju golemu raznolikost ove fotografske scene, uspoređuje načine rada različitih starosnih grupa i odražava njihove aktuelne teme i lične stavove.

Stolica Elle proizvođača MS&WOOD koju je dizajnirala Nataša Perković, viša asistentica na predmetu Unikatno oblikovanje na Odsjeku za produkt dizajn osvojila nagradu Zlatni ključ za najbolji proizvod Sajma namještaja u Beogradu. Kolekcija Elle bila je premijerno predstavljena na Sajmu namještaja u Beogradu u novembru 2016. godine, a bit će prikazana i na Imm Cologne - Sajmu namještaja u Kelnu u januaru 2017. godine.

Red Dot nagrada za najbolji dizajn najistaknutijim proizvodima godine. Na ceremoniji koja je održana u Essenu, u Njemačkoj, odana je počast pobjedničkim proizvodima i ljudima koji stoje iza njih. Oko 1800 dizajnera, ljubitelja dizajna i laureata zajedno su slavili u Red Dot muzeju okruženi nagrađenim proizvodima. Među njima su bili i Salih Teskeredžić, Zlatko Tanović i Kenny van Halderen, tri osnivača bosanskohercegovačkog brenda namještaja ‘Gazzda’. Osvojili su za dizajn fotelje „Dedo“ i stola „Tink“ dvije Red Dot nagrade poznate u svijetu dizajna kao svojevrzni „Oskar za dizajn“.

Akademija scenskih umjetnosti

Odsjek za glumu:

Prof. Admir Glamočak:

Nagrada za ulogu Igora u predstavi I. Štiksa, „Brašno u venama“ u izvedbi SARTR-a/MESSa, na 35. pozorišnim igrama u Jajcu 2016.

Nagrada Velika Mostarska Liska za doprinos teatarskoj umjetnosti na Festivalu Mostarska Liska 2016.

Nagrada publike za predstavu Ž. Fejdoa „Buba u uhu“, režija Admir Glamočak na Festivalu Mostarska Liska 2016.

Prof. Senad Bašić:

MOSTARSKA LISKA za najboljeg glumca na Festivalu komedije Mostar za ulogu Kamija „Buba u uhu“ Ž. Fejdoa, u režiji Admira Glamočaka, NPS.

Prof. Jasna Žalica:

Nagrada za ulogu Karen Nash u predstavi „Hotel Plaza“ Neila Simona, u režiji Admira Glamočaka, a u izvedbi mostarskog Narodnog pozorišta na 35. Pozorišnim igrama u Jajcu

Ass. Adnan Goro:

Nagrada za drugoplasiranu predstavu „Dame biraju“, Festival pučkog teatra 'Omišljaj-Čavle' Hrvatska, Čavle, 2016.

Srebrni zub za predstavu „Dame biraju“, Međunarodni festival smijeha i komedije 'Zlatni zub', Hrvatska, Poreč, 2016.

Docent Emir Fejzić:

Nagrada za drugoplasiranu predstavu „Dame biraju“, Festival pučkog teatra 'Omišljaj-Čavle' Hrvatska, Čavle, 2016.

Srebrni zub za predstavu „Dame biraju“, Međunarodni festival smijeha i komedije 'Zlatni zub', Hrvatska, Poreč, 2016.

Odsjek za dramaturgiju:

Ass. Adnan Lugonić

Specijalna nagrada za savremeni dramski tekst za dramu „Kad bi naglas govorili“, XV Festival bh. drame Zenica;

Specijalna nagrada za najbolji tekst za dramu „Kad bi naglas govorili“, Festival „Dani Jurislava Korenića“

Doc. Dragan Komadina

Nagrada za najbolji tekst za dramu „Drang nah Vesten“, 33. Susreti pozorišta/kazališta u Brčkom

Van. prof. Elma Tataragić

Kratkometražni eksperimentalni film „Sjećam se“ koji je premijeru imao u programu BH. film Sarajevo film festivala, prikazan je na mnogobrojnim evropskim filmskim festivalima: Eastern Neighbours (Holandija), Zagreb Film Festival (Hrvatska), SWIKOS festival kratkog filma Basel (Švicarska), Festival autorskog filma Beograd (Srbija). Od nagrada se izdvaja ona na Festivalu autorskog filma, FAF Beograd, - specijalno priznanje kratkometražnom eksperimentalnom filmu „Sjećam se“, prikazanom u programu „Hrabri Balkan“

Eurimages nagrada za razvoj projekta BOG POSTOJI I ZOVE SE PETRUNIJA, scenaristice Elme Tataragić na CineLink koprodukcijском Marketu

Van. prof. Almir Imširević

Nagrada „Grozdanin kikut“ za doprinos razvoja dramske kulture

Odsjek za režiju:

Nagrada za najbolji kratki igrani film BHFF 2016 (Bosanskohercegovački film festival u New Yorku)-Kratki igrani film KALO reditelja Nermina Hamzagića.

Muzička akademija

Prof. dr. Ivan Čavlović dobitnik je nagrade „Vlado Matošević“ za muzičku publicistiku i muzikologiju, a koja se dodjeljuje od strane Asocijacije muzičkih umjetnika - kompozitora Nagrade i priznanja saradnicima

Umjetničkoistraživački projekti

Akademija likovnih umjetnosti

Osnovni podaci o odobrenim projektima u 2016. godini

Redn i broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Kordinator ili partner)	Izvor finansiranja (državni, entitetski ili kantonalni; saradnja sa privredom, program/fond međunarodne ili bilateralne naučne saradnje; program/fond specijalizirane međunarodne institucije; vlastita sredstva i sl.)	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Period implementacije
1.	„Ostrožac, atelje pod vedrim nebom“ – kiparska radionica studenata i profesora ALU Sarajevo	Partner	- ALU Sarajevo - JU „Kulturni Centar“ Cazin - moguće sufinansiranje apliciranjem na raspisane konkurse za sufinansiranje/finansiranje projekata iz oblasti kulture	Kiparstvo	7. 2016.
2.	"in Parallel 2016 / initiative Sarajevo – Graz"	Partner	Vlada Štajerske	Grafika	17–25. 6. 2016. 9–19. 9. 2016.
3.	Izložba studentskih radova na	Partner	Europska unija		3. 3. 2016.

	<i>temu "Ljudska prava"</i>				
4.	<i>Otvoreni atelje studenata- kolonija Počitelj</i>	<i>Partner</i>	<i>ALU Sarajevo ULU BiH</i>		<i>2016.</i>
5.	<i>Produkt dizajn - Moda</i>	<i>Partner</i>	<i>ALU Sarajevo Škola za tekstil, kožu i dizajn</i>	<i>Produkt dizajn</i>	2016.
6.	<i>Digitalna 3D kreacija- Odsjek kiparstvo</i>	<i>Koordinato r</i>	<i>ALU Sarajevo</i>	<i>Kiparstvo</i>	<i>2016.</i>
7.	<i>Pripremna faza za uspostavljanj e nove tehnike - Fotolitografij a</i>	<i>Koordinato r</i>	<i>ALU Sarajevo</i>	<i>Grafika</i>	<i>2016.</i>
8.	<i>Pop – Up Sarajevo</i>	<i>Koordinato r</i>	<i>ALU Sarajevo</i>	<i>Grafički dizajn</i>	<i>27–29. 10. 2016.</i>
9.	<i>Izložba i konferencija u Mostaru</i>	<i>Partner</i>	<i>ALU Zagreb, Fakultet likovnih umjetnosti Beograd, ALU Podgorica, ALU Sarajevo, ALU Široki Brijeg, ALU Trebinje</i>		<i>2016.</i>

Akademija scenskih umjetnosti

Osnovni podaci o odobrenim projektima u 2016 godini

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja (državni, entitetski ili kantonalni; saradnja sa privredom, program/fond međunarodne ili bilateralne naučne saradnje; program/fond specijalizirane	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Period implementacije

			međunarodne institucije; vlastita sredstva i sl.)		
1.	Katalog BH filma	Urednica- van prof. Elma Tataragić	Fondacija za kinematografiju Sarajevo, Općina Stari grad	Filmska djelatnost	2016.
2.	Safe Haven, dugometražni igrani film	Reditelj- van prof. Faruk Lončarević	državni, Holandija, Francuska, privatni sponzori		2016–2018.

Muzička akademija

Osnovni podaci o odobrenim projektima u 2016. god

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Koordinator ili partner)	Izvor finansiranja (državni, entitetski ili kantonalni; saradnja sa privredom, program/fond međunarodne ili bilateralne naučne saradnje; program/fond specijalizirane međunarodne institucije; vlastita sredstva i sl.)	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Period implementacije
1.	<i>Međunarodni simpozij Muzika u društvu</i>	<i>koordinator</i>	<i>Entitetski i kantonalni</i>	<i>Humanističke nauke</i>	<i>2016.</i>
2.	<i>Časopis Muzika</i>	<i>koordinator</i>	<i>Entitetski i kantonalni</i>	<i>Humanističke nauke</i>	<i>2016.</i>
3.	<i>Obilježavanje 120 godina rođenja prvog bh. etnomuzikologa fra dr. Branka Marića</i>	<i>koordinator</i>	<i>Entitetski</i>	<i>Humanističke nauke</i>	<i>2016.</i>

Redni broj	Naziv projekta (na kraju dodati i web adresu projektne stranice ako postoji)	Pozicija u projektu (Kordinator ili partner)	Izvor finansiranja (državni, entitetski ili kantonalni; saradnja sa privredom, program/fond međunarodne ili bilateralne naučne saradnje; program/fond specijalizirane međunarodne institucije; vlastita sredstva i sl.)	Naučna oblast (iz Revidirane klasifikacije)	Period implementacije
I.	<i>Sarajevo Chamber Music Festival</i>	<i>koordinator</i>	<i>Državni, entitetski</i>	<i>Muzička umjetnost</i>	<i>august 2016</i>

III-7 SISTEM KVALITETA

Sistem osiguranja kvaliteta Rektorata Univerziteta

U 2016. g. su nastavljene aktivnosti posvećene razvoju sistema osiguranja kvaliteta Rektorata Univerziteta, u skladu sa normom EN ISO 9001:2008.

Predstavnik rukovodstva za kvalitet i vanjski konsultant su tokom 2016. g. vršili permanentno praćenje primjene dokumentacije QMS-a Rektorata od strane zaposlenih.

Kao rezultat praćenja funkcioniranja QMS-a Rektorata izmijenjene su sljedeće procedure: UNSA-PR-017- Javne nabavke, UNSA-PR-021- Planiranje, priprema i ugovaranje projekata, UNSA-PR-022- Praćenje i izvještavanje o realizaciji ugovorenih projekata, te sljedeća uputstva: UNSA-UP-004- Uputstvo za izdavanje i obračun putnih naloga prorektorima i dekanima fakulteta/akademija UNSA i UNSA-UP-010- Uputstvo za pravdanje utroška sredstava dodijeljenih za finansiranje projekata putem UNSA.

Radna verzija Pravilnika o radu Univerziteta u Sarajevu je izrađena u januaru 2016. godine. U februaru 2016. godine je izrađen i Prijedlog novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu u Sarajevu.

Organizacijsko ustrojstvo sistema osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Sarajevu

S ciljem implementacije sistema monitoringa, evaluacije i upravljanja kvaliteta prema EU standardima na Univerzitetu u Sarajevu djeluje Služba za osiguranje kvaliteta. Kako bi se unaprijedila uspostava sistema osiguranja i sistema upravljanja kvalitetom, te osigurala njegova primjena na Univerzitetu u Sarajevu, na osnovu Mišljenja Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu, br.02-5483/16 od 22.09.2016, Senat Univerziteta u Sarajevu je, na 47. redovnoj sjednici održanoj 28.09.2016 godine donio Odluku br.01-5679/16 kojom se usvajaju izmjene i dopune Statuta Univerziteta u Sarajevu. Navedenom je Odlukom uvedeno imenovanje prorektora za kvalitet. Prorektor za kvalitet obavlja poslove koordinacije radom odbora za kvalitet organizacionih jedinica u saradnji sa Odborom za upravljanje kvalitetom Univerziteta u Sarajevu, organizira seminare i edukaciju članova odbora za osiguranje kvaliteta organizacionih jedinica, prati propise iz domena upravljanja kvalitetom i predlaže način i dinamiku u implementaciji istih na integriranom Univerzitetu u Sarajevu.

Senat Univerziteta u Sarajevu je na svojoj redovnoj sjednici od 28. 12. 2016. godine imenovao 4. saziv Odbora za upravljanje kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu. Mandat tadašnjeg saziva Odbora za upravljanje kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu okončan je u decembru 2016 godine. Prema Statutu Univerziteta u Sarajevu, članom 80 predviđeno je formiranje Odbora za upravljanje kvalitetom kao stručnog i savjetodavnog tijela Senata, čije su nadležnosti utvrđene članom 83 Statuta Univerziteta.

Kako bi se stvorile pretpostavke za uspješniji početak rada novog saziva Odbora za upravljanje kvalitetom urađeno je sljedeće:

- napravljena je analiza organizacijskog ustrojstva sistema osiguranja kvaliteta na univerzitetima/sveučilištima u okruženju,
- sačinjen je pregled ključnih aktivnosti i akata u resoru „upravljanje kvalitetom“ na Univerzitetu u Sarajevu,
- napravljen je popis zastarjelih dokumenata u QMS-u Univerziteta u Sarajevu,
- pregled i analiza Preporuka za poboljšanje iz Izvještaja Komisije za eksternu evaluaciju Univerziteta u Sarajevu u postupku institucionalne akreditacije,
- sačinjen prijedlog prioritnog djelovanja u QMS-u Univerziteta u Sarajevu,
- praćenje rada Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta Bosne i Hercegovine,
- Analiza propisa i dokumenata kojima su propisane obaveze iz domena planiranja, razvoja, uspostave i funkcioniranja institucionalnog sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom na VŠU, radi pripreme Prijedloga plana rada Odbora za upravljanje kvalitetom na UNSA, za 2017. godinu.
- sačinjen prijedlog plana rada Odbora za upravljanje kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu, za 2017. g.

S ciljem uspostave i osiguranja kvaliteta na organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu ažurirani su podaci o sazivima odbora za osiguranje kvaliteta na organizacionim jedinicama UNSA. Na organizacionim jedinicama, na kojima to nije bilo do tada urađeno, formirani su odbori za osiguranje kvaliteta.

Unapređenje položaja Univerziteta u Sarajevu na svjetskim rang listama

Analiziran je i 2. 12. 2016. godine prezentiran položaj Univerziteta u Sarajevu na svjetskim rang listama: Webometrics, QS University Ranking, U-Multirank, SCImago IR, analizirana citiranost nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu. Pritom je konstatirano da je od svih BH univerziteta Univerzitet u Sarajevu najbolje pozicioniran na navedenim rang-listama, ali da taj položaj nije adekvatan aktuelnoj kvaliteti rada Univerziteta u Sarajevu.

U proteklom su periodu analizirani indikatori relevantni za pozicioniranje na rang-listi Webometrics i pritom je sačinjen prijedlog mjera za prioritno djelovanje na Univerzitetu u Sarajevu, kako bi se pozicionirao na mjesto koje mu suštinski pripada kao univerzitetu sa najdužom tradicijom i najvećim iskustvom i znanjem u Bosni i Hercegovini.

Osiguranje kvaliteta studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu

Univerzitet u Sarajevu je aplicirao Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke za finansiranje projekta „Osiguranje kvaliteta studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu. Odobrena su sredstva u iznosu od 8.500,00 KM. Sveobuhvatni cilj projekta je razvoj sistema upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu, a specifični cilj projekta je modernizacija informatičke infrastrukture radi jačanja kapaciteta za podizanje kvaliteta studijskih programa kroz procese upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu.

Jedan od ključnih elemenata sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom jeste informacioni sistem i unutar njega uspostavljena redovna praksa prikupljanja, obrade i razmjene podataka i informacija, namijenjenih kontinuiranom praćenju i izvještavanju o ispunjenosti standarda i ciljeva kvaliteta, te na osnovu utvrđenih pokazatelja planiranja mjera poboljšanja. Kompjuterizovana obrada, pohranjivanje i razmjena ovih podataka i informacija je imperativ, kako zbog količine podataka kojima je potrebno manipulirati, tako i zbog osiguranja transparentnosti u funkcioniranju sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom. Da se radi o izrazito velikoj količini podataka koje je potrebno pratiti i razmjenjivati među različitim nivoima organizacije Univerziteta, može ilustrirati činjenica da je na Univerzitetu u ponudi preko 870 studijskih programa, na kojima studira preko 31.000 studenata i angažirano je 1400 nastavnika. Za realizaciju zadataka praćenja indikatora kvaliteta i razmjene informacija u ovako velikom i složenom sistemu, neophodna je savremena informatička infrastruktura koja podrazumijeva primjenu savremenih softverskih i hardverskih pomagala i rješenja. S obzirom na visinu iznosa predviđenog za finansiranje ovog projekta, u aplikaciji je predložena nabavka hardvera koji bi olakšao i doprinio modernizaciji i efikasnosti sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu.

III-8 Međunarodna saradnja

Strategija internacionalizacije Univerziteta u Sarajevu

Obrazovanje ima ključnu ulogu u ekonomskom i društvenom razvoju pojedinca pri čemu internacionalizacija tome značajno pridonosi. Dodatno, internacionalizacija obrazovanja pridonosi unapređenju njegove kvalitete i zapošljivosti mladih na globalnom tržištu rada. Internacionalizacija se spominje u smislu fizičke mobilnosti, akademske saradnje i prenosa akademskog znanja, institucionalnog partnerstva, združenih studija kao i međunarodnog obrazovanja, te ostalih oblika prekogranične saradnje. Ona podrazumijeva novu formu komuniciranja i interakcije među zemljama, s ciljem usvajanja međukulturalnih znanja i kompetencija. U okviru internacionalizacije, segment mobilnosti studenata, nastavnika i saradnika od iznimne je važnosti iz više razloga: jača kvalitet programa i izvrsnost istraživanja, jača akademsku i kulturnu internacionalizaciju evropskog visokog obrazovanja, saradnju i natjecanje među visokoobrazovnim institucijama. Istovremeno, mobilnost je postala simbol evropskog prostora visokog obrazovanja koji je iniciran da omogući lakšu prepoznatljivost i pokretljivost unutar Evrope, kao i s ciljem jačanja saradnje evropskih zemalja sa izvan-evropskim zemljama. Univerzitet u Sarajevu posjeduje specifičnu snagu koju baštini prije svega na svojoj akademskoj tradiciji i akademskoj kulturi djelovanja i otvorenosti prema svijetu zahvaljujući kojoj ni u najtežim vremenima nije prestao djelovati i zahvaljujući kojoj su uvijek postojali načini da se i u momentima kad je fizičko kretanje bilo nemoguće osjeti utjecaj i duh međunarodnih aktivnosti. Ova institucija danas ulaže značajne napore kako bi pratila razvoj evropskog prostora visokog obrazovanja i svoje učešće u njemu. Maksimalni napori se ulažu kako bi se obezbijedio pristup i učešće u međunarodnim projektima zato što su aktivnosti ove vrste praćene finansijskim podsticajnim mjerama kojima pojedinačne institucije ne bi imale pristup bez udruživanja sa drugim visokoškolskim institucijama niti ih mogu crpiti iz nacionalnih fondova.

Po svojoj prirodi, međunarodne aktivnosti su složenije od domaćih. Internacionalizacija nije moguća bez široke palete usluga podrške. Institucije se razlikuju prema tome šta poduzimaju u pogledu nastave stranih jezika, nastave lokalnog jezika za strane studente, smještaja za strane studente, informacijske i administrativne podrške, savjetovanja itd. Dodatna prepreka je nepostojanje nacionalnih shema mobilnosti i stipendijskih programa. Stoga se djeluje uglavnom prema programskoj strukturi.

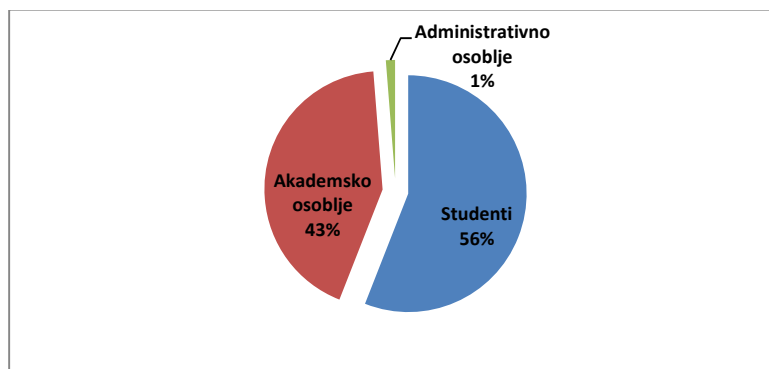
Međunarodne akademske mobilnosti i dešavanja sa međunarodnim karakterom

OUTGOING

U sljedećem dijagramu prikazano je učešće naših studenata, nastavnika i saradnika u akademskoj razmjeni ali i u događajima sa međunarodnim karakterom (seminari, simpoziji, kongresi, info dani, festivali, izložbe) ovisno o akademskim oblastima.

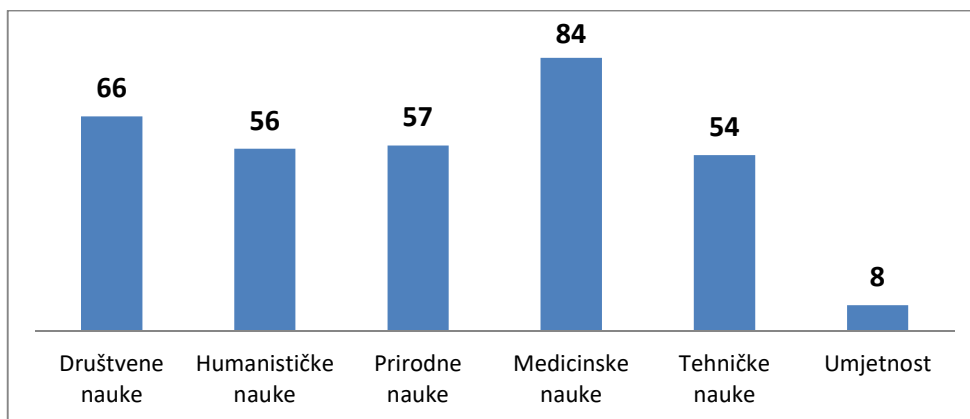
U toku 2016. godine **328** studenata, nastavnika i saradnika sa Univerziteta u Sarajevu je učestvovalo u raznim programima mobilnosti te u posjetama partnerskim visokoobrazovnim institucijama izvan granica Bosne i Hercegovine.

Može se primijetiti da je veći odnos u mobilnosti studenata (čak 56%) u odnosu na mobilnost akademskog/administrativnog osoblja (44%). U statističku analizu mobilnosti akademskog osoblja uključili smo asistente, više asistente, postdoktorante, docente, profesore, akademike.

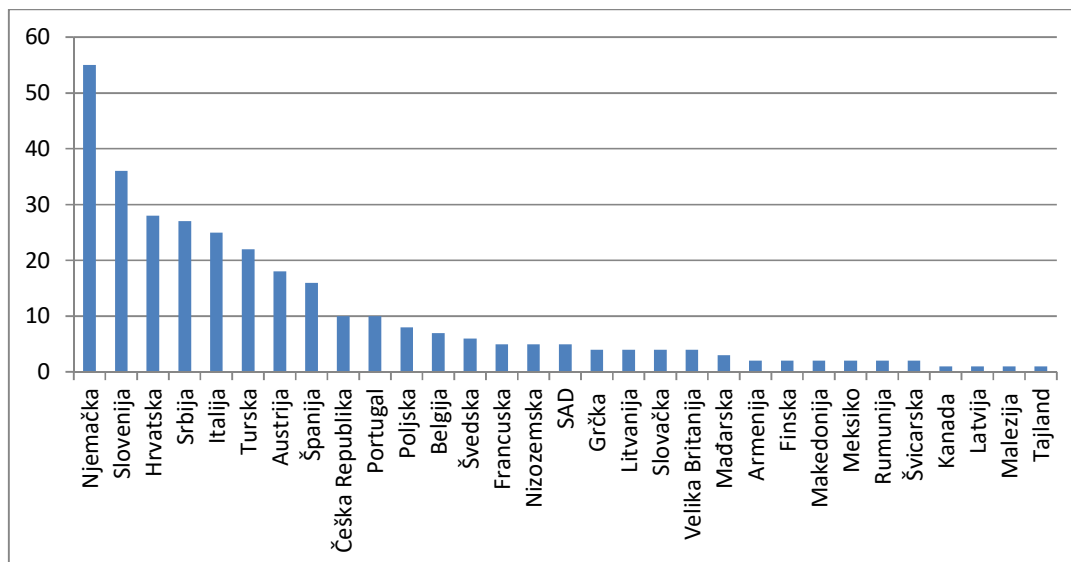
Dijagram 1: Odnos broja studenata, akademskog i administrativnog osoblja Univerziteta u Sarajevu koji su učestvovali u događajima sa međunarodnim karakterom u 2016. godini

Kada je riječ o akademskoj mobilnosti (studiranje, predavanje), studenti i akademsko osoblje grupacija društvenih i medicinskih nauka čine najveći udio u ukupnom broju (višemjesečna akademska razmjena kroz programe mobilnosti Erasmus Mundus, Erasmus+, CEEPUS, „Mevlana“, bilateralna saradnja), dok je najmanje mobilnosti obavljeno u grupaciji umjetnosti.

Grafikon 1: Učešće studenata i akademskog osoblja Univerziteta u Sarajevu u međunarodnoj akademskoj mobilnosti u 2016. godini prema grupaciji nauka kojoj pripadaju

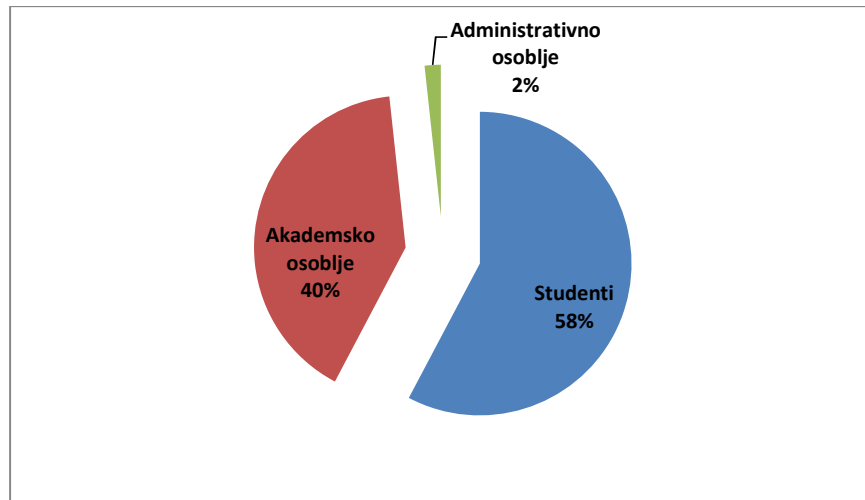
Studenti, nastavnici i saradnici Univerziteta u Sarajevu su kroz svoju akademsku/administrativnu mobilnost najviše posjećivali zemlje članice Evropske unije (Njemačku, Hrvatsku, Italiju, Austriju, Češku Republiku i druge). Od susjednih zemalja, najviše akademske mobilnosti je izvršeno na partnerskim univerzitetima u Srbiji i Hrvatskoj.

Grafikon 2: Lista zemalja koje su bile „domaćin“ studentima, nastavnicima i saradnicima Univerziteta u Sarajevu

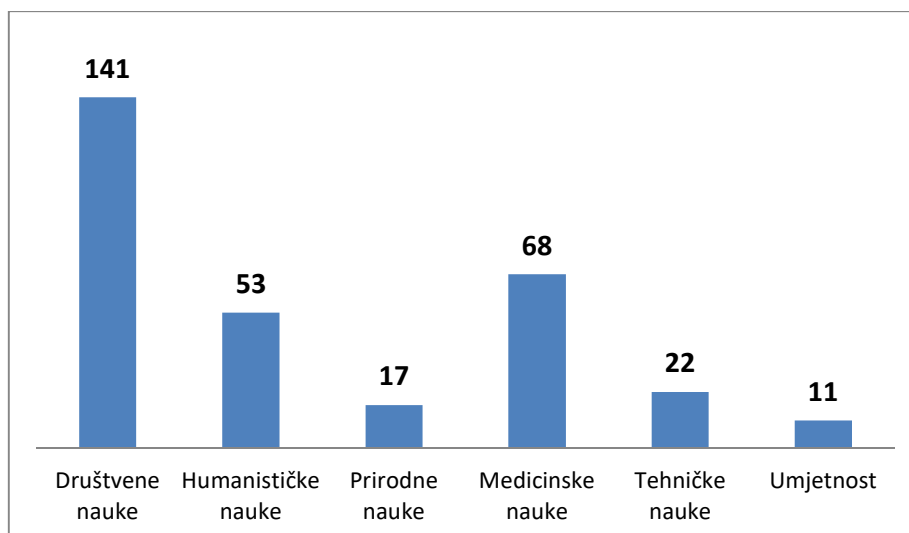
INCOMING

Univerzitet u Sarajevu je bio domaćin za 312 studenata, nastavnika i saradnika koji su na naš univerzitet došli u toku 2016. godine u okviru akademske razmjene ili radi učešća u događajima sa međunarodnim karakterom.

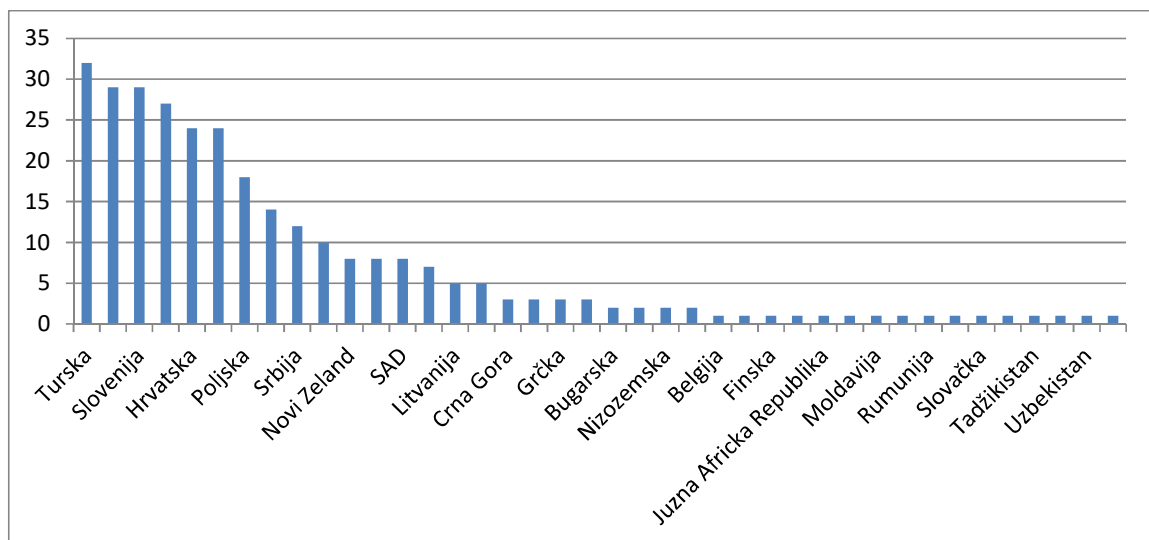

Dijagram 3: Odnos broja gostujućih studenata, nastavnika i saradnika koji su posjetili Univerzitet u Sarajevu u toku 2016. godine

U okviru akademske mobilnosti strani studenti i akademsko osoblje su najviše boravili na organizacionim jedinicama koje pripadaju Grupaciji društvenih nauka i to najviše na Ekonomskom fakultetu i Centru za interdisciplinarne studije.

Dijagram 3: Učešće stranih studenata, akademskog i administrativnog osoblja u međunarodnoj mobilnosti u 2016. godini prema grupaciji nauka

Grafikon 4: Države svijeta iz kojih su realizirane međunarodne posjete studenata, nastavnika, saradnika i osoblja na Univerzitetu u Sarajevu u 2016. godini

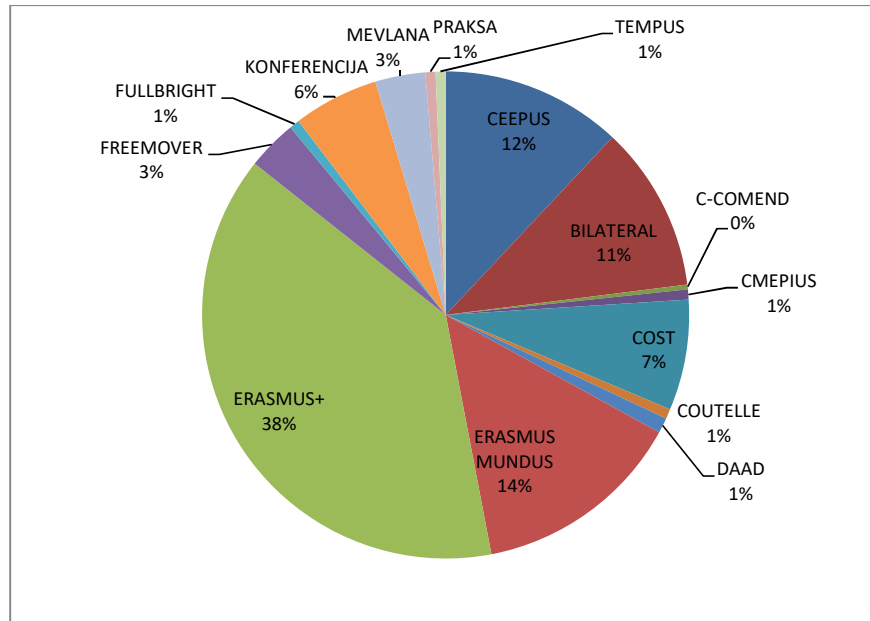
Međunarodni programi mobilnosti

Visokoobrazovne institucije značajno se razlikuju prema obimu u kojem su pristupile implementaciji i razvijanju aktivnosti sa međunarodnim karakterom te sistemskim djelovanjem koje se može okarakterizirati kao koherentna i ciljana politika ili čak strategija. Implementacija strategija o međunarodnoj saradnji ovisi o sinergijskom djelovanju programskih i organizacijskih struktura i sadržaja. Programske strukture odnose se na učešće u raznim međunarodnim programima koji mogu uključivati mobilnost studenata i nastavnika, internacionalizaciju kurikuluma, članstvo u mrežama itd. Nekoliko je programa koji su zasigurno najviše povezivali pojedince i institucije zemalja Zapadnog Balkana te doprinijeli provedbi reformi srodnih onima što su na partnerskim visokoškolskim institucijama zemalja članica Evropske unije postale standard. Programi kao što su Erasmus+, Erasmus Mundus, Tempus, CEEPUS uveliko su doprinijeli internacionalizaciji univerziteta te provedbi reformi u skladu sa bolonjskim principima. Učešće u novom programu Erasmus+ doprinijelo je učvršćivanju međunarodne pozicije Univerziteta u Sarajevu u evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA).

Za razliku od prošle godine, gdje se najveći broj međunarodnih aktivnosti studenata, nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu odnosio na učešće na međunarodnim konferencijama i ljetnim školama kao i na realizaciju mobilnosti posredstvom sporazuma o bilateralnoj saradnji, u 2016. godini primijećen je znatan utjecaj novog programa Erasmus+. Mobilnost u okviru Erasmus+ programa (kreditna mobilnost) pokriva najveći dio međunarodne mobilnosti (čak 38%). Povod za ove odlaske su mogućnosti akademske i administrativne razmjene sa partnerskim univerzitetima iz „programskih“ zemalja. Zatim slijede mobilnosti u okviru programa Erasmus Mundus i CEEPUS. Naredna je bilateralna saradnja čiji su povod za

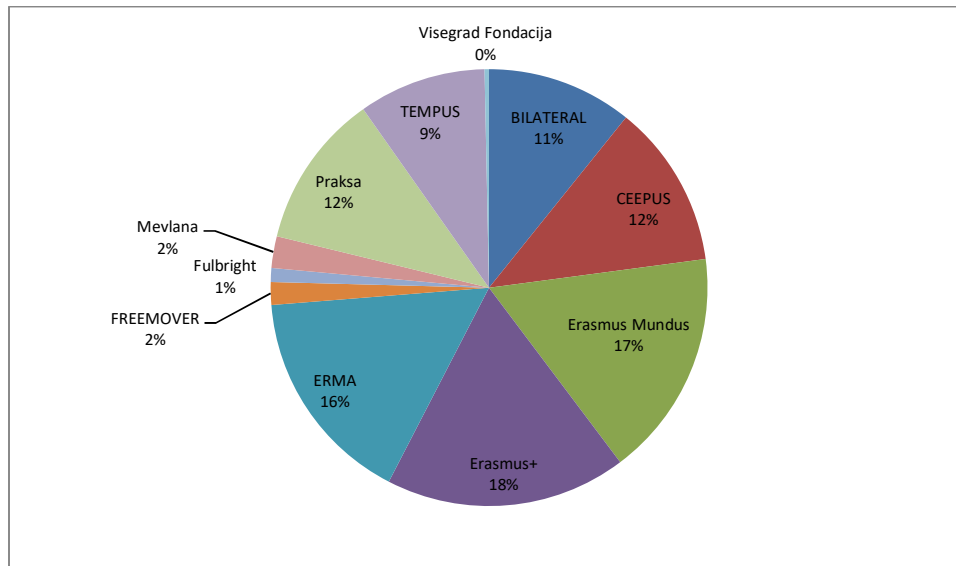

mobilnost bili zajednički projekti, učešće na konferencijama, gostujuća predavanja ili istraživanja.

Dijagram 4: Međunarodna mobilnost sa Univerziteta u Sarajevu izvan granica Bosne i Hercegovine u 2016. godini

Kada je riječ o dolascima stranih studenata, nastavnika i saradnika na Univerzitet u Sarajevu, za razliku od 2015. godine gdje su najviše bile zastupljene mobilnosti zasnovane na bilateralnoj međunarodnoj saradnji, u 2016. godini je najviše mobilnosti ostvareno preko programa iz EU fondova: Erasmus+ i Erasmus Mundus. Značajan je doprinos stranih studenata i predavača u okviru programa „Evropskog regionalnog magistarskog studija iz ljudskih prava i demokratije u jugoistočnoj Evropi“ koji Univerzitet u Sarajevu realizira sa Univerzitetom u Sarajevu u Centru za interdisciplinarnе studije. 12% od ukupne mobilnosti u toku 2016. godine na Univerzitetu u Sarajevu odnosi se na studentsku razmjenu za kliničku praksu, a u okviru projekta razmjene unutar Međunarodne federacije udruženja studenata medicine (IFMSA) i Komiteta za profesionalne razmjene (SCOPE).

Dijagram 5: Boravci stranih studenata, nastavnika i saradnika na Univerzitetu u Sarajevu

Grupacija društvenih nauka

Međunarodni projekti, skupovi i konferencije, gostujući pozvani predavači, naš univerzitet i međunarodne visokoobrazovne institucije:

1. EKONOMSKI FAKULTET

- Ekonomski fakultet, predavanje: "Economic Connectivity in the World" (04.05.2016.), predavanje je održao Mr. Kurt Tong, Principal Deputy Assistant Secretary for the Bureau of Economic and Business Affairs at the U.S. Department of State
- Ekonomski fakultet, promocija knjige: "Palgrave Dictionary of Emerging Markets and Transition Economics" (23. 5. 2016), knjigu je prezentovao PhD Jens Holscher, Bournemouth University, United Kingdom.
- Ekonomski fakultet, prezentacija na temu: "Value co-creation, dynamic capabilities and customer retention: a qualitative approach" (2. 6. 2016), prezentaciju je održao Pablo Cabanelas, Profesor Inuveridade dee Vigo Španija
- Ekonomski fakultet, predavanje na temu: "How to get Published in International Journals: The (Bumpy) Road to (Possible) Success" (15. 6. 2016), Predavanje je održao Adamantios Diamantopoulos
- Ekonomski fakultet, kurs na temu: "Cross-Cultural Research Methods" (13–17. 6. 2016), kurs je održao Adamantios Diamantopoulos
- Ekonomski fakultet, research seminar: " What's driving the Drivers of Growth and Where? (21. 6. 2016), seminar je vodio profesor Guido Bortoluzzi- University of Trieste, Italija
- Ekonomski fakultet, treća međunarodna konferencija o temi „Automorphic Forms and Related Topics" (11–22. 7. 2016), konferencija je bila koncipirana u

dva dijela, i to: Istraživačka škola za studente (doktorante) i Radionica za studente i profesore

- Ekonomski fakultet, sedma međunarodna konferencija na temu: "EMAC Regional 2016" (14–16. 9. 2016). Emac Regional je marketinška konferencija koja je prvi put održana u BiH, domaćin i organizator je bio EFSA
- Ekonomski fakultet, osma međunarodna konferencija o temi „ICES 2016" (14.10.2016.), ICES2016 je međunarodna konferencija koja je okupila najuglednije stručnjake sa aktuelnim temama iz ekonomije i biznisa
- Ekonomski fakultet, prezentacija o temi „20-ta godišnjica uspostavljanja diplomatskih odnosa između Japana i BiH i recentna događanja u Japanu" (10.11.2016.), prezentaciju održao ambasador Japana u BiH gospodin NJ. E. Kazuya Ogawa
- Ekonomski fakultet, predavanje na temu: "MMF i BiH" (17. 11. 2016), Predavanje je održao šef misije Međunarodnog monetarnog fonda za BiH, gospodin Nadeem Ilah
- Ekonomski fakultet, research seminar: "Challenges of Research in a Small Country" (30. 11. 2016), seminar je vodio Peter Trkman sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani.

2. FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE

- Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, međunarodna konferencija o temi „XVI dani kriminalističkih nauka „Terorizam i teroristi – Šta znamo i kako dalje?" (6–7. 10. 2016), konferencija je okupila izlagače, predstavnike akademske zajednice, agencija za provedbu zakona, sistema krivičnog pravosuđa, privatnih zaštitarskih firmi, i nevladinog sektora iz cijelog regiona. Na konferenciji se raspravljalo o kriminalističkim, kriminološkim, sigurnosnim, pravnim, viktimološkim, sociološkim, psihološkim i drugim aspektima terorizma i teroristima. Po uzoru na druge velike konferencije, izlaganja su organizirana kao plenarne sesije, paralelne sesije i poster-sesije
- Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, regionalna konferencija na temu: "Regionalna znanstvena Konferencija iz oblasti borbe protiv zločina iz mržnje i govora mržnje u suradnji sa OSCE-om" (novembar 2016), pravni okvir reguliranja zločina iz mržnje i govora mržnje (nacionalna, međunarodna i komparativna perspektiva), prevencija zločina iz mržnje i govora mržnje (preventivni programi, pozitivna prevencija, uloga nevladinih organizacija u prevenciji zločina iz mržnje i govora mržnje), represija zločina iz mržnje i govora mržnje (kriminalistički i kaznenopravni aspekti rasvjetljavanja i dokazivanja zločina iz mržnje i govora mržnje), žrtve kaznenih djela zločina iz

mržnje i govora mržnje (položaj žrtve, podrška i pomoć žrtvama kaznenih djela zločina iz mržnje i govora mržnje), jačanje institucija pravne države u borbi protiv zločina iz mržnje i govora mržnje, prezentiranje rezultata novih istraživanja iz oblasti zločina iz mržnje i govora mržnje

3. FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

- Fakultet Političkih nauka, 14th Annual Tissa Conference: "Social Work as a Forum for Democracy" (22–24. 8. 2016), PhD pre – conference Plenum Conference

4. PRAVNI FAKULTET

- Pravni fakultet, Okrugli stol o temi „Bolonjski proces: reforma reformiranog studija prava?“ (6. 4. 2016)
- Pravni fakultet, međunarodna konferencija o temi „5th Bosnian Herzegovinian, Turkish and Croatian Jurist Days" (7. 4. 2016)
- Pravni fakultet, gostujuće predavanje/tribina o temi „Institucije EU – Uloga Evropskog parlamenta i Evropske komisije" (13. 4. 2016), predavanje je održao prof. dr. Burkhard Stephaer, upoznavanje studenata sa osnovnim institucijama EU
- Pravni fakultet, Simpozij: "Simpozij o borbi protiv korupcije" (8. 12. 2016)

Grupacija humanističkih nauka

Međunarodni projekti, skupovi i konferencije, gostujući pozvani predavači, naš univerzitet i međunarodne visokoobrazovne institucije:

1. FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA

- Fakultet sporta i tjelesnog odgoja, međunarodna radionica na temu: "Nove tehnologije u sportu – NTS 2016" (15. 10. 2016), tema: "Razvoj projekata u sportu: Umrežavanje, internacionalizacija i modernizacija", osnovni ciljevi radionice: umrežavanje, razvoj novih ideja u polju projekata u sportu, osnaživanje već postojećih veza među institucijama, razvoj procedura internacionalizacije, implementacija koncepta modernizacije

2. FILOZOFSKI FAKULTET

- Filozofski fakultet, Posjeta gostujućih lingvista (EMSS) i održavanje 4 radionice (1–2. 2. 2016)
- Filozofski fakultet, "Predavanje Milomira Kovačevića Strašnog, na temu: „Fotografija kao sudbina, izražajno sredstvo i svjedočanstvo“ (9. 3. 2016), Sarajevsko-pariški fotograf kandidat za 6-aprilsku nagradu grada Sarajeva
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje prof. dr. Diana Reynolds Cordileone , na temu: "What's in the Bag? A Bosnian Peddler in Vienna: 1889" (9. 3. 2016), Point Loma Nazarene University, San Diego, USA – visiting Fulbright Professor
- Filozofski fakultet, Program na temu: "Predstavljanje običaja Nevruza i proslava uz postavljanje tradicionalne iranske sofre – haft-sin" (18. 3. 2016), povodom Iranske nove godine Nouruza 21.3. 2016.
- Filozofski fakultet, Stručno usavršavanje nastavnika i profesora bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti iz Republike Austrije, predavanja i vježbe držali: prof. dr. Sanjin Kodrić , mr. sc. Aida Kršo, prof. Azra Hodžić-Kadić (21. 3. 2016), Filozofski fakultet UNSA, Institut za jezik UNSA i Institut za interkulturalnu pedagogiju u Linzu, Austrija
- Filozofski fakultet, Stručno usavršavanje nastavnika i profesora bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti iz Republike Austrije, predavanja i vježbe držali: prof. dr. Ismail Palić, doc. dr. Alen Kalajdzija, Sumeja Kapo, MA (22. 3. 2016), Filozofski fakultet UNSA i Institut za jezik UNSA
- Filozofski fakultet, Gostujuće predavanje libanskog frankofonog pisca Charifa Majdalanija na temu: „Metissage et litterature francophone au Liban“ (22. 3. 2016), u sklopu obilježavanja Sedmice Frankofonije u BiH
- Filozofski fakultet, Stručno usavršavanje nastavnika i profesora bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti iz Republike Austrije, predavanja i vježbe držali: prof. dr. Dijana Kadžizukić, Prof. dr. Hasnija Muratagić-Tuna, prof. Haris Čatović (23. 3. 2016), Fakultet humanističkih nauka Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Filozofski fakultet UNSA i Institut za jezik UNSA
- Filozofski fakultet, posjeta Gosp. Staynov, predstavnika Asocijacije frankofonih univerziteta (AUF) za BiH (24. 3. 2016), susret sa frankofonim nastavnicima i istraživačima
- Filozofski fakultet, prezentacija o temi „Specifičnosti pravnog prevođenja i upotrebi terminologije na fakultetima u BiH" (7. 4. 2016), nastavak saradnje sa Direkcijom nakon obavljenog stažiranja studenata Odsjeka za anglistiku u Sektoru za prevođenje
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje prof. dr. Predraga Markovića na temu: "Umjetnost antike i srednjeg vijeka na temu Katedrala Sv. Jakova u Šibeniku" (8. 4. 2016), doktor humanističkih nauka, vanredni profesor na predmetu Umjetnost gotičkog doba Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Republika Hrvatska
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje prof. dr. Russella Reisinga o temi „Who Wrote The Purloined Letter: Poe's Ultimate Hoax" (11. 4. 2016), redovni profesor

- američke književnosti i kulture na Univerzitetu Toledo u Ohaju (SAD) i gostujući Fulbright profesor na Sveučilištu u Zagrebu
- Filozofski fakultet, Projekcija čeških filmova, (18–21. 4. 2016)
  - Filozofski fakultet, Javno čitanje djela španske i svjetske književnosti „Oštroumni plemić Don Kihot od Manche“ (20. 4. 2016), učestvovali: Valentin Inzko (OHR), Juan Bosco Giménez Soriano (Ambasada Španije), Christian Hellbach (Njemačka ambasada), Manoel Gomes Pereira (Ambasada Brazila), Vania Altenburg Lorenzo (Ambasada Italije), Mirsad Vilić, Jasna Krivošić Prpić, Jakob Finci, Maria Natalia Bajuk
  - Filozofski fakultet, naučna konferencija, u okviru obilježavanja godine kulture Bosna i Hercegovina i Austrija UPOZNAJMO SE BOLJE - Konferencija pod nazivom: „Unser Bosnien – Bečka škola: Mjesta sjećanja, percepcije, mostovi i prelamanja u odnosu Austrija i Bosna i Hercegovina“ (21. 4. 2016), izložbe, koncerti, književne večeri, razne radionice, dane filma ali i naučni skupovi
  - Filozofski fakultet, Dan otvorenih vrata na Filozofskom fakultetu (22. 4. 2016), predstavljanje odsjeka i katedri, studijskih programa za buduće studente
  - Filozofski fakultet, Naučni skup o temi „Četvrti sarajevski dani psihologije“ (21–23. 4. 2016), prof. dr. Dominique Muller (Univerzitet u Grenoblu, Francuska)
  - Filozofski fakultet, Gostujuće predavanje prof. dr. Wolfgang Riedla iz predmeta/oblasti: "Teme i motivi iz njemačke književnosti (Natur und Poesie)" (20–25. 4. 2016)
  - Filozofski fakultet, Gostujuće predavanje prof. Wolfa, sa Univerziteta u Wurzburgu, Njemačka (21–27. 4. 2016)
  - Filozofski fakultet, gostujuće predavanje prof. dr. Branke Migotti, iz predmeta/oblasti: Antička arheologija (25. 4. 2016), doktor humanističkih nauka, znanstveni savjetnik na Odsjeku za arheologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatska
  - Filozofski fakultet, gostujuće predavanje (vježbe), u okviru mobilnosti CEEPUS programa gostujuće predavanje dr. Marjete Šarić iz oblasti: Pedagogija, (25–29. 4. 2016), viši asistent na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani će održati vježbe iz oblasti Pedagogija
  - Filozofski fakultet, Dan slovenačkog jezika i literature, (4. 5. 2016)
  - Filozofski fakultet, gostujuće predavanje Prof. dr. Fotis Jannidis, redovni profesor za noviju njemačku književnost i digitalnu filologiju na Univerzitetu u Wurzburgu, Njemačka (4–5. 5. 2016)
  - Filozofski fakultet, gostujuće predavanje prof. dr. Timka Alihodžić, doktor humanističkih nauka, znanstveni savjetnik Arheološkog muzeja u Zadru, Hrvatska. Predavanje iz predmeta/oblasti antička arheologija (5. 5. 2016)
  - Filozofski fakultet, XIV Internacionalni filozofski simpozij (6–7. 5. 2016)
  - Filozofski fakultet, "Posjeta studenata i nastavnika sa Univerziteta Windesheim, Holandija" (9. 5. 2016), učešće u aktivnostima razmjene iskustava te upoznavanje sa

- načinima obrazovanja nastavnika na našem odsjeku i našem fakultetu (u okviru nekoliko sesija)
- Filozofski fakultet, posjeta gostujućih profesora Doc. dr. Erja Kautto-Knape i prof. dr. Matti Kuorelatti, (9–13. 5. 2016), Univerzitet Jyvaskyla, Finska predavanja iz oblasti pedagogija
  - Filozofski fakultet, posjeta i gostujuća predavanja predavanja psihologa iz organizacije Hearing Voices Londona (Velika Britanija) i Maastrichta (Holandija) na temu: „Tretman osoba sa psihičkim poremećajima sa posebnim akcentom na simptome slušnih halucinacija (čujenje glasova)“ (10. 5. 2016), Rachel Waddingham (voditeljica grupe za pomoć osobama sa psihičkim problemima), Slobodanka Popović (sistemska porodična psihoterapeutkinj, Dirk Cortens, (psihijatar i psihoterapeut)
  - Filozofski fakultet, sedmi seminar obrazovanja profesora španskog jezika kao stranog (13–14. 5. 2016)
  - Filozofski fakultet, promocija knjige autora mr. sc. Adise Zilić „Stećci Podveležja“ (26. 5. 2016), promotori: prof. dr. Dubravko Lovrenović i Edin Bujak, MA
  - Filozofski fakultet, praktična radionica eksperimentalne arheologije o temi „Izrada i ukrašavanje metalnih predmeta (16. 5–12. 6. 2016. godine), u saradnji sa Arheološkim udruženjem/udrugom „Panteon“
  - Filozofski fakultet, seminar na temu: "Permanentno stručno usavršavanje nastavnika osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona Sarajevo" (16. 6. 2016), uz podršku Ministarstva za obrazovanje Kantona Sarajevo
  - Filozofski fakultet, ljetna škola iz oblasti javnog zdravstva: „Northwestern's Comparative Public Health: Serbia and Bosnia-Herzegovina Program“ (18–20. 8. 2016), Ljetna škola se fokusirala na javno zdravstvo, ali su se učesnici upoznali i sa historijom i kulturom Bosne i Hercegovine
  - Filozofski fakultet, Naučni simpozij „Različiti aspekti u tretmanu demencije“ (14. 9. 2016), povodom Svjetskog dana Alzheimerove bolesti
  - Filozofski fakultet, Međunarodna konferencija na temu: „Sarajevski filološki susreti 4“ (22–24. 9. 2016)
  - Filozofski fakultet, program poezije: "U sklopu 55. Sarajevskih dana poezije program: „Eksperimentalne forme književnog nastupa“ (28. 9. 2016), Austrija: Robert Prosser, Matthias Wieider, i Oravin; BiH: Nenad Tanović, književnik; Doc. dr. Almir Bašović, prof. dr. Vahidin Preljević, mr. Naser Šećerović, mr. Ivana Nevesinjac, Florian Haderer-moderator, akademik prof. dr. Dževad Karahasan
  - Filozofski fakultet, Orijentacijski dan za polaznike kursa japanskog jezika (28. 9. 2016)
  - Filozofski fakultet, međunarodna konferencija o temi „Druga međunarodna anglistička konferencija – CELLTTS“, (30. 9–1. 10. 2016)
  - Filozofski fakultet, gostujuće i javno predavanje na temu „Persian as a lingua franca“ prof. dr. Ludwig Paul (10. 10. 2016), profesor iz oblasti iranistike sa Asien-Afrika instituta Univerziteta u Hamburgu, SR Njemačka
  - Filozofski fakultet, posjeta ambasadora Republike Slovenije N.J.E. mr. Iztok Grmek, i savjetnice Barbare Boričić (18. 10. 2016)

- Filozofski fakultet,
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje, blok seminar prof. dr. Wolfgang Riedel sa Univerziteta u Wurzburgu, Njemačka o temi „Mythos und Metapher. Hans Blumenberg und die Literaturwissenschaft“ (17–20. 10. 2016), u okviru zajedničkog doktorskog studija
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje francuskog pisca Emmanuela Rubena na temu: „La litteature contemporaine et L Europe des frontiers“, (21. 10. 2016)
- Filozofski fakultet, memorijal, prvi memorijal Jasminu Džindi (24. 10. 2016)
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje doc. dr. Franzieske Sturmer, doktor književno-historijskih nauka na Univerzitetu u Wurzburgu, Njemačka (2–8. 11. 2016), u okviru programa ERASMUS +
- Filozofski fakultet, prezentacija Darjana Kišića, za studente Filozofskog fakulteta o karijernim prilikama u državama njemačkog i francuskog govornog područja (novembar)
- Filozofski fakultet, Dan Fakulteta, 66. godišnjica Filozofskog fakulteta (11. 11. 2016)
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje Eve Comuzzi na temu: „Italijanski jezik i kreativnost: obilježja i običaji, moda i dizajn“ (14. 11. 2016), XVI Sedmica italijanskog jezika u okviru programa: "Mjesec italijanske kulture u BiH"
- Filozofski fakultet, posjeta gosp. Dr. Abbas Khamehyar, zamjenika generalnog direktora Organizacije za kulturu IR Iran za međunarodna pitanja (17. 11. 2016)
- Filozofski fakultet, okrugli sto povodom stogodišnjice izdavanja knjige "Kurs opće lingvistike Ferdinanda de Saussurea" (novembar). Domaći učesnici: Halid Bulić, Hasnija Muratagić-Tuna, Munir Mujić, Elma Durmišević-Cernica, Nejla Kalajdžisalihović; Strani učesnici: David Xrystal (UK), Martin Haspelmath (Njemačka), Ranko Bugarski (Srbija), Greville G. Corbett (UK)
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje, dva tematska predavanja dr. Zrinke Šimić-Kanaet o temi „Keramika predmet nevidljive globalizacije“ i „Rimska keramika iz Tilurija“ (28. 9–29. 11. 2016)
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje, Slovenačka fonologija - dr. Damjan Huber (Filozofski fakultet Univerziteta u Ljubljani), (6. 12. 2016) u okviru programa Dani slovenačke kulture
- Filozofski fakultet, Prezentacija Slovenačka kultura I - Prezentacija studentskih radova (7. 12. 2016). U okviru programa Dani slovenačke kulture
- Filozofski fakultet, skup „Obilježavanje 120 godina od rođenja Andre Bretona“, povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, (10. 12. 2016), donacija knjiga i izložba fotografija, obraćanje profesora FF UNSA, uručivanje poklona u vidu knjiga Biblioteci FF UNSA
- Filozofski fakultet, gostujuće predavanje prof. dr. Olea Markič, doktora filozofskih nauka na temu: „Konekcionistička teorija duha“(15. 12. 2016)
- Filozofski fakultet, promocija knjige autora Munira Drkić: „Diskurs višejezičnosti u Mesnevi Dželaluddina Rumija“ (15. 12. 2016), promotori: Karahalilović Namir, Haverić Đenita, Zildžić Ahmed

- Filozofski fakultet, promocija knjige „The Tocco of the Greek Realm“ autorice Nade Zečević (bivša studentica FF UNSA) (16. 12. 2016)
- Filozofski fakultet, promocija knjige „Priča i ideologija“, autora Edina Pobrića, (22. 12. 2016)
- Filozofski fakultet, uručivanje certifikata za polaznike škole „Učimo bosanski“ za strane studente na UNSA u zimskom semestru 2016/2017. (27. 12. 2016)

3. FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA U SARAJEVU

- Fakultet islamskih nauka, simpozij o temi „Islamsko obrazovanje u/za Evropu" (14–16. 10. 2016), ciljevi okupljanja bili su: predstavljanje nastavnih planova i programa, kao i razmjena iskustava u njihovoj realizaciji, detektiranje problema i izazova, razmatranje mogućnosti za sinergiju i saradnju, pripreme za naučnu konferenciju o islamskim studijama u Europi koja će se održati u oktobru 2017. godine.
- Fakultet islamskih nauka, konferencija na temu: "Religijske studije i globalni mir“ (19–21. 5. 2016), cilj konferencije izlaganja uloge religijskih studija u globalnom miru je izgradnja i učvršćivanje mira; partneri TIMAV fondacija Turska, Nedžmetin Erbakan Univerzitet Konja, Turska
- Fakultet islamskih nauka, tribina o temi „Muhammed Ikbāl i njegova 'Džavidnama" (30. 11. 2016.), povod organiziranja skupa bio je prijevod Ikbalove poeme "Džavidnama” na bosanski jezik. O Muhammedu Ikbalu govorili su: prof. dr. Džemal Latić, voditelj Ikbalove katedre na Fakultetu, dr. Orhan Bajraktarević, docent Islamske filozofije, dr. Husnul-Amin, direktor Instituta "Muhammed Ikbāl" za istraživanje i dijalog u Pakistanu i Lejla Hota, prevoditeljica 'Džavidname' na bosanski jezik.
- Fakultet islamskih nauka, seminar o temi „Evropski islam: tatarska komponenta" (24. 5. 2016), s ciljem upoznavanja sa stanjem i prilikama u kojima žive muslimani u Evropi, posebno oni tatarskog porijekla na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu je organiziran međunarodni seminar pod nazivom: "Evropski islam: tatarska komponenta" na kojem su učestvovali stručnjaci za historiju tatarskih muslimana: prof. dr. Selim Chazbijewicz i dr. Marek Moroń iz Poljske te prof. dr. Adas Jakubauskas iz Litvanije, kao i profesori iz Bosne i Hercegovine: prof. dr. Fikret Karčić, prof. dr. Ismet Bušatlić i prof. dr. Džemal Latić.

4. KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

- Katolički bogoslovni fakultet, simpozij o temi „Aktualna situacija mladih u Europi, njihova religioznost i pastoralni izazovi“ (12–13. 9. 2016)
- Katolički bogoslovni fakultet, simpozij o temi „Pravda u BH društvu. Izazov temeljne ljudskosti“ (26–27. 9. 2016)
- Katolički bogoslovni fakultet, simpozij na temu: "Milosrđe i solidarnost" (11. 11. 2016)

Grupacija medicinskih nauka

Međunarodni projekti, skupovi i konferencije, gostujući pozvani predavači, naš univerzitet i međunarodne visokoobrazovne institucije:

1. FARMACEUTSKI FAKULTET

- Farmaceutski fakultet, Prvi studentski kongres o temi „Hrana – ishrana – zdravlje“, Sarajevo (7–9. 7. 2016)

2. FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA

- Fakultet zdravstvenih studija zajedno sa medicinskim i filozofskim fakultetom , projekat pod nazivom "Sommer school International program development; Summer school „ Comparative Public Health:Serbia and Bosnia-Herzegovina" (od 18. 7. do 12. 8. 2016), Prva dva kursa (četiri sedmice) provedena su na Univerzitetu u Beogradu, dok se druga polovina Ljetne škole provela na UNSA u Sarajevu.

3. MEDICINSKI FAKULTET

- Medicinski fakultet, drugi internacionalni kongres studenata medicine "SaMED 2016" (4–7. 2. 2016)
- Medicinski fakultet, simpozij: "Obilježavanje Svjetskog dana zdravlja 2016. - Pobjedimo dijabetes zajedno" (7. 4. 2016), cilj: provođenje aktivnosti zadatih od Svjetske zdravstvene organizacije sa ciljem uključivanja svih relevantnih aktera u borbi protiv šećerne bolesti -nadzor i kontrola bolesti; Partneri: Federalno ministarstvo zdravstva, Federalni zavod za javno zdravstvo, kantonalni Zavod za javno zdravstvo, Agencija za akreditaciju i kontrolu u zdravstvu

AKAZ, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, J.U. Dom zdravlja Kantona Sarajevo

- Medicinski fakultet, Stručni sastanak o temi „Bimarker i testiranja u BiH: važnost i odgovornost patologije u eri personalizovane medicine“, Teslić, BiH (15–16. 4. 2016), prognostički markeri kod karcinoma pluća
- Medicinski fakultet, Internacionalni Simpozij o temi „Molecular Mechanisms of Posttraumatic Stress Disorder“ (23. 5. 2016), Medicinski fakultet UNSA, Klinički Centar Univerziteta u Sarajevu i DAAD Stability Pact for South Eastern Europe collaborative project.
- Medicinski fakultet, CME kurs Causal inference methods in epidemiology“ (25–28. 5. 2016),
- Medicinski fakultet, konferencija na temu: "Antikoruptivne mjere u obrazovanju u zdravstvenom sektoru" (9. 6. 2016), predloženi Akcioni plan za borbu protiv korupcije Medicinskog fakulteta 2016–2019.
- Medicinski fakultet, ljetna škola: "Comparative Public Health: Serbia and Bosnia and Herzegovina ☐ International Program Development (IPD)", (18–29. 7. 2016), teme: Slavske civilizacije: Historija, kultura i politika BiH, javno zdravstvo i mentalno zdravlje u BiH, partneri: Medicinski fakultet, Filozofski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija UNSA, i Northwestern University (Northwestern), Evanston, IL, USA
- Medicinski fakultet, "ERA-EDTA CME", kurs I kategorije Nephrology Applied Omics (24. 9. 2016), primjena omiks tehnologija u nefrologiji
- Medicinski fakultet, međunarodni kongres TREĆI KONGRES PATOLOGA BIH SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM SARAJEVO (2–3. 11. 2016), patologija dojke, pluća, GIT i kože
- Medicinski fakultet, Škola patologije: "10 th BRYAN WARREN SCHOOL OF PATHOLOGY SARAJEVO" (3–4. 11. 2016)
- Medicinski fakultet, radionica: Obilježavanje Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom: "Specifičnosti u radu sa djecom sa invaliditetom“ (5. 12. 2016), cilj: Upoznati studente završnih godina Medicinskog fakulteta sa specifičnostima rada sa djecom sa posebnim potrebama, pristupu i rješavanju problema kroz buduću lječarsku praksu; Partneri: K.J.U. Centar za obrazovanje, odgoj i rehabilitaciju „Vladimir Nazor“, Udruženje studenata medicinskog fakulteta USMF, Udruženje studenata medicine u BiH BOHEMSA

4. VETERINARSKI FAKULTET

- Veterinarski fakultet, kongres VetIstanbul Group (17–20. 5. 2016)

Grupacija tehničkih nauka

Međunarodni projekti, skupovi i konferencije, gostujući pozvani predavači, naš univerzitet i međunarodne visokoobrazovne institucije:

1. ARHITEKTONSKI FAKULTET

- Arhitektonski fakultet, međunarodna konferencija „Higher Education, Research and Development in Architecture“ (7–8. 11. 2016), unapređenje kurikuluma arhitektonskih fakulteta

2. ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET

- Elektrotehnički fakultet, konferencija: "XI International Symposium on Telecommunications – BIHTEL 2016" (24–26. 10. 2016). Ciljevi: okupljanje naučnika i stručnjaka iz područja telekomunikacija s ciljem prezentacije najnovijih istraživanja i inovacija iz područja telekomunikacija ; Partneri: BH Telecom, Comtrade, Rhode & Schwarz

Grupacija prirodnih nauka

Međunarodni projekti, skupovi i konferencije, gostujući pozvani predavači, naš univerzitet i međunarodne visokoobrazovne institucije:

1. INSTITUT ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I BIOTEHNOLOGIJU

- Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, radni sastanak o temi „COST Action, BM 1106 - Genetics in Irritable Bowel“, (28–29. 2. 2016)

2. PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET

- Prirodno-matematički fakultet, konferencija na temu: "2nd ITHMC – 2nd International Tourism and Hospitality Management Conference" (15–17. 10. 2016), međunarodna konferencija iz oblasti turizma i menadžmenta/partner: Zenith Group Sarajevo
- Prirodno-matematički fakultet – Odsjek za hemiju, drugi međunarodni kongres „2nd International Congress of Chemists and Chemical Engineers of Bosnia and Herzegovina“ (21–23. 10. 2016)
- Prirodno-matematički fakultet – Odsjek za geografiju, četvrti kongres geografa Bosne i Hercegovine (17–19. 11. 2016)

3. POLJOPRIVREDNO–PREHRAMBENI FAKULTET

- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Prvi studentski kongres Hrana-Ishrana-Zdravlje (7–9. 7. 2016)
- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet , Ljetna škola „Summer School in Sarajevo - Beekeeping - preserving our future" (4–21. 9. 2016)
- Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, naučno stručna konferencija: "27th International Scientific-Expert Congress of Agriculture and Food Industry" (26–28. 9. 2016), o temi „Poljoprivreda i prehrambene tehnologije"

4. ŠUMARSKI FAKULTET

- Šumarski fakultet, međunarodni seminar na temu: "Pokretanje međukatedarske saradnje u naučnoj oblasti Uređivanje šuma, - planiranje gazdovanja šumama" (27–29. 10. 2016. godine), cilj: "Prijedlozi moguće saradnje šumarskih fakulteta regiona".
- Šumarski fakultet, radionica-projekat na temu: "Međunarodni studentski projekt -Alternative futures for Sarajevo polje" (29. 3. 2016), tema - Replaniranje Sarajevskog polja, na osnovu aktuelnog prostornog plana i trenutnog stanja; Cilj: isticanje pejzažnih, privrednih, turističkih potencijala, zaštita prostora.

Grupacija umjetnosti

Međunarodni projekti, skupovi i konferencije, gostujući pozvani predavači, naš univerzitet i međunarodne visokoobrazovne institucije:

1. AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI

- Akademija likovnih umjetnosti, izložba i grafička radionica, međunarodna izložba „18. Minijature“ (11–16. 1. 2016), U okviru gostovanja održana je grafička radionica studenata akademije iz Sarajeva i njihovih kolega sa zagrebačke akademije. Njihov zadatak je bio izrada zajedničke grafičke mape u tehnici brakopis/akvatinta, a na temu pjesme "Misao svijeta", autora Silvija Strahimira Kranjčevića.
- Akademija likovnih umjetnosti, predavanja na temu "Održiva moda - Nordic Days in BiH - Lecture :Sustainable Fashion", (20.05.2016.), speakers: Mirko Sarovic, BiH Minister of Foreign, Trade and Economic Relations TBC, speaker from the Academy of Fine Arts Sarajevo TBC Ms.Tone Tobiasson- NICE Fashion, Norway, Ms. Sigrid Barnekow, Mistra Future Fashion, Sweden Ms. Nadira Mingasson – Skaljac, "Udružene" BiH
- Akademija likovnih umjetnosti, predavanja prof. Petar Barišić, Izložba i predavanja "Objekti" red. prof.Petara Barišića /ALU Univerziteta u Zagrebu (30. 5–3. 6. 2016), izložba, predavanje i prezentacija rezultata dugogodišnjeg rada na polju skulpture; PARTNERI: ALU Sarajevo- Odsjek kiparstvo
- Akademija likovnih umjetnosti, suradnja Sarajevskih studenata i mladih umjetnika iz Graza , rad u ateljeu, izložbe u Grazu i Sarajevu: "In parallel/ Initiative Sarajevo-Graz (17–25. 6. 2016), PARTNERI: ALU Sarajevo-Odsjek za grafiku i Odsjek kiparstvo
- Akademija likovnih umjetnosti, suradnja Sarajevskih studenata i mladih umjetnika iz Graza , rad u ateljeu, izložbe u Grazu i Sarajevu: "In parallel/ Initiative Sarajevo-Graz", (9–19. 9. 2016), PARTNERI: ALU Sarajevo-Odsjek za grafiku i Odsjek kiparstvo
- Akademija likovnih umjetnosti, predavanja, radionice, izložbe, prezentacije: "POP UP" (27–29. 10. 2016), Predavanja eminentnih stručnjaka iz područja dizajna, ilustracije i multimedije; radionice, izložbe, prezentacije itd.; PARTNERI: UG Studenti dizajna
- Akademija likovnih umjetnosti, Predavanje i radionica: "Igor Rakčević -Upotreba recikliranih materijala kroz suvremeni pristup grafici" (11. 11. 2016), na Akademiji likovnih umjetnosti, Odsjeka za grafiku, magistar grafike Igor Rakčević iz Crne Gore je održao predavanje i radionicu "Upotreba recikliranih materijala kroz suvremeni pristup grafici"

- Akademija likovnih umjetnosti, sajam sa ciljem informiranja o različitim oblastima studija na francuskim univerzitetima, "Studentski dan 2016. Francuski univerziteti u Sarajevu" (7. 11. 2016), studentski dan pruža priliku da upoznate brojne francuske univerzitete, načine i uvjete upisa na francuske visokoškolske ustanove, mogućnosti finansiranja i studija
- Akademija likovnih umjetnosti, predavanja Simon Wilkinson : "POP-IN! ALU 04 - Making Art In Virtual Reality" (30. 11. 2016), PARTNERI: UG Studenti dizajna i British Council Bosnia and Herzegovina
- Akademija likovnih umjetnosti Izložba photo graz selection, Izložba „photo graz selection“ predstavlja presjek aktualne fotografske scene Graza i Štajerske (14–22. 12. 2016), izložba photo graz selection prikazuje izbor od 27 pozicija, koje jasno vizualiziraju golemu raznolikost ove fotografske scene, uspoređuje načine rada različitih starosnih grupa i odražava njihove aktuelne teme i lične stavove.
- Akademija likovnih umjetnosti Izložba 100 plakata za eliminaciju ekstremizma - Make Extremism History, izložba tematizira borbu protiv ekstremizma u svim oblicima, viđenu i iskazanu umijećem grafičkih dizajnera iz više od 50 zemalja svijeta (23. 12–17. 1. 2017), udruženje likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti i dizajnera BiH peti put organizira izložbu 100 najboljih plakata koji su posvećeni temama ljudskih prava. 2012. godine profesorica na katedri za grafički dizajn prof. Dalida Karić Hadžiahmetović je bila među 10 najboljih, sa temom rodne jednakosti.
- Akademija likovnih umjetnosti, kiparska radionica studenata i profesora ALU Sarajevo, "Ostrožac, atelje pod vedrim nebom"., Osnovna ideja ovog projekta je da se otvore mogućnost praktične primjene i proširivanja saznanja studenata stečenih kroz edukaciju u teoretskoj i praktičnoj nastavi.

2. MUZIČKA AKADEMIJA

Muzička akademija, organizacija, međunarodni muzikološki simpozij muzika u društvu.

III-9 Izdavačka djelatnost

Izdavački savjet i univerzitetska izdanja

Izdavački savjet je održao osam sjednica, te razmatrajući rukopise kroz dvije faze postupka dobivanja univerzitetske saglasnosti, predložio Senatu Univerziteta u Sarajevu da se 13 rukopisa mogu izdati kao univerzitetska izdanja. Univerzitetsku saglasnost su dobili: po jedan rukopis sa Veterinarskog fakulteta, Filozofskog, Arhitektonskog, Šumarskog fakulteta, Muzičke akademije, Prirodno-matematičkog fakulteta, Elektrotehničkog fakulteta i Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta, te dva rukopisa sa Fakulteta za saobraćaj i komunikacije. Za tri rukopisa sa Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Izdavački savjet je u ovom periodu predložio Senatu da se isti izdaju kao univerzitetska izdanja.

Izdavački savjet je u skladu sa predviđenom procedurom usvojio prečišćeni tekst Poslovnika o radu Izdavačkog savjeta, čime je olakšan rad Izdavačkog savjeta a terminologija u Poslovniku je usklađena sa važećom terminologijom.

Odbor za bibliotečko-informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu

U periodu januar-decembar 2016. godine, Odbor za bibliotečko informacioni sistem, stručno i savjetodavno tijelo Senata Univerziteta u Sarajevu je održao šest radnih sastanaka i realizirao dva projekta koje je finansiralo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke:

- **Osiguranje kvaliteta naučnoistraživačkog rada kroz prevenciju plagijarizma – citiranost i autorsko pravo i**
- **Naučna baština: digitalizacija najstarijih doktorskih disertacija Univerziteta u Sarajevu.**

Odbor je Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke uputio završni izvještaj o realizaciji ova dva projekta.

Izdavaštvo i izdavačka politika

PREGLED: časopis za društvena pitanja

Univerzitet u Sarajevu je izdavač ***Pregleda: časopisa za društvena pitanja*** koji je poslije ***Glasnika Zemaljskog muzeja*** drugi najstariji časopis u BiH, a ujedno je jedan od najstarijih časopisa za društvenu kritiku i teoriju na prostoru bivše Jugoslavije. ***Pregled*** je indeksiran u tri međunarodne baze podataka: C.E.E.O.L., EBSCO Host i INDEX COPERNICUS, ima svoju službenu web stranicu www.pregled.unsa.ba i međunarodnu redakciju.

Održane su četiri sjednice Redakcije časopisa ***Pregled*** i pet radnih sastanaka užeg sastava Redakcije časopisa, na kojima su uređeni sadržaji brojeva 1, 2016 i 2, 2016. Objavljena su dva broja ovog časopisa (broj 1 i broj 2 za 2016. godinu), a u završnoj fazi priprema je izdavanje broja 3, 2016.

U Redakciju je prispjelo 72 teksta, od čega je pozitivno recenzirano 53 rada koji su objavljeni u tri broja časopisa u kategorijama: članci, pogledi i mišljenja, prikazi i osvrti, izlaganja i diskusije.

Redakcija časopisa je 25. februara 2016. godine organizirala Naučnu raspravu o temi ***Suverenitet države Bosne i Hercegovine***, kako bi obilježio 1. mart - Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine, jedan od najznačajnijih datuma u historiji naše domovine. Na ovoj raspravi je 16 izlagača imalo svoja izlaganja i diskusije.

Naučna rasprava o ***Leksikonu socioloških pojmova*** autora prof. dr. Senadina Lavića održana je 22. juna 2016. godine. Naučni djelatnici koji se bave sociologijom su govorili na ovoj raspravi, ocijenivši ovaj leksikon kapitalnim djelom iz ove oblasti u našoj zemlji i regionu i bitnim za razvoj društvenih i humanističkih znanosti.

Izlaganja i diskusije sa ove dvije naučne rasprave su objavljena u časopisu „Pregled“ broj 1 i broj 2, 2016.

PUBLIKACIJE I INDEKSIRANI ČASOPISI

Prema dinamici izlaženja publikacija tokom cijele godine vrši se realizacija stručnih, analitičkih i administrativnih poslova i izrada analiza, pregleda, biltena i informacija za potrebe svih glasila Univerziteta iz oblasti dodiplomskog i postdiplomskog studija, nastave i naučnoistraživačkog rada, kadrovske situacije i nastavnog osoblja i stanja studenata, od zahtjeva do pripreme za štampu.

U Službi za izdavačku djelatnost se vrše finalne aktivnosti na uređenju publikacije ***Bilten Univerziteta u Sarajevu 2013-2015***.

Izvršeno je ažuriranje, prikupljanje i dopunjavanje podataka o indeksiranim časopisima koje izdaju organizacione jedinice UNSA. Podatke je dostavilo 25 organizacionih jedinica, a ukupno se izdaje 34 indeksiranih časopisa. Filozofski fakultet i Zemaljski muzej BiH izdaju po tri indeksirana časopisa, a po dva časopisa izdaju: Ekonomski fakultet, Prirodno-matematički fakultet, Stomatološki fakultet sa klinikama, Šumarski fakultet i Institut za historiju. Po jedan indeksirani časopis izdaju: Univerzitet u Sarajevu-Rektorat, Fakultet islamskih nauka, Fakultet političkih nauka, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Fakultet za upravu, Fakultet zdravstvenih studija, Katolički bogoslovni fakultet, Medicinski fakultet, Muzička akademija, Pedagoški fakultet, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Pravni fakultet, Veterinarski fakultet, Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Institut za jezik, Orijentalni institut i Nacionalna i univerzitetska biblioteka.

Svi ovi časopisi indeksirani su u različitim bazama podataka u zavisnosti od naučne oblasti kojoj pripadaju, kao što su: C.E.E.O.L., EconLit, EBSCO Host, Inedex Copernicus, Business Source Complete, DOAJ, PoroQuest, ProQuest Social Sciences, Cambridge Sociological Abstract, SPORTDiscus TM, SPONET, getCited, CABI, Scopus, CAB Abstract, MLA, Academic Journal Database, Elektronische Zeitschriftenbibliothek, Religious & Theological Abstracts, (EP) USA, RILM, CABI-CAB, SocINDEX, AGRIS, Forestry Abstract, SEESAmEPublications i druge.

U donjoj tabeli je dat pregled indeksiranih časopisa koje izdaju organizacione jedinice:

INDEKSIRANI ČASOPISI ORGANIZACIONIH JEDINICA UNIVERZITETA U SARAJEVU

UNIVERZITET U SARAJEVU – REKTORAT

NASLOV	PREGLED
PODNASLOV	Časopis za društvena pitanja
ISSN	0032-7271 (Print) 1986-5244 (Online)
OD KADA IZLAZI	1910.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Četvermesečno (tri broja godišnje i jedan broj na engleskom jeziku – SURVEY – (povremeno))
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	- C.E.E.O.L. - EBSCO Host - Index Copernicus
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Sažeci; SURVEY Periodical for Social Studies (Special English Edition)
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Prof. dr. Senadin Lavić Redakcija: Prof. dr. Senadin Lavić Prof. dr. Merima Čaušević Prof. dr. Elvir Čizmić Prof. dr. Enes Dumšević Prof. dr. Salih Fočo Prof. dr. Midhat Mekić Prof. dr. Mirko Pejanović Prof. dr. Hidajet Repovac Međunarodna Redakcija: Prof. dr. Zvonko Kovač (Sveučilište u Zagrebu) Prof. dr. Dragan Milanović (Sveučilište u Zagrebu) Prof. dr. Milan Podunavac (Univerzitet u Beogradu) Prof. dr. Vesna Požgaj-Hadžić (Univerza v Ljubljani) Prof. dr. Dragan Prole (Univerzitet u Novom Sadu) Prof. dr. Stanka Setnikar-Cankar (Univerza v Ljubljani) Prof. dr. Mitja Velikonja (Univerza v Ljubljani) Prof. dr. Veselin Vukotić (Univerzitet Donja Gorica, Crna Gora)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	Fuada Muslić, prof., sekretar Redakcije Dostupno na www.pregled.unsa.ba

EKONOMSKI FAKULTET

NASLOV	The South East European Journal of Economics and Business (SEEJ)
PODNASLOV	
ISSN	2233-1999 (Online) 2303-887X (CD)
OD KADA IZLAZI	2006.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Cabell's Directory CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities) Celdes CNKI Scholar (China National Knowledge Infrastructure) CNPIEC DOAJ EBSCO - Business Source EBSCO - Central & Eastern European Academic Source EBSCO - TOC Premie EBSCO Discovery Service ECONIS EconLit Elsevier - SCOPUS Google Scholar International Abstracts in Operations Research J-Gate JournalTOCs Naviga (Softweco) Primo Central (ExLibris) ProQuest - International Bibliography of the Social Sciences (IBSS) ReadCube Research Papers in Economics (RePEc) SCImago (SJR) Summon (Serials Solutions/ProQuest) TDOne (TDNet)

IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU (DA / NE)	Ulrich's Periodicals Directory/ulrich Da - izlazi samo na engleskom jeziku
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Glavni i odgovorni urednik: Adnan Efendic, PhD Tehnički urednik: Selma Kadić-Maglajlić, PhD
REDAKCIJA	Adnan Efendic, PhD Vesna Babić-Hodović, PhD Selma Kadić-Maglajlić, PhD Jelena Zoric, PhD Nebojša Stojčić, PhD
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	seejournal@cfsa.unsa.ba
NAPOMENA	

NASLOV	Sarajevo Business and Economics Review (SBER)
PODNASLOV	
ISSN	1986-5473
OD KADA IZLAZI	1966, 2010.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	EBSCO/Business Source Complete EBSCO/Business Source Premier EBSCO/Central & Eastern European Academic Source CEEOL ProQuest ABI/INFORM
IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU (DA / NE)	Naslovi, sažeci i ključne riječi svih radova i na engl. jeziku, a pojedini radovi u cijelosti na engleskom jeziku
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	
REDAKCIJA	Prof. dr. Željko Šain Doc. dr. Emir Agić Doc. dr. Muamer Halilbašić Prof. dr. Danijela Martinović-Landeka Doc. dr. Jasmina Selimović Doc. dr. Vedad Silajdžić Doc. dr. Senad Softić Doc. dr. Ensar Šehić Doc. dr. Tarik Zaimović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Doc. dr. Mirza Kršo - sekretar
NAPOMENA	Od 1966 - 2010. časopis izlazio pod naslovom <i>Zbornik radova</i> , a od 2012. kao SBER

FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA

NASLOV	Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu
PODNASLOV	
ISSN	1512-7648
OD KADA IZLAZI	1982.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	U toku je indeksiranje časopisa
IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU (DA / NE)	Ne
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Prof. dr. Zuhdija Hasanović
REDAKCIJA	Orhan Bajraktarević, Ismet Bušatlić, Almir Fatić, Rešid Hafizović, Mustafa Hasani, Zuhdija Hasanović, Mehmed Kico, Dina Nadarević-Sijamhodžić, Dževad Šošić
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Orhan Jašić (sekretar)
NAPOMENA	

FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

NASLOV	Sarajevski žurnal za društvena pitanja / Sarajevo Social Science Review / SSSR
PODNASLOV	
ISSN	2303-4025 (Print) 2303-4033 (online od 2015.)
OD KADA IZLAZI	2012.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	CEEOL EBSCO
IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU	Radovi se publikuju na b/h/s jezicima i na engleskom jeziku

(DA / NE)	
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Doc. dr. Valida Repovac Nikšić Doc. dr. Sead Turčalo, Doc. dr. Damir Kapidžić, Doc. dr. Belma Buljubašić, Doc. dr. Haris Cerić, Prof. dr. Sanela Čekić-Bašić, Doc. dr. Mirza Emirhafizović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Redakcija nema sekretara Kontakt-osoba: Valida Repovac-Nikšić, valida.repovac.niksic@fpn.unsa.ba
NAPOMENA	Dostupno na www.journal.fpn.unsa.ba Do 2012. SSSR je izlazio pod naslovom GODIŠNJAK FAKULTETA

FAKULTET SPORTA I TJELESNOG ODGOJA

NASLOV	Homosporticus
PODNASLOV	Scientific Journal of Sport and Physical Education
ISSN	1512-8822 print 1840-4324 online
OD KADA IZLAZI	1998.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Index Copernicus (ICV 2015=61.9) EbscoHost Genamis Journal Seek Global impact factor for 2016 (GIF=2.4602) SPONET Open J-gete Newjour ResearchBible SPORTDiscus TM with Full text CABI ResearchGate CiteFactor Google Scholar Electronic Journals Library
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	DA
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Prof. dr. Husnija Kajmović Doc. dr. Faris Rašidagić
REDAKCIJA	Editorial Board: Izet Rado, Bosnia and Herzegovina Milan Čoh, Slovenia Milovan Bratić, Serbia Goran Sporiš, Croatia Dobromir Bonacin, Bosnia and Herzegovina Milena Mihalački, Serbia Hans-Peter Holtzer, Austria Edvin Dervišević, Slovenia Igor Jukić, Croatia Nusret Smajlović, Bosnia and Herzegovina Sergej Ostojčić, Serbia Duško Ivanov, Macedonia Ekrem Čolakhodžić, Bosnia and Herzegovina Goran Marković, Croatia Munir Talović, Bosnia and Herzegovina Irena Valantine, Lithuania Dragan Milanović, Croatia Milan Žvan, Slovenia Patrik Drid, Serbia Duško Bjelica, Montenegro Husnija Kajmović, Bosnia and Herzegovina Marjeta Mišigoj-Duraković, Croatia Neje Sarbon, Slovenia Dragana Berić, Serbia Dijana Avdić, Bosnia and Herzegovina Hrvoje Sertić, Croatia Advisory Board: Mithat Mekić (B&H), Nermin Nurković (B&H), Nedjeljko Vidović (B&H), Ivan Hmjelovjec (B&H), Muriz Hadžikadunić (B&H), Žarko Bilić (B&H), Aziz Šunje (B&H), Almir Mašala (B&H), Mensura Kudumović (B&H), Safet Kapo (B&H), Siniša Kovač (B&H), Muhamed Tabaković (B&H), Lejla Šebić (B&H), Ifet Mahmutović (B&H), Faris Rašidagić (B&H)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Husnija Kajmović
NAPOMENA	Dostupan na: http://www.fasto.unsa.ba/index.php/homosporticus

FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE

NASLOV	Kriminalističke teme – Criminal Justice Issues
PODNASLOV	Časopis za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije – Journal for Criminalistics, Criminology and Security Studies
ISSN	1512 - 5505
OD KADA IZLAZI	13. 03. 1998.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Četiri broja godišnje na BHS jeziku i dva broja godišnje na engleskom jeziku
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	CSA Sociological Abstract, EBSCO SocINDEX, EBSCO SocINDEX Full Text, EBSCO Criminal Justice Abstracts, EBSCO Criminal Justice Abstracts with Full-text i ProQuest Social Sciences
IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU (DA / NE)	Da – od 2011. godine
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Prof. dr. sc. Eldan Mujanović Prof. dr. sc. Elmedin Muratbegović Prof. dr. sc. Edina Bećirević Prof. dr. sc. Jasmin Ahić Prof. dr. sc. Irma Deljković Prof. dr. sc. Darko Datzler Doc. dr. sc. Goran Kovačević
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Ass. Adnan Fazlić, MA
NAPOMENA	Dostupan na: www.fkn.unsa.ba

FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA

NASLOV	Journal of Health Sciences
PODNASLOV	
ISSN	ISSN 2232-7576 (Print) ISSN 1986-8049 (Online)
OD KADA IZLAZI	April, 2011.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Četiri puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	- EBSCO - DOAJ - Google Scholar - PROQUEST - Bielefeld Academic Search Engine (BASE) - CAB Abstracts - ULRICH'S - Academic Journal Database - Elektronische Zeitschriftenbibliothek - Index Copernicus
IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Prof. dr. Dijana Avdić Borut Poljsak, Laboratory of Oxidative Stress Research, University of Ljubljana, Ljubljana, Slovenia Bulent Eren, Council of Forensic Medicine of Turkey, Bursa, Turkey Davor Tomas, University of Zagreb School of Medicine, Zagreb, Croatia Emira Švraka, University of Sarajevo Faculty of Health Studies, Bosnia and Herzegovina Ertan Sahin, Department of Nuclear Medicine, Namik Kemal University, Tekirdağ, Turkey Fatima Jusupovic, University of Sarajevo Faculty of Health Studies, Bosnia and Herzegovina Isabelle Richard, Department of Physical Medicine and Rehabilitation, CHU of Angers Rue des Capucins, Angers, France Ivan Malcic, Department of Pediatrics, Clinical Hospital Rebro, Zagreb, Croatia Kasim Bajrovic, Institute for Genetic Engineering and Biotechnology, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina Eubica Ilievová, Trnava University of Trnava, Slovakia Maja Cigrovski Berkovic, University of Zagreb Faculty of Kinesiology, Zagreb, Croatia Maja Miškulin, University of Osijek, Faculty of Medicine, Croatia Martina Lovric Bencic, Clinical Hospital Center Zagreb Rebro University Clinic of Cardiovascular Diseases, Zagreb, Croatia Mirsada Hukic, Department of Microbiology and Virology
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Faruk Skenderi
NAPOMENA	Časopis je dostupan na www.jhsci.ba

FILOZOFSKI FAKULTET

NASLOV	SOPHOS
--------	--------

PODNASLOV	Časopis mladih istraživača / A Young Researchers' Journal
ISSN	1840-3859
OD KADA IZLAZI	2008.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	• EBSCO • CEEOL • Index Copernicus Internationale
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Abstract
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Glavni urednik: Kenan Šljivo Izvršni urednik: Vedad Muharemović
REDAKCIJA	Jelena Gaković Tijana Okić Mustafa Šuvalija Ivana Seletković Davor Njegić Denis Džanić Tomislav Tadić Kerim Sušić
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Tomislav Tadić
NAPOMENA	

NASLOV	RADOVI FILOZOFSKOG FAKULTETA
PODNASLOV	
ISSN	0581-7447 (Print) 2303-6990 (Online)
OD KADA IZLAZI	1963.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	16.11.2016.g. Podnesena prijava za EBSCO po ispunjenju svih preduvjeta
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Abstract
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Ksenija Kondali
REDAKCIJA	Salmedin Mesihović Senada Dizdar Munir Mujić Sanjin Kodrić Vahidin Preljević Emina Dedić-Bukvić
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Nelma Rahmanović
NAPOMENA	

NASLOV	RADOVI (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija)
PODNASLOV	
ISSN	2303-5749 (Print) 2303-6974 (Online)
OD KADA IZLAZI	2010.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dvogodišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Plan: EBSCO CEEOL
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Abstract
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Amila Kasumović
REDAKCIJA	Esad Kurtović Edin Radušić Aladin Husić Fahd Kasumović Amra Šaćić Adnan Kaljanac Haris Dervišević Andrea Baotić Jasenko Hadžihasanović Inozemni članovi: Sanja Cvetnić Domagoj Tončinić Tomislav Galović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Amir Duranović
NAPOMENA	

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

NASLOV	VRHBOSNENSIA
---------------	---------------------

PODNASLOV	Časopis za teološka i međureligijska pitanja
ISSN	1512-5513 (tisak) 2233-1387 (online)
OD KADA IZLAZI	1997.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	EBSCO (Ipswich, Massachusetts, US) Religious & Theological Abstracts (Myerstown, US)
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Ne
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Od prosinca 2016. doc. dr. Pavle Mijović Uredništvo ■ Niko Ikić, Pavo Jurišić, Zdenko Spajić, Tomo Vukšić Znanstveno vijeće ■ Carmelo Dotolo (Rim), Serafin Hrkać (Mostar), Ante Mateljan (Split), Anto Mišić (Zagreb), Anto Popović (Sarajevo), Rudolf Prokschi (Beč) Ivica Raguž (Đakovo), Slavko Slišković (Zagreb), Milan Špehar (Rijeka), Anton Štrukelj (Ljubljana), Tomislav Vuk (Jeruzalem), Ronald Witherup (SAD), Mato Zovkić (Sarajevo)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	doc. dr. Pavle Mijović

MEDICINSKI FAKULTET

NASLOV	Folia Medica Facultatis Medicinae Universitatis Saraevensis
PODNASLOV	
ISSN	0352-9630
OD KADA IZLAZI	
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Ebsco Host CAS Hinari Scopus Embase
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Prof. dr. Almira Hadžović-Džuvo Deputy editors: Doc. dr. Amina Valjevac Doc. dr. Aida Kulo Doc. dr. Lejla Burnazović-Ristić Associate editors: Prof. dr. Selma Aličelebić Prof. dr. Amela Begić Prof. dr. Mirza Bišević Prof. dr. Mirza Dilić Prof. dr. Kemal Dizdarević Prof. dr. Sabaheta Hasić Prof. dr. Sebija Izetbegović Prof. dr. Benjamin Kulovac Doc. dr. Alma Džibur-Kulenović Prof. dr. Sabina Mahmutović Prof. dr. Rusmir Mesihović Prof. dr. Zakira Mornjaković Prof. dr. Enra Suljić Prof. dr. Svjetlana Radović Prof. dr. Zelija Velija-Ašimi Prof. dr. Belma Aščić-Buturović Prof. dr. Nermina Babić Prof. dr. Maida Rakanović-Todić Prof. dr. Mustafa Busuladžić Doc. dr. Sanjin Haverić Doc. dr. Damir Rebić Advisory board: Prof. dr. Paolo Meda Prof. dr. Adnan Čustović Prof. dr. Vasilj Jeremić Prof. dr. Nadan Rustemović Prof. dr. Anton Šnalcer Prof. dr. Farid Ljuca Prof. dr. Grazyna Adler Prof. dr. William J. Boone Prof. dr. Miralem Pašić
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	Doc. dr. Amina Valjevac Doc. dr. Aida Kulo Doc. dr. Lejla Burnazović-Ristić www.foliamedica.mf.unsa.ba

MUZIČKA AKADEMIJA

NASLOV	Muzika
PODNASLOV	Časopis za muzičku kulturu
ISSN	1512-5297 (Print) 2490-2489 (Online)
OD KADA IZLAZI	1997.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	RILM ERIH PKUS
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Zvanični jezici Časopisa su: b/h/s i engleski jezik
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Doc. dr. Lana Pačuka Bruno Netti, Gerda Lechleitner, Jim Samson, Ira Prodanov-Krajišnik, Larry Francis Hilarian, Lujza Tary, Nico Schüller, Nikša Gligo, Svanibor Pettan, Tijana Popović-Mladenović, Zdravko Blažeković, Sabina Vidulin, Fatima Hadžić, Ivan Čavlović, Igor Karača, Jasmina Talam, Refik Hodžić, Senađ Kazić, Tamara Karača-Beljak, Valida Tvrtković-Akšamija, Naida Hukić, Nerma Hodžić-Mulabegović, Amra Bosnić
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Kontakt osoba: doc. dr. Lana Pačuka
NAPOMENA	Časopis je dostupan na: http://muzika.mas.unsa.ba

PEDAGOŠKI FAKULTET

NASLOV	International Scientific Journal of Educational Sciences
PODNASLOV	Educa Journal
ISSN	PRINT 2490-2225 ONLINE 2490-2217
OD KADA IZLAZI	2016.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Academic Resource Index ResearchBib
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Fatih Destović Indira Mahmutović Ivica Radovanović Dunja Jutronić Truly Busch Mensura Kudumović Aydin Babuna Fahriye Emgili
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Amela Nikšić, dekanatpf@pf.unsa.ba
NAPOMENA	http://www.educajournal.ba

POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET

NASLOV	RADOVI POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU / WORKS OF THE FACULTY OF AGRICULTURE AND FOOD SCIENCES UNIVERSITY OF SARAJEVO
PODNASLOV	
ISSN	0033-8583
OD KADA IZLAZI	1952.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnjak
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	AGRIS - Agricultural Information Service, 1959. CAB Publishing - UK, 2002.
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Ne
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	prof. dr. Mirha Đikić

REDAKCIJA	prof. dr. Mirha Dikić prof. dr. Milenko Blesić prof. dr. Pakeza Drkenda prof. dr. Ervin Zečević prof. dr. Dragana Ognjenović prof. dr. Fuad Gaši prof. dr. Nedžad Karić prof. dr. Zilha Ašimović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Belma Dučić
NAPOMENA	Urednički odbor časopisa sačinjava, osim nabrojanih članova Redakcije, sačinjava još 22 profesora iz Njemačke, Norveške, Slovenije, Rusije, Rumunije, Srbije, Hrvatske, Crne Gore i Bosne i Hercegovine

PRAVNI FAKULTET

NASLOV	Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu
PODNASLOV	
ISSN	0581-7471
OD KADA IZLAZI	1949.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnjak
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	1. CSA Sociological Abstracts CSA (Proquest) 2. Worldwide Political Science Abstracts (Proquest) 3. Central and East European Academic Source (EBSCOhost)
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Sažeci na engleskom jeziku, a od 2015. godine i prijevod časopisa na engleski jezik
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Prof. dr. Borislav Petrović Prof. dr. Jasna Bakšić-Muftić Prof. dr. Abedin Bikić Prof. dr. Enes Dumšević Doc. dr. Kanita Imamović-Čizmić Prof. dr. Borislav Petrović Prof. dr. Zvonimir Tomić Prof. dr. Davor Derenčinović Prof. dr. Dubravka Hrabar Prof. dr. Anita Kurtović-Mišić Prof. dr. Janja Hojnik Prof. dr. Adem Sözüer
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Doc. dr. Kanita Imamović-Čizmić
NAPOMENA	U periodu 1949–1950. časopis je izlazio pod naslovom “Istorijsko-pravni zbornik”, pod sadašnjim naslovom izlazi od 1953. godine

PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET

NASLOV	Bulletin of the Chemists and Technologists of Bosnia and Herzegovina
PODNASLOV	
ISSN	Print 0367-4444 Online 2232-7266
OD KADA IZLAZI	1952.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Polugodišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Chemical Abstracts Ebsco
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Fehim Korać Milka Maksimović Emin Sofić Semira Galjašević Nurudin Avdić Editorial Board: Ivan Gutman (SRB) Dejan Milošević (B&H) Željko Jačimović (MNE) Ljudmila Benedik (SLO) Meliha Zejnilagić-Hajrić (B&H) Amira Čopra-Janićijević (B&H) Tidža Muhić-Šarac (B&H) Sabina Gojak-Salimović(B&H) Jasna Huremović (B&H)

	Emira Kahrović (B&H) Ismet Tahirović (B&H) Danijela Vidic (B&H) Mustafa Memić (B&H) Andrea Gambaro (ITA) Dragana Đorđević (SRB) Aida Šapčanin (B&H) Jože Kotnik (SLO) Lucyna Samek (POL) Angela Maria Stortini (ITA) Ivan Spanik (SLK) Mirjana Vojinović Miloradov (SRB) Heike Bradl (GER) Lea Kukoč (CRO) Sanja Čavar Zeljković (CZE) Advisory Editorial Board: Margareta Vrtačnik (SLO) Alen Hadžović (CAN) Franci Kovač (SLO) Franc Požgan (SLO) Mladen Miloš (CRO) Mirjana Metikoš (CRO)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Safija Herenda Alisa Selović
NAPOMENA	Dostupan na: http://www.pmf.unsa.ba/hemija/glasnik

NASLOV	Geographical review
PODNASLOV	
ISSN	Print 0435-3714 Online 2303-8950
OD KADA IZLAZI	1957.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Current Geographical Publications http://guides.library.uwm.edu/c.php?g=56532&p=363510
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Rahman Nurković Prof. dr. Recep Efe (Turkey), Prof. dr. Andrej Černe (Slovenia), Prof. dr. Daniel Göler (Germany), Prof. dr. Michael Woods (Wales), Prof. dr. Nusret Drešković (Bosnia and Herzegovina), Prof. dr. Dane Pejnović (Croatia), Prof. dr. Matija Zorn (Slovenia), Prof. dr. Paulo Menezes (Brazil), Prof. dr. Lučka Lorber (Slovenia), Doc. dr. Ranko Mirić (Bosnia and Herzegovina), Doc. dr. Alma Pobrić (Bosnia and Herzegovina), Prof. dr. Snježana Musa (Bosnia and Herzegovina), Prof. dr. Jerzy Bański (Poland), Prof. dr. Dejan Đorđević (Serbia), Prof. dr. Michael Sofer (Israel)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	
NAPOMENA	Dostupan na: http://geografkipregled.geodrustvo.ba

STOMATOLOŠKI FAKULTET SA KLINIKAMA

NASLOV	Bilten Stomatologia BiH
PODNASLOV	
ISSN	1840-3379
OD KADA IZLAZI	1998.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Tri puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	COBISS
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Sadrži članke na engleskom jeziku
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	
NAPOMENA	Priznat od Univerziteta za akademsko napredovanje

NASLOV	Stomatološki vjesnik / Stomatological Review
---------------	---

PODNASLOV	Naučni časopis Stomatološkog fakulteta u Sarajevu
ISSN	0350-5499 (print) 2233-1794 (online)
OD KADA IZLAZI	2002. Ponovo pokrenuto izdavanje 2012.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	DOAJ Index Copernicus U toku je ponovno indeksiranje u PubMedu
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Od broja 2/2012 svi radovi su na engleskom jeziku
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Sadeta Šečić
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Selma Zukić, sekretar uređivačkog odbora
NAPOMENA	Dostupno na www.stomatoloskivjesnik.ba

ŠUMARSKI FAKULTET

NASLOV	Works of the Faculty of Forestry University of Sarajevo
PODNASLOV	Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
ISSN	1512-5769 (print) 2490-3183 (online)
OD KADA IZLAZI	1952.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	CAB Abstract , Index Copernicus, EBSCO, Forestry Abstract, Environment Complete, Environmental Index, Forest science Database
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Sead Vojniković Achim Dorenbusch, Jusuf Musić Dalibor Ballian, Tomislav Poršinsky, Osman Mujezinović, Azra Tahirović, Vladimir Beus, Milka Glavendekić, Dragan Nonić, Pande Trajkov, Sabina Delić, Čemal Višnjjić, Saša Kunovac,
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Saša Kunovac
NAPOMENA	Dostupno na web stranici: http://sfsa.web.ba/v2/stranica/arhiva-radova-45

NASLOV	SEEFOR – South-East European Forestry
PODNASLOV	International scientific journal in field of forestry
ISSN	1847-6481 (print) 1849-0891 (online)
OD KADA IZLAZI	2010.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	AGRICOLA, CAB Abstracts, CrossRef, DOAJ, Forestry Abstracts, Google Scholar, Index Copernicus
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Dijana Vuletić Sezgin Ayan, Dalibor Ballian, György Csóka, Achim Dohrenbusch, Vojislav Dukić, Florin Ioras, Aleš Kadunc, Nenad Keča,

	Bojana Klačnja, Csaba Mátyás, Ljupco Nestorovski, Cecil Konijnendijk van den Bosch, Radovan Nevenić, Milan Pernek, Urša Vilhar
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Ivan Balenović
NAPOMENA	Publishers: Croatian Forest Research Institute (Croatia); University of Banja Luka, Faculty of Forestry (BIH); University of Sarajevo, Faculty of Forestry (BIH); Institute of Lowland Forestry and Environment (Serbia); University of Belgrade, Faculty of Forestry (Serbia); Institute of Forestry (Serbia); Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Faculty of Forestry (Macedonia); Hungarian Forest Research Institute (Hungary)

VETERINARSKI FAKULTET

NASLOV	VETERINARIA
PODNASLOV	
ISSN	0372-6827 (Print) 2233-1360 (Online)
OD KADA IZLAZI	1951.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Tri broja godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	CAB Abstract SCImago (Scopus) SEESAmEPublications Google scholar
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Da
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Prof. dr. Maid Rifatbegović Prof. dr. Hajrudin Beširović Doc. dr. Davor Alagić Prof. dr. Čazim Crkić Prof. dr. Abdulah Gagić Dr. Safet Hadžović Prof. dr. Aida Hodžić Prof. dr. Jasmin Omeragić Prof. dr. Amir Zahirović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Prof. dr. Hajrudin Beširović, zamjenik urednika
NAPOMENA	

FAKULTET ZA UPRAVU – PRIDRUŽENA ČLANICA

NASLOV	UPRAVA
PODNASLOV	
ISSN	1986-5813
OD KADA IZLAZI	31. 12. 2010.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Polugodišnjak
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	- EBSCO publishing, - CEEOL (Central European Online Library) i - Research Bible
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Sažeci članaka
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Prof. dr. Lada Sadiković Mr. Đevad Šasić, Mr. Amel Delić, Prof. dr. Nezir Krčalo, Prof. dr. Amina Hadžibegić-Bicciato, Mr. Emir Tahirović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	jasmija.jamak@fu.unsa.ba
NAPOMENA	

NAUČNI INSTITUTI

INSTITUT ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I BIOTEHNOLOGIJU

NASLOV	Genetics & Applications
PODNASLOV	
ISSN	
OD KADA IZLAZI	
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Tri puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Da

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Dr. sc. Kasim Bajrović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	Dr. sc. Jasmina Čakar Odlukom Vijeća Instituta br: 423-7/16 od 15. 09. 2016. pokrenut je postupak za izdavanje naučnog časopisa Instituta. Izlaženje prvog broja se očekuje do kraja aprila 2017.

INSTITUT ZA HISTORIJU

NASLOV	Prilozi
PODNASLOV	Contributions
ISSN	0350-1159
OD KADA IZLAZI	1965.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	C.E.E.O.L.
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Sažeci
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Dr. sc. Senija Milišić Safet Bandžović, Muhamed Nametak, Senija Milišić, Sonja Dujmović, Fahd Kasumović, Vera Kržišnik Bukić, Hrvoje Klasić, Marko Atilla Hoare, Hatidža Oruč Dragana Kujović
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	Enes Dedić

NASLOV	Historijska traganja
PODNASLOV	Historical Searches
ISSN	1840-3875
OD KADA IZLAZI	2008.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Povremeno
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	C.E.E.O.L. EBSCO Publishing
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Sažeci
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	U toku izbor U toku izbor
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	U toku izbor

INSTITUT ZA JEZIK

NASLOV	Književni jezik
PODNASLOV	
ISSN	0350-3496 E- ISSN: 2303-8683
OD KADA IZLAZI	1972.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Dva puta godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	MLA C.E.E.O.L.
IZDANJE NA ENGLESKOM JEZIKU (DA / NE)	Ne
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Alen Kalajdžija Hasnija Muratagić-Tuna Hanka Vajzović Naila Valjevac Mirjana Popović Marica Petrović Ismail Palić Edim Šator
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	Aida Kršo

ORIJENTALNI INSTITUT

NASLOV	Prilozi za orijentalnu filologiju
PODNASLOV	
ISSN	0555-1153
OD KADA IZLAZI	1950.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	C.E.E.O.L. EBSCO Host
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Sažeci na engleskom jeziku
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Dr. Adnan Kadić
REDAKCIJA	
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	
NAPOMENA	

NACIONALNA I UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA BOSNE I HERCEGOVINE

NASLOV	Bosniaca
PODNASLOV	Časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine
ISSN	1512-5033
OD KADA IZLAZI	1996.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	CEEOL EBSCO
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Sažeci na engleskom jeziku, sadrži članke na engleskom jeziku.
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Dr. Ismet Ovčina
REDAKCIJA	Mr. sc. Zijada Đurđević-Alidžanović (NUBBIH), Nevenka Hajdarović (NUBBIH), Muamera Smajić, MA (NUBBIH), Mr. sc. Biljana Zarić (NUBBIH), Dženana Tuzlak (NUBBIH), Dr. Mirna Wiler (Sveučilište u Zadru), Dr. Aleksandra Horvat (Filozofski fakultet u Zagrebu), Bogoljub Mazić (Univerzitetska biblioteka Svetozar Marković), Davor Šoštarčić (IZUM, Slovenija)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Adisa Žero (NUBBIH)
NAPOMENA	Online izdanje http://www.nub.ba/index.php?option=com_mb2portfolio&view=projects&id=5&Itemid=69

ZEMALJSKI MUZEJ BOSNE I HERCEGOVINE

NASLOV	Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine
PODNASLOV	Arheologija
ISSN	0581-7501 (print) 2232-8513 (online) 2232-8521 (CD)
OD KADA IZLAZI	1889.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje (uvjetno)
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Ulrich's Periodicals Directory; CEEOL; EBSCO; Anthropological Index Online; Anthropological Literature BHA
IZDANJE NA ENGLSKOM JEZIKU (DA / NE)	Dvojezično
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK	Andrijana Pravidur
REDAKCIJA	Mirsad Sijarić Ana Marić Slaviša Perić (Srbija) Željko Demo (Hrvatska) Blagoje Govedarica (Njemačka) Georg Tiefengraber (Austrija) Boris Kavur (Slovenija) Alan Rushworth (UK)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA	Kontakt: Andrijana Pravidur
NAPOMENA	

NASLOV	Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine
PODNASLOV	Etnologija
ISSN	0581-751X (print) 2303-4122 (online) 2303-4114 (CD)
OD KADA IZLAZI	1889.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje (uvjetno)

INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	Ulrich's Periodicals Directory; CEEOL; Anthropological Literature; RILM Abstracts
IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU (DA / NE)	Dvojezično
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Aiša Softić Svetlana Bajić Lebiba Džeko Tone Bringa (Norveška) Jadranka Grbić (Hrvatska) Marko Terseglav (Slovenija)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	Kontakt: Aiša Softić
NASLOV	Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine
PODNASLOV	Prirodne nauke
ISSN	0581-7528 (print) 2303-4149 (online) 2303-4130 (CD)
OD KADA IZLAZI	1889.
PERIODIČNOST IZLAŽENJA	Godišnje (uvjetno)
INDEKSIRANOST (ako DA – nabrojati baze)	CAB; Entomology Abstracts; Forestry Abstracts; Plant Breeding Abstracts
IZDANJE NA ENGLISKOM JEZIKU (DA / NE)	Dvojezično
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK REDAKCIJA	Dalibor Ballian Dubravka Šoljan Senka Barudanović Hazim Hrvatović Faruk Bogunić Amra Hamzabegović Dražen Kotrošan (BiH) Dario Kramer Dražen Balen (Hrvatska) Gordan karaman (Crna Gora) Boris Kryštufek (Slovenija) Sonja Šiljak-Yakovlev (Francuska)
SEKRETAR REDAKCIJE/KONTAKT OSOBA NAPOMENA	Kontakt: Dalibor Ballian

Napomena:

Elektrotehnički fakultet, Fakultet za saobraćaj i komunikacije i Farmaceutski fakultet su dostavili informaciju da ne izdaju časopise.

Sajam Univerziteta i univerzitetske knjige 2016.

Služba za izdavačku djelatnost u koordinaciji sa stručnim službama organizacionih jedinica realizirala je pripreme za zajedničko predstavljanje izdavačke produkcije Univerziteta u Sarajevu na *Sajmu Univerziteta i univerzitetske knjige* u okviru 28. *međunarodnog sajma knjiga* koji je održan od 20. do 25. aprila 2016. godine u KSC Skenderija.

Kao i prethodnih godina, organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu su budućim studentima omogućile da na jednom mjestu dobiju sve potrebne informacije i podatke o fakultetu/akademiji i njihovim studijskim programima. Završeni srednjoškolci, budući studenti su prije raspisivanja konkursa za upis studenata u prvu godinu studija u akademskoj 2016/2017. godini dobili priliku da upoznaju studijske programe i stvore cjelovitu sliku o Univerzitetu i studiju za koji su se opredijelili.

Zajedničko predstavljanje organizacionih jedinica Univerziteta na Sajmu naišlo je na pozitivan odjek, kako kod organizacionih jedinica Univerziteta, tako i kod posjetilaca, drugih izlagača i javnosti.

Organizacija tribina i promocija

Tribine Univerziteta u Sarajevu

U skladu sa planiranim aktivnostima navedenim u Akademskom kalendaru za 2016/2017. godinu realizirane su pripremne radnje i aktivnosti za održavanje Tribina Univerziteta u Sarajevu:

- U povodu obilježavanja 27. januara - Međunarodnog dana sjećanja na žrtve holokausta 3. 2. 2016. godine održana je tribina pod nazivom „Sjećanje na žrtve holokausta“, izlagači su bili: dr. Eljas Tauber, mr. Sabina Subašić-Galijatović, mr. Zilha Košuta, naučni saradnici Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu;
- 23. 11. 2016. godine održana je tribina u povodu obilježavanja 25. novembra - Dana državnosti BiH pod nazivom „Državnost Bosne i Hercegovine“. Izlagač na tribini je bila dr. Senija Milišić, direktorica Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu.

Promocija izdanja naučnih instituta Univerziteta u Sarajevu

U okviru obilježavanja 67. godišnjice kontinuiranog rada i razvoja Univerziteta u Sarajevu, 21. 12. 2016. godine organizirana je promocija izdanja (knjiga i časopisa) naučnih instituta: Orijentalnog instituta, Instituta za historiju, Instituta za jezik, Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju i Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. Promotori izdanja naučnih instituta su bili direktori i predstavnici navedenih instituta. Pored toga, u okviru ove manifestacije, instituti su na prigodnoj izložbi prezentirali svoju bogatu izdavačku produkciju.

Projektne i vanprojektne aktivnosti

Aktivnosti u okviru Asocijacije informacijskih stručnjaka - bibliotekara, arhivista i muzeologa - BAM 2016

Učešće u radu 9. međunarodne konferencije BAM 2016 – Evropske smjernice za saradnju biblioteka, arhiva i muzeja na temu: „Programi zaštite, promocije i približavanja kulturne baštine široj javnosti“, koja je održana u Bošnjačkom institutu - Fondacija Adila Zulfikarpašića i Muzeju Hercegovine i Narodnoj biblioteci u Mostaru 28. i 29. 10. 2016. godine. Cilj ove konferencija je bio stvaranje uvjeta za unapređenje programa zaštite i približavanje kulturne baštine široj javnosti, a što će doprinijeti razvoju bibliotekarstva, arhivistike i muzeologije i ubrzati proces priključivanja kulturne i naučne baštine BiH u evropske fondove.

Konferencija je jedinstvena u regionu i pruža priliku za razmjenu iskustava sa članovima Asocijacije BAM, kolegicama i kolegama bibliotekarima, arhivistima i muzeolozima koji dolaze iz BiH i inostranstva, kao i mogućnost za usvajanje novih znanja i tehnologija u procesu cjeloživotnog obrazovanja i učenja.

ERASMUS+ projekt - Capacity Building in Higher Education (CBHE) - „Library Network Support Services (LNSS): Modernising libraries in Western Balkan countries through staff development and reforming library“

Održana su četiri radna sastanka sa koordinatoricom i učesnicima Projekta za Univerzitet u Sarajevu i dogovorene aktivnosti na realizaciji zadatih obaveza od strane glavnog koordinatora ERASMUS+ projekta iz Limericka.

Projekt je započeo u oktobru 2015. godine i traje do oktobra 2018. godine.

Koordinatori i partneri u ovom projektu su isti kao i u nedavno završenom Tempus projektu „Developing information literacy for lifelong learning and knowledge economy in Western Balkan countries“, i to: koordinator Projekta - Tehnološki institut u Limericku (Irska), Transilvanijski univerzitet u Brašovu (Rumunija), Univerzitet na Kritu (Grčka), Poljoprivredni univerzitet u Tirani (Albanija), Univerzitet „Fan S. Noli“ u Korči (Albanija), Kantonalna i univerzitetska biblioteka u Bihaću (BiH), Sveučilište u Mostaru (BiH), Univerzitet u Tirani (Albanija), Univerzitet u Prištini, Kosovska Mitrovica, Kosovo (Kosovo under UNSC Resolution 1244/99), Univerzitet Crne Gore (Crna Gora) te Univerzitet u Sarajevu (BiH).

Prve aktivnosti su započele u januaru 2016. godine: Web streaming konferencija je održana u Briselu 27. 01. 2016. godine i koordinatorica projekta je pratila konferenciju koja se sastojala od tri sesije.

Održan je Kick-off sastanak Projekta na kojem su bili prisutni članovi PMC grupe projekta ispred Univerziteta u Sarajevu: doc. dr. Lejla Hajdarpašić i Fuada Muslić, prof.

Od 5. do 12. juna 2016. godine je održan drugi radni sastanak u Bihaću, paralelno sa Međunarodnom konferencijom bibliotekara „Juni na Uni“. Održani su sastanci za sljedeće radne grupe: DWG, LTWG i ESP, i sa Univerziteta u Sarajevu, sastancima su prisustvovali: prof. dr. Senada Dizdar, doc. dr. Lejla Hajdarpašić, dr. Beba Ešrefa Rašidović, mr. sc. Nadina Grebović-Lendo, Saša Madacki i mr. sc. Irena Pejić.

Sastanak Radne grupe za online module (OMWG) je održan na Univerzitetu u Sarajevu (Centar za interdisciplinarne studije) 18. i 19. oktobra 2016. godine. U sklopu ovog sastanka, 18. 10. 2016. godine održan je INFO dan o Projektu - prezentacija dosadašnjih aktivnosti na realizaciji ovog projekta na Univerzitetu u Sarajevu. Sastanku su prisustvovali po dva predstavnika svih partnera u Projektu.

U novembru 2016. godine održan je zajednički sastanak voditelja projekata međunarodne saradnje Univerziteta u Sarajevu koji se finansiraju iz fondova EU. Sastanak je održan u cilju prezentacije projekata i projektnih aktivnosti, te dogovora u vezi sa saradnjom UNSA organizacionih jedinica i Rektorata. Tom prilikom su predstavljen i ovaj projekt.

U toku novembra i decembra su vršene aktivnosti na pripremama za organiziranje „National Awareness Day“ koji će biti održan u drugoj polovini 2017. godine. Pripremljena je prezentacija o održavanju „National Awareness Day“ na Univerzitetu u Sarajevu.

Uvidom u finansijsko stanje projekta, u saradnji sa koordinatorom za UNSA u toku mjeseca decembra 2016. godine utvrđen je prijedlog sufinansiranja ovog projekta u skladu sa njegovim pravilima.

Poduzete su aktivnosti oko održavanja PMC sastanka na Tehnološkom univerzitetu u Dresdenu, koji će se održati od 28. februara do 4. marta 2017. godine.

Temeljni ciljevi ovog projekta su:

- Train the training program
- Stvaranje LNSS online modula i
- Stvaranje mreže unutar partnerskih zemalja.

Online moduli će biti u slobodnom pristupu, a društva bibliotekara FBiH i RS bi se trebali uključiti u stvaranje modula te bi se time znatno povećala diseminacija projektnih ciljeva.

III-10 Imovina Univerziteta, izgradnja i renoviranje

Imovina Univerziteta u Sarajevu (nekretnine)

Odlukom Rektora Univerziteta u Sarajevu broj: 0101-337/17 od 17. 1. 2017. godine, imenovana je Centralna popisna komisija Univerziteta u Sarajevu za 2016. godinu.

Komisije za popis imovine organizacionih jedinica Univerziteta obavile su popis u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH („Službene novine FBiH“, br. 83/09) i Pravilnikom o popisu imovine i obaveza Univerziteta u Sarajevu (donesenog 27. 4. 2016.) na 31. 12. 2016. godine. Izvještaji centralnih popisnih komisija organizacionih jedinica Univerziteta su pristizali na adresu Univerziteta u periodu 13. 1. 2017. do 6. 2. 2017. godine. Zaprimito je ukupno 32 izvještaja.

Treba istaći da se popis radio po prvi puta na nivou Univerziteta u Sarajevu, te da nije postojala definirana i usaglašena metodologija izvještavanja o istom. To je umnogome otežalo rad Centralne popisne komisije Univerziteta, budući da su se pristigli izvještaji centralnih popisnih komisija organizacionih jedinica Univerziteta značajno razlikovali po formi i sadržaju.

Također, dodatni problem je što pojedine službe organizacionih jedinica Univerziteta i Rektorata još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri stručno pripremljene i osposobljene za pružanje pune podrške u realizaciji i pripremi projekata, kao što je popis na nivou UNSA, koji traži značajan stepen funkcionalne i informatičke uvezanosti između organizacionih jedinica UNSA.

U sljedećoj tabeli nalazi se pregled stanja imovine UNSA na osnovu pristiglih izvještaja popisnih komisija organizacionih jedinica UNSA:

Red. broj	Članice	Nekretnine	Iskazana vrijednost u KM	Ukupna vrijednost iskazana u KM
1	PRAVNI FAKULTET	Građevinski objekti 4.368m ²	-	-
2	EKONOMSKI FAKULTET	Zgrade-građevinski objekti 10.013m ² Stanovi 282m ²	896.164,70 304.690,40	1.200.855,10
3	FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	Zgrade-građevinski objekti 4.712m ²	5.652.506,00	5.652.506,00

4	FAKULTET KRIMINALISTIČKIH NAUKA	-	-	-
5	INSTITUT ZA ISTRAŽIVANJE ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI I MED. PRAVA	-	-	-
6	FAKULTET ZA UPRAVU	Zemljište 2.200m2 Zgrade-građevinski objekti 1.760 m2	220.399,37 1.622.231,96	1.842.631,33
7	MEDICINSKI FAKULTET	Zemljište-6.292m2 Zgrade-građevinski objekti 13.687 m2 Stanovi- 404 m2 Ostali objekti 8m2	183.475,00 16.263.232,00 573.146,00 75.870,00	17.095.723,00
8	STOMATOLOŠKI FAKULTET SA KLINIKAMA	Zemljište- 3.784m2 Zgrade-građevinski objekti-1.676 m2	- 5.153.378,94	5.153.378,94
9	VETERINARSKI FAKULTET	Zemljište- Zgrade, građevinski objekti	2.013.038,00 15.600.167,00	17.613.205,00
10	FARMACEUTSKI FAKULTET	Zemljište-1.363m2	3.255.902,00	3.255.902,00
11	FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA	-	-	-
12	FILOZOFSKI FAKULTET	Zemljište- 3.818m2 Zgrade-građevinski objekti 7.777 m2	2.637.040,00 28.111.701,00	30.748.741,00
13	FAKULTET ZA SPORT I TJELESNI ODGOJ	Zemljište- -- Zgrade-građevinski objekti- -- Stanovi- --	15.897,19 1.006.252,35 1.131.448	3.525.083,00
14	FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA	-	-	-
15	KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET	-	-	-

16	PEDAGOŠKI FAKULTET	Zgrade- Građevinski objekti- 3.942m2	673.239,00	673.239,00
17	INSTITUT ZA JEZIK	-	-	-
18	INSTITUT ZA HISTORIJU	-	-	-
19	ORIJENTALNI INSTITUT	-	-	-
20	ARHITEKTONSKI FAKULTET	-	-	-
21	FAKULTET ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE	-	-	-
22	GRAĐEVINSKI FAKULTET	Zemljište- 41.408m2 Zgrade-građevinski objekti 42.879m2 Stanovi- 183m2	3.200.000,00 6.225.811,00 -	9.425.811,00
23	ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET	Zemljište- 4.940m2 Zgrade- građevinski objekti 6.771	-	-
24	MAŠINSKI FAKULTET	Zgrade- građevinski objekti- 23.701m2	26.475.811,15	26.475.811,15
25	PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET	Zgrade- građevinski objekti- 14.249m2 Stanovi- 58m2	6.296.188,00 89.619,00	6.385.807,00
26	POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET	Zemljište- 66.081m2 Zgrade- građevinski objekti- 1.242m2 Stanovi- 43m2 Ostali objekti- 18m2	1.437.262,00 1.611.631,00 31.344,00 14.821,00	3.095.058,00
27	ŠUMARSKI FAKULTET	Zemljište-5.015m2 Zgrade- građevinski objekti-1.120m2	256.750,00 1.998.878,00	2.255.628,00
28	INSTITUT ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I BIOTEHNOLOGIJU	-	-	-
29	AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI	Zgrade-građevinski objekti 5.000m2	7.876.802,71	7.876.802,71

31	AKADEMIJA SCENSKIH UMJETNOSTI	-	-	-
32	MUZIČKA AKADEMIJA	Zemljište- -- Zgrade-građevinski objekti 240m2	95,00 5.165,29	5.260,29
333	REKTORAT	Zemljište-182.774 m2 Zgrade-građevinski objekti 12.660m2 Stanovi- 109m2 Ostali objekti- 33.432m2	138.200.000,00 30.494.880,00 - -	168.694.880,00

34	UKUPNO	Zemljište-317.675m2 Zgrade-građevinski objekti 155.797m2 Stanovi- 1.079 Ostali objekti- 33.458m2	310.976.322,34
----	--------	---	-----------------------

Izgradnja novih objekata i renoviranje postojećih

Zgrada Pravnog fakulteta i Rektorata Univerziteta u Sarajevu

Čeona fasada i dio bočnih fasada, koje obuhvataju prostor koji koriste Rektorat Univerziteta u Sarajevu i Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, obnovljene su 1999. godine donacijom Evropske unije, a sve aktivnosti na obnovi implementirao je SFOR. U martu 2009. godine zemljotres je uzrokovao oštećenja na čeonoj fasadi i od tada su u toku brojne aktivnosti i pokušaji da se obezbijede sredstva za rješavanje ovog problema. Skela iznad ulaza u zgradu Rektorata i Pravnog fakulteta koja je bila postavljena s ciljem privremenog rješavanja problema vezanog za urušavanje fasade i dijelova statua i ukrasnih vijenaca, zamijenjena je novom čeličnom nadstrešnicom krajem 2016. godine.

Pravni fakultet

U školskoj 2015/16. godini (6. i 7. 4. 2016. godine) je održana proslava sedamdesete godišnjice postojanja Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. 6. 4. 2016. godine je održana Svečana akademija. Dekan Fakulteta je podnio izvještaj o sedamdesetogodišnjem razvoju Fakulteta, a uručene su i prigodne nagrade, te promovirana Spomenica Pravnog fakulteta u Sarajevu. Tokom 2016. godine izvršena je potpuna sanacija učionica II i III ciklusa studija (7 prostorija) kao i zamjena podne površine (tri prostorije).

Institut za historiju

Institut za historiju mora napustiti prostor u kojem trenutno djeluje pošto prema pravosnažnoj sudskoj presudi zgrada se vraća Savezu samostalnih sindikata. Deložacija zakazana za 6. januar 2016. je odgođena do 30. juna 2016. godine. Za taj period, Vlada Kantona Sarajevo je prihvatila finansiranje obaveza koje proizlaze iz potpisanog ugovora o zakupu između Instituta i Sindikata. U cilju

blagovremenog obezbjeđenja smještaja i stvaranja adekvatnih uvjeta za rad Instituta, Senat je jednoglasno prihvatio inicijativu rektora o dodjeli prostora Institutu za historiju u Kampusu Univerziteta u Sarajevu. Vladi Kantona Sarajevo je upućen prijedlog za renoviranje odgovarajućeg objekta u Kampusu Univerziteta, do izgradnje trajne zgrade za potrebe Instituta, predviđene master-planom. Institut za historiju je u 2016. godini ostao bez riješenog pitanja smještaja, što predstavlja ogroman problem u radu ustanove. Aktivnosti na rješavanju tog problema nastavljene su i tokom 2017. godine.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja

Najznačajnija postignuća Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja u izvještajnom periodu vezano je za ostvarenje dugogodišnjeg strateškog zadatka vezanog za ostvarenje finansijskih pretpostavki za rekonstrukciju bazena što je krunisano potpisivanjem ugovora sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo i Zavodom za izgradnju Grada o namjenskom korištenju 1.7000.000,00 KM za rekonstrukciju bazena pri Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja a koji treba da bude u funkciji svih studenata Univerziteta u Sarajevu. Tokom 2016. godine završena je sanacija dijela krova na zgradi fakulteta; obezbijedena je urbanistička saglasnost za izgradnju sale za sportove borenja; započeta je rekonstrukcija (asfaltiranje) izgradnja pristupnog puta do zgrade Fakulteta za sanitetska, vatrogasna vozila iz granta Općine Centar.

Šumarski fakultet

Tokom 2016. godine Šumarski fakultet je započeo adaptaciju i inoviranje integrirane Fiziološko-pedološke laboratorije iz vlastitih sredstava. Investirano je ukupno 54.825.13 KM koji su se prvenstveno odnosili na adaptaciju prostora koji su uključivali građevinske radove kao prvu pripremnu fazu pred slijedeću fazu koja podrazumijeva opremanje laboratorijskom opremom i namještajem kao drugom fazom ovog procesa.

Fakultet islamskih nauka

Dana 27. oktobra premijer Kantona Sarajevo Elmedin Konaković potpisao je sa reisul-ulemom Husein-ef. Kavazovićem Ugovor o položaju i djelovanju Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu u sastavu Univerziteta u Sarajevu čime su normirane posebnosti i specifičnosti teoloških u odnosu na druge fakultete Univerziteta u Sarajevu. Ovim ugovorom potvrđena su prava i obaveze Fakulteta islamskih nauka kao punopravne članice Univerziteta u Sarajevu, ali i njegove posebnosti, s obzirom da osnivačka i upravljačka prava nad Fakultetom zadržava Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini.

U 2016. godini, zahvaljujući donaciji Generalne direkcije vakufa Republike Turske, nastavljeni su građevinski radovi na studentskom domu Fakulteta. Predviđeno je da se radovi okončaju za šesnaest mjeseci tako da je sasvim realno očekivati da će svi redovni studenti Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu u ljetnom semestru akad. 2017/2018. godine biti smješteni u Studentskom domu Fakulteta što će im omogućiti daleko kvalitetniji studij.

Stomatološki fakultet

Na Stomatološkom fakultetu sa klinikama od 1. novembra počeo je raditi Centar za pružanje stomatoloških usluga djeci s poteškoćama u razvoju, a za potrebe pružanja usluga su osigurani adekvatan prostor, operaciona sala, kadar i oprema. U Centru rade doktori sa Stomatološkog fakulteta te anesteziolozi s Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu. Procedura pružanja stomatoloških usluga djeci s poteškoćama u razvoju sastoji se od laboratorijskih pretraga, opće anestezije i sanacije zuba. Do

sada, popravak zuba pod općom anestezijom u BiH radio se samo u Mostaru. Tokom 2016. godine Stomatološki fakultet sa klinikama izvršio je obnovu fasade te zamjenu prozora zgrade.

Veterinarski fakultet

Potpisivanjem Ugovora u prostorijama Veterinarskog fakulteta, 10. februara 2016. godine zvaničnici Vlade Japana, donirali su novčana sredstva u sklopu Projekta za adaptaciju laboratorija za mikrobiologiju i hemiju.

Doniranim sredstvima uspješno je završena je adaptacija prostora i opremanje laboratorija za izvođenje praktične nastave iz mikrobiologije i hemije.

Putem projekta „Establishment of postoperative/post-anaesthesia recovery area and hospitalisation area“ izvršena je potpuna rekonstrukcija i opremanje prostora za postoperativnu hospitalizaciju pasa i mačaka, koji se u tu svrhu koriste za klinički rad sa izvođenjem praktične nastave iz predmeta veterinarska hirurgija sa onihologijom i oftalmologijom I i II.

Akademija likovnih umjetnosti

Akademija likovnih umjetnosti je u 2016. godini izvršila zamjenu krovnog pokrova zgrade zbog dotrajalosti i prokišnjavanja, kao i sanaciju prostorija koje su bile pogođene prokišnjavanjem. Prijašnji krov je bio od materijala koji nije zadovoljavao kvalitetom, te je dolazilo do nastanka pukotina i prokišnjavanja u potkrovnne prostorije i učionice što je oštetilo zidove u prostorijama.

Povećanjem zahtjeva u nastavi korištenjem najnovijih tehnologija i informatizacije nastave i nastavnog procesa, nastala je potreba za opremanjem Galerije Akademije likovnih umjetnosti u kojoj se vrše prezentacije radova studenata, profesora, održavanja raznih umjetničkih i naučnih skupova kao i održavanja izložbi.

Akademija scenskih umjetnosti

Aktivnosti vezane za obezbjeđivanje zakonskih preduvjeta neophodnih za nastavak izgradnje nove zgrade je konačno završena. Obezbijeđeni su svi administrativni preduvjeti za nastavak gradnje. Također, kroz sinhroniziran rad Akademije, Rektorata Univerziteta u Sarajevu, Vlade Kantona Sarajevo i Zavoda za izgradnju kantona sačuvane su finansije koje od ranije stoje na raspolaganju i u budžet za 2017. su planirana nova, značajna sredstva. Tako da ne postoje prepreke da se sa početkom građevinske sezone nastave, i u kontinuitetu završe radovi na novoj zgradi ASU.

Biblioteka Univerziteta u Sarajevu

U sklopu realizacije projekta „Izgradnja i opremanje biblioteke Univerziteta u Sarajevu“, koji će biti finansiran iz sredstava granta Saudijskog fonda za razvoj Kraljevine Saudijske Arabije (17.187.500,00 EUR-a) i budžeta Kantona Sarajevo (3.162.500,00 EUR-a), tokom 2016. godine poduzete su sljedeće aktivnosti:

1. Rektorat UNSA je pribavio Glavni projekat rušenja postojećeg objekta (br. 36) koji se nalazi na lokaciji buduće Biblioteke Univerziteta u Sarajevu;
2. Elaborat o inženjersko-geološkim karakteristikama terena na lokalitetu buduće Biblioteke Univerziteta u Sarajevu, dopunjen istražnim radovima sa kosim bušotinama dostavljen Univerzitetu u Sarajevu;

3. 31. 05. 2016. godine objavljen je oglas za dostavljanje ponuda za tender „Revizija Izvedbenog projekta i nadzor nad izgradnjom i opremanjem Biblioteke Univerziteta u Sarajevu“, službeni glasnik BiH, br. 40;
4. 16. 07. 2016. godine održana je konferencija za ponuđače tendera za reviziju;
5. 25. 07. 2016. godine održan je radni sastanak delegacije Saudijskog fonda za razvoj Univerzitetu u Sarajevu. Na sastanku upućen prigovor od strane delegacije Saudijskog fonda za razvoj i Komisija za evaluaciju je upućena na reevaluaciju ponuda. Komisija za evaluaciju je po završenoj reevaluaciji, Saudijskom fondu za razvoj poslala Finalni izvještaj;
6. 29. 08. 2016. godine izvršeno je otvaranje tehničkih ponuda u sali Senata Rektorata Univerziteta u Sarajevu za tender „Revizija Izvedbenog projekta i nadzor nad izgradnjom i opremanjem Biblioteke Univerziteta u Sarajevu“;
7. 04. 09. 2016. godine Saudijski fond za razvoj je uputio primjedbu „No objection“ na finalni izvještaj kao i instrukcije da se, prema rezultatima izvještaja, prvoplasirani ponuđač (JV Aksa d.o.o. & Saudconsult) pozove na pregovore;
8. 11. 12. 2016. godine izdata je urbanistička saglasnost Univerzitetu u Sarajevu za izgradnju Biblioteke Univerziteta u Sarajevu.

Početkom 2017. godine konstituirana je Jedinica za implementaciju projekta izgradnje i opremanja Biblioteke Univerziteta u Sarajevu, za projekt menadžera Jedinice izabran je prof. dr. Adnan Pašić, autor idejnog projekta Biblioteke.

U toku januara 2017. godine potpisan je Ugovor za izradu izvedbenog projekta „Izgradnja i opremanje biblioteke Univerziteta u Sarajevu“, a po odobrenju Saudijskog fonda za razvoj. Ugovor potpisan između Univerziteta u Sarajevu i konzorcija „Saudconsult Riyadh i AKSA d.o.o. Zenica“.

III-11 Unapređenje akademske mreže i informatičkog sistema

Univerzitetski tele-informatički centar (UTIC) je podorganizaciona jedinica Univerziteta čija djelatnost objedinjuje potrebe za aplikativno-informatičkom podrškom organizacionih jedinica Univerziteta s ciljem integriranja edukacionih i poslovnih funkcija organizacionih jedinica te povezivanja njihovih računarskih resursa u jedinstvenu akademsku mrežu i servise. UTIC vrši neciklično obrazovanje osoblja Univerziteta iz informacionih tehnologija, a obavlja i ostale djelatnosti koje su u službi njegovih ciljeva i osnovnih djelatnosti i koje pridonose boljem iskorištavanju ljudskih i prostornih kapaciteta i opreme, te stručne poslove za potrebe Univerziteta.

Univerzitetski tele-informatički centar (UTIC) je i u 2016. godini nastavio realizaciju osnovnih djelatnosti propisanim Statutom Univerziteta u Sarajevu, kao i realizaciju projekata od značaja za Univerzitet, Kanton Sarajevo i državu BiH u cjelini. U najvažnije od tih aktivnosti navodimo sljedeće:

- Uvezivanje članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu;
- Informatički sistem studentskih službi (ISSS) Univerziteta u Sarajevu;
- Izdavanje i štampanje diploma i dodataka diplomama studenata svih fakulteta/akademija UNSA;
- Informatizacija svih osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo;
- Administriranje i održavanje državnog domenskog prostora .BA Bosne i Hercegovine.

Uvezivanje članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu

Akademska računarska mreža Univerziteta u Sarajevu je kreirana sa namjerom postavljanja informaciono-komunikacione infrastrukture kojom se povezuju fakulteti i institucije UNSA u jedinstvenu računarsku mrežu kojom se upravlja sa centralnog čvorišta formiranog u Univerzitetskom tele-informatičkom centru UTIC. Na serverima lociranim u UTIC-u uspostavljene su mrežne usluge koje koriste studenti i akademsko osoblje svih fakulteta.

Trenutno je 15 članica Univerziteta (navedene u tabeli br. 1) direktno povezano sa UTIC-om putem vlastite optičke infrastrukture i L2 MPLS usluge, a preko UTIC-a dalje sa internetom.

Red. br.	Naziv fakulteta/akademije/institucije
1.	Arhitektonski fakultet
2.	Ekonomski fakultet
3.	Elektrotehnički fakultet
4.	Fakultet kriminalističkih nauka
5.	Fakultet političkih nauka
6.	Filozofski fakultet
7.	Građevinski fakultet
8.	Mašinski fakultet
9.	Pedagoški fakultet
10.	Rektorat
11.	Prirodno-matematički fakultet
12.	Centar za ljudska prava
13.	Centar za interdisciplinarnu studiju
14.	Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu SPUS
15.	Kancelarija Kampusa

Tabela 1. Fakulteti/akademije/institucije direktno povezane sa UTIC-om

U okviru uvezivanja članica u računarsku mrežu Univerziteta u Sarajevu fakulteti/akademije su dobili virtuelni prostor na UTIC-ovim web serverima sa odgovarajućim hosting paketom - web stranice fakulteta i e-mail serverom. Trenutno 14 članica (navedene u tabeli br. 2) koristi ovu uslugu.

Red. br.	Naziv fakulteta/akademije/institucije	Web fakulteta/akademije/institucije
1.	Akademija scenskih umjetnosti	asu.unsa.ba
2.	Arhitektonski fakultet	af.unsa.ba
3.	Centar za interdisciplinarnu studiju	cips.unsa.ba
4.	Centar za ljudska prava	hrc.unsa.ba; hrc.ba
5.	Ekonomski fakultet	efsa.unsa.ba
6.	Fakultet političkih nauka	fpn.unsa.ba
7.	Fakultet za sport i tjelesni odgoj	fasto.unsa.ba
8.	Farmaceutski fakultet	ffsa.unsa.ba i ffsa.unsa.ba
9.	Građevinski fakultet	gf.unsa.ba
10.	Mašinski fakultet	mf.unsa.ba
11.	Pedagoški fakultet	pf.unsa.ba
12.	Prirodno-matematički fakultet	pmf.unsa.ba
13.	Stomatološki fakultet sa klinikama	sf.unsa.ba
14.	Rektorat Univerziteta u Sarajevu	unsa.ba

Tabela 2. Fakulteti/akademije/institucije koje koriste UTIC uslugu web i mail hosting

U narednoj godini planira se direktno uvezivanje preostalih članica Univerziteta sa UTIC-ovim vezama visoke propusnosti, kao i uspostava nove optičke mrežne infrastrukture na lokaciji Kampusa Univerziteta u Sarajevu. Ovim bi se podigao kvalitet usluga koje se pružaju, te uštedila sredstva koje članice pojedinačno plaćaju za konekcije i pristup internetu.

Informacioni sistem studentskih službi (ISSS)

ISSS predstavlja web bazirani informacioni sistem koji arhivira sve podatke o profesorima, studentima, ispitnim rokovima, ostvarenim rezultatima na ispitima i mnogo drugog. ISSS je implementiran i koristi se aktivno na svim fakultetima/akademijama Univerziteta i pridruženim članicama. Osnovna funkcija sistema je informatizacija i automatizacija osnovnih procesa fakulteta i akademija koji se tiču nastave, ispita, ocjenjivanja, evidencije, izdavanja uvjerenja itd. te obezbjeđenje provođenja Bolonjskog načina i principa studiranja.

Iz postojeće baze podataka sistema ISSS obavlja se i štampanja zvaničnih dokumenata Univerziteta u Sarajevu – diploma i dodataka diplomu svih studenata.

U periodu 2016. godine na sistemu ISSS je urađeno sljedeće:

- Kreirana/dodana su dva nova fakulteta na sistemu ISSS: Fakultet islamskih nauka i Katolički bogoslovni fakultet;
- Održana je obuka za korištenje sistema ISSS za sljedeće fakultete: Šumarski fakultet, Medicinski fakultet, Pravni fakultet, Fakultet zdravstvenih studija, Elektrotehnički fakultet, Arhitektonski fakultet, Fakultet za upravu;
- S obzirom da je Veterinarski fakultet u 2016. godini po prvi put imao završene studente Integriranog studijskog programa I i II ciklusa studija u tom smislu je izvršena detaljna analiza i provjera diploma i dodataka diplomu, nakon čega je izvršena i tehnička priprema na programu za štampanje;
- Izvršena je tehnička priprema za štampanje diploma i dodataka diplomu na engleskom jeziku;
- Odštampan je određeni broj korekcija, prijevremenih diploma i duplikata;
- Za dio fakulteta koji pripadaju medicinskoj grupaciji kreiran je poseban ciklus „Integrirani studijski program prvog i drugog ciklusa studija“;
- Sa sljedećim studentskim službama urađeno je kopiranje plana i programa sa akademske 2015/2016 na 2016/2017: Akademija likovnih umjetnosti, Akademija scenskih umjetnosti, Ekonomski fakultet, Fakultet islamskih nauka, Fakultet političkih nauka, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Fakultet za saobraćaj i komunikacije, Fakultet zdravstvenih studija u Sarajevu, Fakultet za upravu u Sarajevu, Pedagoški fakultet, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Veterinarski fakultet
- Napravljeno je više korekcija na podacima kako bi se realizirali određeni procesi, određenom broju uposlenika službi članica je resetovana lozinka ili je kreiran novi pristup.

Izdavanje i štampanje diploma i dodataka diplomu u akademskoj 2015./2016 godini

Sa aplikacijom za štampanje diplome i dodatka diplomu Univerzitetski tele-informatički centar UTIC je kao i svake prethodne godine i u 2016. godini obavio s uspjehom sve tehničke i administrativne aktivnosti potrebne za izdavanje i štampanje diploma i dodataka diplomu diplomanata, magistranata i doktora Univerziteta u Sarajevu. Navedene aktivnosti su u potpunosti poštovale odredbe Poslovnika o štampanju diploma i dodatka diplomu na Univerzitetu u Sarajevu.

Za potrebe elektronskog izdavanja i štampanja korištena je nova verzija 2015. aplikativnog rješenja ISSS Diplome. Novo rješenje između ostalog omogućava uključenje ishoda učenja fakulteta/akademija na dodacima diplomu, kao i novi tekst dodatka diplomu kojeg je Centar službeno zaprimio od Rektorata Univerziteta u Sarajevu.

U tabeli ispod navedeni su podaci o broju studenata za koje su odštampane diplome i dodaci diplomu za promociju 5.11.2016. godine na osnovu spiskova fakulteta. U drugoj tabeli navedeni su podaci o broju studenata razvrstani po ciklusima.

Unapređenje informacionog sistema osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo (EMIS)

EMIS (engl. *Education Management Information System*) je akronim za informacioni sistem namijenjen prikupljanju i upravljanju podacima u osnovnim i srednjim školama. Implementacija sistema EMIS je pokrenuta kroz projekt Svjetske banke tokom 2004. godine, kao dio ukupne reforme sistema obrazovanja u BiH. Osnovni cilj projekta je bio da se poboljša sistem informiranja i planiranja, a time i efikasnijeg i efektivnijeg upravljanja obrazovnim resursima. Sistem omogućava prikazivanje statističkih podataka u procesu obrazovanja na nivou osnovnih i srednjih škola, te služi kao pomoć u planiranju na nivou ministarstava i na nivou škola. Također, sistem doprinosi poboljšanju upravljačkih kapaciteta, nabavci opreme, monitoringu, obuci i drugim aktivnostima vezanim za proces obrazovanja. EMIS služi i kao alat u savladavanju barijere ograničenih kapaciteta za prikupljanje podataka o obrazovanju, za upoređivanje i analize na konzistentan i koherentan način u BiH, što predstavlja problem u analizi i širenju osnovnih informacija o uspješnosti učenika i škola.

Tokom vremena informacioni sistem EMIS se nadograđivao i poboljšavao, tako da se trenutno sastoji iz pet glavnih komponenti:

1. Informacioni sistem EMIS – aplikacija i baze podataka (školska i ministarska)
2. Programsko rješenje EMIS Print,
3. Informacioni sistem EMIS Web,
4. Informacioni sistem EMIS Matura osnovne škole i Informacioni sistem EMIS Matura srednje škole i
5. Informacioni sistem On-line upis učenika u srednje škole

U proteklom periodu aktivnosti u okviru realizacije projekta "Unapređenje informacionog sistema osnovnih i srednjih škola KS" bile su usmjerene na unapređenje informacionih sistema EMIS Matura za osnovne i srednje škole, kao i online upisa učenika u srednje škole. Realizirane su aktivnosti unapređenja relacije baze podataka, unapređenje informacionih sistema, unapređenje procesa pretraživanja.

Univerzitetski tele-informatički centar (UTIC) je u predviđenom vremenskom roku izvršio veći dio aktivnosti u cilju realizacije datog projekta i u ovom izvještaju se daje pregled svih aktivnosti na organizaciji, prezentaciji i implementaciji rješenja u proteklom periodu.

U školskoj 2015./2016 godini putem informacionog sistema EMIS Print u Kantonu Sarajevo izdato je okvirno 30.000 dokumenata učenicima osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo.

Zadnja verzija programa EMIS Print 7.1 omogućava elektronsko izdavanje i štampanje sljedećih dokumenata:

- Svjedodžba o završenoj osnovnoj školi;
- Uvjerenje o postignutom uspjehu u VI, VII i VIII razredu osnovne škole;
- Uvjerenje o postignutom uspjehu u V, VI i VII razredu osnovne škole;
- Uvjerenje o završenom razredu osnovne škole;
- Svjedodžba o završenoj osnovnoj muzičkoj školi;
- Uvjerenje o završenom razredu osnovne muzičke škole;
- Spisak izdatih uvjerenja o uspjehu u VI, VII i VIII razredu osnovne škole;
- Spisak izdatih uvjerenja o uspjehu u V, VI i VII razredu osnovne škole;
- Spisak izdatih svjedodžbi o završenoj osnovnoj školi;
- Svjedodžba o završenom razredu srednje škole;
- Svjedodžba o završenom razredu srednje škole za vanredne kandidate;
- Svjedodžba o završenom razredu gimnazije;
- Učenička knjižica – naslovna stranica;
- Učenička knjižica – evidencija uspjeha za prvi, drugi i treći razred osnovne škole;
- Uvjerenje o redovnom pohađanju.

Informacioni sistem EMIS/e-matura: osnovne i srednje škole

Informacioni sistem EMIS Matura predstavlja temeljnu informatičku osnovu za uspostavljanje sistema provođenja eksterne mature svih učenika završnog razreda osnovnih škola i završnog razreda srednjih škola Kantona Sarajevo. Sistem EMIS Matura je implementiran na osnovu definiranih rješenja koje kreira Kantonalna komisija za informatičku podršku, a odobrava i provodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo u saradnji sa Univerzitetskim tele-informatičkim centrom UTIC.

Informacioni sistem EMIS/e-matura planira, izgrađuje, implementira, unapređuje, nadograđuje i održava Univerzitetski tele-informatički centar (UTIC), koji također obezbjeđuje tehničku

podršku i help desk korisnicima, a sve u skladu sa zahtjevima Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Univerzitetski tele-informatički centar (UTIC) je u predviđenom vremenskom roku izvršio sve aktivnosti u cilju realizacije datog projekta i u ovom izvještaju se daje pregled aktivnosti na organizaciji, prezentaciji i implementaciji rješenja u proteklom periodu, kao i toka provođenja eksterne mature u školskoj 2015./2016 godini u osnovnoj i srednjoj školi.

U eksternoj maturi za osnovnu školu provedenoj školske 2015./2016 godine je učestvovalo 3.830 učenika devetih razreda 67 osnovnih škola iz KS. Urađeno je ukupno 11.623 ispita iz svih predmeta, a prosječan ukupan broj postignutih bodova iz svih predmeta je iznosio 22,83 (od maksimalno mogućih 30).

U eksternoj maturi za srednju školu provedenoj školske 2015./2016 godine je učestvovalo 3.782 učenika četvrtih razreda 34 srednje škole iz KS. Urađeno je ukupno 11.185 ispita iz svih predmeta, a prosječan ukupan broj postignutih bodova iz svih predmeta je iznosio 16,83 (od maksimalno mogućih 30).

Za potrebe projekta izvršeno je projektovanje i programiranje pojedinih modula informacionog sistema EMIS/e-matura. Projektom je obuhvaćeno:

1. Lista učenika prijavljenih za predmet: Bosanski, hrvatski, srpski jezik
2. Lista učenika prijavljenih za predmet: Matematika
3. Lista učenika prijavljenih za grupu predmeta: Strani jezici
4. Lista učenika prijavljenih za grupu predmeta: Historija, Geografija, Informatika
5. Lista učenika prijavljenih za grupu predmeta: Fizika, Hemija, Biologija
6. Lista nastavnika predloženih u školske komisije
7. Statistički pokazatelji eksterne mature: sumarno (sve škole)
8. Statistički pokazatelji eksterne mature: po pojedinim školama
9. Statistički pokazatelji eksterne mature: tabelarni prikaz
10. Statistički pokazatelji eksterne mature: tabelarni prikaz po predmetima i školama
11. Ukupan broj prijava: tabelarni prikaz po predmetima i školama

U skladu sa zahtjevima Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo izvršene su izmjene postojećih i kreiranje novih obrazaca za proces provođenja eksterne mature u osnovnim školama Kantona Sarajevo. U tom smislu izvršena je priprema dizajna, kreirano rješenje i štampanje obrazaca za učenike završnih razreda osnovnih i srednjih škola koji polažu eksternu maturu.

Navedeno je urađeno za slijedeće:

- EM1 – Prijavu za polaganje mature;
- EM2 – Identifikacioni obrazac;
- EM3 – Uvjerenje o rezultatima postignutim na eksternoj maturi;
- EM4 – Spisak učenika koji polažu ispite eksterne mature;

- EM5 – Zapisnik o preuzimanju/distribuciji/vraćanju ispitnih testova putem sistema EMIS/e Matura;
- EM6 – Spisak učenika koji su preuzeli obrazac EM3;
- EM7 – Zapisnik o polaganju eksterne mature;
- EM8 – Zapisnik o predaji/vraćanju ispitnih testova članovima komisije za bodovanje/vrednovanje;
- EM9 – Lista rezultata ispita eksterne mature po šiframa učenika;
- EM10 – Lista rezultata ispita eksterne mature sa imenima učenika;
- EM11 – Prigovor na broj bodova na ispitima eksterne mature;
- EM12 – Odgovor na podneseni prigovor na broj bodova na ispitima eksterne mature.

Online prijava i upis u srednje škole Kantona Sarajevo

Informacioni sistem On-line prijava i upis u srednje škole Kantona Sarajevo predstavlja temeljnu informatičku osnovu za uspostavljanje sistema provođenja online prijave i upisa učenika u srednje škole Kantona Sarajevo, uvažavajući sve zahtjeve i procedure zvanično usvojene od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo.

Definirano je da se informatička podrška u pripremi i provođenju on-line prijave i upisa učenika u srednje škole realizira na osnovu definiranih rješenja koje kreira, odobrava i provodi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo u saradnji sa Univerzitetskim tele-informatičkim centrom (UTIC).

Putem informacionog sistema online upisi u srednje škole učenici vrše prijavu i upis u srednje škole Kantona Sarajevo, a na osnovu konkursa za upis koji se objavljuje na web stranici Ministarstva, web stranici i oglasnoj tabli srednje škole. Sistem pokriva cijeli proces, od pretraživanja škole prema željenim kriterijima, preko prijave odabranih škola te uvida u rezultate po školama, pa do ostvarivanja prava upisa u srednju školu. Učenicima omogućava brz i direktan uvid u lične podatke, ocjene te posebna postignuća važna za upis ostvarena tokom osnovnog obrazovanja, daje detaljnu kalkulaciju bodova za svaku prijavljenu školu prema uvjetima koje propisuju srednje škole, kao i uvid u položaj koji zauzimaju na skalama poretka za svaku od škola koju su prijavili.

Na web stranicama online upisa u srednje škole nalazi se popis svih srednjih škola koje se mogu upisati u Kantonu Sarajevu, zajedno sa uvjetima upisa.

Informacioni sistem online upisi u srednje škole kreiran je u skladu sa najnovijim trendovima i dostignućima informacionih tehnologija, kome se pristupa putem bilo kojeg uređaja konektovanog na Internet. Sistem obezbjeđuje najviše standarde integriteta i sigurnosti podataka koje obrađuje.

Administracija .BA domena

Kao ovlaštenu administrator državnog domena .ba UTIC je obavezan na profesionalan način voditi tu uslugu, uključujući uspostavu računarsko-komunikacione infrastrukture, napredna tehnička rješenja, izgradnju odgovarajućih informacionih rješenja, uspostavu jedinstvenog DNS servisa, tehničku i administrativnu podršku na nivou Bosne i Hercegovine. To podrazumijeva pored tehničke osposobljenosti i upravljanje procesom registracije i dodjele naziva domena na nediskriminirajući način bez obzira na rasu, vjersku, spolnu, nacionalnu, ili bilo koju drugu pripadnost korisnika naziva .ba domena. Također se strogo vodi računa i o dignitetu .ba domena (zaštita autorskih prava, sprečavanje upotrebe uvredljivih termina...), odnosno obezbjeđuje se zaštita i integritet virtualnog identiteta države Bosne i Hercegovine.

U tabelama ispod prikazan je broj registrovanih naziva domena preko UTIC-a i Registrara, te ukupan broj dodijeljenih/aktiviranih naziva .ba domena po mjesecima u 2016. godini, kao i broj dodijeljenih domena po mjesecima u 2012, 2013, 2014, 2015. i 2016. godini.

dijeljenih naziva domena u 2016. preko Registrara i UTIC-a po mjesecima													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Ukupno
UTIC	121	155	168	172	142	133	104	157	105	151	146	120	1674
Registrari	147	182	284	182	148	146	118	144	133	165	136	144	1929
Ukupno:	268	337	452	354	290	279	222	301	238	316	282	264	3603

Tabela 5. Broj dodijeljenih naziva domena u 2016. godini preko Registrara i UTIC-a po mjesecima

Broj dodijeljenih domena po mjesecima u 2012., 2013., 2014., 2015., 2016. godini													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Ukupno:
2012. god	203	216	291	232	254	234	233	235	197	209	238	209	2751
2013. god	231	277	270	263	255	201	234	172	167	219	218	244	2751
2014. god	233	259	272	287	221	220	218	206	284	214	225	331	2970
2015. god	282	252	266	340	216	246	231	196	243	263	292	317	3144
2016. god	268	337	452	354	290	279	222	301	238	316	282	264	3603

Tabela 6. Broj registrovanih naziva domena u 2016. godini

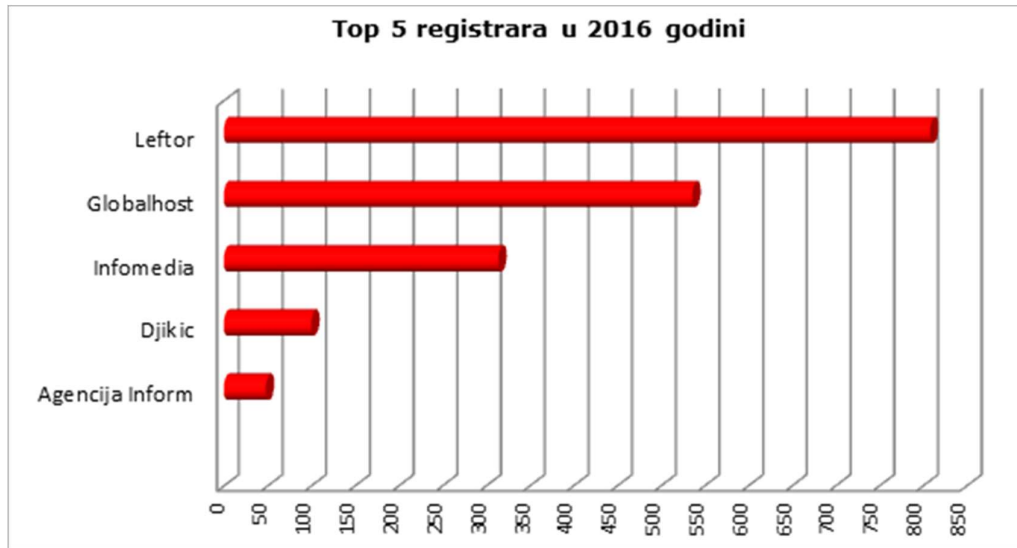

Tabela 7. Broj registriranih naziva po mjesecima i godinama

Na grafikonu ispod prikazano je 5 registrara koji su imali najviše registrovanih naziva domena, od 2007. godine od kada je uveden sistem registracije preko registrara.

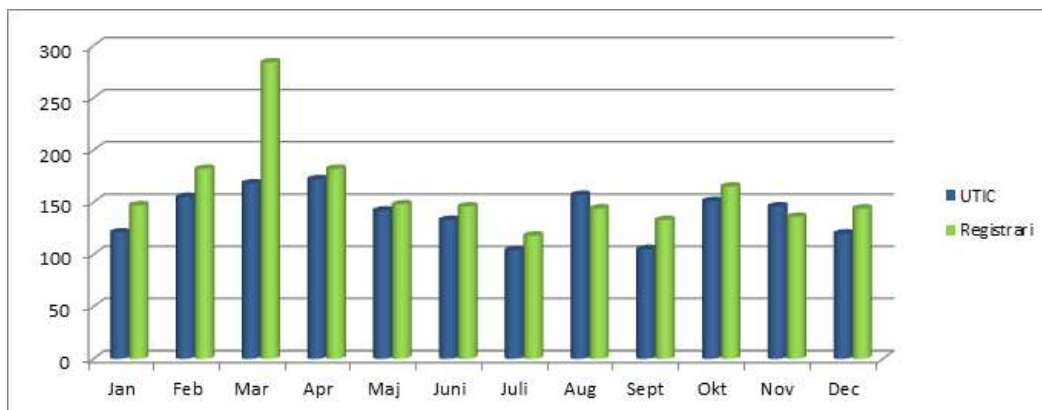

Tabela 8. Top pet registrara u 2016. godini

Za svaku navedenu registraciju izvršeno je potrebno administriranje, tehnička priprema i ažuriranje baze podataka DNS servera. Također, u skladu sa Pravilnikom o registraciji i korištenju naziva domena ispod bosanskohercegovačkog državnog Internet domena .ba i zvaničnim cjenovnikom za svaku navedenu registraciju je kreiran novi račun i isti upućen na adresu novih korisnika. Izdavanje predračuna i računa se obavlja i za sve ostale korisnike .ba domena BiH.

Trenutno, Univerzitetski tele-informatički centar administrira i održava ukupno **19.097** aktivnih/dodijeljenih naziva .ba domena.

UTIC: web i mail hosting

Usluge web i mail hostinga koje Univerzitetski tele-informatički centar pruža prije svega namijenjene su institucijama Univerziteta u Sarajevu, osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo, javnim institucijama, ministarstvima i ostalim.

U okviru projekta „Informatizacija osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo“ Univerzitetski tele-informatički centar je za sve škole sa područja Kantona Sarajevo obezbijedio besplatnu uslugu web i mail hostinga. Ukupno 115 osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona Sarajevo koriste navedenu uslugu.

Pored navedenih korisnika, UTIC pruža uslugu web i mail hostinga za još 452 pravna i fizička lica. Ukupno UTIC pruža **uslugu hostinga za 569** korisnika.

Aktivnosti na tom dijelu usluga i servisa se odnose na svakodnevni nadzor rada web stranica, web stranica korisnika, rješavanje problema koje podnose krajnji korisnici, zaštita i arhiviranje podataka itd. Periodično, se izvršavaju instalacije novih verzija komponenti web hosting sistema uključujući SQL, MySQL, CMS sistema itd. S obzirom da sistem pruža usluge 24 h dnevno, 365 dana u godini, sistem se nadgleda u i izvan redovnog radnog vremena uključujući i državne praznike.

III-12 ODNOSI S JAVNOŠĆU

Rektorat Univerziteta u Sarajevu ima uspostavljenu komunikaciju sa javnošću, koju kontinuirano održava s ciljem što bolje informiranosti akademske zajednice, potencijalnih studenata, sredstava javnog informiranja i ostalih interesnih skupina, o svim važnijim pitanjima koja se odnose na nastavno-naučne/umjetničke i istraživačke projekte, međunarodnu i međuuniverzitetsku saradnju, izdavačku djelatnost, promocije knjiga, organiziranje i održavanje konferencija, simpozija i tribina, kao i studentski standard.

Tokom 2016. godine nastavljen je rad na jačanju komunikacije i intenziviranju saradnje sa predstavnicima sredstava javnog informiranja. S ciljem postizanja većeg prisustva rektora, prorektora i drugih predstavnika Univerziteta u javnosti, organizirano je blagovremeno i učinkovito odgovaranje na upite novinara, organizirani su nastupi i učešća u programima radijskih i televizijskih emisija, te koordinirani susreti s predstavnicima printanih, radijskih i televizijskih medija, te internet portala.

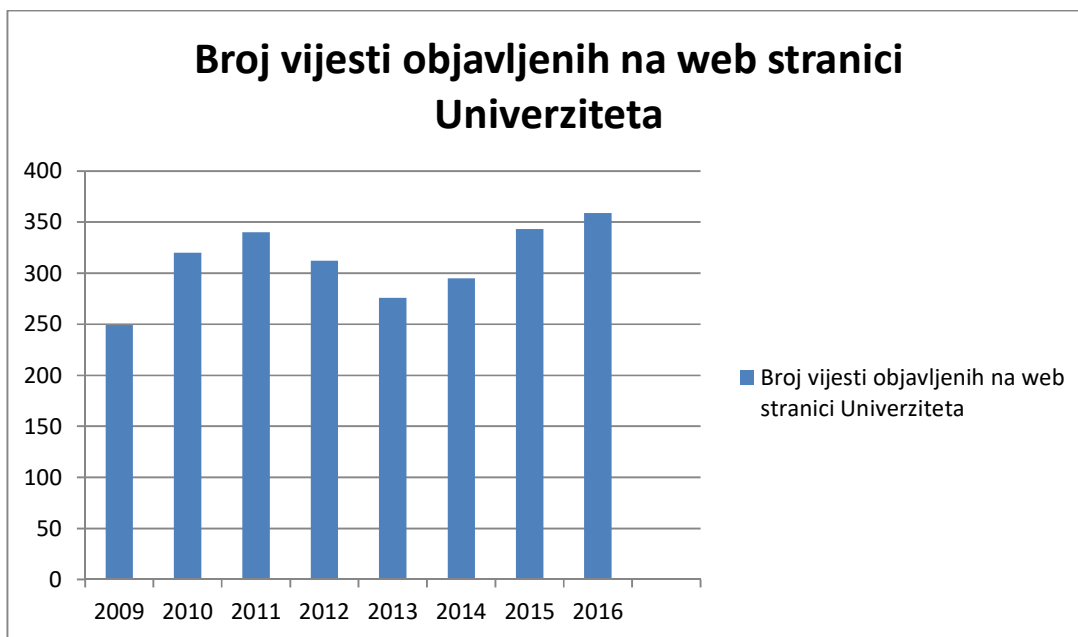
Akademska i šira javnost se pravovremeno i kontinuirano putem medija informira o radu Univerziteta. O aktivnostima i manifestacijama Univerziteta u Sarajevu obavještavaju se elektronski mediji (radio i tv stanice), printani (dnevne i periodične novine), te web stranice informativnog sadržaja u Bosni i Hercegovini.

Predstavnici medija su u toku 2016. godine pozivani na sve javne događaje koje je organizirao Univerzitet u Sarajevu. Organizirana su davanja izjava rektora i prorektora, a posebna pažnja je posvećena pripremi materijala i saopćenja za javnost. U svrhu informiranja javnosti u 2016. godini sredstvima javnog informiranja upućeno je **56** poziva na različite događaje i **38** saopćenja za javnost.

Tokom 2016. godine ostvarena je uspješna saradnja sa pojedinim medijima koji su u svojstvu medijskih sponzora pratili različite univerzitetske događaje, posebno kada je u pitanju *Svečana promocija i dodjela diploma diplomantima i magistrantima Univerziteta u Sarajevu*.

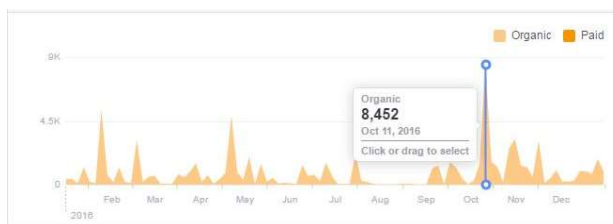
Informacije o aktivnostima Rektorata Univerziteta u Sarajevu plasirane su i putem web stranice Univerziteta u Sarajevu www.unsa.ba, čiji su sadržaji dostupni i na engleskom jeziku. Pored osnovnih informacija o Univerzitetu, te njegovoj historiji, web stranica raspolaže i informacijama o organizacionim jedinicama Univerziteta, kao i linkovima na njihove web stranice. Uz hronološki objavljene aktivnosti Univerziteta, na web stranici se nalaze i informacije o radu Senata Univerziteta u Sarajevu, pravilnici i dokumenti Univerziteta u Sarajevu, te informacije o radu Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu, informacije o radu Rektorata, međunarodnoj i međuuniverzitetskoj saradnji, učešću u međunarodnim i domaćim projektima i izdavačkoj djelatnosti. Također, u skladu sa potrebama koje su iskazale pojedine organizacione jedinice Univerziteta u vezi sa medijskom promocijom njihovih aktivnosti sredstvima javnog informiranja su upućivane različite informacije, koje su objavljivane i na web stranici Univerziteta.

Broj informativnih tekstova objavljenih na web stranici Univerziteta (www.unsa.ba) u 2016. godini iznosi **359**. Objavljeni tekstovi odnose se na najave i izvještaje svih relevantnih događaja održanih na Univerzitetu u Sarajevu i njegovim organizacionim jedinicama, zatim obavijesti o stipendijama, javnim pozivima i dr.

U 2016. godini značajno su pojačane aktivnosti na uređivanju Facebook-stranice Univerziteta u Sarajevu (www.facebook.com/univsaraj/) s ciljem uspješnije komunikacije sa korisnicima, studentima i zainteresiranim osobama, te poboljšanja informiranja korisnika o aktivnostima Univerziteta i organizacionih jedinica u njegovom sastavu.

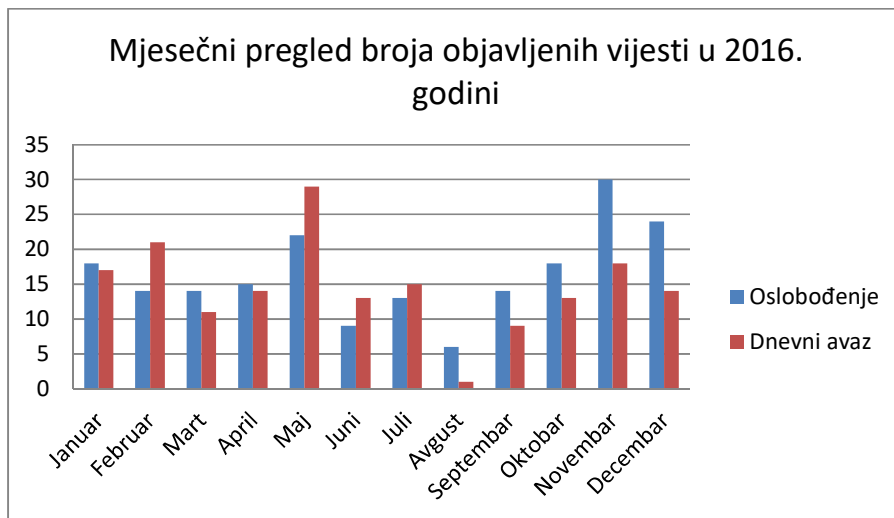
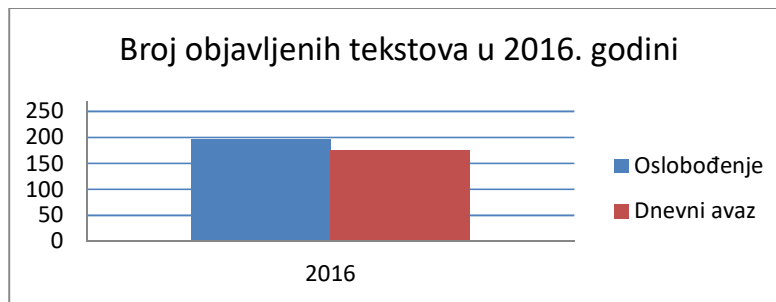
Na Facebook stranici su objavljivane najave događaja organiziranih na Univerzitetu te saopštenja i fotografije nakon njihovog završetka, promovirane različite svečanosti, promocije, manifestacije i projekti, predstavljane aktivnosti studenata, a korisnicima su bile dostupne i informacije o otvorenim konkursima za stipendiranje. U toku 2016. godine zabilježen je značajan porast korisnika, a broj informacija objavljenih na Facebook stranici dostiže preko 8.000 pregleda.

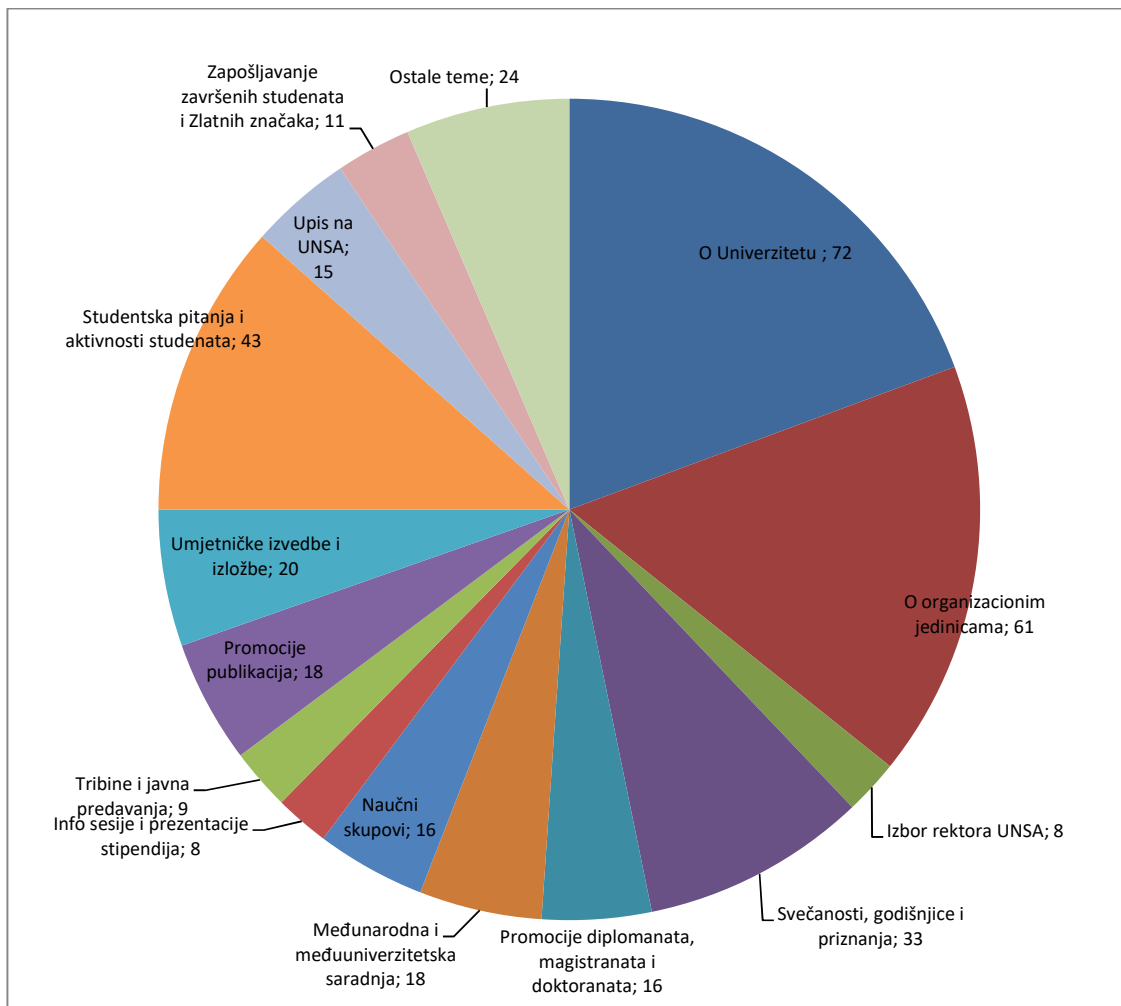

Zaključno sa 31. decembrom 2016. godine Facebook-stranicu Univerziteta prate 2.666 korisnika, većinom iz Bosne i Hercegovine (2.117), od čega je 62% korisnika ženskog spola.

Služba za odnose s javnošću redovno prati informacije koje o radu Univerziteta u Sarajevu, njegovim organizacionim jedinicama i pridruženim članicama objavljuju sredstva javnog

informiranja. Kada su u pitanju najtiražnije dnevne novine u Bosni i Hercegovini u 2016. godini ukupan broj objavljenih tekstova u *Oslobođenju* iznosi **197**, a *Dnevnom avazu* u **175**.

Pregled objavljenih tekstova u *Oslobođenju* i *Dnevnom avazu* prema tematskim cjelinama